

Емилио Салгари
Огненият човек

I

Край бреговете на Бразилия

– Земя! Вляво от кораба се виждат подводни камъни!...

Този силен вик от върха на мачтата, на която въпреки ужасното люшкане на кораба се беше покатерил един от матросите, накара моряците да пребледнеят.

Брегът в тези ширини за тях не беше спасение. Дори ако вълните, които всяка минута можеха да разбият малкия кораб, го пощадяха, на брега отново ги очакваше страшна опасност или сигурна смърт.

В девствените гори, покриващи този бряг, живееха човекоядци, които заплашваха всеки, попаднал в ръцете им. Жестокостите и грабежите, извършвани от европейците-колонизатори над туземците, ги предразполагаха още по-малко към гостоприемство и миролюбие по отношение на неканените гости. Поради това много екипажи на кораби, претърпели корабкрушение по тези брегове, намираха тук своя край. Ето защо не е чудно, че при вика на другаря си всички матроси на каравелата веднага скочиха и се спуснаха към носа на кораба, като се взираха напрегнато в покрития с облаци хоризонт.

– Къде виждаш земя? – извика един стар моряк, като вдигна глава и погледна матроса на мачтата.

– Там!... Право срещу нас... бряг... на островче... подводна скала.

– Другари! – каза с развълнуван глас старецът. – Брегът ни грози с неминуема гибел.

– Нима и кормилото е строшено? – запита един красив висок юноша, чиято външност беше в ярък контраст със загорелите и загрубели лица на моряците от каравелата.

– Да, сеньор Алваро. То бе отнесено от вълните преди няколко минути.

– А не може ли да се замени с друго?

– При такава буря?... Не, това ще е безполезен труд.

– Но как се озовахме пред брега?

– Не зная. Бурята свирепства вече три денонощия и ни тласка все по на юг.

– А знаеш ли коя е тази земя пред нас?

– Мисля, че е Бразилия.

По лицето на юношата се появи недоволство.

– Изобщо не се нуждая от тази страна – каза той като се намръщи. – Бразилия не е Порто Рико, нито Сан Салвадор, нито Дарнена, господин лоцман. Аз се надявах да попадна в Мексиканския залив, а не тук. Нямаме никаква работа с тези диваци, които имат отвратителния навик да пекат на шиш своите врагове.

– Боя се, сеньор Алваро де Кореа, че онези, които ви очакват, няма да ви дочакат...

– Е! Та ние още не сме претърпели корабокрушение и не сме попаднали у човекоядците... Погрижете се каравелата да не се разбие в тези брегове.

– Ще направим всичко, което зависи от нас, макар че надеждата за успех е съвсем малка.

Старият лоцман имаше основание да се съмнява в благополучния изход от борбата със стихията.

Пред очите на нещастните мореплаватели се разстилаше повърхността на бушуващия океан, по който те плаваха вече три дни, обречени, както изглеждаше, на сигурна смърт. Грамадните вълни се разбиваха с грохот в малкия кораб, като всяка минута го заплашваха да го погълнат заедно с целия му екипаж.

Нещастната каравела, без кормило и без платна, с разбита куверта и страни, вече не можеше да се противопоставя на яростта на вълните и вятъра. Дните, дори часовете на кораба бяха преброени, и ако вълните не го изхвърлеха на брега, разбунтувалото се море щеше да го погълне рано или късно.

Старият лоцман, който неведнъж бе пресичал Атлантическия океан, нямаше ни най-малки илюзии относно участието на кораба, и като опитен човек, започна веднага да взема мерки, за да предотврати гибелните последици от разбиването на каравелата.

Той приготви две лодки, натовари ги с всички необходими припаси, главно с оръжие, после разпореда да се отсекаат две мачти на каравелата, за да стане корабът по-лек и да използва едната като кормило, или като гребло, с помощта на което да насочва кораба. Всичко това се вършеше сред уплаха и всеобщ смут. Само Алваро де Кореа, въпреки младостта си, не губеше хладнокръвие и вземаше участие във всички тези приготовления, без да прояви никакво вълнение и тревога.

– Готови ли сме, лоцман? – попита Алваро с безгрижно шеговит тон, когато и двете лодки бяха натоварени с всичко необходимо.

– Да, сеньор – отговори лоцманът, който въпреки нощната тъмнина се опитваше да огледа брега.

– Вярвам, че нямате намерение да напуснете кораба веднага? – попита Алваро.

– Още не сме достигнали брега.

– Кажете, нима вече няма никаква надежда да се спаси корабът?

– Никаква, сеньор. Корабът е обречен на неминуема гибел.

– Превъзходна перспектива! Добре е и това, че ще си имаме работа с диваците. Поне това ще бъде интересно!

– Не се шегувайте, сеньор Алваро – отбеляза със сериозен тон лоцманът. – Сега не е време за шегички.

– И какво, да не искате да плача? – засмя се Алваро.

Лоцманът го изгледа накриво.

– Груби шегички! – измърмори той. – Ще ви дим как ще се смеете, когато ви погълне морето или пък диваците започнат да ви пекат на огъня.

Каравелата се носеше на гребена на една огромна вълна право срещу скалите, които беше видял матросът от мачтата, но тъй като се беше стъмнило съвсем, не можеше да се определи, колко наблизко бяха тези скали.

Внезапно светкавици прорязаха тъмнината, и макар че това беше само за миг, матросите видяха достатъчно, за да определят положението на каравелата. Тя се намиреше в един дълбок залив, осяян с островчета и заобиколен от високи хълмове и грамадни скали. Отдясно и отляво се виждаха върховете на подводни скали, в които с ярост се разбиваха вълните.

Въпреки цялото си хладнокръвие и мъжество Алваро не можа да сподави обзелия го страх:

– Драги лоцмане – обърна се той към стария моряк, – струва ми се, че ни предстои или да се сражаваме с африканските маври, или да отидем на поклонение в Ерусалим. Май трябва да се приготвим за онзи свят.

– Слушайте! – извика някой внезапно.

– Поврага! Вълните се разбиват в камъните. Тряс! Дъното на кораба се удари в подводен камък... Лоцманът изскочи с вик на кувертата:

– По-скоро лодката! Корабът скоро ще се разбие на парчета...

Страхът му е помрачил разсъдъка – помисли си Алваро. – Каравелата не може да издържи на ударите, а той си мисли, че лодката ще издържи! Аз със сигурност няма да отплувам с нея...

Паниката на кораба бе достигнала апогея си. Всичките двадесет и седем моряци се втурнаха към лодката, като се блъскаха в стремежа да си осигурят място. Едната лодка не можеше да ги побере, а другата бе

твърде малка и никой не се решаваше да я използва.

С голям труд матросите успяха да спуснат лодката, която всеки момент можеше да се разбие в брега. Някои от тях, без да обръщат внимание на опасността, скочиха от кувертата в лодката, други, които последваха примера им, не бяха толкова щастливи и паднаха във водата, където бяха веднага погълнати от вълните.

Лодката се отдели от каравелата, но внезапно една огромна вълна я подхвана и я понесе към подводните скали. Алваро помисли, че тя е вече разбита, но след малко чу гласа на лоцмана, който му викаше:

– Сеньор Кореа, на кораба е останал юнгата... Ако можете, погрижете се за него!

– Юнгата ли? – извика Кореа, като се оглеждаше. – Къде е той? Не го виждам... Сигурно се е скрил някъде. После ще го намеря...

Кореа съсредоточи цялото си внимание върху лодката, опасявайки се всяка минута, че вълните ще я погълнат. Но както се виждаше, съдбата я покровителстваше. Въпреки яростта на Нептун, лодката се задържа на повърхността и като орехова черупка се люшкеше по гребена на вълните. Тя бе преминала вече над втората подводна скала и се приближаваше към брега, тласкана от греблата и вълните. Но моряците все още не можеха да се смятат за спасени. Брегът беше почти недостъпен. Той се издигаше отвесно и беше обкръжен от скали, които тук-там се подаваха над водата.

Ще се разбие на парчета! – помисли си Кореа. – Както се вижда, аз съм в по-голяма безопасност тук, на този полуразбит кораб, отколкото те в лодката. Каравелата все още се държи, и аз ще имам време да помисля за спасението си.

Всяка минута ставаше все по-светло и Кореа можеше да наблюдава лодката. Скоро слънчевите лъчи пробиха облаците и осветиха брега и разпенените вълни на океана.

Но ураганът не стихваше, вълните, както и преди, високо се издигаха и падаха с грохот. Лодката се приближи до брега и Кореа със замряло сърце си помисли, че тя ще се разбие и вълните ще погълнат другарите му. „Не трябваше да ги пускам!“ – мислеше си той. – „Всъщност, те не биха ме послушали! Щяха да се разбунтуват против мен, и без съмнение, щяха да постъпят по своему... Да се надявам, че някои ще успеят да се спасят!“

Лодката вече беше на тридесет крачки от брега, но да се излезе от нея беше невъзможно. Кореа виждаше как моряците се напрягат да избегнат удара в скалите... Но всичко беше напразно. Една огромна вълна

отново подхвана лодката. За миг тя се появи на гребена и после внезапно изчезна сред пяната... През бученето на вятъра и грохота на вълните до Алваро достигна вик, и той видя как хората се бореха с вълните... След това всичко потъна в пенливата бездна, и в този момент кърмата на кораба някак си се отпусна надолу, като че ли каравелата се готвеше да се разцепи на две.

Нима и за мен удари последният час – помисли си Кореа. – Ще бъда принуден да търся спасение върху някой от тези камъни.

Той слезе в долната куверта и внезапно, от затворената кабина дочу нещо като задавен плач.

„Дали не е юнгата? Сигурно е полумъртъв от страх!...“ – Кореа слезе по стълбата, като се държеше здраво за перилата, защото се страхуваше да не го съборят вълните, които заливаха кораба...

– Кой плаче там? – извика Кореа пред вратата на кабината, която беше залята от водата.

– Сеньор, отворете! – дочу се глас.

– Къде сте?

– Заключен съм в кабината.

– Кой ви е заключил там? Хубава работа, няма що!

Кореа с един удар изкърти вратата и видя четиринадесет годишно момче, което се спусна към кувертата с вик:

– Потъваме! Сеньор, бягайте! Спасявайте се!

Като видя само Кореа, юнгата се спря и като хвана за въжето, попита:

– Къде са другарите?

– Всички избягаха, момче – отговори Кореа.

– Сами ли сме?

– Съвсем сами.

– Сега разбирам, защо този разбойник Педро ме заключи в кабината! Страхувал се е да не претоваря лодката, ако заема място в нея.

– Е, в такъв случай той нищо не е спечелил, скъпи Гарсия. Видях го как падна върху един камък и си разби главата!

– А другите? Те излязоха ли на брега, сеньор Кореа?

– Не знам. Но не бих искал да съм на тяхно място. Дори и да са успели да излязат на брега, вълните доста са ги натрошили.

– И с нас ще се случи същото, сеньор!

– Така ли мислиш?

– Нивото на водата се покачва и в кабината то е достигнало шестдесет сантиметра!

– Е, няма толкова бързо да достигне до кувертата. Страхуваш ли се?

– С вас – не, сеньор Кореа!

– Нека и ние опитаме да се доберем до брега!

– Малката лодка трябва да е още там...

– Засега ще я оставим, момче. Тя не може да се използва при такива вълни. Впрочем, не се знае, може вече да е отнесена от вълните... Във всеки случай, Гарсия, нека се надяваме, че ще бъдем по-щастливи от другите.

II Човекоядците

Диего Алваро Виана де Кореа, който по-късно изигра толкова важна роля в колонизирането на Бразилия и който събуди такова любопитство с необикновените си приключения, както и многобройни разговори в португалските придворни кръгове и в двора на френския крал Хенри II – се бе родил по времето, когато цяла Европа бе развълнувана от необикновените открития в Америка и възхитена от смелата решителност на португалците в Източна Индия. Още от най-ранна възраст Алваро започна да се увлича от смелите подвизи на завоевателите, а като юноша извърши няколко пътешествия край африканския бряг. Там той се сражава с маврите и прояви необикновено за годините си мъжество и хладнокръвие. Но постоянната му мечта бе да отиде в Америка или в Индия, където неговите съотечественици печелеха слава, владения и баснословни богатства.

Дългоочакваният случай най-после му се яви. Той узна, че една каравела ще отплува с товар за Антилските острови под управлението на един опитен лоцман. С нея той предприе пътешествието си.

За нещастие, буря захвърли каравелата далеч на юг, встрани от избрания път. Преди тридесет и пет години Кабрал, на път за Източна Индия, бил отнесен от бурята към бреговете на напълно неизвестната до тогава Бразилия. Подобна участ постигна и Алваро.

Когато Алваро и юнгата излязоха на кувертата, каравелата отново се натъкна на подводна скала, всеки миг можеше да се разбие на парчета. Но Алваро все още се надяваше, че корабът ще издържи ударите на вълните и че ще успее да го насочи към безопасно място сред скалите.

– Там можем да дочакаме края на бурята – каза той. – После от остатъците на кораба ще построим сал, за да преплуваме с него залива.

– Аз съм добър плувец, сеньор Кореа – отбеляза юнгата.

– Аз – също. Но нямам никакво желание да послужа за обяд на акулите. Чувал съм, че ги има много край бреговете на Бразилия. Знаеш ли колко са свирени!

– А другарите ни къде са?

– Колкото и да гледам, не ги виждам никъде.

– Нима всички са загинали?

– Не вярвам. По всяка вероятност са се скрили в гората, за да не ги

видят диваците.

Кореа остави юнгата и по една стълбичка се изкачи на издигнатата кърма на кораба, за да може да разгледа по-добре околността. Неволно извика от възхищение пред гледката, която му се откри.

Бурята бе изгласкала каравелата в един необикновено красив залив. Кореа никога досега не беше виждал подобна местност. Вляво от входа на залива се издигаше голям прелестен остров, покрит с кокосови палми, а по средата на залива се намираха малки островчета, едно от друго по-живописни, покрити с богата растителност, приличащи на разкошни градини. Няколко рекички с широки устия се вливаха в морето, където беснеещите вълни сякаш се опитваха да прогонят назад водите им.

– Каква чудна страна! – провикна се Алваро.

– По-рано не бях го забелязал. Съжалявам, че е населена със свирепи човекоядци, лакоми за месото на враговете си... Но да видим дали се е спасил някой от нашите матроси.

Алваро се изкачи върху все още оцелелите остатъци от главната мачта с такава сръчност, че предизвика учудването на юнгата. От тази височина той можеше да разгледа целия залив, дори и близкия бряг, който беше само на няколко мили разстояние от кораба.

В подножието на една висока скала Алваро видя запален огън, около който бяха насядали хора, почти голи, и сушаха дрехите си.

– Матросите от каравелата! – весело извика Алваро. – Колко се радвам, че повечето от тях са се спасили! А аз си мислех, че вълните са погълнали всички.

Той сложи ръка, свита като тръба пред устата си, и извика силно: „Ехо!“ Спасилите се бяха дванадесет души и мнозина от тях накуцваха. Старият лоцман беше сред тях. Както се виждаше, той беше пострадал по-малко от другите.

– Сеньор Кореа! – извика той в отговор, след като почака да позатихне грохотът на вълните. – Корабът продължавали да потъва?

– Не, не се помръдва. Сега тук се чувствам добре и няма да напусна кораба до утихването на бурята.

– Пазете се бурята да не ви отнесе в Атлантическия океан, който е много страшен.

– Ще се постарая да бъда предпазлив.

– Ако можете, пригответе си поне сал.

– Добре. Прощавай, лоцмане, пазете се да не попаднете в ръцете на диваците.

Алваро слезе от мачтата на кувертата, където със страх го очакваше

юнгата.

– Засега всичко върви добре – каза Алваро. Потърси секирата, за да почнем да строим сал. Ураганът започна да утихва, тази вечер ще се опитаме да излезем на брега, без да се излагаме на никакъв риск.

– Там, в кабината на лощмана има секира – отговори юнгата.

– Не ни липсват нито греди, нито въжета... Но ми се струва, че няма да е зле да закусим. Може би ще намерим тук някакви хранителни припаси.

– Аз зная къде са! – извика юнгата и слезе веднага долу.

От своя страна Алваро отиде да разгледа подробно кораба, за да определи ще може ли да издържи още на ударите на вълните. Резултатите от огледа бяха доста печални. Според него каравелата неминуемо бе обречена на потъване, всичко беше въпрос само на време.

„Жалко! – каза си Алваро. – От остатъците можем да построим една голяма лодка, с която да се опитаме да стигнем до Антилските острови. Какво ще правим на този бряг, толкова далеч от местата, където живеят хора от нашата раса? Бих искал да зная как ще завърши всичко това...“

Появата на юнгата, който се изкачваше на кувертата с кошница, пълна със сухари и сланина, отклони мислите му.

– Другарите ти щяха да са много доволни, ако имаха такава храна. Впрочем, по бразилския бряг не липсват плодни дървета.

Алваро седна на едно буре и тъкмо се канеше да започне да яде, когато внезапно от брега се зачу силният вик на лощмана.

– Сеньор Кореа! Сеньор Кореа!

В гласа на стареца се долавяше смъртен ужас.

Алваро, бледен и разтреперан, скочи веднага на крака и се спусна към задната част на кораба, откъдето се виждаше брегът.

В този миг оттам се зачуха страшни викове, които преминаваха в истински вой. Алваро погледна натам, където под закрилата на скалата, претърпелите корабкрушение матроси бяха запалили огън. Но там вече ги нямаше. Те бягаха по брега, застигани от стрелите на диваците, които ги гонеха.

– Сеньор! – извика юнгата, побледнял като смъртник. – Те избиват нашите другари!...

На брега се появи тълпа полуголи диваци, с дълги коси и глави, обкичени с пера.

Те бяха средни на ръст, добре сложени, с кожа, нашарена на черни и червени ивици, което им придаваше вид на истински страшилища. В

ръцете си държаха големи тояги, дълги два метра, чиито краища бяха заострени, подобно на пики. Нямаше съмнение, че тези тояги представляваха страшно оръжие, защото един удар с тях бе достатъчен да повали врага на място. Други от диваците бяха въоръжени с лъкове и малки стрели, вероятно намазани с някакво отровно вещество, така че и най-малката драскотина бе достатъчна да причини смъртта на човек.

Бразилците гонеха моряците и опасявайки се да не отплуват в морето ги обсипваха със стрели и разбиваха главите им с тоягите си. Кореа, незабелязан от тях, присъстваше на това избиване и в безсилна ярост крещеше:

– Спрете, зверове! Когато сляза на брега ще ви избия всичките!

Но бразилците не чуваха този вик и дори не забелязваха присъствието на каравелата – толкова бяха заети с преследването на все още живите хора. Но гонитбата не можеше да продължава дълго, защото диваците тичаха по-бързо от сърни. От оцелелите след корабокрушението дванадесет матроси бяха останали само пет души, които покачени на скалата, се опитваха да отблъснат нападението на диваците. Скоро и те бяха избити. Силен победоносен вик се чу откъм брега, когато последните петима моряци бяха превърнати в куп окървавено месо.

– Сеньор, сега те ще дойдат и тук – прошепна юнгата с разтреперан глас.

– Струва ми се, че те още не са ни забелязали – отговори Алваро.

– Ние няма да се показваме, сеньор.

– Аз пък искам да дойдат! Ние имаме пушки. Ще се защитаваме и ще отмъстим за другарите си.

– Какво ще правят с труповете им? – боязливо попита юнгата.

– Няма съмнение, че ще ги изядат. Погледни!

Като нарамираха труповете на убитите, бразилците се запътиха към огъня, който беше запален от стария лоцман. Едни от диваците се заловиха да берат листа от кокосови палми, други хвърлиха сухи клони в огъня. Като наредиха дванадесетте трупа един до друг, диваците бързо съблякоха дрехите им и отрязаха косите им с ножове, направени от остри раковини. След това, като ги измиха с морска вода, сложиха телата им върху голяма решетка, направена от клони, под която накладоха огън. Когато във въздуха се разнесе миризмата на печено месо, диваците се хванаха за ръце и заиграха хоро около огъня, надавайки бесни виковете. Двама или трима от тях не участваха в хорото, а изпълняваха ролята на музиканти, като свиреха със свирки, направени вероятно от човешки кости.

– И ние ли ще излезем на брега, сеньор? – попита със страх юнгата.

– Не ни остава нищо друго, ако не искаме да умрем от глад и жажда, или да бъдем отнесени от морските вълни.

– А не може ли да заобиколим брега на Бразилия и да стигнем до Мексиканския залив?

– Със сала? Ех, мило момче, едва ли ще стигнем далече. Така или иначе, все ще бъдем принудени да слезем на брега и навсякъде можем да станем плячка на човекоядците.

– Нима тук всички племена ядат човешко месо?

– Не всички, но по-голямата част от тях, миличък.

– А какво ще правим?

– И аз самият не зная – отговори Алваро – Ние имаме пушки, а зная, че всички диваци се боят от огнестрелно оръжие и бягат, щом чуят изстрел. Така че можем да се надяваме, че и тези диваци ще се разбягат. Във всеки случай, ще почакаме докато се отдалечат. Надявам се, че няма да останат тук, а ще се завърнат в селото си.

Но от брега отново се дочуха викове. Това бяха готвачите, на които беше поръчано да изпекат телата на белите хора; те известяваха на другарите си, че вкусното ястие е готово. Хорото веднага престана и всички с весел вик се насочиха към огъня. Полуизпечените тела бяха извадени от огъня и поставени върху големи палмови листа. Един старец, гърдите на когото бяха украсени с огърлица от зъби на диви зверове, а ръцете със златни гривни, произнесе по този случай малка тържествена реч и след това, като взе една секира, започна да разсича на части телата, хвърляйки на всеки ръка или крак, или бял дроб, заедно с ребрата и т.н.

– Зверове! – викаше Алваро. – И да не мога да прекратя това варварство! Не гледай, Гарсия, ще ти прилошее...

Диваците започнаха да ядат с такъв апетит, като че ли бяха гладували цяла седмица. Не след дълго от нещастните моряци не остана нищо освен купчина кости и черепи, от които беше изваден мозъка.

Като се наядоха до пресищане, диваците се изтегнаха на брега под сянката на дърветата и се предадоха на блажен сън. Само двама или трима, изпълняващи ролята на часовои, се изкачиха на крайбрежните скали, за да могат да наблюдават околността. Настъпилата тъмнина не зарадва Алваро. Той предпочиташе открито нападение. Наистина, диваците бяха много, но с огнестрелно оръжие той можеше да се надява, че ще ги държи на почтено разстояние, а можеше и да ги застави да се откажат от нападение. Но той се боеше, че диваците очакват подкрепление, за да нападнат каравелата.

– Бедното ми момче, не трябва да си затваряме очите. Диваците няма да ни оставят на спокойствие.

– Нима знаят, че тук, на каравелата има хора?

– Не се съмнявам. А защо не ни нападат сега?

– По всяка вероятност, чакат лодките си. Нашият лоцман ми е разказвал, че всички крайбрежни жители на Бразилия правят издълбани от дърво пироги, които твърде изкусно управляват.

– О! Кръвта ми замръзва в жилите, когато си помисля, че и ние ще послужим за храна на тези диваци.

– Сега не е време да падаме духом, момче. Ако искаш да спасиш кожата си, трябва да ми помагаш с всички сили. Можеш ли да си служиш с пушка?

– Да, сеньор. Аз съм син на войник.

– Тогава иди и донеси тук всичкото оръжие, което намериш. Ние трябва да се приготвим за отбрана. Няма съмнение, че диваците няма да се решат да отплуват в морето със своите лодки, докато то не се успокои, значи имаме достатъчно време.

Донякъде успокоен от думите на Алваро, юнгата слезе долу да търси оръжие. За жалост арсеналът на каравелата се оказа в лошо състояние. Може би имаше скрито оръжие в трюма, но там вече не можеше да се проникне, защото беше пълен с вода. Откри само две годни пушки, както и четири буренца пълни с барут и достатъчно торбички с куршуми. Всичко това той занесе на Алваро, който огледа оръжието като познавач и каза:

– За нас това ще бъде достатъчно. Във всеки случай ще можем да окажем съпротива на тези проклети човекоядци, ако се опитат да ни нападнат. Като остави оръжието, Алваро отиде да види какво правят диваците.

Те още спяха под сянката на палмите, с изключение на часовите, които гледаха не към каравелата, а към устието на по-голямата река, като че ли очакваха нещо от там.

– Чакат пирогите си, уверен съм в това – каза с разтревожен глас Алваро. – Няма съмнение, че няма да напуснат тези места, преди да ни посетят. Да не губим време, Гарсия. Хайде да си построим сал и още тази вечер да отплуваме с него, щом бурята позатихне.

III

Нападението

Построяването на сал за двама души не представляваше за тях особена трудност, още повече, че те разполагаха с достатъчно дървета и въжета. За да бъде по-лек, Алваро прикова към четирите му краища по едно празно буре. На каравелата имаше много такива бурета. Но тъкмо свършиха с построяването на сала и внезапно се чуха далечни викове. Алваро си помисли с тревога, че са се появили и други диваци. Той погледна към брега и видя, че всички лежащи под палмите човекоядци бяха скочили на крака и заобиколили скалата, върху която се намираха часовете.

Всички махаха оживено с ръце и гледаха някъде на юг. Алваро също погледна натам и сърцето му тревожно заби. От устието на една от петте реки бавно излизаха пироги, в които се виждаха напълно голи гребци. Въпреки големите вълни, пирогите влязоха в залива и се насочиха към скалата, около която се бяха насъбрали диваците.

– Мили Гарсия, работата ни е спукана – каза Алваро. – На диваците им трябват тези пироги за да ни нападнат.

– И какво ще правим? – попита юнгата.

– Ще донесем две бурета с барут и ще им сложим хубави фитили, – студено отговори Алваро.

– Значи ще бъдем вдигнати във въздуха?

– Заедно с тях, ако не успеем да отблъснем атаката им.

– Ох, сеньор!...

– Ако предпочиташ шиша, не те спирам. Но аз искам да умра като войник... Все пак си мисля, че ще успеем да отървем кожата... О, да! Ще направим хубава мина на кърмата на кораба и ще получим великолепен резултат.

И премери на око дължината на каравелата.

– Приблизително осемнадесет метра – каза си той. – Трябва добре да измерим разстоянието... Най-много да бъдем хвърлени в морето... Къде са буретата с барута?

– В кабината на лоцмана. Но какво искате да направите, сеньор?

– Има ли на кораба фитили?

– Добре насмолено въже ще свърши същата работа.

– Умен си – каза Алваро, като се усмихваше.

– Да започваме да правим мината. Избухването ще разруши кърмата, но за нас това няма значение, защото каравелата вече не става за нищо!

Алваро отвори предпазливо бурето с барут и изсипа от него около килограм и половина в предварително приготвената платнена торба, след това я сложи в едно сандъче, от което бе извадил разни матроски принадлежности. После взе парче насмолено въже и пхна единия му край в торбата с барут, която се намираще в сандъчето.

– Ето ти я мината! – каза той.

Той отново отвори бурето с барута и като го покри с мокро платно, занесе го в кабината.

През това време пирогите на диваците, маневрирайки изкусно, навлязоха в залива и се появиха вдясно от подводните скали. Погледите на бразилците бяха насочени към каравелата, която те следяха внимателно. Навярно те вече бяха съобразили, че с този великански, за техните представи кораб, са пристигнали в залива белите хора. Възможно беше да са забелязали и присъствието на Алваро и Гарсия на каравелата. Но океанът беше още много бурен, и поради това те не се решаваха да преплуват залива с пирогите си. Макар че вятърът беше утихнал, по залива продължаваха да се носят грамадни вълни. Освен това нощта приближаваше и диваците нямаше да се решат да плуват в тъмнината сред многобройните подводни скали в залива.

– Те не се решават да ни приближат, сеньор – отбеляза юнгата.

– Вярват, че няма да им избягаме – отговори Кореа. – Да се надяваме, че вълните ще им попречат. За всеки случай тази нощ ще спим на смени. Понеже си по-млад, ще си легнеш първи.

– Щом почувствате, че очите ви започват да се затварят, веднага ме събудете.

– Това се разбира от само себе си, момче.

Алваро взе и двете пушки и седна върху увитите на кълбо въжета, откъдето можеше да се вижда добре брега.

Нощта настъпваше бързо и всичко се обвиваше в непроницаема тъмнина, защото небето беше покрито с тежки дъждовни облаци. Само огньовете на брега се виждаха. Тези огньовете бяха накладени от диваците, и на тяхната светлина се виждаха голите им фигури. Те ръкомахаха и сочеха скалите, на които се беше натъкнала каравелата, но около полунощ всички си легнаха и огньовете започнаха да гаснат.

Кореа не мигна цяла нощ. Той не се решаваха да възложи на момчето дежурството, защото се опасяваше да не заспи и да пропусне

приближаването на пирогите. Но Гарсия сам се събуди, малко след полунощ, и повече не можа да заспи.

Нощта измина в постоянна тревога. Когато слънцето изгря, положението не се беше променило. Вълните продължаваха да нахлуват в залива, макар и не толкова яростни, колкото предишния ден.

При изгрев слънце станаха и диваците, изкачиха се на скалата и започнаха да наблюдават каравелата. Гребците спуснаха във водата пирогите, оставени на брега по време на отлива.

– Готвят се за нападение – каза Алваро. – Слушай, не се плаши като ги видиш, а гледай да се прицелваш добре.

– Аз съм нелош стрелец, сеньор – отговори Гарсия. – Баща ми ме научи да стрелям.

– Тогава всичко ще бъде наред... Ето, че те потеглят. Да се въоръжим и да се постареем да им нанесем, колкото може, по-големи загуби.

Диваците слязоха от скалата и започнаха да се качват в пирогите, надавайки оглушителни викове. Изглеждаше така, сякаш всички едновременно са полудели. Те размахваха тоягите и лъковете си, пълни със стрели, намазани с най-силната отрова вулрали, за която няма противоотрова.

Най-после се отделиха от брега и се насочиха към претърпелия корабокрушение кораб.

Кореа не загуби присъствие на духа. Той огледа пригответената мина, и като се увери, че всичко е в ред, си направи нещо подобно на барикада от разни сандъци и бурета, зад която се притаи заедно с юнгата, с пушка и сабя в ръка.

– Гарсия, струва ми се, че имаме вино бордо, нали? – попита той.

– Да, сеньор.

– Дай ми тогава, пийни си и ти преди боя. То ще те окуражи.

Юнгата не чакаше да го молят повторно и сръбна от бутилката, която му подаде Алваро.

– Така!... Ако ни е съдено да се изпечем на шиш, печеното, пригответено от месото ни, ще бъде по-сочно. – каза Алваро, който още имаше смелост да се шегува в такава минута. – Пийни си още, Гарсия. Диваците приближават.

Алваро взе пушката и като забеляза един висок дивак, който викаше повече от всички други и размахваше тоягата си в първата пирога, стреля срещу него. Дивакът, улучен право в гърдите, падна веднага във водата.

Щом чуха гърмежа, диваците помислиха, че гръм е поразил другаря

им и насочиха поглед към небето, вместо към каравелата. Никой не обърна внимание на ранения, който не след дълго потъна в морето.

Друг изстрел, даден от юнгата, разкъса рамото на един от гребците. Тогава диваците разбраха, че тайнствените смъртоносни удари не идват от небето, по което не се виждаше нито едно облаче, а от кораба. Те забелязаха блесналото пламъче на каравелата и облачето дим, което утринният ветрец все още не беше разпръснал.

Неописуемо учудване облада душите на тези свирепи, но просто-душни синове на девствените американски гори. Обхванати от ужас, те гледаха каравелата, без да се решат да се заловят отново за греблата. Какви ли чудовища, които хвърлят пламък, убиват и раняват хора от такова голямо разстояние, биха могли да се крият в нея?

Но тези диваци, привикнали да водят постоянни войни с другите племена, скоро прогониха слисването си. Алчността и любопитството се оказаха по-силни от страха и те отново хванаха греблата, насочвайки пирогите към каравелата. Те бяха забелязали вече двете човешки същества там – юношата и момчето, и се надяваха скоро да ги заловят.

– Сеньор Алваро – каза юнгата – те продължават да гребат. Очевидно, нашите изстрели и куршуми не са ги изплашили много.

– Там за тях е приготвена мина. Ще видиш, как ще започнат да подскачат пред нас! Надявам се, че ще се качат от носа на кораба...

– А ние?

– Ще отидем на другия край на каравелата. Избухването няма да причини големи щети. Напълни ли си пушката?

– Да, сеньор.

– Е, тогава се прицели във втората пирога, а пък аз ще се заема с първата.

Още двама диваци паднаха от пейките си, единият – убит, а другият – ранен.

Див рев отговори на тези изстрели, а след това един силен глас извика няколко пъти:

– Карамура! Карамура!

Алваро не знаеше какво значи тази дума, пък и нямаше време да мисли за това, защото пирогите на диваците се бяха приближили до предната част на кораба, откъдето можеха лесно да го завладеят на абордаж. Алваро приготви фитила за мината, преди да започне боя с диваците.

– Да вървим, Гарсия – извика той...

– Не, сеньор – отговори момчето с решителен глас. – Моята пушка

е пълна и аз ще ви защитавам.

Когато диваците се опитаха да се изкачат на кораба по въжетата, Алваро бързо запали края на насмоленото въже. Като направи това, той се спусна да бяга с голяма бързина. В този момент на кораба се появи първият дивак и се приготви да скочи в кувертата, но Гарсия с точен изстрел го свали долу върху гърбовете на другарите му, които също се бяха хванали за въжетата.

– Браво, Гарсия! – извика Алваро, като бързо се изкачи на кърмата. По-бързо, момче, ела тук. След малко ще избухне Мината.

Очевидно, храбростта на диваците намаляше, не толкова поради внезапната гибел на другаря им, колкото поради непонятните за тях гърмежи. Затова те скочиха в пирогите си, като не се решаваха да се качат на кораба. Те продължаваха да викат ужасени същата непонятна дума:

– Карамура!... Карамура!...

Внезапно екна страхотно избухване, което заглуши виковете им. Сандъчетата, буретата, въжетата се разлетяха на всички страни и цялата предна част на кораба се разруши. Ударът бе толкова силен, че Алваро и юнгата паднаха на кувертата един върху друг. Всичко, което се намираше на кърмата на каравелата изпада, вратите на кабините бяха изкъртени.

– Поврага, какво избухване! – извика Алваро, като скочи на крака. – Ако бях сипал половин буре барут, щяхме да отлетим във въздуха!... ЕЙ, момче, да не си ранен?

– Малко си одрасках носа, сеньор – отговори юнгата. Да видим какво става там!

Като взеха пушките и сабите си, те се качиха на кувертата. Цялата предна част на кораба беше покрита с гъст дим, през който се виждаха огнени езици, които ближеха дъските. Насмолените въжета на котвата и намиращите се там дрехи на моряците пламнаха:

– Ах, по дяволите – извика Алваро, като се намръщи. – Не съобразиш за тази опасност. Той изтича към едната страна на кораба, като се хвана за оцелелите въжета на главната мачта и погледна към предната част. Поражението на диваците беше пълно. Едната от четирите пироги беше потънала в морето, а другите три напредваха в посока към брега.

– Добър удар, честна дума! – извика Алваро, през смях. – Сега те няма да се осмелят да повторят нападението си.

Той хвърли един поглед към морето, около подводната скала, на която се беше натъкнала каравелата и видя, че то е пълно със страшно обезобразени човешки трупове, с откъснати крайници и с парчета от

гребла и пирог.

Всичко това плуваше върху разпенените вълни между подводните скали.

– Отидоха ли си, сеньор Алваро? – попита юнгата.

– Избягах с такава бързина, сякаш попътен вятър бе надул платната им и ги тласкаше към брега – отговори Кореа. – Готов съм да се обзаложа, че този удар е смразил кръвта в жилите им.

– Как бързат! – извика юнгата, който беше изтичал към същата страна на кораба. – Сигурно са изпитали ужасен страх!

– Мнозина загинаха.

– Акулите ще ги изядат. О! Какви страшни зверове! Вижте колко много са се събрали там! Да, ето ги!... Колко големи уста имат! За миг прегризват тялото със зъбите си, като с ножици. Кореа погледна към посочената от юнгата страна и потрепера. Седем или осем чудовищни акули от рода на ония, които носят името риба-чук, обикаляха около подводната скала, разтваряйки огромните си уста, въоръжени със страшни зъби. Те лягаха по гръб, за да могат да хванат плячката си, а след това се чуваше страшно и зловещо хрускане. По-голямата част на пресечения на две половини труп изчезваше в устата им и морето почервяваше от потоците кръв.

– О, ужасни риби! – извика Кореа. – Ако взривът се беше разпрострял и в морето, и те щяха да загинат.

Облак черен смрадлив дим, пропит с миризмата на смола, напомни на Кореа, че сега ги заплашва друга опасност.

– Господи! – извика той. – Ние съвсем забравихме, че предната част на каравелата гори. От диваците се отървахме, но все още не сме спасени. Трябва да се хвърлим във водата – и то без да губим време.

– Как, сеньор... А акулите...

– Те си имат занимание и няма да ни обърнат никакво внимание. И после не забравяй, че имаме оръжие. Ако нападнат сала, ние можем да се защитаваме.

Той погледна към брега. Трите пироги на диваците бяха навлезли в устието на една от петте реки, които се вливаха в залива, и скоро изчезнаха под зеления свод, образуван от гъстата и разкошна растителност по брега.

– По-бързо в сала, Гарсия! – извика Кореа. – Отнеси там бурето с барута и куршумите, както и хранителните припаси.

– Но нали казахте, че складът на кораба е пълен с вода, сеньор.

– Няма що! Ще бъдем принудени да търсим храна на брега. Аз

видях по дърветата много птици, а ние и двамата не сме лоши стрелци.

Трябваше да се бърза. Пожарът бързо се разпространяваше. Кореа, с помощта на юнгата, спусна сала във водата, без особени затруднения. Океанът се успокои и нарядко се появяваха малки вълни.

Салът беше малък и лек и щом го спуснаха във водата, весело заскача върху вълните. След като се увери в неговата издържливост, Кореа сложи върху него двете бурета с барут и другите бойни припаси, както и всички дрехи, намерени в кабината на лоцмана. Като взеха сабите, секирите и пушките, те скочиха на сала и прерязаха въжетата, с които беше завързан за каравелата.

– А накъде ще го насочим, сеньор? – попита юнгата, като хвана греблата.

– Кореа огледа брега и след това, като посочи една от реките, вливащи се в широкия залив, каза:

– Ще отидем там... Там ще бъдем достатъчно далече от онова място, откъдето се появиха диваците.

IV На брега

Салът беше доста издържлив благодарение на четирите бурета, прикрепени в краищата, и спокойно се люшкаше по вълните на залива. Кореа и юнгата бодро и усърдно започнаха да гребат, насочвайки сала към брега, без да отделят поглед от мястото, където се бяха скрили трите пироги на диваците. Те все още се страхуваха, че диваците се крият някъде сред гъстата растителност, покриваша брега на устието, и че могат да се появят внезапно. Но всичко в залива беше спокойно и само морски птици, невиджани до сега от Алваро, летяха над водата, ловейки риба. По целия залив, изпъстрен с островчета, не се виждаше нито една пирога. Тишината беше пълна, не се чуваха никакви подозрителни шумове, и нищо не нарушаваше спокойствието на този живописен зелен кът, на който беше съдено, с течение на времето, да стане едно от най-богатите, най-големите и най-безопасни пристанища на Южна Америка; само шумът на разбиващите се в скалите вълни нарушаваше донякъде тишината. Салът се беше отдалечил на стотина метра от горящата каравела, когато внезапно юнгата извика уплашено:

– Сеньор Кореа!

– Пак ли диваците – попита Алваро, който беше забравил другите не по-малко опасни врагове, които ги заплашваха във водите на Бразилия.

– Не... акули!

– Сякаш всички в тази проклета страна са се наговорили да ни преследват, за да се нахранят с нашето месо. В края на краищата, това става досадно!

– Акулите ни обграждат, сеньор!

Алваро извади греблото от водата и се огледа. Осем грамадни акули плуваха около сала, като от време на време отваряха огромните си уста. Те не сваляха очи от двамата корабкрушеници, като че ли искаха да ги хипнотизират.

– Тези чудовища са не по-малко опасни за нас от диваците – каза Алваро. – За щастие, устите им са такива, че не могат да ни хванат и свлекат от сала. Но погледни ги какви уста имат. Не застива ли кръвта в жилите ти, само като ги погледнеш, Гарсия?

– Да, освен това, ми се вие свят!

– Вземи сабята и отблъсквай онези, които биха се решили да се приближат до сала.

– По-добре да стрелям в тях.

– Пази Боже! С това ще привлечем вниманието на индианците, които се крият там в горите.

Акулите продължаваха да плуват около сала, а от време на време се мушкаха и под него и стоящите на него чувстваха през дъските грапавите им гърбове.

– Те искат да преобърнат сала – извика уплашено Кореа. Надявам се, че няма да успеят. А пък и ние можем да направим нещичко.

Като измъкна сабята си, той застана смело застана на самия край на сала и започна да нанася удари по водата. Но проклетите акули твърде охотно се потапяха във водата, избягвайки ударите, и се появяваха от другата страна на сала. Една от тях, изгубила търпение, а може би погладна от другите, със силен удар на опашката си изскочи внезапно изпод водата и като легна по гръб, разтвори грамадната си уста право срещу края на сала.

Това стана толкова неочаквано, че Кореа едва не падна в отворената уста на чудовището, което се готвеше да го погълне.

– Ах, по дяволите! – извика той, като си възвърна бързо хладнокровието. – Работата става сериозна. Ако ни нападнат всички едновременно, загубени сме. Като забеляза, че акулите отново се готвят да нападнат сала, Кореа хвана сабята си с две ръце и като нанесе силен удар върху чукообразната глава на едно от чудовищата, отсече половината ѝ. Ранената акула се скри под водата, като остави на повърхността и голяма кървава дияра и плаващата отсечена част от главата си, заедно с окото, което все още пазеше свирепия си израз.

– Мисля, че тази злодейка е наказана достатъчно – каза Кореа.

– Моята също! – извика юнгата, въодушевен от примера на по-големия си другар. – Той също беше разсякъл главата на плаващата близо до него акула.

Но тези сполучливи удари имаха неблагоприятни последици. Мирзмата на кръвта привлече акулите, които сега проявиха по-голяма ярост и упоритост в преследването на сала. Те го заобиколиха от всички страни, появявайки се ту от лявата, ту от дясната страна и нанасяйки такива силни удари с опашките си, че салът се разтърсваше и на няколко пъти рискуваше да загуби равновесие. Положението ставаше трагично въпреки ожесточените удари на сабите. Неочаквано се дочу страшен шум и повдигналата се в залива голяма вълна подхвана сала и го понесе

към брега. Каравелата беше хвъркнала във въздуха. Пламъкът беше проникнал в тюрма, където бяха буретата с барут, а ужасният взрив разби на парчета нещастния кораб.

Взривът се оказа по-силно средство от ударите на сабите. Акулите веднага се скриха. Вероятно те се бяха скрили в една от подводните пещери, които в заливите на Америка обикновено служат за убежище на тези чудовища.

Грамаден облак пара и дим обви залива и скри всичко. Когато той се разпръсна, Кореа се обърна и погледна подводната скала, около която догаряха остатъците на каравелата.

– Бедният кораб! – каза той с тъжен глас. Един силен тласък едва не го хвърли във водата.

– Пак тези акули! – извика той.

– Не, сеньор. Просто сме на плиткото. Брегът се намира на петнадесет крачки от нас. Предизвиканата от избухването вълна ни е тласнала дотук по-добре от попътен вятър.

– А дълбоко ли е тук?

– Не повече от тридесет сантиметра.

– Тогава да оставим сала тук и да отидем да потърсим нещо за закуска.

Като взеха буренцата с барут, които не тежаха повече от осем килограма, както и оръжието и дрехите, те бързо изминаха разстоянието, което ги делеше от брега. Гората, която го покриваше, стигаше до самото море, така че корените на някои растения се миеха във водите на залива. Това беше продължение на онази странна гора, която и до днес покрива по-голямата част от Бразилия и пази девствения си вид, въпреки усилията на белите колонисти и туземците, които са си проправили пътеки в гъсталациите.

Кореа и Гарсия гледаха с възхищение тази разкошна, разнообразна девствена растителност, великолепните дървета, обвити с лиани и много други увивни растения, спускащи се надолу във фантастични кичури или чудни дантели и правещи гъсталациите напълно непроходими не само за хората, но и за животните. Красиви птици с лъскави пера пееха хо дърветата и нарушаваха величествената тишина на горските гъсталаци.

– Какво ще кажеш за всичко това, Гарсия? – попита Кореа, който гледаше с възхищение птиците, които, както се виждаше ни най-малко не се плашеха от пришълците.

– Ще кажа, че сме попаднали в земния рай! – извика Гарсия.

– Хубав рай, двуногите жители на когото надминават по свирепост

хищните зверове.

– Все пак трябва да се съгласите, че тази гора е великолепна.

– Напълно съм съгласен. Само че не откриваме нищо за закуска.

– А птиците?

– Няма съмнение, че с удоволствие бих приготвил печено месо, но се страхувам да не привлече вниманието на диваците.

– Ах! Сеньор Алваро!

– Какво?

– Погледнете тези големи дървета, отрупани с плодове. Ако си наберем от тях...

Алваро погледна в посоката, която му сочеше Гарсия и действително видя огромни дървета, отрупани с плодове, прилични на круши, но формата им беше по-продълговата и цвета по-лъскав. Това дърво е акалаба и е много ценно в Южна Америка; то често е причина за кървави войни между туземските племена, които си оспорват правото за притежание на земите, където то расте. Но за Алваро тези дървета бяха непознати, защото никога по-рано не беше идвал в Бразилия и поради това гледаше с известно съмнение хубавите плодове, без да знае дали са годни за ядене или съдържат някаква отрова.

– Опитай да набереш от тях, Гарсия – каза той най-последно. Тези плодове са толкова хубави, че биха могли да съблазнат и по-малко изгладнели от нас хора. Можеш ли да се покатериш на това дърво?

– За юнга това не би трябвало да бъде трудно! – гордо отговори Гарсия.

Той се хвана за лианата и се приготви да се покатери на дървото, но внезапно прихна да се смее с глас.

– Ах! Сеньор Алваро! – извика той. – Колко са смешни! И колко са мършави!

– Кой?

– Погледнете тук между листата. Тези плодове трябва да са много вкусни. Те ги ядат с такъв апетит.

Алваро вдигна глава и извика:

– Маймуни!

– Маймуни... Приличат на големи паяци.

Гарсия направи това сравнение неочаквано, но въз основа на него естествениците по-късно дадоха на тези животни наименованието паякообразни маймуни. От известно разстояние тези маймуни – обитатели на девствените американски гори, благодарение на прекомерно дългите си ръце и крака, твърде много приличат на грамадните птицевядни

паяци.

Щом видяха хора, маймуните доста се обезпокоиха, и цялото стадо веднага се озова на самия край на увисналия над едно поточе грамаден клон. Те се разкрещяха силно и свирепо се озъбиха, готвейки се да се нахвърлят върху катерещия се по лианата юнга.

– Пази се, Гарсия – извика Алваро, докато пълнеше пушката си. – Струва ми се, че тези маймуни са много войнствени...

– Аз имам секира – отговори юнгата, като продължаваше да се катери по дървото. – Няма съмнение, че те едва ли ще успеят да ме откажат от закуска.

– Крясъкът на маймуните се засилваше, но момчето не им обръщаше внимание и смело се катереше нагоре, разлюлявайки клона, на който бяха насядали маймуните. След като се убедиха, че няма да уплашат храброто момче, маймуните нададоха яростен вик, който след това се превърна в жаловито скимтене, което накара Алваро да прихне.

– Е, е! Вижда се, че тези четириноги не са много храбри! – каза той.

Юнгата го повика:

– Погледнете какво правят тези маймуни, сеньор. Като че ли се готвят да нападнат някого.

Наистина маймуните подготвиха някаква тайнствена маневра. Те се събраха вкупом в самия край на клона и първата от тях, като сплете опашката си с тази на най-близката до нея маймуна, скочи храбро на земята, след нея същата маневра бе повторена от втората, после от третата и т.н., така че в края на краищата се образува нещо като жива верига, увиснала надолу. Със сплетени една за друга опашки, маймуните започнаха да се люлеят все по-бързо и по-бързо над повърхността на една малка река, докато последната, която се намираще в края на веригата, не се озова на пет или шест метра от другия бряг на реката. Когато веригата се разклати още по-силно, тази маймуна се хвана с ръце за клона на едно дърво от отсрещния бряг, така веригата съедини двата бряга и образува нещо като висящ мост. По този мост най-напред минаха самките с малките си, а след това последната маймуна се отдели от първото дърво и цялата верига увисна на второто. После маймуните, започвайки от долната, се притеглиха по гърбовете и главите на другарите си до другия бряг; това продължи докато цялото стадо се озова там, изразявайки радостта си с най-невероятни подскоци.

– Щастлив път! – извика Гарсия, като късаше от клона плодове и ги хвърляше на своя спътник.

– Щом като маймуните ядат от тези плодове, значи те не са отровни

– каза Алваро, като започна да яде. – Ах, колко са вкусни! – извика той.
– Но никак не приличат на нашите круши, макар че имат подобна форма.

Седнал на един клон, Гарсия ядеше сочните плодове. В това време Алваро, след като се засити, се изтегна на тревата под дървото с намерение да си почине; изведнъж видя, че юнгата скочи бързо от дървото, сякаш беше силно изплашен от нещо.

– Какво ти стана, момче? – попита Алваро, като грабна пушката.

– Индианци! – отговори юнгата с уплашен глас.

– Пак ли? Много ли са?

– Видях само двама.

Алваро и юнгата бързо се мушнаха в гъстия храсталак, откъдето през клоните можеха да виждат брега на голямо разстояние, без риск да бъдат забелязани.

Както се виждаше, индианците се бяха запътили към устието на малката река и макар че не се виждаха добре, гласовете им достигаха до Алваро и юнгата.

– Изглежда, че са само двама и няма от какво да се страхуваме – каза Алваро, като се вслушваше внимателно.

– Но може би те са разузнавачи, които като ни видят, ще тръгнат по следите ни и ще се озоват при нашия сал. – Е, тогава няма да ги пощадим. През това време двамата индианци излязоха от гората и се запътиха право към брега. Те бяха хора мършави на вид, с правилни черти на лицето, с кожа, боядисана с черна и червена боя, с дълги къдрави коси, които висяха по раменете им. Съвсем голи, те носеха само малка препадка, грубо изплетена от жилките на листа. Горната им устна беше обтегната и на нея беше нанизано кръгло парченце яспис; това им придаваше отвратителен вид. Това украшение, наречено „бар-бото“ и до днес може да се срещне у индианците от вътрешността на Бразилия. То много ги обезобразява. Подобна операция те извършват и на долната си устна: пробиват я и слагат в дупката, в самото начало, малко късче дърво, а след това все по-големи и по-големи късчета, докато дупката не придобие огромни размери. В тази дупка около краищата и постоянно се събират слюнки, произвеждайки отвратително впечатление.

Индианците слагат такива парченца дърво и в меката ушна част, като я пробиват; тези парченца дърво така разтягат ушите им, че те често достигат до раменете им.

И двамата индианци, които Алваро наблюдаваше, бяха въоръжени с дълги лъкове и с особен вид изострени и от двете страни дървени

мачете. Те се спряха на брега и започнаха да гледат внимателно водата.

– Като че ли се готвят да ловят риба – каза Алваро.

– Интересно е да се види как ще го направят – отговори Гарсия.

Като постояха малко, индианците повървяха по брега, обърнаха се надясно и започнаха да късат клончета от една лиана и да ги завързват едно за друго. По този начин те получиха здраво въже, дълго около тридесет метра. Като направиха това, те седнаха един срещу друг под сянката на една палма. Единият извади от пояса си някакъв чудноват инструмент с формата на буквата Х, направен от дълги ястребови кости, по всяка вероятност издълбани отвътре, и сипа във вдлъбнатината някакъв черен прах. После мушна долния край на този инструмент в устата си, а горния в носа. Същото направи и неговият другар с другите краища на инструмента. Тогава и двамата започнаха да духат в дупката на инструмента с всичка сила, като кихаха и се давеха.

Алваро и Гарсия гледаха всичко това с най-голямо любопитство, без да се досетят, че това е своеобразен начин за пушене на тютюн. Тютюнът по това време току-що беше започнал да се разпространява из Европа, докато индианците го употребяваха във вид на прах, както правят сега онези, които смъркат енфие.

Като се накихаха до насита, диваците легнаха на тревата, без да снемат очи от водата, която на това място беше доста дълбока. „Какво чакат тук?“ – питаха се Алваро и неговият другар. Но те получиха отговор по-рано отколкото очакваха.

Не бяха минали и петнадесет минути, когато двамата диваци скочи-ха на крака. Единият държеше в ръката си дървеното мачете, а другият – въжето от лиани. Първият се изкачи на една малка скала, която се издигаше над водата, стисна ханджара със зъби и се хвърли във водата.

– Това са рибари – каза Алваро. – И много съм любопитен да видя каква риба има намерение да прободне този с ханджара.

– Съмнявам се, че ще успее да направи това! Твърде са хитри тези обитатели на водата.

– По дяволите! Погледни колко са смели тези диваци!

На повърхността на водата, близо до мястото, където се беше хвърлил дивакът, се появи чудовищната глава на една акула.

– Рибарят ще загине! – извика юнгата.

– Ни най-малко! Той е скочил във водата именно за да убие акулата.

– Нима са толкова храбри тези диваци?

– Гледай внимателно, Гарсия.

Рибарят се появи на повърхността на водата, с ханджара в зъби, и смело заплува към акулата, която радостно се беше гмурнала в запенените води. Другарят му на брега наблюдаваше внимателно лова, без да проявява никакви опасения за неговия изход и държейки готово въжето си.

Грамадната риба-чук се спря, когато подуши човека, слисана от неговата смелост, а после с бързо движение се обърна по гръб и разтвори огромната си уста. Вместо да избяга от опасността, индианецът се спусна право срещу акулата и мушна ръката си с ханджара в устата ѝ. Акулата разтвори челюсти, но острият и от двете страни ханджар се заби в гърлото и в небцето ѝ, очевидно наранявайки я силно, защото акулата започна силно да удря водата, която беше почервеняла от кръвта ѝ.

Смелият рибар доплува до брега и застана до другаря си, като наблюдаваше с видимо удоволствие бесните подскоци на умиращото морско чудовище.

– Приятелю, Гарсия – каза Алваро, – ако сме принудени да си имаме работа с тези диваци, не знам как ще се изважим. Хора, които не отстъпват пред такава опасност, трябва да са много храбри! Виждал ли си някога нашите моряци да отиват на такъв лов, въоръжени само с дървени ханджари?

– Никога, сеньор! – отговори юнгата. Но какво правят сега?

Двамата индианци внимателно разглеждаха нещо по пясъка, изразявайки с жестове голямо учудване.

– Уверен съм, че са забелязали следите ни – каза с разтревожен глас Алваро.

– Значи ще дойдат тук?

– Да, ако тръгнат по дирите ни. Във всеки случай трябва много да са се учудили от следите ни. Те никога не са виждали следи от крака в обувки. По всяка вероятност, те ще припишат следите ни на някакво необикновено животно. Но ние трябва да бъдем нащрек и да приготвим пушките си.

– Да бягаме, сеньор.

– Да, това действително би било най-разумното – съгласи се Алваро. Гъстият храсталак, в който се намираха, ги укриваше добре. Като взеха двете буренца с барута и с куршумите, те предпазливо се запътиха към гората. Като изминаха около двадесет крачки, внезапно чуха някакво подозрително шумолене от дясно: край тях прелетя една много дълга стрела, която се заби в стеблото на едно дърво, на височина човешки бой.

Алваро бързо се обърна и вдигна пушката. Двамата индианци съвсем неочаквано се бяха появили в гъстия храсталак, от който току-що бяха излезли Алваро и Гарсия. Като видяха пред себе си двама бели хора, каквито никога преди това не бяха виждали, индийците извикаха от почуда, и без да се решат да изстрелят втора стрела, те ту повдигаха, ту спускаха надолу лъковете си. Внезапно цевта на пушката на Алваро блесна на слънцето. Тогава диваците бяха обладани от такъв суверен страх, че търтиха да бягат толкова бързо, че нито един кон не би могъл да се сравни с тях.

– А пък аз вече се готвех да стрелям – каза Алваро, като отпусна пушката си. – Добре направиха, че побягнаха!

– Да бягаме и ние, сеньор, защото е твърде възможно да се върнат по-многобройни. – каза Гарсия.

– Имаш право, момче! По-добре ще направим, ако избягаме от тук и потърсим някое тайно убежище в тази гъста гора.

Като обърнаха гръб на морето, те хукнаха навътре в гората, която с всяка крачка все повече се сгъстяваше.

V

В бразилската гора

Алваро и Гарсия скоро бяха принудени да намалят скоростта си. Те с труд се придвижваха из горския гъсталак, който представляваше някакъв хаос от растения, стебла, коренища, лиани и храсти. Това беше истинска девствена гора, която в тази епоха покриваше по-голямата част от Бразилия и продължаваше почти без прекъсване от бреговете на Атлантическия океан до голямата планинска верига на Кордилиерите.

Алваро и Гарсия се спряха, търсейки начин да проникнат през гъстата завеса от непроницаема зеленина.

– Трудно ще си пробием път тук! – каза Алваро. – Никога не съм виждал такава гора.

– Но все още не сме се отдалечили достатъчно от брега и е опасно да спираме тук – възрази Гарсия. – Нека постъпим като маймуните, сеньор, ако нямате нищо против. Толкова повече, че ако се движим по този начин, няма да оставим никакви следи, но които индианците биха могли да ни преследват.

– Съветът ти е добър, момче. Да започнем да подражаваме на четириногите.

Те смело се покатериха нагоре по лианите и продължиха пътя си по клоните. Движейки се от един клон на друг, те изминаха сто метра, когато по-нататъшното им придвижване бе неочаквано спряно от някакъв странен див рев, който наруши внезапно горската тишина. Сякаш колежа някого или го подлагаха на ужасни изтезания. Тези викове можеха да накарат всекиго да потрепери.

– Сеньор! – извика Гарсия, като седна на един клон. – Тук убиват някого!

– Някого... На мен ми се струва, че тук избиват или изтезават много хора.

– Нима индианците изтезават пленниците си, преди да ги изпекат!

– Не зная... възможно е... Но... слушай, тези пленници пеят! – извика Алваро, като се вслуша внимателно.

Жаловитите викове се прекратиха внезапно и вместо тях се дочу нещо прилично на пеене на псалм, сякаш в гората живееха монаси.

– Действително... пеят! – повтори Алваро.

– Човек може да си помисли, че индианците се молят...

– Е, а какво означава този шум...

Внезапно страшната олелия се прекрати и вместо нея се чува удари, сякаш множество дървари сечаха гората. Тези удари от време на време се нарушаваха от някакво шуртене, като че ли някъде наблизо имаше поток.

– Не е възможно това да са индианци! Слушай, те отново започват да пеят и жално да охкат. Би ми се искало да зная кои са тези артисти!

– Според вас какво е това?

– Не зная. Във всеки случай не са хора. Нека отидем там да видим.

Уверени, че тук няма диваци, те отново започнаха въздушното си пътуване по клоните на бразилската девствена гора. Звуковете, които толкова много ги бяха заинтригували, се усилваха, което показваше, че артистите не са далече. Но за всеки случай нашите пътешественици се движеха с голяма предпазливост, защото много се страхуваха да не би изпълнителите на този концерт да се окажат хора. Като изминаха още два метра, те се спряха.

По средата на една малка горска полянка се издигаше грамадно дърво, от тези които растат в бразилските гори. На върха му, между чепатите клони, се бяха събрали музикантите, при вида на които Алваро прихна да се смее, и това толкова изплаши певците, че те веднага се изпокриха в гъстата шума.

– Маймуни! – извика високо португалецът. – Какво гърло имат тези четириноги животни! Те прекрасно подражават на монасите и имамите. И действително, това бяха маймуни от породата на ревящите, които изнасят такива ужасни концерти в американските гори; като видяха пътешествениците, те се изплашиха и се разбягаха по клоните, като се изпокриха сред лианите и листата.

– Могат да се похвалят, че ни накараха да преживеем тревожни мигове. Бях готов да се закълна, че тук изтезават роби! – извика Гарсия.

– И аз – отговори Алваро. – Ако бъдем принудени да стоим по – дълго в тази гора, ще видим поразителни неща... Стой!... Погледни! Какви хралупи има в това дърво! Можем да спрем тук и да прекараме нощта, защото слънце клони на запад. – А вечеря, сеньор? Макар че ядохме круши, чувствам в корема си празнота. – Ще потърсим някакви плодове.

– Бих предпочел месо, уверен съм, че и вие, сеньор Алваро, не бихте се отказали от един котлет! – О, разбира се! Но за съжаление, това ястие е непостижимо за нас и за сега ще бъдем принудени да се задоволим с плодове... А, ето едно растение, което ще ни осигури вечерята.

Алваро започна бързо да се спуска по лианата и вече беше стъпил на земята, когато Гарсия видя, че той с ужас отскочи назад. Почти изпод краката му се промъкна една жаба с грамадни размери и с кожа, нашарена с черни и жълти петна. Много такива великански жаби се въдят във влажните гори на Бразилия.

– Що за зверище! – извика Гарсия. – Никога не съм виждал по-отвратително животно.

– Вярвам ти напълно – каза Алваро, като замери животното с една тояга, за да го накара по-скоро да избяга.

Гарсия прихна да се смее.

– О! Само го погледнете, сеньор! Това животно скача, сякаш краката му са на пружини – извика той. – Никога през живота си не съм виждал такава жаба.

По горската поляна се появи цял отряд черни жаби с доста дълги крака, които, забавлявайки се, подскачаха толкова високо, че почти достигаха клоните на дърветата. Тези бразилски жаби са толкова пъргави, че често влизат през прозорците на колибите на туземците.

– Тук наблизо трябва да има някакво езеро или блато – каза Алваро, когато жабите, подскачайки, изчезнаха в гората. – Утре ще го потърсим и ще си наловим риба. Аз имам въдица.

Те се запътиха към растението, което преди това беше забелязал Алваро. То беше покрито с плодове, напомнящи зелени кедрови шишарки. Това растение се нарича пинха и много се ценя от индианците. Плодовете му са много вкусни.

Поради липса на по-питателна храна, двамата пътешественици се погрижиха да утолят глада си с тези плодове, след това се мушнаха в една от хралупите на дървото сумамейра, където можеха да се наместят доста удобно. Там бяха предпазени от нощната влага и можеха да се наядат добре да се наспят, след всички изпитани тревоги и вълнения.

Слънцето заляза и тъмнината бързо настъпи. Това е много характерно за тези гори, в които и денем царува дрезгавина поради гъстата завеса от зеленина, през която трудно проникват слънчевите лъчи.

Тъмната, гора се изпълни с хиляди различни и странни звуци, които караха момчето и неговия по-стар другар неволно да потреперят – ту се чуваше продължително свирене и съскане, което нарушаваше тържествената тишина на великанската гора, ту екваха продължителни охкания, рев и мучене, сякаш наблизо пасеше стадо волове, или се чуваше остър звук, напомнящ дрънкане на желязо. Понякога всички тези чудновати звуци утихваха и отново наставаше тайнствената тишина. Но това

беше за кратко. Отново прозвучаваше свирене, на което отговаряха далечни охкания и рев, а като съпровод се чуваше и оглушителното крякане на жабите. Двата пътешественици изпитваха неясна тревога, защото не знаеха на кого да припишат този странен горски концерт. Дали това не бяха опасни животни, събрали се наблизко или във всички тези звуци нямаше нищо заплашително? Така или иначе, но те не се решаваха да затворят очи, макар че изпитваха страшна умора. Смътно си припомняха разкази за свирепите животни, обитаващи американските гори, за ягуарите и когуарите, и опасявайки се всяка минута от появата на някакъв хищник, държаха постоянно готови пушките си.

От време на време, тъмнината на гората бе прорязвана от някакви блестящи, движещи се искрици. Това бяха различни светещи насекоми, толкова ярки, че можеха да осветят една малка стая. Индианците и досега използват тези насекоми при риболов. Те ги поставят върху тояга, която привързват за предната част на пирогите си, когато отиват нощем на риболов.

Бяха изминали два часа, откакто пътешествениците се намираха в убежището си, когато внезапно дочуха отблизо някакъв странен шум, приличащ на пляск на вода, последван от остро свирене и съскане.

Краката на Гарсия затрепериха от страх и той прошепна:

– Това е някакво огромно животно, сеньор!

– Не зная. Не мога да видя нищо по-далеч от носа си – отговори Алваро. – Само едно нещо мога да кажа, а то е, че бразилската гора ми омръзна и бих желал по-отблизо да се запозная с тези животни, които свирят, шумолят и чукат, както чукът в наковалнята, които звънят като в звънарница и не дават на никого да спи нощем. Питам се как могат да спят сред такъв шум обитателите на тези гори?

– Чувате ли това свирене?

– Да. Трябва да е някоя огромна змия.

– О! Ужасно се страхувам от тези влечуги, сеньор Алваро! Бих предпочел среща с някой свиреп звяр!

– Трябва да свикваш, бедното ми момче. Лоцманът ми е разказвал, че в американските гори змиите се вдят в огромно количество и с гигантски размери.

– Ах, кога ще свърши тази нощ! Тя ми се вижда безкрайна!

– Затвори очи и се помъчи да заспиш. Аз ще те пазя – каза Алваро.

– Да спя! Нима е възможно това?

Едва беше затворил очи и адският концерт се поднови с пълна сила; цялата гора се изпълни със звуци.

Милиони жаби, сякаш се бяха наговорили, устройха такава ужасна какафония, че можеха да събудят и мъртвите. Изобщо американските гори изобилстват със земноводни, които като че ли си съперничат по разнообразието на издаваните звукове. Едни от тях мучат като волове, други лаят като кучета или издават звуци, приличащи на чукане върху железен котел. А онези, които живеят по дърветата, свирят като локомотиви или скърцат като несмазани колела.

– Сеньор! – извика уплашеният Гарсия. – Какво е това? Да не е настанал краят на света?

– Не се плаши. Това са жаби. Ние трябва да свикнем с този концерт, ако искаме да спим през нощта.

– Надявам се, че няма да останем дълго в тази страна и ще отидем другаде.

– И аз се надявам.

– Но къде ще отидем и кога? Има ли европейски селища на този бряг?

– Нито едно. Досега никой още не е помислил да се преселва в Бразилия, която по право принадлежи на нас, откакто нашият съотечественик Кабрал я обяви за португалско владение.

– Чувал съм, че испанците са завладели в Америка обширни територии, вярно ли е това?

– Вярно е. Но испанските постове се намират доста далече от тук и трябва да преинем през цяла Южна Америка, за да стигнем до Перу.

– Много ли е дълъг този път?

– Много. Трябва да извървим хиляди мили, минавайки през девствени гори, където живеят човекоядци и всевъзможни свирепи зверове... Не чувствам в себе си достатъчно мъжество, за да предприемем такова пътешествие... Но съм чувал за някакви френски колонии, които трябва да се намират на юг от Бразилия, близо до устието на река Ла Плата. Трябва да опитаме да се промъкнем до там.

– И далече ли са тези селища?

– Зная, че тази река се намира някъде на юг, но не мога да ти кажа на какво разстояние от нас.

– Ах, сеньор! Страхувам се, че никога няма да напуснем тази гора и че никога вече няма да видим нито нашата река Таго, нито бял човек! – каза с въздишка Гарсия.

– Не трябва да се отчайваме. Аз знам, че търговски кораби често отиват към бреговете на Бразилия за сандалово дърво. Възможно е да срещнем някой от тях по тези места.

– В такъв случай, сеньор, не трябва да се отдалечаваме от брега.

– Ние винаги ще го държим под око и често ще правим екскурзии на юг и на север от този великолепен залив. Е, най-после жабите започнаха да се уморяват! Нека се възползуваме от това и малко да отдъхнем.

– А ако някой звяр се промъкне до нас, докато спим?

– Досега не сме виждали тук никакви други зверове, освен жаби и птици. Освен това е много вероятно малцината, които са се приближавали до тези брегове, да са преувеличавали свирепостта на американските зверове... Да държим готови сабите си, а пушките между коленете и да се опитае да заспим.

За по-удобно те седнаха в хралупата на дървото, притиснаха се един до друг и скоро заспаха, въпреки всичките си страхове. Жабите, които бяха крякали цели два часа, също започнаха да утихват. Все още от време на време се чуваше свирене или ръмжене, но след това всичко спря. Рано сутринта нашите пътници, след като бяха спали четири часа, бяха събудени от друг концерт, наистина не толкова оглушителен, но зазвучал в самата корона на дървото, което им служеше за убежище. Новите музиканти бяха малки папагалчета със зелени пера и с глави, с цвят на сапфир. Няколко часа те не престанаха да чуруликат нито за миг.

– Гарсия, ставай! – извика Алваро, като се протягаше. Слънцето се е издигнало вече високо и макар че не е време за обяд, моят апетит доста се е изострил.

– Но откъде ще намерим храна, сеньор? – попита Гарсия.

– Тук наблизко трябва да има някакво езеро или блато. Да отидем там, откъдето се чуваше крякането на жабите. При липса на дивеч, ще се задоволим и с печена риба.

Пътешествениците подкрепиха силите си с няколко плодове от дървото пинха, напълниха отново пушките си, защото се опасяваха, че нощната влага е навлажнила барута и като взеха буретата с барут, навлязоха в горския гъсталак.

Тук гората не беше толкова гъста. Великански дървета с огромна дебелина растяха наоколо, виждаха се палми по-високи от шестнадесет метра, от вида на восъчните палми, от стеблото и листата, на които се отделя вещество, използвано за направата на свещи. Но в онези времена индианците употребяваха само плодовете на това дърво, което се намираше в изобилие не само в бразилските гори, но и на височина 3000 метра в Кордилиерите.

Без да обръща внимание на хубавите големи палми, ползата, от

които му беше съвсем непозната, Алваро вървеше напред, зает с мисълта за обяда, който се очертаваше все още твърде неопределено. Почвата под краката му ставаше все по-влажна, мека и скоро вместо палми, се появиха тръстики с грамадна големина и други растения с красиви пурпурни цветове; безброй птици, малки и големи, прелестни колибри, поразяващи с красотата и миниатюрността си, весело летяха между тези растения.

– Колко са красиви! Погледнете ги, сеньор Алваро, сякаш са украсени със скъпоценни камъни! – извика с възхищение Гарсия.

– Да, те са възхитителни, но аз бих предпочел някой папагал – възрази Алваро, който мислеше за обяда си.

– Тук има и от тях. Погледнете това дърво.

– Виждам... А какви са тези отвратителни зверове, които пълзят по клоните?...

Това бяха огромни зелени гущери, дълги около метър, кожата, на които имаше свойството да променя цвета си, когато животното е раздразнено, както кожата на американските хамелеони. Макар, че са отровни, те не са в такава степен опасни както змиите и месото им става за ядене; то е бяло и сочно, като месото на кокошките, а вкусът му напомня жабешките бутчета, които толкова много се ценят от френската кухня.

Но Алваро не знаеше това, пък и да го знаеше, нямаше да използва за обяда си тези животни, чиито вид му вдъхваше отвращение. Впрочем, той се страхуваше да навлезе по-навътре в гъсталака. Почвата беше подгизнала, дървета се виждаха все по-рядко и по-рядко; всичко показваше близостта на някое блато или езеро.

– Ето вода – каза Гарсия, който вървеше напред. – Вижда се, че това е езеро.

Те започнаха да вървят по-бавно, защото се страхуваха да не нагазят в тресавище и се спряха на края на едно широко езеро, цялото обрасло с някакви блатни растения с много широки листа, по които пърхаха блатни птици. Тук-там се виждаха малки островчета с палми, които служеха за подслон на многобройните птици, изпълващи с крясък въздуха.

– Каква черна вода – отбеляза Гарсия. – Сякаш са излели в нея цяло буре с мастило. Нима тук могат да живеят риби?

Алваро не отговори. Той неспокойно се вгледаше в едно малко островче, обрасло с тръстика, което се движеше, като че ли някой го тласка.

– Островът се движи – забеляза и Гарсия. Какво ли може да бъде

това?... Да не би някой индианец да се е промъкнал там?

– Да, индианец... с опашка, с която могат да се чупят крака... По всяка вероятност това е някакъв алигатор или кайман...

– Да не би той да носи на гърба си всички тези растения?

– Чувал съм, че тези животни се заравят понякога в тинята и остават дълго време там, вцепенени, така че растящите по дъното растения често съвсем ги закриват.

– Опасни ли са?

– Понякога, но ние няма защо да се боим от него, той се движи в средата на езерото и не ни обръща внимание... Ах, какви чудесни птици! Ще се опитам да ги застрелям.

– Ами гърмежът? Не се ли страхувате, че може да привлече индианците?

– Изглежда тук няма индианци.

Орляк блатни птици прелетя на петнадесет крачки от пътешествениците. Алваро, който беше напълни пушката си със сачми, стреля. Няколко птици паднаха на островчето, което се намираше близо до брега. Гарсия веднага нагази във водата, запътвайки се към тях, убеден, че тук е много плитко. Мисълта за обяда беше твърде съблазнителна, за да изпусне такова печено. Но едва нагазил във водата, на десет метра от брега, той така се развика, че от ужас кръвта на Алваро се смрази в жилите.

– Помогнете! Помогнете!...

VI Бразилските блата

Блатата в Южна Америка са много опасни и индианците добре знаят това. Преди да се решат да преминат през някое блато, индианците винаги го изследват много внимателно, за да не се изложат на опасността да бъдат погълнати от пясък или тиня. Понякога тези блата изглеждат като цветущи ливади, покрити с разкошна растителност. Но тежко на непредпазливия човек или животно, който би се решил да нагази в този мек килим! Той бавно потъва в него, като в ужасна пропаст, която поглъща всичко и от погълнатия не остава нищо, дори и скелетът му, който остава погребан в тинята, докато се разложи напълно в нея.

Гарсия, който никога не беше чувал нито за подвижните пясъци, нито за предателските ливади на Южна Америка, беше попаднал точно в такова тресавище и затъна веднага в него, почти до колене.

Алваро, който си мислеше, че е нападнат от някой кайман, се готвеше да се спусне към него, за да му помогне, но юнгата го спря с вика:

– Не, не, не идвайте!... И вие ще затънете!

Алваро веднага схвана опасността, защото и под неговите крака почвата започна да потъва. Но той не искаше да изостави другаря си, който потъваше пред очите му. Стараейки се да се измъкне, Гарсия правеше отчаяни движения, които само ускоряваха потъването му.

– Не мърдай, Гарсия! – извика Алваро.

И като развърза бързо въжето, препасано около кръста си, хвърли края му на нещастното момче, което вече беше затънало до гърди, и извика:

– Хвани въжето и се дръж за него!

Гарсия не беше изгубил присъствие на духа и веднага, като омота въжето около тялото си, завърза го на здрав моряшки възел. Като държеше другия край, Алваро се качи на по-високата част на брега и извика:

– Дръж се здраво, аз ще те тегля!

Алваро завърза въжето около едно дърво и като дърпаше с всички сили, успя да измъкне момчето от ужасния гроб, който още малко и щеше да го погълне.

Гарсия не се решаваше да направи и най-малкото движение, за да помогне на Алваро, опасявайки се, че дъното на блатото може да се

разтвори под него. Алваро го влачеше като чувал и Гарсия вече се беше докоснал до брега, когато околната вода се раздвижи и от дъното се надигна тиня. Едновременно с това се чу остро свистене.

– Сеньор Алваро, земетресение! – извика изплашеният Гарсия.

Внезапно сред тръстиките и другите водни растения се появи една грамадна змия, която с огромната си опашка повдигаше много вода и тиня. Това беше едно от най-ужасните влечуги, обитаващи саваните на Бразилия, макар че гърмящата змия и кобрата ди капелла са по-опасни от нея. Беше ясно, че с отчаяните си усилия, които разтърсваха дъното на блатото, юнгата беше събудил спящата змия и тя, като се изправи с бясно съскане, впи пламтящите си очи в двамата пътешественици.

Но Алваро не се изплаши, той измъкна момчето на брега и след това напълни пушката си. Змията беше не само раздразнена, защото бяха нарушили спокойствието ѝ. Очевидно тя бе и гладна, и поради това се спусна право към двамата другари с намерението да ги нападне.

– Стреляйте по-бързо, сеньор Алваро! Иначе тя ще ни погълне и двамата! – извика Гарсия, като се спусна към пушката си. Алваро се прицели и гръмна.

Змията, ранена малко по-долу от главата, започна да се извива конвулсивно, съскайки и изхвърляйки пяна и кръв. Тя удряше бясно водата с опашката си и вдигаше тонове рядка кал, и най-после, като направи последно усилие, се хвърли към брега на няколко крачки от португалеца.

– Дай ми пушката си, Гарсия! – викна Алваро.

– Гарсия я беше напълнил и я подаде на Алваро.

Змията се готвеше да обвие крака на португалеца със силната си опашка и да го смачка, но той забеляза навреме опасността.

Като скочи встрани, той стреля още веднъж и пръсна главата на човошицето.

Но дори и с разбита глава, змията подскочи и счупи върха на близката палма; след това падна на земята и остана неподвижна.

– Поврага! – извика Алваро, пребледнял. – Вече мислех, че ще ни налага на две хапки. Не съм предполагал, че на земята могат да съществуват такива грамадни... и толкова страшни влечуги!

Тази змия, едно от най-големите влечуги, живеещи в Бразилия, бе дълга около дванадесет метра и дебела колкото човек със среден ръст.

– Каква грамада! – извика Гарсия, който все още не беше успял да дойде на себе си.

– Такава змия може да погълне цял човек, без да почувства тежест

в стомаха си. Обаче ние изхабихме три изстрела, без да намерим нищо за обед.

– Аз не бих се решил вече да ходя да търся нещо за ядене – отговори Гарсия, който продължаваше да трепери.

– Ще потърсим нещо друго – успокои го Алваро. – Чакай, нали дойдохме тук да ловим риба!

– Сеньор! – извика внезапно Гарсия. – Погледнете натам... Това прилича на малка лодка.

– Къде?

– Там, на брега, сред блатните растения.

– Нима индианците идват и тук – каза Алваро, като се вгледа със страх в тръстиката и горския храсталак. – Щом тук има лодка, значи, някой идва да лови риба! Ти какво ще кажеш, Гарсия?

– Ще кажа, че трябва да се възползваме от тази лодка и да вземем дивеча, който убихме.

– И после да го изпечем, нали?

– Да, освен това, да отидем на едно от тези островчета, за да не бъдем нападнати внезапно от индианците.

– Към лодката! – извика Алваро, на когото хрумна мисълта да преплава с тази лодка езерото и по този начин да се отдалечи от южната част на посещенията от човекоядците залив. Но намерената от тях пирогга, издълбана от стеблото на едно дърво, се оказа твърде стара и станала вече съвсем негодна. Тя беше пълна с вода.

– Мислиш ли, че бихме могли да я поправим? – попита Алваро.

– В много лошо състояние е – отговори юнгата. Сигурно дъното и е заприличало на решето. Освен това ни са нужни смола и кълчища.

– Но за поправянето й ще ни трябва доста време.

– Трябва да имаме търпение.

– А нашият знаменит обяд, сеньор?

– Ще се задоволим с плодове или пък ще се опитаме да застреляме папагали... Да отидем в гората, Гарсия.

Те тръгнаха да се връщат, но внезапно, някъде наблизко се чу продължително охкане.

– Кой тук вика и охка? – попита Алваро, като се озърташе.

– Никого не виждам, сеньор – отговори Гарсия.

– Да не би някоя маймуна да се забавлява?

Нов вик още по-жален и по-ужасен се чу наблизко, и този път като че ли идваше отгоре. Алваро и Гарсия повдигнаха глави и видяха едно странно животно, със сивожълта козина, което се беше свило на кълбо

на края на клона на едно дърво и беше провесило дългата си опашка.

– Ето ти го котлета! – извика Алваро. – Каквото и да е това животно, ще се постарая да не го изпусна и ще го изпека... Само да не ни избяга!

– Изглежда, че не си мисли за това.

Действително, това странно животно стоеше на едно място, без да се помръдне и без да се опита да побегне при приближаването на двамата пътешественици. То продължаваше да надава жални викове „А-а-й! А-а-й!“, едва помръдвайки увисналата си опашка.

– Да не са счупени краката му? – забеляза Гарсия.

– Наистина, защо не бяга от нас? – заинтересува се и Алваро.

Той се приближи до не много високото дърво, на което беше седнало странното животно и с удивление го наблюдаваше, мислейки, че някакво сериозно нараняване му пречи да побегне. Но той скоро се убеди, че животното нямаше никакви рани.

– Какво означава това? Да се опитаме да го свалим долу! – каза той.

Алваро започна да друса дървото, стеблото на което не беше подебело от човешка ръка.

Но напразно, животното, сякаш се беше залепило за клона и изказваше гнева си само с жални викове: „А-а-й! А-а-й!“

– Ще трябва да се покатеря на дървото! – извика Алваро и бързо се повдигна на клона, като държеше секирата с една ръка. Животното, като го видя толкова наблизко, засъска като разгневена котка, и козината му настръхна. И въпреки това, то не изпусна клона, за който се беше хванало с ноктите си, а Алваро лесно можа да му пръсне главата с един удар на секирата си и да го повали на земята.

Това животно е известно на бразилците под името „Ай“, поради жалния му глас; то се нарича още и ленивец, тъй като движенията му са бавни и лениви.

– Докато се приготви печеното – каза Алваро, след като накладоха огъня – аз ще отида да набера плодове, а ще потърся и нещо, което би могло да замести кълчищата. Нали не се страхуваш да останеш сам?

– О, не! – отговори Гарсия. – Моята пушка е пълна.

Алваро се запъти към гората, която беше на петдесет крачки от мястото и вече беше приближил, когато вниманието му привлякоха странен трясък и чукане, като че ли по земята се търкаляха топки и се пръскаха.

„Да не би да са индианци?“ – помисли си той.

След това погледна натам, откъдето се чуваше шума и видя на

двадесет крачки от себе си, едно грамадно дърво. От него падаха големи плодове, от които при разпукването се показваше сърцевина, прилична на орехова ядка.

„Кой ли ги хвърля на земята?“ – питаше се Алваро, силно заинтригуван от това явление. – „Хвърляни са с голяма сила и падат отвесно на земята, следователно клончетата им не се късат сами.“

Той погледна нагоре и видя на клоните на дървото маймуни, които твърде сръчно късаха големите плодове и с голяма сила ги хвърляха долу, така че удряйки се в земята, те се разпукваха. Като нахвърляха по този начин доста орехи, маймуните ловко слязоха и започнаха лакомо да ги ядат. Внезапно подушиха присъствието на врага и като събраха останалите орехи, побягнаха към гората и скоро изчезнаха сред гъстите кичури на лианите.

Алваро се приближи до дънера на дървото и взе няколко грамадни ореха. Точно от това се нуждаеше: счупи един от орехите и видя между черупката и ядката слой влакна.

Ако познаваше това растение, Алваро щеше да потърси нужния му материал под кората, където влакнестия слой е доста дебел, но растителността на Бразилия му беше съвсем неизвестна.

Много доволен от намереното, той се върна на брега на езерото, където Гарсия изпълняваше длъжността на готвач.

– Изпече ли го добре? – попита Алваро, като наблюдаваше как другаря му изважда печеното от огъня.

– И готвачът на кораба нямаше да го изпече по-добре... Само...

– Какво?

– Не ти ли се струва, че тази маймуна прилича на изпечено на шиш дете? – добави Гарсия.

– Наистина – съгласи се Алваро, апетитът на когото изчезна веднага при тази забележка на момчето. – Но ние се намираме в една страна, където живеят човекоядци. Затова нека не бъдем твърде придиричиви!... Алваро взе печеното, и като го постави върху един широк бананов лист, разсече го със секирата на няколко части.

– Хубаво мирише – каза той. – Да го опитаме и на вкус.

– Мисля, че папагала щеше да бъде по-вкусен – възрази Гарсия, който правеше неимоверни усилия да погълне едно късче.

– Наистина, това месо нищо не струва! Прилича на месо от престаряло муле! – извика Алваро.

Но гладът прави чудеса. Жълтото и безвкусно месо на Ай беше почти изядено. Като донякъде задоволиха нуждите на стомаха си,

пътешествениците се заловиха за лодката, която искаха непременно да поправят, защото предполагаша, че все някъде в езерото има риба.

Като обърнах лодката, те се заловиха да поправят дъното ѝ и вече бяха запушили всичките ѝ дупки, когато внезапно чува от гората отчаяни викове, които съвсем не приличаха на маймунски. Можеше да се каже, че там, под дърветата, се беше завързала страшна битка между две враждуващи племена. Те чуваха страшни удари, свистене на стрели и ужасни викове, които им бяха толкова добре познати. Алваро се спусна инстинктивно към лодката, опасявайки се, че сражаващите се, при взаимното преследване, ще се устремят към езерото.

– Сеньор, а гребла? – извика Гарсия.

Алваро се обърна. Наблизо се намираше едно малко дърво с много дебели листа. С няколко удара на секирата Алваро го повали.

– Това дърво става за гребла – каза той. Като отсече два клона от дървото, той изтича с тях в лодката, където вече го чакаше Гарсия.

– Потегляй! – извика му той.

Те дори не погледнаха дали лодката е добре направена! Като се отделиха от брега, те бързо заплуваха с помощта на грубите гребла и скоро се скриха между островчетата, които покриваха повърхността.

VII

Нападението на жакарите

Въпреки лошото си състояние, лодката все пак се движеше и доста добре се задържаше над водата. Пътешествениците, опасявайки се всяка минута от появата на сражаващите се диваци, виковете на които продължаваха да достигат до тях, преминаха, без да спират край островчето, на което бяха паднали застреляните от Алваро птици и решиха да отидат в средата на широкото езеро. Но бяха принудени да си проправят път сред гъсталака от водни растения с големи трудности, като действаха и със секирата и с грубите гребла. Най-голямо препятствие беше една великолепна Виктория Регия, огромните листа на която бяха с големина около метър и половина и приличаха на малки салове, по повърхността на които скачаха птици. Необикновено красивите цветя на това водно растение предизвикват възхищение у всички пътешественици, а доста твърдите му бодли правят рани, които трудно зарастват.

Като си пробиваха път със сабите и греблата, нашите пътешественици най-после стигнаха до едно малко островче, чиято големина, не беше повече от петдесет метра и което беше покрито с великолепни бананови дървета, окичени с грамадни кичури сочни и вкусни плодове.

– Можем да се скрием тук, под тези огромни листа – каза Гарсия, проявяващ признаци на умора. – Струва ми се, че трябва да слезем на брега, защото лодката е лошо поправена и вече започва да се пълни с вода. Погледни: обувките ми са съвсем мокри.

– Имаме с какво да запушим дупките – възрази Алваро. – Поврага! Това островче е възхитително и ние можем да се наядем с банани до насита.

– Има и птици. Те ще ни осигурят печено месо, по-вкусно от онова, което ядохме днес.

– А индианците? Забрави ли за тях? Ако чуят изстрел, веднага ще дойдат тук.

– Вярно – съгласи се Гарсия.

Те слязоха на брега с пушките и припасите.

Островчето беше покрито с гъста трева и сенчести дървета.

Цели орляци прелестни колибри, свили гнезда в гъстата шума, пърхаха весело, чуруликаха и се биеха помежду си, проявяващи

войнственост, въпреки микроскопичните си размери.

– Тук ще ни бъде добре – каза Алваро. – Да се надяваме, че индианците няма да дойдат.

– Да, но вие забравяте най-важния въпрос: обяда.

– А не си ли спомняш, че имам въдици?

– Ах, да! Съвсем ги бях забравил.

– Да се поразходим сега из нашите владения, да потърсим червейчета и после да хвърлим въдиците.

– Те разгледаха внимателно бреговете, удрайки хрусталака със сабите си, за да се уверят, че няма змии, и най-после си избраха място сред водните тръстици.

– Видях сянка във водата – каза Алваро. – Тук трябва да има риба.

Гарсия събра червейчета и като развърза въжето, с което запасваше панталоните си, завърза за него въдицата, на която набоде стръвта и я хвърли сред листата на Виктория Региа, където мислеше, че има риба. Действително, надеждите му се оправдаха и той улови две големи риби с огромни уста, с остри зъби и с черни ивици по гърба.

И така, вечерята им беше осигурена. Окуражени от този успех, те хвърлиха отново въдиците си, но внезапно с голямо учудване доловиха някакво страшно и продължително ръмжене, което идваше изпод водата.

– Чухте ли, сеньор Алваро? – попита юнгата.

– Поврага! Да не съм глух!

– Какво може да е това?

– Някаква огромна риба от непознат вид.

– И това е възможно.

– Или кайман...

– Той би трябвало да плува на повърхността, за да диша, а аз никъде не го виждам... В този момент въдицата беше дръпната толкова силно, че юнгата едва не падна във водата. Алваро успя да го задържи.

Въдицата и въжето скоро изчезнаха под водата и оттам се вдигна цял стълб вода и тиня, насочен право срещу нашите рибари и придружен от силно ръмжене.

– Поврага! – извика Алваро, като скочи на крака. – Мина ли е избухнала там?

– Това е нещо друго, сеньор – възрази Гарсия. – Видях сред тинята огромната опашка на някакво животно. Може да е такава змия като онази, която убихте сутринта.

– Чудно място, където змиите вместо да пълзят в тревата, живеят

във водата като раци!... Да не се разправяме повече с това чудовище. То и така е достатъчно наказано, задето погълна въдицата. Пък и ние си имаме вече вечеря.

– А кога ще се отдалечим от тук?

– Индианците нещо не се чуват вече! Сега трябва да са заети с печенето на мъртвите, паднали в сражението.

– А също и с пленниците, Гарсия – отбеляза Алваро.

– Да! Както се вижда, в тези гори не липсват нито плодове, нито човекоядци.

– Въпрос на вкус, приятелю... Но да се захващаме вече с приготвянето на вечерята и да си накладем огън.

Слънцето клонеше на запад.

Тъй като са страхуваха, че индианците могат да забележат огъня от гората, Алваро избра едно място, закрито с растения от всички страни. Там те накладоха огън със суха тръстика и се заловиха да пекат рибата.

Започна да се смрачава и от водата се повдигна мъгла, пълна с вонящи и опасни изпарения, които причиняват опасната жълта треска. Милиарди комари бръмчаха наоколо, а във въздуха се носеха огромни прилепи, сред които имаше и страшни вампири, които смучат кръвта на спящите хора и животни. От време на време се чуваше меланхоличния и монотонен вик на някоя нощна птица, който нарушаваше тишината.

– Какво зловещо място! – каза Алваро, наблюдавайки печенето на рибата. – То ми навява тъга.

– И на мене, сеньор – отговори Гарсия. – Бих предпочел да бъда на брега на залива.

– Скоро ще се върнем там, момче. Утре ще прекосим езерото и ще се насочим на изток, докато стигнем до брега. Не вярвам да сме се отдалечили от него на повече от две или три мили. Впрочем...

– Какво има?

– Опита ли водата на това езеро?

– Не още.

– Сигурно е някоя лагуна, която е свързана с морето.

– Веднага ще разбере това. Докато извадите рибата от огъня, аз ще сръбна една глътка вода, макар че е толкова черна, че не би съблзнила и умиращ от жажда.

– Солена е! – извика той, след като опита водата. – Не се съмнявам, че това езеро е свързано с морето.

Като се надигна, той видя на десет крачки от брега, някаква тъмно движещо се островче, което приличаше на направено от купчина водни

растения. Някакво глухо ръмжене, идващо от тази маса, го накара да се вгледа внимателно в островчето.

„Сигурно пак е някой кайман“ – помисли си той, като потрепера.

Алваро, който също беше чул шума, побърза да отиде при него с пушката.

– Какво става тук? – попита той.

– Това е животно, което дебне някого, сеньор... Впрочем, аз не зная дали там се крие някакъв звяр. Не виждам нищо друго освен тръстики, а само от движението им подозирам, че под тях се крие кайман.

– Да, и аз не бих искал да се намеря в тези тръстики! Макар, че кайманите не са големи и не са толкова свирепи като африканските крокодили, те все пак са много опасни. Но нека да отидем да се навечеряме, преди да е изстинала рибата. Ще бъдем предпазливи и ще държим пушките готови.

Гарсия последва примера му и двете риби скоро бяха изядени. Месото им беше превъзходно.

Тъкмо се бяха навечеряли и в тръстиките се чу някакъв подозрителен шум.

– Сигурно е кайманът, който се опитва да излезе на брега – прошепна Алваро и бързо напълни пушката си.

Той залегна във високата трева и запълзя към брега, придружен от юнгата, който се беше вързжил със секирата.

Тръсъкът продължаваше, като че ли някое голямо животно се опитваше да си пробие път, чупейки сухата тръстика.

– Кайман е, нали? – понита Гарсия шепнешком.

– Не се съмнявам!... Искам да му шибна един куршум в гръкляна. Тогава ще видим как ще се върне обратно във водата.

Двамата допълзяха до самия бряг, но внезапно тръсъкът се прекрати. Но кайманът не беше далече. Нощният вятър носеше към тях острата миризма, която издават тези животни.

– Може би се е върнал във водата – каза Алваро.

Той коленичи и вторачи поглед напред, когато изведнъж тръстиката се разтвори, и той видя пред себе си отворени чудовищни челюсти, готови да го погълнат, и почувства отвратителната миризма на гнило месо, която се носи от окървавените муцуни на хищниците.

– Охо, дяволът! – извика Алваро, като бързо грабна пълната си пушка и мушна цевта ѝ в огромния гръклян на влечугото.

Последва силен изстрел и грамадните челюсти внезапно се затвориха, като че ли искаха да отхапят цевта на пушката.

След поглъщането на куршума, който му разкъса гръкляна, кайманът се изправи на опашката си като змия, която се готви да се хвърли върху плячката си, и като изпусна някакъв звук, подобен на дълбоко и продължително охкане, обърна се по гръб и започна бясно да мърда широките си крака.

– Както се вижда, не е могъл ловко да глътне оловния бонбон, който е заседнал на гърлото му – шеговито отбеляза Алваро. – Приятелят много се е разбързал! Първо трябваше да го съдвече!

Алваро скочи на крака и се приготви да се отдалечи, но внезапно кайманът, който беше още жив, въпреки страшната рана, го повали със силен удар на опашката в хрусталака. Ако животното не беше омаломощено от раната, навярно Алваро щеше да бъде убит от този удар, защото опашката на каймана има огромна сила. Но за щастие на португалеца, кайманът вече се бореше със смъртта и силите му отпадаха. Макар че беше смъртоносно ранен, той все пак беше опасен. Като видя, че Алваро падна и кайманът отново се надигна, сякаш се готвеше да поднови нападението си, Гарсия бързо стреля, но без успех. Той не знаеше, че люспите на тези животни са много твърди и поради това изстрелът, който беше засегнал гърба и шията на каймана, нямаше никакъв ефект.

– Сеньор Алваро! – извика смъртно уплашеното момче, като видя, че кайманът отново отвори устата си.

Като чу втория изстрел, Алваро помисли, че Гарсия е в опасност и побърза да му се притече на помощ, като с голям труд излезе от бодливия хрусталак, където беше попаднал. Впрочем, кайманът не можеше вече да използва страшните си челюсти. Горната му челюст беше разкъсана и висеше като парцал. Но той се извъртя и размаха страшната си опашка.

– Ах, какъв негодник! – извика Алваро. – Пък и кожата му дебела.

Гарсия хвърли секирата на португалеца, който я грабна и за един миг с удивителна смелост скочи върху гърба на каймана и със страшна сила го удари няколко пъти по главата. Удряше като по як сандък и едва при третия удар черепът на каймана се разцепи и секирата заседна в мозъка. Този път кайманът беше победен. Той зарови муцуна в тревата и дългото му тяло потрепера, после се чу силна въздишка, някакво клокочене и всичко свърши.

– Не е лесно да се разправяш с такова влечуго – каза Алваро. – Умира бавно като акулата, сякаш има девет души.

– А вие, сеньор, не сте ли ранен?

– Костите ме наболяват, но изглежда машината не е повредена –

отговори Алваро, смеейки се. – Знаеш ли, че този кайман е дълъг най-малко седем метра?

– А месото му не се ли яде?

– Не усещаш ли как вони?

– Значи, не може да ни послужи за нищо?

– От кожата му можехме да си направим обувки, ако имахме нужда. Но нашите са в превъзходно състояние и затова ще трябва да го оставим на разположение на змиите, ако такива се намират тук, и ще отидем да спим.

– А ако се появят и други каймани – попита с безпокойство юнгата.

– Ще дежурим поред.

Като насякоха със секирата трева, те си направиха постеля и си легнаха, без да се безпокоят за огъня, който бавно гаснеше...

Противно на очакванията им, нощта мина напълно спокойно и само около полунощ се чу тайнствено мучене, което идваше изпод водата.

VIII

Живият сал

На следващия ден ги очакваше неприятна изненада, която можеше да има твърде лоши последици. Юнгата не намери лодката на брега.

Изплашен от това неприятно откритие, той отърча и разбуди Алваро, който още спеше.

– Сеньор! – извика той уплашено. – Не сте ли забелязали някой да се е приближавал през нощта до нашето островче.

– Що за въпрос? Случило ли се е нещо? – попита Алваро учуден.

– Откраднали са лодката!

– Откраднали... Кой?

– Не зная!... Може би индианците.

– Не е възможно! Няколко пъти обикалях островчето, когато беше мой ред за дежурство. Ако индианците се бяха приближили до островчето, непременно щях да ги забележа.

– Така е!... Но все пак лодката е изчезнала!...

Разтревожен от тази лоша вест, Алваро отиде да се увери със собствените си очи.

– Това е сериозна работа – каза той.

– Как мислите, кой я е откраднал?

– Не мисля, че са индианците. Тук брегът е тинест и ако някакви хора бяха слезли на него, щяха да оставят следи... По-вероятно да е потънала.

– Сигурно, сеньор. Тя и без това течеше.

– Да, направихме голяма глупост, Гарсия. Не трябваше да я оставяме в тръстиката, а да я извадим на брега.

– А какво ще направим сега? Как ще излезем от тук? Най-близкия бряг е най-малко на три мили разстояние.

– Ние сме пленници, момче...

– Да се опитаме да преплуваме езерото. Три мили няма да ме уплашат.

– Също и мен. Бих могъл да преплувам и пет, но не бих се осмелил да вляза в тази черна вода, която е пълна с каймани и грамадни змии.

– Наистина, съвсем забравих, че и във водите на езерото има човекоядци... Но все пак не можем да останем тук завинаги! Тук, на този остров не можем да намерим достатъчно храна.

Алваро не отговори. – Той гледаше малкото дървета, които растяха на островчето и се питаше дали ще може да построи от тях сал за двама души.

– Да опитаме – каза той най-после.

На островчето имаше общо пет-шест дървета, високи дванадесет метра. Стеблата им, покрити с тъмнокафява кора, бяха доста тънки и негодни за тази цел. Лианите и храстите, макар че растяха в изобилие, също не можеха да послужат.

– Искате да построите сал, нали? – попита юнгата.

– Ако намерим материал.

– Достатъчно е да направим скелета от дървета, а след това ще го застелим с тръстика.

– Тази мисъл не беше ми хрумнала, Гарсия. Дай секирата и да отидем да изсечем нашата малка гора. Той замахна силно със секирата по най-високото дърво. Но още при първия удар, острието се притъпи, без да нанесе и най-малката драскотина по кората на дървото.

– Поврага! – извика поразеният Алваро. – Какво е това? ръката ми е силна, а секирата е добре наострена!

Той отново нанесе удар по дървото, но секирата отскочи, сякаш се беше ударила в камък или желязо.

– Това е невероятно! – извика Алваро.

Гарсия извади ножа и се опита да го забие в дървото. Дългото и тънко острие на ножа, вместо да се забие в дървото се счупи като стъкло. Гарсия погледна дървото с недоумение.

– Тези дървета са от желязо, сеньор и никога няма да успеем да ги отсечем! – каза той.

Алваро се опита да отсече със секирата друго дърво, но резултатът беше същия.

– Чувал съм нещо за необикновено твърдите дървета, които растат в Америка. Може би наистина има такива – добави той.

И не се беше излъгал. Малкия брой дървета, които растяха на островчето, принадлежаха към вида на прочутите железни дървета, прославили някои гори в Бразилия и в областите на Амазонка. Тези дървета са толкова твърди, като че ли тъканите им са от желязо. И най-добрата секира не може да ги отсече; те са толкова тежки, че не могат да плават. Така че дори и да беше успял да отсече това дърво, Алваро не би могъл да извлече никаква полза от него, а би си изгубил времето напразно. Не си струва да се занимаваме с тези дървета, сеньор – отбеляза юнгата. – Напразно губите сили и разваляте секирата.

– Значи трябва да останем тук, като пленници! – извика Алваро.

– Да потърсим нашата лодка.

– Кой знае къде е тя сега. Пък и тук има течение.

– А какво да правим тогава?

– Не зная – отговори португалецът, като разпери ръце.

Опечалени и загрижени, те обиколиха острова с надежда да намерят нещо, което би могло да послужи за построяването на сал. Но не намериха нищо и съвсем отпаднали духом се върнаха в лагера си.

Колкото и да налягаше мозъка си, Алваро все не можеше да открие изход. Без лодка, без материал за построяване на сал, той не намираще никаква възможност да излезе от този затвор. Часовете минаваха, без да им донесат някаква промяна. Горещината беше много голяма и водата на езерото димеше, а дъното кипеше. Слънцето силно печеше и очите на двамата пътешественици ги заболяха от силната светлина. Царувашката над езерото тишина от време на време се нарушаваше от кацналите върху листата на блатните растения птици и от водните кокошки, които се появяваха между тръстиките. Понякога се появяваше някой кайман, който се движеше лениво между листата на Виктория Регия.

Пладне преваляше, когато юнгата, който лежеше под сянката на железното дърво и напразно блъскаше главата си с неизпълними планове, скочи внезапно на крака и каза:

– Сеньор Алваро, забравили сме за една опасност много по-страшна от глада! Искам да пия вода, сеньор. Страдам непоносимо от жажда.

И португалецът стана и тъжно кимна. Вярно е... Нали водата на езерото е солена!

– Ние сме пропаднали! – извика той.

– Да, ако не измислим някакъв изход.

– Но какъв? През цялото време си блъсках главата по този въпрос...

– Слушайте. Може би тук наблизо има индианци.

– Възможно е.

– В такъв случай да подпалим тръстиката и да дадем сигнал с пушечни изстрели.

– За да дойдат тук, да ни заловят и да свършим живота си на шиш? Не, Гарсия. Предпочитам да умра от глад и жажда.

– Сеньор Алваро... – започна юнгата.

Но португалецът не изслуша до края фразата му, а се спусна към тръстиките, взирайки се внимателно в брега.

– Пак ли кайман? – попита Гарсия.

– Струва ми се, че е някакво друго животно. Видях как се раздвижи тръстиките...

– Да не е змия?

– Тихо!

Някакво животно, което беше широко и ниско, но чиято форма не можах да разгледат добре, се опитваше да премине през гъсталака от тръстики, чупейки ги наляво и надясно.

– Кълна се, че това е костенурка! – прошепна Алваро.

Наистина това беше една от онези великански костенурки с зеленикава и петниста коруба, които живеят в реките и езерата на Бразилия. Дължината на тези животни достига два метра и половина. А костенурката, която се приближаваше до островчето, имаше особено големи размери.

– Не мърдай, Гарсия! – прошепна Алваро. – Това животно ще ни набави храна за цяла седмица.

Костенурката най-после премина през тръстиките и излезе на брега. Алваро, който следеше всичките и движения, каза тихо:

– Тя се готви да снася яйца... Ела по-скоро, Гарсия!

Да се спуснат към костенурката и да я обърнат по гръб беше работа за една минута.

– Тя е в ръцете ни! – извика с тържествуващ глас Гарсия. – Вземете секирата, сеньор.

Алваро взе секирата и вече се готвеше да нанесе удар по главата на костенурката, когато внезапно му хрумна една мисъл.

– Не! – каза той. – Едва не направихме голяма глупост.

– Как, няма ли да я убиете? – попита юнгата.

– Да я убия ли? Мисля, че по-добре ще ни послужи жива, отколкото мъртва, мило момче.

– Как?

– Много просто. Тя ще ни отведе на брега... Нима мислиш, че тази костенурка не би могла да послужи за сал на един от нас? Погледни каква широка коруба има.

– Ах, сеньор! – прихна да се смее юнгата.

– Мислиш, че се шегувам ли? Ни най-малко.

– Но щом се озовете във водата, тя непременно ще се спусне надолу. Какво ще правите тогава?

– Така ли мислиш?... Аз няма да й позволя да се гмурне във водата... Ела с мен и ще видиш.

– А костенурката няма ли да избяга?

– Не се страхувай. Докато е обърната по гръб тя не е в състояние да се помръдне от мястото си. Тя не може никъде да отиде.

Убитият кайман, или „жакари“, както го наричат индианците, беше както преди проснат на земята. Той беше започнал вече да се разлага, тялото му силно се беше подуло, като че ли щеше да се пръсне...

– Колко е ужасен! – каза Гарсия. – Той беше грозен и преди, но сега е просто отвратителен.

Алваро удари със секирата мъртвото животно в ребрата и веднага отскочи назад. Червата му, обтегнати от газовете, веднага се изгърсиха на тревата.

– Ето това ми трябваше – каза португалецът.

– Да не искате да си пригответе суджуци, като напълните тези черва с месото на костенурката?

– Не, искам да ги напълня с въздух.

– Аха! – извика юнгата, като разбра в какво се състои работата. – Сега разбирам. Каква великолепна идея, сеньор!

– Щом си разбрал, помагай!

С няколко удара на ножовете, те отрязаха червата и ги повлякоха към брега, където ги изпразниха и изчистиха.

– Сега ми дай парченце тръстика и тънко въже – обърна се Алваро към момчето.

Гарсия му подаде и двете.

Като завърза здраво единия край на червата, Алваро мушна в другия край тръстиката и започна да духа в нея с всичка сила. Мина четвърт час докато червата, които бяха дълги двадесет метра, се напълнят с въздух.

– Сега да завържем добре другия край и да вържем червата още на няколко места, та в случай на спукване да не излезе всичкия въздух и да се върнем при нашата костенурка. Ще навием черва около нея и ще видим дали тя ще успее да се гмурне във водата!

Те понесоха напълнените с въздух черва, с голяма предпазливост минаха през гъсталака и се приближиха до мястото, където бяха оставили костенурката.

Бедната костенурка, въпреки отчаяните си усилия, тя не бе успяла да се преобърне и продължаваше да лежи по гръб, като безпомощно въртеше краката и шията си.

С помощта на юнгата Алваро я омота в червата, като ги напъхваше под корубата и, докато здраво ги закрепил, а за да ги предпази от пукане, обви ги с тръстика, която да ги пази от бодлите на *victoria regia*.

– Как ли ще се чувства бедната във водата? – каза смеейки се юнгата, като я гледаше така украсена.

– Особено като я оседлаем – прибави Алваро, усмихвайки се.

– А как ще я управлявате?

– С помощта на тояга, мило момче. Като я удрям отляво и отдясно.

– Но вие сте забравили едно твърде важно нещо.

– Какво е то, приятелю?

– Че аз ще трябва да остана на островчето, защото костенурката няма да може да ни издържи и двамата.

– Не ти, а аз ще остана тук и ще почакам да се върнеш. Ти си по-лек от мен и си по-годен за това начинание.

– А вие как ще дойдете на брега?

– Ти ще построиш сал и ще се върнеш за мен. Не вярвам да мислиш, че костенурката ще бъде толкова любезна, да се озове сама тук, за да ме пренесе!

– Вие намирате отговор на всичко, сеньор!

– Не се ли страхуваш?

– Аз? На драго сърце бих се качил и върху змия, стига да знам, че ще ме отнесе далеч оттук.

– Е, тогава тръгвай! Вземи пушката и секирата. Пази се и не спускай краката си надолу, подгъни ги под себе си. А ако видиш, че към теб се приближава някой кайман, не пести нито куршумите, нито барута, стреляй без колебание. Впрочем, аз съм уверен, че ще стигнеш благополучно брега.

– Представям си колко ще е смешно като възседна костенурката! – каза Гарсия. – Никога не съм си мислил, че ще бъда принуден да яздя костенурка.

– По-бързо, Гарсия. И двамата сме гладни и жадни. Надявам се, че още тази вечер ще бъдем възнаградени за лишенията.

– Ще изпечем костенурката, нали?

– Разбира се... и самата коруба – отговори Алваро.

Те обърнаха костенурката отново на крака и с голяма предпазливост я тласнаха към брега. Бедната, притисната от тръстиката, която стърчеше от всички и страни, изглеждаше смутена и уплашена и няколко пъти се опита да се повдигне за да хвърли всичко от себе си, но ударите я караха да върви напред. Щом видя водата, тя се спусна към нея с надеждата, че ще се избави от тръстиките като се гмурне във водата. В този миг юнгата скочи с ловкостта на котка върху широката и коруба и седна като кръстоса крака по турски. Като почувства някаква тежест на

гърба си, костенурката отново започна да се върти, опитвайки се да потъне във водата. Тя гневно удряше водата с краката си, протягаше шия и опашка и като безумна се въртеше на всички страни.

– Ето една чудесна идея! – викаше юнгата, като удряше костенурката с тоягата си. – Сеньор Алваро! Какъв великолепен сал! Той плава като тласкан от вятъра.

Алваро, застанал на брега, се смееше до припадък, като гледеше отчаяните усилия на костенурката да хвърли необикновения ездач. Португалецът му подаде секирата и пушката и извика:

– На добър път, приятелю!...

– Ще се постарая да се върна колкото може по-скоро – отговори юнгата. – Е, дий, костенурке!...

Като се убеди в безполезността на усилията да се освободи, костенурката заплува бързо в средата на езерото. От време на време тя се опитваше да се завре в тръстиките или между широките листа на *Victoria regia*, но Гарсия я удряше безмилостно с тоягата и я заставяше да плува в желаната от него посока. Нещастната костенурка, обезумяла от страх, плуваше много бързо. Дори хубава лодка, с двама гребци не би плувала по-бързо.

– Плава великолепно – каза Гарсия, като погледна към брега, който се оказа много по-близо до брега, отколкото той си мислеше. – Ако продължава така след половин час ще съм на брега.

Той се намести по-удобно, сложи пълната пушка на коленете си, а секирата до себе си и погледна към острова. Алваро стоеше на брега, също с пушка в ръка и гледаше юнгата, очевидно доволен от онова, което бе измислил.

„Скоро ще се върна да го взема“ – помисли си Гарсия. „Построяването на един сал не е трудна работа, когато човек има на разположение материал и добра секира“

Запъхтяна, костенурката продължаваше плаването си и вече не се опитваше да се скрие между листата на *Victoria regia* или в тръстиките, вероятно опасявайки се да не си навлече градушка от удари, от страна на своя ездач.

Гарсия беше преплувал вече една миля, когато забеляза, че го придружават два каймана.

Отвратителните животни се бяха почти изцяло скрили във водата, като подаваха само крайчеца на муцуните си. Те бяха скрити от водните растения, покриващи гърбовете им, така че можеха да се приближат напълно незабелязани. Но Гарсия се досети за присъствието им по струите

вода, които се виждаха зад тях.

– Опасна свита – помисли си той, по-скоро недоволен, отколкото уплашен. – Да не искат да изядат краката на моето конче? За щастие, аз имам средства да го защитя.

Той вдигна още по-високо краката си и държеше пушката готова, с намерение да стреля при първия признак на враждебни действия от страна на кайманите. Костенурката, сякаш схванала опасността, удвои бързината си.

Но както се виждаше, кайманите не бързаха да нападат. Те само придружаваха костенурката, като от време на време разтваряха страшните си уста. Това упорито преследване започна да безпокои юнгата. Брегът беше все още на разстояние миля и половина, а в тази част на езерото нямаше нито едно островче, където би могъл да потърси.

IX Нападението на пекарите

Мястото, където по такъв необикновен начин беше излязъл Гарсия, бе покрито с гъста растителност, съставляваща края на онази грамадна гора, с която беше обраснал брегът на залива.

Великолепните стройни палми, издигащи се на височина от 15–20 метра, лианите и другите пълзящи растения – бромелеи и орхидеи – всичко това се сплиташе и образуваше непроходима завеса от цветя и зеленина. Пъстри и блестящи папагали бяха накацали по клоните на дърветата и се открояваха на фона на зеленината. Но юнгата не можеше да се любува на красотите на природата. Той навлезе в гората, за да намери по-скоро някакви плодове и вода, за да утоли жаждата си. Последното се оказа много трудно, защото никъде не се виждаше извор, а Гарсия се боеше да се отдалечи от брега и бързаше най-вече да построи сал.

Като измина двеста-триста метра, той се спря до едно голямо дърво с яки клони и гъста шума, в която се виждаха някакви големи плодове с възжълта кора, прилични на тикви.

„Да се надяваме, че тези плодове са годни за ядене“, помисли си юнгата, като бързо се покатери по лианите на един от клоните. Внезапно той чу някакъв странен шум, който, както се виждаше, идваше от близките гъсти шубраци.

„Дали не са индианци?“ – каза си той разтревожен.

Шумът се усили, като че ли някой едно скърцаше със зъби. Макар че за годините си Гарсия притежаваше необикновена храброст, сърцето му замря от страх. Като се държеше с една ръка за лианите, а с другата стискаше пушката, той се вслуша и различи някакво грухтене, след което се чу чупене на клони.

„Нима тук има диви свине?“ – помисли той. – „Впрочем, защо не? Щом ги има у нас, защо да не се въдят и тук? Каква изненада ще бъде за сеньор Алваро, ако му занеса едно малко диво свинче!“

Донякъде успокоен, той се скри зад стеблото на дървото и зачака, като държеше пушката готова. Но ако Гарсия беше поне малко запознат с нрава на дивите свине, живеещи в бразилските гори, навярно щеше да се постарее да избегне срещата с тях.

Това бяха „лекари“, горски диви свине, едни от най-свирепите и

смели зверове, които не се страхуват да нападат човека. В тези времена, лекарите бродеха из горите на Бразилия на цели стада и тежко на този, който се озовеше насреща им. С неимоверна ярост те се нахвърляха върху него и го разкъсваха на парчета с острите си зъби. Но Гарсия, който предполагаше, че си има работа с обикновени диви свине, ни най-малко не се колебаеше. Той стреля срещу пекара, който беше застанал на петнадесет крачки от него и изравяше от земята някакъв корен. Раненото животно се спусна към храсталака с продължително квичене и изчезна под сводовете на зеленината. Юнгата, доволен от успеха, изтича след него да го довърши със секирата, но внезапно се спря, защото дочу от гъстия храсталак дяволски трясък. Храстите се чупеха и падаха на земята като отсечени, а листата им хвърчаха из въздуха. Цялата гора се изпълни с ужасен рев.

„Дали не сбърках нещо?“ – помисли си Гарсия и като метна пушката на рамо, се хвана за лианите, за да се покатери на дървото.

Едва беше успял да се изкачи на три-четири метра, когато видя, че цяло стадо диви свине, около петдесет на брой, тичат като вихър. Както изглеждаше, животните бяха силно разявени: те тичаха с вдигнати опашки и за един миг с настръхнала четина заобиколиха дървото, на което се беше покатерил Гарсия. Онези, които бяха по-наблизо, бясно ръфаха и късаха кората на дървото и лианите, които служеха за стълба на момчето; други пък скачаха като побеснели – ту обикаляха около мъртвия си другар, ту се връщаха при дървото и проявяваха признаци на крайно раздражение. Те устремяваха към момчето малките си черни очички, блеснали от гняв, и бясно тракаха със зъби, което предизвикваше страхотен шум в гората. Но Гарсия не беше много уплашен от това внезапно нападение. Уверен в безопасността си, той седна на един голям клон и наблюдаваше безсилната ярост на лекарите, които не можеха да се покатерят на дървото.

„Като се убедят в безполезността на усилията си, ще се отдалечат“ – утешаваше се той. Но грешеше. Ако има особено упорити и отмъстителни животни по света, това са именно бразилските пекари.

Когато първоначалното избухване на гнева им се уталожил, те оставиха дървото на спокойствие, убедени, че не могат да го повалят на земята, и се събраха около него, като устроиха истинска обсада.

„Положението се влошава! – помисли си Гарсия с безпокойство. – Какво ще си помисли сеньор Алваро, като не ме види толкова дълго време. Кога ще свърши тази обсада?... А той страда от жажда не по-малко от мен... Не трябва да се отчайвам! Имам пушка и патрони. Да се

опитам да прогоня тези отвратителни свине. Ако убия няколко от тях, може би останалите ще избягат и най-после ще имам възможност да построя сал...“

Като избра най-стария sameц, който изглеждаше и най-разярен, Гарсия се прицели и стреля. Изстрелът отново бе сполучлив, но резултатът – неочакван: цялото стадо свине с удвоена ярост се нахвърлиха върху дървото, забивайки в него зъбите си. Същото се повтори и след втория, и след третия изстрел. Яростта на животните ставаше все по-силна.

Той се готвеше да продължи стрелбата, когато внезапно му хрумна мисълта, че тези чести изстрели могат да привлекат диваците. И реши, че е по-добре да издържи обсадата на пекарите, отколкото да дочака появата на човекоядците!

– Бедният сеньор Алваро! Колко ли се безпокои, като чува тези изстрели! Да бъдат проклети тези животни и тяхната упоритост! Няма що, трябва да се въоръжа с търпение и да дочакам настъпването на нощта. Когато заспят, ще се опитам скришом да се махна от тук. А засега, да се подкрепя с тези плодове...

Като се държеше за клона, на който висяха плодове, едри колкото главата на дете, той отрязва със секирата един от тях. Във вътрешността на плода се намираще жълтеникаво меко вещество, което напомняше тиква, но беше по-крехко и по-сочно.

– Ако това не е тиква, то е нещо подобно. Надявам се, че ще утоля глада и жаждата си – каза си той.

Действително, меката вътрешност на плода се оказа сладка и приятна на вкус. Това беше плодът на хлебното дърво и ако Гарсия можеше да го изпече, той щеше да му се стори още по-вкусен. Но той не знаеше какво е това растение и само се радваше на щастливата случайност, която го беше довела именно тук.

Но пекарите не прекратяваха враждебните се демонстрации, те заплашително изляха гнева си върху мъртвите си другари, като ги разкъсаха. Най-после, като се поуспокоиха, те се разпръснаха, но не много далече от хлебното дърво и продължаваха да се взират в него; от време на време те се връщаха и яростно се нахвърляха върху дървото, надавайки див рев, след това отново се прибираха в храсталака и започваха да ровят корени.

Гарсия просто не знаеше какво да прави. Обсадата страшно му беше омръзнала, още повече, че не виждаше края ѝ. Най-много го безпокоеше мисълта за Алваро. Няколко пъти се опита да слезе от дървото, когато лекарите не се виждаха вече, но щом се хванеше за лианите, те

веднага се втурваха към дървото и го обграждаха. Беше ясно, че дори когато търсеха корени и плодове, те продължаваха да го следят.

Денят минаваше. Часовете изглеждаха на бедното момче цяла вечност. Най-после слънцето залезе и в гората се спусна мрак. Гарсия с радост забеляза, че лекарите се готвят да спят в храсталака около дървото. Очевидно тези упорити животни не искаха да се откажат от обсадата, твърдо решени да се разправят с врага си.

„Това е просто невероятно! – чудеше се Гарсия. – Ако бяха хора, щях да разбере упоритостта им. Но животни! Сеньор Алваро трудно ще повярва, че са ме обсаждали толкова време.“

Гарсия почака два часа, преди да се реши да слезе. Но като се убежда, че долу всичко е тихо, той започна да слиза по лианите с голяма предпазливост, като завърза за пояса си два плода от хлебното дърво. От време на време се спираше и с напрегнато внимание се вслушваше. Но тишината не беше нарушавана. Успокоен най-после, той внимателно слезе на земята... Спящите в храсталака лекари не се помръднаха.

Като се стараеше да не вдига шум, Гарсия се промъкваше между дърветата, но като измина триста крачки, забрави всякаква предпазливост и изтича на брега на езерото.

За няколко минути стигна до мястото, където беше оставил костенурката. Тя също спеше с глава, мушната в корубата си. Тъй като се страхуваше от близостта на лекарите, той отиде по-далече и спря на брега на едно малко заливче, заобиколено от дървета.

„Не трябва да губя време – каза си той. – Тук има много дървета, пък и луната започва да изгрява.“

Той опря пушката си до едно дърво и започна да събира лиани, които щяха да му послужат за построяването на сала. На това място имаше в изобилие от всички видове: дърветата бяха така обвити с тях, че не му оставаше нищо друго, освен да избира. Наблизо видя група бамбукови дървета и без да се колебае, изтича до тях. Материалът за сал се оказа повече, отколкото му трябваше.

Скоро салът беше готов. Като си направи и две груби гребла от дълги клони, Гарсия веднага спусна сала във водата. Той започна силно да гребе и стигна до онова място, където се намираще костенурката. Обърна я отново на крака, с няколко удара я накара да се повдигне и да нагази във водата.

„Сеньор Алваро много обича това животно или по-скоро месото му. Не мога да го оставя тук, за да се възползват от него дивите животни или пък индианците. Във всеки случай то ще осигури храната ни за

три-четири дни.“ – разсъждаваше Гарсия.

Луната светеше на безоблачното небе и огряваше водата на езерото, така че без много трудности Гарсия успя да насочи сала си. Островчетата се открояваха върху сребрилата повърхност на обляното в лунна светлина езеро.

Беше вече полунощ, когато Гарсия стигна до средата на езерото и в този момент видя върху едно от островчетата, сред покриващата го растителност, много светла точка.

„Сигурно сеньор Алваро си е наклал огън“ – помисли си той но внезапно се спря и прошепна с уплаха: „Но, не! Това не е същия остров, където се бяхме установили. Аз помня прекрасно формата му и мястото, където той се намираше. Това не е същият.“

Студена пот обля челото му, а сърцето ме се разтупка от страх. „Ами ако диваците са се озовали на острова и са пленили сеньор Алваро?“ – помисли си той.

Страхът на момчето беше основателен. Кой, освен индианец би могъл да се озове на този остров! Алваро не можеше да стигне до него, защото нямаше на разположение дървен материал, с който да си построи сал, пък бил той и съвсем малък.

„Да не би с плуване да е стигнал до този остров?“ Гарсия, обаче, веднага отхвърли тази мисъл. Твърде рисковано и непредпазливо би било плуването в тази черна вода, гъмжаща от каймани и змии! Няколко минути той постоя в нерешителност, после отново се залови за греблата.

„Първо ще отида на острова! – си каза той. – Ако там не намеря сеньор Алваро, ще се приближа предпазливо до другия остров и ще видя, кой е наклал там огън.“

Той направи малка обиколка, за да не го видят, и слезе на брега на островчето. Веднага го позна по твърдите дървета, които не можеха да се отсекаат със секира.

Като заби тоягата си в плитчината, той завърза за нея сала и предпазливо се покатери на брега, като предварително напълни пушката си, а след това премина през тръстиката. На мястото, където бяха палили огън и бяха пекли риба, нямаше никой. Огънят отдавна беше загаснал, дори пепелта беше изстинала.

Сърцето на момчето се сви от болка...

„Какво ли се е случило със сеньор Алваро? – помисли си той, застивайки от ужас. – Какво ще правя тук самичък, залутан сред горите на Америка...“

X

Драма в гората

Бедното момче беше готово да изпадне в отчаяние, когато му хрумна мисълта, че Алваро няма да се предаде в ръцете на диваците без съпротива. Щом е така, на острова трябваше да има следи от борба; но там всичко се намиреше в същото положение, в каквото го беше оставил. Нито храсталакът, нито тревата бяха смачкани. По всяка вероятност, обезпокоен от отсъствието на другаря си, Алваро е напуснал острова, надявайки по някакъв начин да си проправи път през лагуната. За такъв първокласен плувец като него, това не беше невъзможно.

Успокоен донякъде, Гарсия обиколи целия остров и като стигна до мястото, където бяха намерили костенурката, получи потвърждение на предположението си. На брега имаше много тръстика, която беше наскорото отсечена. „Сигурно Алваро е решил да си построи малък сал от този материал – помисли си той – и е успял с него да отиде на онова островче, където свети огънят. Това трябва да се провери!“

Гарсия се върна при сала и отново се озова в средата на езерото. Въпреки страшната умора, той гребеше с всички сили и след четвърт час стигна до другия остров, на брега, на който действително видя един малък сал, направен от тръстика и листа.

Като измина няколко крачки, видя между дърветата един човек, който беше седнал до догарящия огън, замислен или заспал.

– Сеньор Алваро! – извика Гарсия с разтреперан от радост глас.

Като чу този зов, дремещият португалец вдигна глава, но изглежда не можа да съобрази какво става. Но когато Гарсия се приближи до него, той скочи на крака и с радостен вик го прегърна.

– А, мое мило момче! – извика той. – Откъде дойде? Какъв страх ми причини! Поврага!... Можеш да се похвалиш, че ме накара да потрепера!

– Помислихте, че съм умрял, нали?

– И дори изяден!... Знаеш ли, че чух изстрелите ти? Индианци ли те нападнаха?

– Нищо подобно. Защиствах се от най-свирепите диви свине, които ме обсадиха, покачен на едно дърво.

– Надявам се, че ми носиш поне една. Умирам от глад и жажда.

– Не успях. Но донесох костенурката и мисля, че нейното месо

няма да е по-лошо от свинското.

– Ти си предвидливо момче, Гарсия.

– Освен това, донесох и плодове.

– Нямам нужда от тях. На този остров намерих от същите круши, с които първия ден утолихме глада си. Този път те уталожиха и жаждата ми.

– Но защо напуснахте острова?

– За да дойда по-бързо при теб. Нима не чу изстрелите ми?

– Не, сеньор.

– Стрелях поне десет пъти, но тъй като ти не ми отговори, реших да преплувам лагуната със сал, направен от тръстика. И може би щях да успея, ако не ми попречиха кайманите, които ме заставиха по-скоро да се скрия на този остров. Моят сал беше построен само от тръстика и листа... Можеш да си представиш колко лошо се крепях на него и как краката ми бяха постоянно във водата.

– Видях сала ви на брега – каза Гарсия.

– Е, доста побъбрихме, сега да помислим за вечерята.

Алваро хвърли сухи клонки в огъня, който беше започнал да гасне и отиде, заедно с Гарсия на онова място, където той беше оставил сала си и костенурката, която беше дълбоко заспала.

С голям труд я повдигнаха, отсякоха с един удар главата и, а после я сложиха на огъня.

– Бедното животно! – извика Гарсия. Каква черна неблагодарност от наша страна.

– Гладният стомах не разсъждава, приятелю – възрази Алваро, като с наслада вдъхваше миризмата на печеното месо.

– А ето ги и моите тикви – каза Гарсия, като сложи на земята огромните плодове.

– Мислиш, че това са тикви, така ли?... Това са плодовете на хлебното дърво, приятелю! Те ще ни заменят сухарите, от които сме лишени. Аз вече съм ги опитвал и трябва да те уверя, че печени са много вкусни.

– Така ли? – учуди се Гарсия. – Значи тук има дървета, на които расте хляб? Щастлива страна, където човек може да мине и без хляба от фурните!

Алваро обели кората и като разряза меката среда на плода на големите парчета, сложи ги върху разпалените въглени.

Костенурката вече добре се беше изпекла и Алваро, като махна корубата и, покани другаря си да опита от месото и.

– Наядох се – каза той, като му подаде и един къс от опечения плод на хлебното дърво. – С тази костенурка могат да се наядат няколко души. Уверявам те, че отдавна не сме вечеряли така... Как намираш плодовете? Нали могат да заместят сухарите?

– Напълно.

Като се заситиха, те легнаха на земята и без да ги е грижа нито за кайманите, нито за водните змии, заспаха дълбоко. И двамата не бяха вече в състояние да се борят със съня и спаха почти непрекъснато цели дванадесет часа. Нощта премина съвсем спокойно и когато се събудиха, слънцето вече се беше издигнало високо в небето.

Като се убедиха, че никъде по повърхността на лагуната не се вижда пирога на диваци, те сложиха в сала остатъка от месото на костенурката и отплуваха към предишния остров, където Алваро беше скрил двете буренца с барут, които не се реши да вземе на малкия сал. И двамата жадуваха час по скоро да се върнат в гората, където поне бяха уверени, че ще намерят вода и храна. Освен това, искаше им се по-скоро да се завърнат при залива, с надеждата, че някой кораб ще се отбие там, за да избегне силния вятър или за да изследва този великолепен басейн – един от най-обширните в Южна Америка.

За два часа те преплуваха лагуната и най-после излязоха на същото място, където беше слязъл Гарсия с костенурката.

– Сега да отидем при хлебното дърво и да си наберем плодове – каза Алваро, като взеха всичко, каквото имаха.

– А ако дивите свине са още там? – попита Гарсия.

– Какво от това? Сега сме двама и можем да влезем в бой с тях.

Навлязоха в гората и скоро намериха хлебното дърво. Пекарите ги нямаше. На мястото бяха останали само три скелета, съвсем очистени от месото. Дивите зверове бяха шетали наоколо.

– Какво да се прави? – каза Алваро. – Ще бъдем принудени да се задоволим с месото на костенурката.

Те набраха около дузина от плодовете на хлебното дърво, пък и повече не биха могли да носят, тъй като и без това бяха много натоварени и като си поотпочинаха, отидоха да търсят някакво поточе, за да се напият с вода и след това да се върнат на брега на залива.

– Мисля, че утре ще стигнем там – каза Алваро, който искаше да ободри младия си другар. Гората ставаше все по-гъста и затрудняваше вървежа им. Освен това трудно можеше да се спазва посоката, защото гъсталакът закриваше слънцето. Долу царуваше пълна тъмнина; беше необикновено задушно и трудно се дишаше. Сред този растителен хаос

и непроницаема завеса от грамадни листа, не се усещаше и най-малкия полъх на вятъра. С всяка измината крачка, ставаше все по-трудно да се върви и след тричасово ходене, капнали от умора, пътешествениците се спряха, когато внезапно се озоваха на брега на един голям поток, широк повече от двадесет метра.

– Да починем – каза Гарсия. – Не съм в състояние да продължа.

– И аз не съм по-добре – отговори Алваро. – Но най-напред да се напием с вода.

Той слезе на брега и вече се готвеше да разтвори водните растения, на брега на потока, когато внезапно Гарсия го хвана за ръката.

– Вижте това дърво!

– Маймуна – каза той, като вдигна глава.

– Да, но другото животно... не е маймуна.

Алваро предпазливо разгърна растенията и погледна там, където сочеше Гарсия.

На двадесет крачки от него, над потока се простираше голям клон, върху който седеше една чернобрада маймуна с две дълги пера на главата, прилични на рога. Това беше самка, защото в ръцете си държеше малкото, което въпреки майчиното галене, отчаяно пищеше. А по стеблото на дървото, което беше наведено над водата, предпазливо и безшумно се катереше животно, вида на което накара сърцето на Алваро да се разтупти, защото му се стори, че това е тигър или нещо подобно.

Това беше ягуар, който по сила и кръвожадност, не отстъпва на ни-то един от обитателите на джунглите в Индия и Южна Америка и най-свирепото животно не може да се сравнява с него. Ягуарът, който бяха видели Алваро и Гарсия, принадлежеше към най-големите и, вероятно, най-свирепите екземпляри. Беше ясно, че той е настигнал ненадейно бедната която беше принудена да дири спасение на това дърво; но той можеше лесно да се покатери на него, без тя да има възможност да му убегне.

Схванала опасността, маймуната викаше отчаяно, очакваща, може би помощта на другарите си, които се намираха някъде наблизо. Но никой не се отзоваваше на виковете и. Никой не се решаваше да се бори с такъв свиреп звяр, затова всичките и другари се бяха изпокрили, за да не ги постигне същата участ.

– Какъв великолепен звяр – прошепна Алваро, като отстъпваше предпазливо и се криеше между растенията, за да не привлече вниманието му.

– Това не е тигър, нали? – попита Гарсия.

– Не – отговори Алваро. – Повече прилича на пантера.

Алваро не беше виждал никога ягуари, които бяха съвсем непознати по онова време в Европа.

– Нима бедната маймуна ще стане негова плячка? – прошепна Гарсия.

– Ще видим. Без съмнение той лесно може да я настигне, но в решителния момент може да се намесим, макар че ми се струва, че борбата с такъв звяр е много опасна.

Ягуарът се катереше внимателно, защото стеблото беше покрито с остри бодли и той се боеше да не нарани лапите си. Като видя, че той се приближава, маймуната усили виковете си и побягна по увисналите над потока клони, стиснала в едната си ръка малкото. Тя стигна до последния клон и не можеше да отиде по-нататък, защото клонът беше много тънък и всяка минута можеше да се счупи под тежестта и.

Така тя висеше над потока, без да знае накъде да бяга, за да се спаси от свирепия звяр. Но дори и да се хвърлеше в потока, тя пак нямаше да се избави от острите и страшни нокти на ягуара, защото тези зверове плуват чудесно.

На ягуара му омръзна да се придвижва бавно и той скочи внезапно върху един от големите клони, който нямаше бодли.

– Свършено е с маймуната – каза Алваро, който следеше с голям интерес маневрите на ягуара.

Последният бързо се покатери на клона, гъвкав като котка, на се сиря, без да достигне до края му, защото дочу прашене и разбра, че е опасно да продължи. Без съмнение клонът нямаше да издържи на тежестта му и той щеше да падне във водата, а това щеше да даде възможност на маймуната да избяга.

– Обстоятелствата са против него. Може би маймуната ще успее да му се изплъзне – отбеляза Алваро.

Недоволен, ягуарът ръмжеше като разярена котка и яростно забиваше ноктите си в кората на дървото. Маймуната, съвсем обезумяла от страх, висеше на края на клона, за който се беше хванала с лявата си ръка, а с дясната стискаше малкото.

През това време на повърхността на водата, под самото дърво, се появиха грамадните листа на *victoria regia*, тласкани от течението. Те плаваха бързо, влачени от потока.

– Я гледай, колко е хитра! – извика Алваро, като видя, че маймуната скочи върху едно от листата, без да изпусне малкото си. Под тежестта, малкият сал потъна донякъде във водата, но пак изплува на

повърхността и заедно с маймуната бе отнесен бързо на отсрещния бряг.

Маймуната изскочи на брега и нададе победен вик.

Ягуарът се разяри ужасно, когато видя, че плячката му се изплъзна. Той бясно зарева и се хвърли в потока.

– Вижда се, че умее да плува – отбеляза Алваро. Сигурно ще успее да настигне маймуната.

За миг свирепият звяр потъна във водата и се скри от погледите на наблюдателите. Когато изплува на повърхността се чу страшен рев, примесен с остро свистене, което очевидно, издаваше някое друго животно.

– Трябва да се е натъкнал във водата на някой друг звяр – каза Алваро и се спусна към брега да види по-добре какво става в потока.

В този момент от водата се подаде една грамадна черна цилиндрична опашка, и Алваро видя, как една огромна змия обви и стисна ягуара. Това беше анаконда, най-голямата от всички бразилски влечуги, понякога достигаща до тридесет или четиридесет метра дължина. Навярно ягуарът се беше спуснал във водата точно там, където е била тя.

Звярът и влечугото се бореха ожесточено, ту показвайки се над водата, ту потапяйки се в нея. Ягуарът, обезумял от болка, дереше със зъби и нокти кожата на змията, а тя го стискаше все по-силно като се мъчеше да му строши костите и гръбнака. Водата почервеня от кръв, а змията продължаваше да стиска плячката си, уверена в успеха си. Най-после те потънаха и повече не се показаха на повърхността на водата.

– Поврага! – извика Алваро. – Това са врагове, от които трябва да се пазим.

– Дали тигърът е вече умрял? Как мислите вие, сеньор? – попита Гарсия.

– Вероятно. Но съм сигурен, че и змията доста пострада от ноктите му. Във всеки случай ние трябва да се възползуваме от това обстоятелство и да преминем на другия бряг.

– А може би наблизо има и други такива зверове?

– Едва ли. Те биха взели участие в борбата, видя ли маймуната?

– Тя излезе на брега и се скри в гората.

– Да не губим време, докато змията е заета с плячката си...

Те бързо насякоха едно бамбуково дърво, завързаха го с лиани и направиха сал. След половин час вече се намираха на отвъдния бряг, точно там, където се беше скрила спасилата се от ноктите на ягуара маймуна.

XI

В девствената гора

Гората се простираше и на другия бряг и беше все така гъста и непроходима, както онази, в която се бяха озовали нашите пътешественици по-рано. Тук тя беше дори още по-гъста, истински хаос от растителност. В долната си част, растенията напълно се бяха силели и образуваха една плътна маса, но която можеше да се върви като по килим. Но под него почвата беше влажна и издаваше мирис на гнилоч и плесен, който караше нашите пътешественици да се запушват носа.

– Това се казва девствена гора! – каза Алваро, който без съмнение би предпочел една обикновена ливада пред това богатство от растителност. – Как да се ориентираме в този гъсталак, който не пропуска нито един слънчев лъч. Страхувам се, че трудно ще се доберем до залива!

– Да не сме се заблудили? – попита Гарсия.

– Твърде възможно.

– Нима такива гори покриват цяла Бразилия?

– Сигурно. Както се вижда, индианците не ги унищожават, защото не познават земеделието.

– Разбира се! Нали в тези гори не липсват плодове.

– И дивеч... Но какъв е този шум?

Някъде в гъсталака проехтя такъв остър рев, че дори и орлякът папагали, които не преставаха да крещят, притихнаха. Гарсия запуши ушите си.

– Какъв е този ужасен концерт? – извика той. – Дали не са някои свирепи зверове?

– Не, това са маймуни.

Ревът и воят се усилиха и изпълниха цялата гора.

– Да отидем и да накараме тези неканени музиканти да млъкнат. – каза Алваро. – А може да успеем и да се сдобием с печено месо. Няма ме повече. От горещината месото на костенурка та е изсъхнало така, че не може да се яде.

Те тръгнаха в посоката, откъдето се чуваха непрестанните крясъци. Носеха пушките готови за стрелба. Като си пробиваха път с големи усилия през гъсталака от пълзящи растения и сплетени корени, те изгубиха цял час, за да изминат петстотинте крачки, които ги делиаха от мястото, където се бяха събрали горските музиканти.

Както Алваро предполагаше, тези артисти бяха маймуни, насядали по клоните на едно дърво и опитващи се да се надвикат. По средата на този импровизиран хор седеше диригентът, ролята на когото изпълняваше майmunата, която беше най-мършава от всички, но имаше най-силен и най-звучен глас. Тази маймуна запяваше и всички други и пригласяха, като постепенно усилваха гласа си, който се разнасяше по цялата гора и най-накрая замираше. Майmunите млъкваха за миг в очакване на нов сигнал. Ако някоя от тях вземеше неверен тон, диригентът на хора я накарваше с удар по главата и я накарваше да млъкне.

– Млъкнете! – извика Гарсия на майmunите като се приближи до дървото. Ушите му пищяха от ужасния шум и той се надяваше, че с вика си ще накара майmunите да се разбягат. Но грешеше... Майmunите бяха толкова погълнати от вокалните си упражнения, че не му обърнаха никакво внимание.

– Напразно си губиш времето, мили Гарсия – отбеляза Алваро. Нима може да се чуе гласът ти сред този шум?

– Нужен е топовен гръм за да ги накара да млъкнат – съгласи се Гарсия.

– Един добър изстрел ще свърши същата работа. Да се опитаме да свалим диригента.

Алваро беше прекрасен стрелец. Той се прицели и гръмна към главния певец, който си дереше най-много гърлото. Майmunата остана със зяпнала уста, гласът и секна на най-високата нота. Тя се повдигна, протегна ръце, завъртя се и най-накрая падна мъртва, но не на земята, а увисна на един клон. Другарите и, изплашени до смърт, бързо се изкатериха по върховете на клоните, като викаха отчаяно.

Гарсия тъкмо се готвеше да се покатери на клона и да свали убитата маймуна, когато внезапно се чу вик на чисто кастилско наречие.

– Карамба! Какъв сполучлив изстрел!...

Алваро и Гарсия изтръпнаха слисани. Не се ли лъжеха? И двамата доста добре знаеха испански език, който в онези времена беше толкова разпространен, колкото сега английския. Като се обърнаха, те видяха в храсталака един висок, снажен човек, на около четиридесет години, с черна брада и дълга черна коса, който, застанал със скръстени на гърдите ръце, гледаше към тях и се усмихваше. Въпреки, че кожата му беше много мургава, правилните черти на лицето му, големите хубави очи и високия ръст доказваха европейския му произход.

Но беше облечен като туземец. На главата си носеше корона от пера, а облеклото му се състоеше от една къса поличка, изплетена от

жилките на някакви растения, които блестяха като коприна. Гривни и огърлици от зъби на каймани и диви зверове допълваха костюма му, а на гърдите му висеше някакъв странен трофеи, приличен на змийски люспи.

– „Индианец ли е или испанец?“ – помисли си Алваро, като зае отбранителна поза и направи знак на другаря си да напълни пушката.

Непознатият не се помръдна. Той продължаваше да се усмихва, гледайки с дълбоко вълнение Алваро, без да докосне нито тежката тояга, нито късото копие, което висеше на гърба му.

– Приятел ли си или враг? – попита най-после Алваро, като видя, че непознатият няма намерение да заговори пръв.

– Откога белите хора, изгубени в горите на една далечна и неизвестна страна са започнали да се обявяват за врагове? – каза с потрепващ глас непознатият. – Макар че може би ме мислите за индианец, аз съм бял човек, европеец като вас.

Алваро, не по-малко развълнуван от непознатия, наведе надолу пушката си и като се приближи до него, попита:

– Вие също ли сте претърпели корабокрушение?

– Да. Но много отдавна...

– А какво правите в горите на Бразилия?

– Същият въпрос бих могъл да ви задам и аз. Испанци ли сте?

– Не, португалци.

– Значи сме почти съотечественици. Дори не можете да си представите, колко съм развълнуван от тази среща!... Бях убеден, че никога повече няма да видя европеец.

– Отдавна ли сте тук?

– От 1516 година.

– А с кого дойдохте?

– С испанската експедиция на Америго Веспучи, флорентинеца Джовани ди Пинзон и на Диас Солис. Аз бях в екипажа на Диас.

– Той беше убит от индианци от племето харца. Ах, сеньор, това е една твърде печална история.

– И само вие ли оцеляхте?

– Да, само аз.

– А какво правите сега?

Испанецът сякаш почувства някакво неудобство, но каза полугласно:

– Аз съм магьосникът на племето тупинамби.

Няма съмнение, че при други обстоятелства, Алваро не би могъл да

сдържи усмивката си, но като видя смущението и скръбта на своя събеседник, той се ограничи със забележката:

– Сигурно това е хубава длъжност?

– О, сеньор!

– Алваро де Виана. А вашето име?

– Диас Картего.

– Във всеки случай тя ви е спасила живота.

– Разбира се.

– Гладен ли сте?

– Вече четиридесет часа съм на крака и бягам през цялото време, за да не попадна в ръцете на еймурите, които са завладели цялата територия на племената тупинамби и танон и са ги избили.

– Далече ли са те?

– Сега – да.

– Не могат ли да ни настигнат тук?

– В този момент – не.

– Тогава нека се възползуваме от времето и да си приготвим обяд. Ние убихме една маймуна.

– Видях. На тези маймуни месото е много крехко и вкусно, сеньор Виана. Аз често съм го ял. В такъв случай помогнете ни да го приготвим.

Испанецът не чака да го молят. Докато Алваро и Гарсия накладат огъня, той приготви месото на маймуната за печене и не след дълго то беше готово.

Когато месото се изпече, Диас отиде някъде и се върна с две бананови листа, свити на тръба и напълнени с някаква течност прилична на бяло вино.

– Асахи! – каза той, като помоли Алваро да го опита. – Не се страхувайте, няма да ви навреди.

– Откъде взехте тази течност?

– Това е сок от палмата асахи. Той може да замени виното.

– Печено месо и вино! Жалко, че нямаме хляб!

– Сега ще намери, бъдете спокойни! Дори тук да не се намира растението, което търсех, ще намерим на друго място това, което ни е нужно. Както виждате, животът в Бразилия не е труден, достатъчно е човек да се наведе, за да намери с какво да утоли глада и жаждата си. Много неща, за които преди нямах представа, научих от индианците.

– Щастлива страна! – каза Алваро.

– А вие, сеньори, отдавна ли претърпяхте корабокрушение?

– Преди няколко дни. Ще ви разкажа нашата история с надеждата да чуя вашата, която навярно е много интересна.

– И печална! – добави Диас.

Докато наблюдаваше как се пече месото на маймуната, Алваро разказа за пропадането на каравелата, за ужасната участ на екипажа и и за изпитания от тях страх, в очакване всяка минута да се появят индианците.

– Сигурно еймурите са изяли вашите другари – каза Диас. Те са най-свирепите диваци от всички, които обитават горите на Бразилия. Те не щадят никого.

– Обедът е готов! – извика Гарсия.

Тримата с апетит се заеха да унищожават печеното месо, което, наистина се оказа превъзходно. Пиха с удоволствие и от палмовия сок, който по вкус напомняше крушовица, а след това легнаха под дървото с пушки в ръце.

– Можем ли да си починем около два часа, без особен риск? – попита Алваро испанеца.

– Еймурите рядко потеглят на път, когато слънцето пече толкова силно – отговори Диас.

– Освен това аз съм взел някои предпазни мерки, за да не попаднат по дирите ми.

– Значи те ви преследват?

– Да! Вече четири дни.

– И така, вие идвате от далече?

– Селото, в което живеех, се намира на седем дена път от тук и е сред гората.

– Ще се върнете ли там?

– Непременно. Само чакам еймурите да се отдалечат по на юг. Надявам се, че вие ще дойдете с мен. Тупинамбите ще ви приемат добре, ако дойдете с мен, защото аз съм пиайе т.е. магьосник на племето... Пък и какво ще правите сами в тази огромна гора? Рано или късно ще станете жертва на някои човекоядци като еймурите.

– Нима тупинамбите не ядат себеподобните си?

– Ядат ги, както и другите... но, когато сте с мен, няма от какво да се боите!

Разкажете ни историята си, сеньор Диас, вие доста поразбудихте любопитството ми – обърна се към него Алваро. – На вашите услуги, сеньор Виана...

XII

Историята на Диас

– Изминаха тридесет години – започна разказа си Диас, – откакто кастилското правителство изпрати една флотилия, командувана от Веспучи и Солас, със заповед да основат град край бреговете на Бразилия. Но още в първия миг между командирите на флотилията избухнаха спорове по въпроса кой да оглави това начинание. Америко Веспучи, който вече беше ходил в Бразилия и бе взел участие в откриването на новия материк, без съмнение имаше повече право от всички други да застане начело на експедицията. Но в двора на Лисабон към него се отнесоха с известно недоверие и това му навреди. Пътуването беше спокойно и след три месеца флотилията пристигна благополучно в залива на Рио де Жанейро. След като се снабди с вода и установи търговски отношения с индианците, които не се показаха толкова свирепи, колкото по времето на Кабрал, флотилията отплава на юг и предприе изследвания на едно доста дълго пространство от брега, като забиваше навсякъде кръстове и знака на Кастилското владичество. Най-после тя достигна до устието на една голяма река, която първоначално всички счетохме за морски ръкав.

Това беше Ла Плата. Когато пристигнахме там, между командирите отново избухнаха междуособици. Веспучи и Пинзон отказаха да придружат моя капитан и го напуснаха в търсене на свои открития. Не зная каква участ ги е сполетяла, защото оттогава не съм виждал нито един бял човек наоколо.

– Колкото до тях, мога да ви успокоя, че те се завърнаха благополучно в Испания – каза Алваро.

– Солас – продължи разказа си Диас – не поиска да се върне, без да е направил някое голямо откритие. Той мечтаеше за слава и затова, без много да му мисли, отплава с лодка нагоре по течението на голямата река, чието устие бяхме видели. Аз взех участие в неговата експедиция, защото се ползвах с репутацията на добър лоцман и стрелец.

Няколко дни плавахме по реката, следвани по брега от цяла тълпа индианци, които ни канеха да слезем на брега. Всички те бяха въоръжени със стрели и къси копия. Солас, който въпреки голямата си храброст, беше и предпазлив, не се отзова на поканата им. Няма съмнение, че за него щеше да бъде най-добре кракът му да не беше стъпвал на тази земя.

Индианците, които го канеха, бяха от племето харуа. Бяха най-смелите и най-войнствените от всички диваци, които оказваха решителна съпротива на нахлуващите в територията им чужденци. Те вече се бяха сблъскали с европейците, а тъй като мнозина от представителите на нашата раса не се държаха така, както подобава на добри християни, в отношението си към белите това племе беше особено злобно. Те се стараяха да унищожат първите отряди на пришълците, защото знаеха, че новите им съседи няма да им донесат нищо друго, освен изстребление, грабежи и поробване. Затова на всички беше ясно, че не трябва да вярваме на приятелските ръкомахания на диваците, които искаха да ни привлекат към примка.

След като бяхме изследвали значително пространство от брега, индианците изчезнаха и у Солас, който мислеше, че всяка опасност вече е отстранена, се породила нещастната идея да навлезе в страната. Аз го убеждавах да не прави това, но той слезе на брега, в края на една голяма гора, като остави мен и още шест души да пазим лодката.

– Пазете се от засада, сеньор Солас! – го предупредих аз. Той махна с ръка и изчезна в горския гъсталак с малкия си отряд.

Но ние изпитвахме голяма тревога. Внезапното изчезване на диваците ни се струваше съмнително, аз подозирах в това някакво коварно намерение. Безпокойството ми се беше засилило до толкова, че не ме свърташе на едно място. Но да бъде спрян Солас и да бъде заставен да се откаже от намерението си, беше невъзможно. Този човек, който си служеше превъзходно с оръжието, не знаеше що е страх и само се присмиваше на моята подозрителност.

Скоро след залавяването на слънцето внезапно чухме няколко изстрела, придружени от такъв ужасен рев, че той и досега звучи в ушите ми. Никакъв рев на свирепи зверове не може да се сравни с войнствените викове на южноамериканските диваци!

Всички скочихме от местата си, изплашени от тези грозни викове.

– Нападнали са нашия капитан. Да му се притечем на помощ! – извиках аз на другарите си.

Те ме гледаха безмълвно, като че ли страхът ги беше лишил от способността да говорят. Пък и какво можехме да направим, когато дори не знаехме в каква посока да се насочим? В течение на няколко минути, ние чухме повторни изстрели и виковете на индианците, а след това настъпи пълна тишина. По всяка вероятност всичко беше свършило! Солас и неговите спътници са попаднали в устроена им от индианците засада и са били убити.

Другарите ме молеха да вдигнем котва и по-скоро да се завърнем на кораба, който ни чакаше в устието на реката. Но аз решително отказах да напусна мястото, където се намирахме, преди да съмне. В душата си все още таях надеждата, че някой е успял да се избави и ще се върне на брега, уверен, че ние чакаме там.

Чакахме така до настъпването на нощта. Не можех да стоя спокоен. Желанието на всяка цена да узная каква участ е постигнала моя капитан, ме накара да сляза на брега, и тъй като никой от другарите ми не поиска да ме придружи, аз тръгнах сам, като взех мушката и сабята си. Вървах предпазливо напред, като се прикривах между дърветата и сърцето ми замираше при мисълта, че всеки миг може да ме пониже някоя стрела или някой индианец да ме издебне и да разбие главата ми с томахащата си. Така доста се отдалечих, без да срещна никого и съвсем изгубих надежда, че ще успея да намеря другарите си. Реших да се върна обратно, но внезапно чух наблизно някакви странни човешки гласове. Понеже исках да разбера какво е това, запътих се нататък. Не бях успял да направя и няколко крачки, когато край мен изсвистя стрела. Аз стрелях наслуки в тъмнината и хукнах да бягам. Зад мен се чува силните викове на индианците, които се спуснаха да ме гонят. Нощната тъмнина и гъстата гора ми помогнаха да се скрия за известно време от преследвачите.

Най-после дотичах до мястото, където трябваше да се намира лодката, но там ме очакваше страшна изненада. Моите другари, смятайки че съм загинал, бяха избягали и ме бяха изоставили в тази страшна гора, преследван от индианците...

– О, негодници! – не можах да съдържат негодуванието си Алваро и Гарсия.

– Те са мислели, че съм загинал – отговори тъжно Диас.

След няколко минути отново чух след себе си яростните викове на индианците, които се приближаваха с голяма бързина. Внезапно ми хрумна една щастлива мисъл. Не бях видял нито една лодка в реката, значи индианците от племето харуа не са плавали по тази река. Аз пък бях добър плувец. Впрочем, за мен това беше единствения изход.

Ако се завърнех в гората, тези дяволи бързо щяха да открият мястото, където се намирам и щях да попадна в ръцете им. Като се доверявах на силите и ловкостта си, аз скочих във водата с пушка в ръка, като съблякох дрехите си предварително.

На това място ширината на реката беше не по-малка от шест-седем километра, но когато индианците дотичаха на брега, аз вече се намирах в средата на реката.

Плувах бързо, като се озъртах и се опасявах, че всяка минута ще видя до себе си някой индианец. Към полунощ аз бях на двеста-триста крачки от отсрещния бряг. Малко се поободрих, но внезапно почувствах в крака си такава силна болка, че неволно извиках. Уплашен, без да зная какво е това, аз заплувах още по-бързо. След миг аз почувствах друго ухапване, също толкова болезнено и видях, че съм заобиколен от милиарди малки рибки, които яростно се спускаха към мен и впивах в месото ми острите си зъби...

– Какво е било това? – запита Алваро, силно заинтригуван от разказа на Диас.

– Бях попаднал сред ято кариби. После ще ви разкажа за това. За щастие брегът не беше далеч. Напрегнах всичките си сили и най-после, когато стигнах на брега, паднах изнемощял сред растенията, които го покриваха. Но в какво състояние ме бяха докарали тези малки чудовища! Кръв бликаше от цялото ми тяло.

– Големи ли са тези риби? – попита Алваро.

– Не по-големи от ръката ви, но са по-лоши от кайманите и от ягуара и са толкова лакоми за човешко месо, че ако успеят да обкръжат някой плувец, изяждат го за няколко минути и от него остава само скелетът. О! Тези малки чудовища с право са считани за бич на южноамериканските реки. След като се избавих от преследвачите си, останах почти цяла седмица в тази гора, като се хранех с плодове, корени, а понякога и с дивеч, преди да се реша да потегля на път и да се опитам да осъществя голямото начинание, което бях намислил.

Знаех, че испанците са основали селища във Венецуела и реших да отида при тях, Разбира се, това пътуване щеше да трае няколко години, но за мен друг изход нямаше.

Вървах няколко седмици из гората, която изглеждаше безкрайна, като напредвах предпазливо, избягвайки индианските селца, за да не попадна в ръцете им, а все повече и повече навлизах във вътрешността на Бразилия, докато най-после се озовах сред селищата на диваците тупинамби. Дали, защото кожата ми беше станала съвсем тъмна, с дълга черна брада и с кожа от ягуар, наметната на раменете ми, или по някаква друга причина, но във всеки случай изгледът ми внуши уважение на индианците и те, вместо да ме убият и изядат, приеха ми като приятел. Преди няколко седмици беше умрял техният магьосник, поради нараняване от кайман и те ме поканиха да заема длъжността му. По този начин аз станах „пийае“...

Изминаха много години, вече бях изгубил всяка надежда да видя

някага лице на европеец. Но един прекрасен ден, еймурите нахлуха в нашите села и населението ми се разбяга на всички страни. Аз също избягах в гората и като се заблудих, дойдох тук. Без съмнение няма да благославям еймурите за направените от тях опустошения, но все пак си мисля, че без тяхното нахлуване никога не бих видял лицето на човек от моята раса! Уверявам ви, сеньор Алваро, че денят, в който ви срещнах е най-щастливият в живота ми!

– А сега искате ли още да се върнете при тупинамбите? – попита Алваро.

– Разбира се, а и на вас предлагам да дойдете с мен. Отдавна разбрах, че е безумие да се опитвам да стигна до испанските селища във Венецуела и затова се отказах от тази мисъл.

– И така, да отидем да видим тупинамбите. Да се надяваме, че те няма да ни нанижат на шиш.

– Братята на магьосника!... Никога! Те твърде много се боят от мен, защото аз се ползвам със славата на най-могъщия пиае в тази област.

– Кога потегляме?

– Сега е вече късно, сеньори... Ще прекараме тук нощта, а утре ще видим, ако пътят е свободен, веднага ще поемем на запад. Еймурите нямат навика да остават дълго по тези места и след известно време винаги се завръщат в горите си.

– Тогава да си приготвим постеля и да лягаме – каза Алваро.

– Да, ще спим, но като матрос на вахта, само с едно око – отбеляза Диас.

XIII

Еймурите

Успокоени от тишината, която царуваше в гората, тримата легнаха и затвориха очи. Умората, след продължителното пътуване из гората, започна да се усеща и те много се нуждаеха от сън, защото на следващия ден им предстоеше дълъг път. Но спяха наистина като матроси на вахта, защото сънят им беше неспокоен и поради опасението, че ще се появят еймурите, те често се будеха и ослушваха.

През първите часове на нощта не се чуваше нищо освен обичайните шумове на гората: свирене, съскане и крякане на жаби, но като се събуди след полунощ, Диас чу някакво подозрително шумолене, което никак не приличаше на другите звукове. Гедините, прекарани в гората го бяха научили да разпознава тези звукове и слухът му не се лъжеше. Скоро той се увери в опасенията си.

О далече до него достигна шум, който никой не би могъл да различи, но за него беше ясно, че сред безкрайната гора вървят много хора.

Като се наведе над спящия Алваро, той поляка го разтърси.

– Събудете се, сеньор Виана – каза той, – те идват.

– Кои те? – попита Алваро, като се надигаше.

– Не зная дали ни нападат. Във всеки случай много хора вървят през гората насам и струва ми се, че би било твърде непредпазливо от наша страна да стоим тук.

– По дяволите! Така сладко си спях! – извика Алваро.

– В тази страна човек винаги трябва да бъде готов за бягство. Тукашната тишина е измамна – отбеляза поучително Диас.

– Значи трябва да се махаме от тук? – попита Алваро.

– Съвсем не – отговори Диас. – Само ще потърсим по-безопасно убежище.

– Как? Като останем тук?

– Да. Често съм успявал, стоейки на едно и също място да измамвам преследващите ме индианци. Ето, погледнете това дърво. То ще ни помогне да заблудим индианците. Събудете по-скоро другаря си и да не губим време.

Но Гарсия вече се беше събудил и като чу разговора, скочи на крака. Като узна в какво се състои работата, момчето спокойно каза:

– Хм! Ние имаме пушки и ще съумеем добре да посрещнем

диваците.

– Трябва ли да загасим огъня? – попита Алваро.

– Не, нека си догаря. Оставете въглените и пепелта. Това ще ни помогне да заблудим индианците. Ще се покачим по тези лиани на дървото; стеблото му е доста дебело и е невъзможно да се обгърне, така че диваците няма да бъдат в състояние да се изкачат на него по стеблото.

– Ще видите, че те няма да ни търсят тук – каза Диас. – Колкото и да е странно това, диваците никога не търсят по дърветата, когато преследват.

Диас и спътниците му се изкатериха, колкото може по-високо на дървото и седнаха там, където клоните бяха най-дебели и листата най-гъсти. Те очакваха с тревога идването на индианците. Които и да бяха тези диваци, опасността беше еднаква: те бяха хора, които по думите на Диас, трябваше да се избягват, за да не са излагат на риска да бъдат изпечени и изядени.

Шумът, който беше доловил Диас, не спираше. Ясно беше, че значителен брой диваци вървяха из гората и се насочваха точно към полянката, където се бяха скрили европейците.

– Това са враговете ви, които ви търсят, нали? – попита Алваро, като си пълнеше пушката.

– След малко ще разберем – отговори Диас, като се вслушваше внимателно.

– А може би са вашите приятели?

– Тупинамбите ли? Не, това е невъзможно. Еймурите ме гонеха още вчера и тъй като те до сега не са се завърнали по горите си, нито един индианец от моето племе няма да се реши да се върне в селото. Освен това, аз зная, че те са избягали в посока на запад, а не по посока на морето.

– А откъде се появиха еймурите?

– От южните области. Гонени от нуждата, от време на време те намират в по-богатите местности, като избиват всички, които срещнат по пътя си и досега никой не е успял да ги победи. Самото им име всява такъв страх, че дори и най-храбрите племена предпочитат да бягат при приближаването им, като им оставят на разположение селата и плантациите си, без да се опитват да ги защитават...

– А как изглеждат те?

– Скоро ще видите сами. Не са далече... Ето разузнавачите им – прошепна Диас. – Вижте ги!

Въпреки царуващата в гората тъмнина, Алваро и Гарсия успяха да

различат две странни фигури, които се придвижваха като зверове, пълзейки предпазливо, без да вдигат ни най-малък шум и си пробиваха път през гъсталака.

– Еймури ли са? – попита Алваро шепнешком.

– Да – отговори Диас.

– Бих ги взел за ягуари.

– Те са взели походката си от ягуарите.

– Как мислите, ще останат ли тук или ще продължат нататък?

– Ако вървят по следите ми, ще спрат тук и ще започнат да ме търсят.

– Диваците излязоха на горската поляна, после внезапно се спряха и нададоха остър вик.

– Видели са останките от нашия огън – каза Диас.

– Какво ще правят сега?

– Ще изчакат другарите си и ще се съвещават с тях...

– Дано не се сетят да ни търсят на дървото.

– Не се бойте. Освен това тези човекоядци нямат никакво понятие от огнестрелно оръжие. Сигурно е, че два изстрела ще са напълно достатъчни за да им внушат панически ужас.

Двамата диваци започнаха внимателно да разглеждат пепелта от огъня. Беше ясно, че искат да определят по състоянието на пепелта дали отдавна е избягал от тук магьосника на тупинамбите. След това единият от тях се запъти към гората, а другият седна край угасналия огън. Няколко минути по-късно в гората отново се чу шум. Шайката диваци, които очакваха завръщането на разузнавачите, сигурно беше потеглила на път. Скоро тя се появи на горската поляна, близо до дървото, където се бяха скрили европейците.

– Доста са на брой – прошепна Алваро, който се чувстваше неспокоен, въпреки всички уверения на Диас.

Диваците насядаха в кръг. Двама или трима от тях се заловиха да разпалят огъня, който скоро се разгоря със силен пламък и освети полянката.

– Колко са ужасни – прошепна Гарсия.

Наистина диваците имаха отвратителен вид.

Чертите на лицата им напомняха маймуни, очите им бяха кривогледи, а дългите им черни коси приличаха на конски гриви. Всички бяха ужасно мършави и телата им бяха нашарени и покрити с кал. Няколко ивици груба тъкан, които висяха около бедрата им, представляваха цялото им облекло. Най-ужасни бяха лицата им. На всички долната устна

беше обтегната и продупчена и в дупката имаше обло парче дърво. Оръжието им се състоеше от много тежки тояги, остри пръчки и лъкове с дълги бамбукови стрели, на края на които бяха забити много твърди акациеви бодли.

Като си оспорваха остатъците от вечерята на европейците, диваци-те изядоха сурова главата на маймуната и след кратко съвещание се пръснаха по поляната, като внимателно разглеждаха тревата. Предпочитаха да пълзят, а не да вървят.

Откъде се бяха появили тези индианци, които от време на време, без определени срокове, извършваха набези в обширните гори на Бразилия, като опустошаваха селата и изяждаха всички, които попаднаха в ръцете им? Американските историци не дават никакви сведения за тях. По думите на бразилците това са били жители на най-южните области, което е твърде вероятно, защото на ръст те са по-високи от другите индианци. Възможно е да са били прадедите на днешните обитатели на пампасите и Патагония.

Те приличаха на маймуни не само по външност, но и по начина си на живот. Езикът им се състоеше от неопределени звуци, които не бяха понятни за никого. Външно се отличаваха от маймуните по това, че премахваха космите по тялото си, дори и веждите, като оставяха непокътнатата само косата си. Те бяха съвсем голи, не умееха да си правят дори колиби и живееха като зверове в гората, а когато валише дъжд, се криеха под короните на дърветата. Тичаха толкова бързо, че можеха да съперничат дори на конете. Методът им на воюване беше опасен, защото не нападаха никога направо, а издебваха враговете си. Единственото нещо, от което се страхуваха, беше водата. Достатъчно беше и най-малко-то поточе, за да спре походът им, докато не бъде построен мост.

Дори и после, след няколко години, когато португалците се бяха укрепили здраво на бразилския бряг и бяха основали богати градове, еймурите продължаваха да извършват периодичните си нападения и да излагат на сериозни опасности португалските селища. След дълга и упорита борба португалците най-накрая успяха да избавят Бразилия от еймурите, които бяха напълно изтребени. Оцеляха не повече от стотина души, които бяха пощадени с условие да не приближават до брега и винаги да се намират на шестдесет мили от него. Някои бяха взети като роби, но почти всички измряха от глад, предпочитайки смъртта пред робството.

XIV

На лов за белия пиайе

Дошлите на горската поляна еймури бяха вървели по следите на Диас, оставени от него при бягството му. Но това упорито преследване изглеждаше твърде странно. Не ставаше дума за едно цяло племе, което би могло да им достави в изобилие човешко месо! Те преследваха само един човек и непременно искаха да го заловят.

Еймурите бяха страшно раздразнени, че не намират следите на беглеца. Това личеше по възбудените им ръкомахания и по рева, с които изразяваха недоволството си, рев, в който нямаше нищо човешко. Без съмнение, липсата на дири във влажната почва на гората беше започнала да ги озадачава. Но за щастие никой от тях не се досети да погледне към върха на дървото.

Те се съвещаваха доста продължително и най-накрая взеха оръжието си и отново изчезнаха в гората.

– Търсят следите ми – каза Диас.

– Как си обяснявате тяхната упоритост? – попита Алваро. – Да не искат да опитат вкуса на месото на човек със светла кожа?

– Не – възрази Диас. Мисля, че дори да попадна в ръцете им, животът ми няма да бъде в опасност.

– Защо?

– Чух от тупинамбите, които се сблъскаха с тях, че пиайето на еймури бил убит със стрела по време на нападение. Кой знае, може би славата на тупинамбите, че имат пиайе с бяла кожа, да е достигнала до еймури и поради това да са започнали да ме следят, за да ме направят свой човек! Иначе не мога да си обясня упоритото им преследване. Какво значи за тях един бял човек? Той и за един обяд няма да им стигне!

– Струва ми се, че имате право, Диас – каза Алваро. – Мислите ли, че ще се отдалечат от тук?

– Не се съмнявам. Когато се убедят, че в гората няма следи от мен, непременно ще се отдалечат.

– А ако открият присъствието ни?

– Те няма и да си помислят, че сме толкова близо до тях... Проклятие! Никак не помислих за маймуните. Тези животни ще ни погубят.

Ревливите маймуни се бяха върнали на предишното си място и се бяха покатерили на най-високите клони на дървото, на което се

намираха и европейците. Необезпокоявани вече от никого, те подновиха оглушителния си концерт.

– Ако еимурите се върнат, като чуват виковете на тези маймуни, непременно ще искат да ги убият и тогава ще ни открият.

– Трябва да убием тези певци преди завръщането на диваците! Аз мисля, че е по-добре да ги избием с ножове – каза Алваро. Сега не бих се решил да стрелям.

– А не се ли сещате за моето оръжие? – попита Диас.

– Вашето оръжие ли? – извика Алваро. – Вие имате само една тръбичка, която и за пръчка не може да послужи.

– Тогава аз ще ви покажа колко опасна може да бъде моята тръбичка, особено, когато сложа в нея една малка стрела, пропита със смъртоносна отрова вулрали.

– Що за отрова е тя?

– Страшна отрова, убиваща човек за няколко минути. Върху маймуните тя действа със светкавична бързина. Искате ли да видите?

– А ако мъртвата маймуна падне на земята? Това би ни издало.

– Не – възрази Диас. Тези маймуни, дори и когато са мъртви, не падат, а остават увиснали на опашката си.

Диас свали от рамото си тръбичката, която Алваро досега считаше за пръчка. Това беше прочутото оръжие на бразилците граватана. Тази тръбичка се състои от две издълбани парченца дърво, добре прилепени и свързани едно със друго. На долния край има дупка, запушена с дървена тапа. Диас духна в дупката, после извади от кожения си пояс една малка стрела, единия край на която беше снабден с много остър шип, намазан с някакво кафяво вещество.

– Стрелата има ли отрова? – попита Алваро.

– Да. И то каква отрова! Само тупинамбите знаят тайната за нейното приготвяне и не всички племена могат да се сдобият с нея.

– Значи месото на убитите с тези стрели животно е отровно и не може да се употребява за храна, така ли?

– Съвсем не. Тази отрова може да се погълне без всякаква вреда за човека. Можете спокойно да ядете животни, убити с тези малки стрели.

Диас сложи една стрела в тръбичката по такъв начин, че тъпият ѝ край, обвързан с някаква материя, прилична на вата, добре прилепна към стените на тръбичката, после я допря до устните си и като я повдигна нагоре духна. Чу се едва доловимо изсвирване и една от маймуните внезапно направи движение, сякаш искаше да се почеше по гърба.

– Улучих я! – каза Диас и сложи друга стрела в тръбичката.

Маймуната остана със отворена уста, без да издаде нито звук; после потръпна, като че ли през нея премина електрически ток, олюля се, наведе се надолу и увисна на опашката си.

– Триста дяволи! – извика Алваро. – Това се казва мигновена смърт.

– Вулрали не прощава – каза Диас. Но там горе има още шест маймуни. Трябва да побързаме, докато не са се завърнали еймурите.

Той изстреля още няколко стрели една след друга и след две минути ревът на маймуните съвсем престана. Нещастните животни бяха увиснали на опашките си като гроздове, без никакви признаци на живот.

– Е, какво ще кажете за оръжието ми, което мислехте за проста пръчка? – попита Диас.

– То е по-добро от нашите пушки! – отговори Алваро още зашеметен.

– То убива безшумно. Съжالياвам, че имам толкова малко стрели, но аз зная тайната за приготвянето на вулрали и ще ви я разкрия. Тази отрова се приготвя лесно, ако се знаят необходимите растения.

– А кой те научи на това?

– Стариият предводител на тупинамбите. Тази тайна се предава само на пиае, на никого друго тя не е известна.

– Кажете, Диас, не мислите ли, че еймурите са узнали, че вие знаете тази важна тайна?

– Твърде е възможно... Но ето ги, идват! Чувам как приближават.

Еймурите се върнаха видимо страшно раздразнени, че не са могли да намерят следите на пиаейето с бяла кожа.

Те ревяха като зверове и гневно размахваха тоягите си, като че ли се готвеха за бой.

– Те са побеснели! – каза Диас. Търсете, търсете, приятели моите дири. Няма да ги откриете.

– Ето защо няма скоро да се отдалечат! – забеляза Алваро.

– Тук не ни е зле, сеньор – каза Диас. – Тук листакът е много гъст и те няма да ни видят.

– Бих предпочел по-скоро да се махнат.

– Няма да останат дълго тук.

Еймурите започнаха отново да се съвещават, после станаха от местата си и пълзешком се оттеглиха в гората. Диас почака известно време и когато всякакво шумолене пресекна, каза на Алваро:

– Мисля, че можем да потеглим. Те няма да се върнат.

– Ще ви търсят в гората, нали?

– Възможно е, но само ще си загубят времето. А ние ще се възползваме от това и ще се отправим на запад.

– Тогава по-бързо да слизаме. Право да ви кажа... това дърво доста ми омръзна.

– Да почакаме още малко, защото могат да се върнат внезапно и да ни открият.

Пътешествениците останаха на дървото още известно време и след това, успокоени от настъпилата тишина, спуснаха лианите, които бяха вдигнали преди това на дървото и по тях лесно слязоха долу.

– Еймурите се запътиха на север, а ние ще тръгнем на запад – каза Диас. Селата на тупинамбите се намират на юг от тук, но сега ще направим по-добре да не отиваме там, защото бихме могли да срещнем по пътя ариегарда или главните сили на еймурите... И така да вървим без да жалим краката си, сеньор Алваро.

XV

Електрическите риби

Малкият отряд вървя почти непрекъснато цели пет часа през великанската гора, като си проправяше път през гъсталаците и спираше за няколко секунди, за да се послуша дали няма някакви подозрителни шумове, които да доказват, че еймурите са подновили преследването си.

Около девет часа сутринта, страшно уморени и гладни, те се приближиха до брега на една река, която не беше по-широка от 40 метра и беше гъсто обрасла с водни растения, които можеха да послужат за убежище на всевъзможни земноводни животни и риби, доста опасни за човека.

– Това не е лошо място – каза Диас, като се спусна към реката. – Ако можем да намерим брод и успеем да преминем през реката, няма да се страхуваме от еймурите, които ни търсят. Те много се боят от водата и за нищо на света не се решават да пребродят реката, а за построяването на мост ще трябва твърде много време.

– Можем да я преплуваме – предложи Алваро. – Струва ми се, че тук тя не е особено дълбока, пък и течението не е много силно.

– Пазете се, сеньор! – извика Диас. – Реките на Бразилия не приличат на реките на вашето или моето отечество. Те са по-опасни от горите.

– Тук не виждам каймани – възрази Алваро.

– Ако ставаше въпрос за кайманите нямаше толкова да се безпокоя. Кайманите не винаги са гладни и не винаги нападат хора.

– Тогава се страхувате от карибите.

– Не, мисля, че тук няма кариби. Тези малки чудовища предпочитат дълбоките и прозрачни води.

– А какво толкова ви плаши?

– Страхувам се от водните змии, от тези грамадни влечуги, които понякога са дълги повече от двадесет метра.

– А! Ние вече видяхме такива змии и дори убихме една.

– Затова, преди да навлезем във водата, трябва да се уверим, че тук няма такива змии.

– По какъв начин?

– Ще видите или по-право ще чуете. Тупинамбите ме научиха на един сигурен начин да разкривам присъствието на змиите.

Диас привлече с пръчката си към брега един лист от *victoria regia*,

който бавно се носеше по течението и започна да го удря, като идваше някакво съскане и свирене. След няколко минути от дълбочината на реката се дочу шум, който постепенно се усилваше.

– Това е змия, която ми отговаря – каза Диас, като бързо се изкачи нагоре. – Ако бяхме решили да преплуваме реката щяхме да се изложим на опасност.

– Боа ли има под водата? – попита Алваро.

– Да. И се крие сред тревата.

– Нима змиите винаги отговарят?

– Винаги. Всички змии отговарят, ако човек успее добре да наподобява гласа им.

– Това е невероятно!

– Когато индианците искат да се избавят от влечугите, които пълнят гората, те ги привикват с подобно нежно свирене. Самият аз много пъти съм използвал това средство. Един път привлякох до самата врата на колибата си две водни змии, които преди това бяха изяли папагалите ми. Да отидем нагоре срещу течението на реката и да потърсим по-безопасен брод.

– А кога ще обядваме? Не забравяйте, че вървим вече цели шест часа и от вчера не сме слагали троха в устата си.

– Ще обядваме по-късно, на отвъдния бряг; в бразилските гори не липсва дивеч за тези, които имат оръжие и умеят да си служат с него.

Тръгнаха покрай брега, като стъпваха предпазливо и гледаха пред краката си, защото по брега бяха изпопадали листа на дървета, които можеха да послужат за убежище на твърде опасните водни змии нарарак, които по цвят напомнят сухи листа. Тези малки змии могат да ухапят неочаквано за крака и най-силния човек и да го убият за няколко минути.

Диас отрязва от стеблата на околните дървета клонки и ги скри в кожената си торбичка.

– Какво берете? – попита Алваро, – за какво могат да послужат тези клонки?

– Бера хляб за нашия обяд – отговори Диас, като се усмихваше. – Това растение е скъпоценно и се нарича корнахуба, а ако имаме време ще ви нагостя и с бисквити. Но не бива да спираме, затова набрах клонки със смолата на това дърво, която е много вкусна.

– И сто пъти да бях минал край тези дървета, нямаше да си помисля, че могат да послужат за храна – каза Алваро.

– Не сте ли чували за саговите палми?

– За онези, които съдържат в стеблото си някакво вещество прилично на кола, което става за ядене и може да замени хляба?

– Да, сеньор Виана. Това дърво също съдържа брашно и то не помалко хранително от онова, което се добива от палмите, растящи по островите на Индийския океан.

– Значи, тук жителите не се нуждаят от пшеница?

– Разбира се. Овен това тук пшеницата би израснала много висока, но без да дава зърно. А това дърво дава и друго, освен брашното и смолата.

– Може би и облекло?

Не, свещи, сеньор. Самият аз съм приготвял големи количества. Събирам листа, изсушавам ги и в тях се появява нещо като восък, който напоен в малко животинска мазнина може прекрасно да служи за осветление; а от корените на това растение се приготвя една лечебна настойка... Но ето друг брод и то много по-добър от първия! Тук водата не е по-дълбока от един метър.

– А има ли змии?

– Ще видим.

Диас повтори проверката, но от дълбочината на реката не последва отговор.

– Засега можем да се считаме в безопасност – каза той – надявам се, че еймуриите няма да могат да ни заловят!

– Но нали казахте, че могат да построят мост?

– Да, случва се някои от тези диваци да се решат да преминат през реки, дори и през езера. Но за това изгубват няколко дни, а ние няма да ги чакаме тук.

Като опита с пръчката дъното на реката и като се убеди, че е твърдо, Диас нагази във водата и като се държеше за водните растения, които образуваха гъсталак от дясната страна вече почти беше стигнал до противоположния бряг, когато внезапно Алваро и Гарсия, които вървяха след него, видяха, че той се загърчи конвулсивно и охкайки, падна в растящата на брега трева. Нещо дълго и тъмно се шумгна пред Алваро и се скри в тинята на дъното, преди той да успее да го разгледа.

– Диас, какво ви стана? – извикаха и двамата, като видяха, че той продължава да се гърчи на тревата.

– Нищо... дребна работа... електрическа риба... Трептяща риба!...

– Да не ви е ухапала змия? – извика уплашено Алваро.

– Ах не!... Електрическа риба... Тя ме оглуши... Получих

електрически удар, който ме повали на земята.

– Електрическа и трептяща риба ли? Какво е това?

– Тук в реките се въдят риби – отговори Диас, като се опитваше да се усмихне, – които индианците наричат трептящи риби. Те изпускат електрически ток, като нашите торпедни риби в Европа. За щастие тук имаше само една такава риба...

– А такъв удар може ли да убие човек?

– Не, но може за няколко дни да го лиши от способността да си служи с крайниците...

– Е! Болката вече минава и скоро ще мога да се изправя на крака.

– Радвам се за вас... също и за нашия обяд – каза Алваро.

– Ах, аз бях забравил! – извика Диас, като се оглеждаше. – Почакайте, каква сполука! Само да се наведете и ще получите обеда си. Виждате ли тази полянка? Преди тук трябва да е имало буйна растителност.

– Алваро погледна към мястото, посочено му от Диас. Вдясно от първия ред палми се виждаше една полянка, където растяха отделни малки храстчета, високи от десет до дванадесет сантиметра с палмообразни листа. Но това беше всичко и Алваро не откри нещо, което можеше да му послужи за обяда, който му обещаваха Диас.

– Ей, Гарсия! – извика Алваро. – Ти имаш силни очи, направи ми удоволствие и потърси къде там се крие обяда, който аз не мога да видя!... Макар че ми се струва, че не съм спял!

– Ако не ми дадете очила и аз нищо не бих могъл да видя! – отговори Гарсия.

– Значи, обедът трябва да се крие под земята. Да се надяваме, че поне охлови ще намерим!

– Ще намерим нещо по-добро – възрази Диас.

Гарсия разрови около един храст и намери някакви вълма с неправилна форма и различна големина.

– А какво е това? – попита той с удивление.

– Превъзходни земни плодове, които аз много ценя.

– Да ги опитаме! – извика юношата.

Той се приготви да хапне от плода, като грижливо го избърса с полата на дрехата си, но Диас го спря с вика:

– Не хапвай от него! Ах, ах, колко си непредпазлив! Да не искаш да умреш?

Алваро и Гарсия се спогледаха, без да разбират нищо. Диас токущо беше похвалил тези плодове, а сега се оказа, че са отровни!

– Това е маниока! – прибави Диас.

– Нищо не разбираме! Маниока! Какво е това? – попита Алваро.

– Ах, какъв съм глупак! – извика Диас. – Съвсем забравих, че тези скъпоценни плодове още не са известни в Европа. Ще ви науча какво трябва да правите с тях, за да станат годни за ядене, без да се излагате на опасността да бъдете отровени, защото те съдържат силно отровен сок... Ето какво Гарсия, иди и изрови няколко, а аз ще се заловя за работата и ще ви нагостя с питки, не по-лоши от царевичните. Тъй като сега няма защо да се боим от еймурите, можем да си приготвим малък запас от тези питки.

– Горя от нетърпение да ги опитам! – извика Алваро. – Отдавна не съм ял хляб!

– Тук мога да приготвя питки в ограничено количество, но когато стигнем в селото на тупинамбите, ще ви покажа как се правят питки в големи количества. Той бръкна в пътната си торбичка и извади една изострена рибена кост, една добре лъсната пластинка от изпечена глина и една мрежичка, изплетена от жилките на някакви листа.

– Сеньор Алваро, накладете огън там, зад онова дебело дърво, за да не се вижда от брега.

Като сложи на земята един огромен бананов лист, Диас взе плодовете и ги остърга с рибената кост, така че те заприличаха на топки меко тесто, напоени с млечен сок.

– Ето отровата – каза той на Алваро, като посочи тази безликава течност. – Наистина тя убива, но служи и за противоотрова при ухапване от змии и чудесно лъска желязото. Във всеки случай този сок трябва да се махне за да стане плодът безопасен за ядене.

Той напълни малката мрежичка с пригответното тесто, което изстиска добре, за да изтече всичкия му сок.

– Готово! – каза той, като сипа тестото в глинената пластинка.

После я сложи на горещите въглени и когато тестото се опече, извади го от огъня и го предложи на спътниците си.

– Можете да го ядете без всякакъв страх – каза той. – Ако в тестото е останал малко отровен сок, от топлината той се е изпарил.

– Великолепно нещо! – извика Алваро, като напълни устата си с едно парче от току-що изпечената питка.

– Сто пъти по-хубава от морските питки – прибави Гарсия, като гълташе лакомо парче след парче. – Прекрасна пита! Колко съжалявам, че няма малко малага или порто да си сръбнем!

– Ако имахме време и някакъв съд, щях да ви приготвя едно силно питие. Аз мога да приготвям паруба, без да прибягвам до зъбите на

бабите.

– А какво е това питие?

– То се извлича то същите плодове, но за съжаление нямам гърне.

– А за какво се използват зъбите на бабите?

Диас тъкмо се канеше да отговори, когато от към реката се дочу някакъв шум.

– Еймурите ли са? – попитаха едновременно Алваро и Гарсия.

– Не – отговори Диас. – Чух грухтене и плясък на вода.

– Да не е кайман?

Диас поклати глава и каза шепнешком:

– Вървете след мен без да вдигате шум. Може да си уловим хубава добавка към хляба.

Те навлязоха в гъсталака, който растеше по брега, като се старяха да вървят колкото е възможно по-предпазливо и на четиридесет крачки разстояние видяха едно животно прилично на малка дива свиня. То беше нагазило във водата, блискаше се и грухтеше и търсеше корени на водни растения. Като го видя Диас се намръщи.

– Да ви дам ли стрела? – попита Алваро.

– Не струва. Месото на тези гризачи е толкова отвратително, че не само индианците, но дори и ягуарите не го ядат... А, ето нещо по-добро.

Малко по-нататък вървеше животно, необикновено странно на вид. Външността му възбуди силното любопитство на Алваро, който прошепна:

– Някой виждал ли е такъв звяр? Както се вижда, това чудовище няма уста? Как живее тогава?

– Виждаш, че не живее зле, защото е много тлъсто – отговори Диас.

– А какъв е този звяр?

– Мравояд, тамандуа.

– Става ли за ядене?

– Ще го опитате и ще си кажете мнението... Това е царско ядене, макар, че месото му е възкисело, поради храната, която употребява.

– А как се храни? Не виждам да има уста.

– Наистина, устата му е малка и няма никакви зъби, но затова пък езикът му е много дълъг и напълно пригоден за храната, която използва.

– А той растения ли ближе с него? – попита Гарсия.

– Той яде не по-малко от нас. Ще видите как става това.

– Нима искате да го убие?

– Да, но само когато ни достави прекрасно блюдо от мравки.

– Уф!...

– Не бързайте, сеньор Алваро. Ще видим дали ще се мръщите, като опитате ястието, приготвено от термити, изпържени в тлъстина от тамандуа. Сигурно ще си оближете пръстите!...

XVI

Внезапно нападение

Тамандуа се изкачваше на брега, без да бърза, защото мястото беше много стръмно. При изкачването си животното заставаше на задните си крака, които бяха по-яки от предните. Преследването на това животно не представляваше никаква трудност, защото той върви много бавно; ето защо, когато разбра накъде отива, Диас поведе другарите си през храсталака, за да пресрещнат тамандуа, точно в момента, когато той приближаваше края на гората.

– Кажете ми, Диас – попита Алваро, като се спря за миг, – тези животни опасни ли са? В тамандуа, който преследваме, видях едно твърде сериозно оръжие – неговите дълги нокти, които могат да разпорят дори корема на човек.

– Те се защитават много храбро и понякога влизат в бой дори с ягуара и когуара, неговите смъртни врагове, като често ги заставя да отстъпят. Но срещу човека, дори да е въоръжен само с прост кривак, те не могат да направят нищо.

– А къде отива?

– Да търси мравуняци. О, той няма да има нужда да ходи надалече. Термитите изобилстват в бразилските гори... Погледнете, тамандуа вече забавя ход и започва да души въздуха. Вече чувства близостта на обяда си!

– Ще го оставим да се наобядва, нали? – попита Алваро.

– Ще почакаме докато разруши крепостта на термитите. Слушай, Гарсия, върни се в лагера и приготви хляб. Видя как става това. Поглеждай от време на време и към реката.

– Няма що, ще пека хляб – каза с досада Гарсия. – Тук няма нужда от помощта ми.

Тамандуа вървеше с голяма предпазливост към групата дървета, под които се съзираха някакви възбелни пръстени конуси, високи повече от метър. Те бяха разположени в безпорядък, едни до други.

– Мравуняци! – извика Диас, щом ги видя.

– Аха! Значи там вътре има мравки! – каза Алваро. – Нашият тамандуа няма нужда от много усилия, за да разруши тези конуси.

– О, не! Те са твърди като камък – възрази Диас, – Без мотика човек не би могъл да ги разруши.

– Нима мравките могат да построят такава крепост?

– Да, сеньор, тази крепост е построена от мравки и то от какви мравки! От ужасен вид. Те са съвсем различни от нашите европейски мравки! Дълги са около три сантиметра. А колко жилия, или по-право хаптя! И колко са лакоми! Тежко на заспалия, когото намерят в гората! Ако не се събуди веднага, загинал е. Множество малки челюсти се впиват в него отвсякъде и за няколко минути от него остават само костите.

– Значи тези мравки са убийци?

– Да, те могат да бъдат твърде опасни, сеньор!

– Проклятие! Тук човек трябва да се опасява и от най-нищожните насекоми – извика Алваро.

През това време тамандуа стигна до мравуняка и започна лова си. Като почти разруши жилището им, той мушна в него дългия си и лепкав език и като хвана с него достатъчно количество насекоми, напълни с тях устата си.

– Е, сега можем да го застреляме – каза Диас.

Алваро, който желаше да се научи да си служи с оръжието на туземците, взе от Диас граваната, мушна в нея смъртоносната стрела, после се прицели и духна в отвора с всичка сила.

Тънката стреличка полетя без шум и се заби в крака на тамандуа. Но лакомото животно, заето с изтребването на мравките, дори и не обърна внимание на това. Но след пет секунди отровата започна да действа. Тамандуа разтърси цялото си тяло, удари два пъти земята с опашка и се строполи върху купа термити.

– Взимайте тамандуа и тичайте по-скоро, ако не искате да ви изпохапят термитите! – извика Диас.

Той се спусна напред, като държеше в едната си ръка парче от сух палмов лист, който му служеше за лопата, а в другата торбичката си и скочи право на средата на пълчищата термити. За няколко секунди пхна две-три шепи термити в торбичката си и веднага хукна да бяга, колкото му държат краката, следван от Алваро, който носеше убития тамандуа.

– По-бърз, по-бързо! – подканяше го Диас. – Термитите могат да насочат всичката си ярост срещу нас и да се спуснат да ни преследват.

Те бързо прекосиха гората и след четвърт час стигнаха до лагера.

– Какво става с питките? – извика Алваро, като видя, че Гарсия старателно се занимава около огъня.

– Великолепни са – отговори момчето, като бършеше потта от лицето си. – Станах изкусен хлебар, уверявам ви! Знаете ли, че съм

изпекъл вече петнадесет питки?

– А еймурите? – попита Диас.

– Не съм видял никого на отсрещния бряг.

– Е, тогава да започваме обяда.

– Ах, забравих, че нямам гърне! Онова, което носех се счупи. Трябва да го заменим с нещо друго... Сеньор Виана, пригответе тамандуа, докато донесе съд. Ще се постарая с един куршум да убия два заека.

– Какъв удивителен човек! – извика Алваро, като гледаше отдалечаващия се Диас. – Добре се е обучил при диваците... Диваци! Та те знаят много повече от нас и за някои неща могат да бъдат учители на европейците...

Той вече беше одрал кожата на животното, под която се показва дебел слой тлъстина, когато Диас излезе от крайбрежния храсталак. Под мишницата си носеше една костенурка, голяма около половин метър.

– Кога ще спрете да се грижите за увеличаването на обедното ни меню? – попита Алваро през смях.

– Не бих се докоснал до нея, ако нямах нужда от някакъв съд за печене – отговори Диас. – Докато вървахме след тамандуа, забелязах тази костенурка. А сега, готвачо, залавяй се за работа!...

Докато Гарсия се занимаваше с печенето на питките, а Алваро печеше парче месо от тамандуа, Диас разцепи корубата на костенурката и я очисти от месото, което скри за другия ден. Когато корубата беше готова, той сложи в нея парченца тлъстина и я постави върху горящите въглени. Като разтопи тлъстината по този начин, изсипа термитите в нея. Въздухът се изпълни с миризма, подобна на тази на пържена риба.

– Готово! – извика Диас, като свали от огъня приготвеното ястие. – Гощавайте се, сеньори.

Той изсипа изпържените термити върху един бананов лист и всички насядаха около него. Но Алваро и Гарсия не се решаваха да започнат първи. Пържените термити никак не ги съблзняваха.

– Опитайте ги! – убеждаваше ги Диас.

Като си запуши носа, Алваро реши да ги опита. Сложи няколко в устата си и извика:

– Поврага! Те са по-вкусни от нежните морски скариди. Яж, Гарсия и се научи да цениш готварството на бразилските диваци.

Пържените термити скоро бяха унищожени.

– Сега второто ястие! – извика Диас, който се готвеше да стане за да донесе печеното месо...

Но той остана неподвижен.

– Дяволи! – извика Диас, като скочи бързо на крака. – Еймурите!... Да бягаме!

На отсрещния бряг на реката се появиха няколко диваци, в които Диас веднага разпозна своите неуморими преследвачи.

Но Алваро не искаше да остави цялото ядене на произвола на съдбата. Той грабна печеното месо и изтърча след Диас. Гарсия вървеше след тях, като носеше месото от костенурката.

За щастие на бегълците, еймурите не можеха да ги преследват. Макар че можеше да се преброди, реката за тях представляваше непреодолимо препятствие, а за няколко минути беше невъзможно да се построи мост, особено с техните секири, които бяха направени от големи раковини и парчета кремък и бяха невъобразимо груби.

– Не бързайте! – извика Алваро, като видя, че еймурите не се решават да нагазят във водата. – Ще капнем. Пък имаме и ще възложим тази работа на Сокола или Пекари – те и двамата са много опитни и реката. [???] Вие какво ще кажете, Диас?

– Тук вече се намираме в безопасност – отговори испанецът. – Реката е доста широка, а с техните първобитни секири не може лесно да се отсекаят дървета, високи четиридесет или шестдесет метра. Но утре сутринта, а може и тази вечер, те ще бъдат тук.

– А много ли далече са селищата на тупинамбите?

– Да, ще трябва да вървим поне още шест или седем дни. Трябва да направим голяма обиколка, за да не срещнем главните сили на еймурите.

– Поврага! – извика Алваро. – Седем дни, при това в постоянно бягство. Няма да издържим!

– Трябва да издържите, ако не искате да бъдете изядени!

– А не може ли да се скрием някъде?

– Хм! Това е трудно! Но ако успеем да се скрием, нима можем да считаме, че сме в безопасност? Тези проклетни диваци, щом започнат да преследват някого, го вършат много по-изкусно, отколкото кучетата, когато преследват дивеч. Аз не познавам тази местност или по-право тази гора; но няма съмнение, че при бягство можем да стигнем до някоя река или блато. А сега, на път, сеньори!

– Пак ли! – извика Алваро.

– Да, пак! Вървах без почивка единадесет дни, непрекъснато преследван от еймурите и ако краката ми бяха изневерили, щях да съм вече или пиайе при еймурите... или отдавна изяден!...

– О, Диас, вие ме карате да се разтреперя! – каза Алваро.

– Надявам се, че това разтреперване ще ви придаде сили – отбеляза Диас, като се усмихваше.

– Дайте ни време поне да изядем печеното месо! – молеше се Алваро.

– А моята костенурка? – попита Гарсия.

– Ще я оставим за утре, тогава няма да имаме време да се занимаваме с лов.

– Добре! Побързайте! Пържените термити не са достатъчно хранителни за хора, на които толкова много работят краката.

Гладни, защото обядът им беше прекъснат в самото начало те скоро унищожиха печеното и няколко питки, които бяха взели със себе си. Като се подкрепиха с достатъчно количество, макар и не толкова разнообразна храна, те отново закрачиха из гората, обладани от мисълта, че еимурите вече са намерили начин да преминат реката и сега вървят по петите им.

Гората, както и преди беше много гъста и не предоставяше голямо разнообразие. Плодните дръвчета бяха малко. Птиците също бяха рядкост. В гъсталака беше тъмно и влажно. Диас, който умееше да открива посоката дори и без компас, вървеше бързо, без да се заблуди и подлагаше на тежко изпитание краката на спътниците си.

– Напред и все напред, без почивка, ако искате да се спасим от еимурите – говореше той.

– Но краката ни не са от желязо! – възразяваше Алваро. – Ние не сме живели петнадесет години сред диваците!...

– Това е необходимо! – решително заяви Диас. – Който изостане, ще пропадне!

Тласкани от страха, те продължаваха да вървят през великанската гора, от време на време пълзяха под гъстата мрежа от пълзящи растения, които образуваха над тях непроницаем свод. Вечерта стигнаха до един малък поток, гладни и изнемощели.

– За днес достатъчно! – заяви Диас. – Вървахме като истински бразилски диваци. Сега можем да отдъхнем. Еимурите ще легнат да спят и ние можем да направим същото.

Като се навечеряха с няколко банана, капнали от умора, те легнаха под едно огромно дърво, което простираше клони на всички страни.

– Спете! – каза Диас, който беше най малко уморен. – Аз ще дежуря пръв и ще ви пазя.

XVII

Наводнената савана

Тази нощ беше много тревожна. Мисълта, че свирепите диваци се намират някъде наблизко и могат да се появят всяка минута, отнемаше съня и на тримата. Но страхът им беше неоснователен и нощта премина спокойно. Все пак бегълците посрещнаха с радост изгрева на слънцето, защото на дневна светлина те можеха да се надяват, че ще избегнат внезапното нападение.

– Макар че не сме отпочинали добре, все пак предпочитам да вървя, отколкото да стоя на едно място – каза Алваро. – Проклетите диваци ми вдъхват такъв страх, че дори не съм в състояние да го скрия!

– Да вървим, сеньор – отговори Диас, с мрачен вид; предишното му весело настроение го беше напуснало. – По-късно ще потърсим обяд.

– А костенурката? – попита Гарсия.

– Тя не може да ни послужи за нищо, освен ако не си решил да я ядеш сурова, защото няма да позволя да се пали огън сега. Диваците подуват дима от грамадно разстояние и огънят веднага ще им покаже къде се намираме.

– Лоша работа! – каза Алваро. – Уморени сме да тичаме като коне и да крепим силите си само с плодове! Уверявам те, драги, че няма да успеем дълго да издържаме на тази умора. Кой знае, може би ще успеем да намерим нещо по-добро от плодовете – отговори Диас. В бразилските гори човек може да открие много неочаквани неща... И така, да вървим, без да губим време...

– Как мислите, близо ли са тези проклети човекоядци?

– Те са по петите ни. Не се съмнявайте в това.

– Кога най-после ще намерим някоя друга река, която ще ни даде възможност да прекъснем бягството?

– Не знам – отговори Диас. – Тези места не са ми познати. Но в Бразилия има много реки и всяка минута може да се натъкнем на някоя от тях.

Те потеглиха отново на път, като ту ускоряваха, ту забавяха крачки. Понякога се спираха пред сплетени всевъзможни растения, които образуваша непроницаема преграда и търсеха изход от този растителен хаос. Горе, в листата на високите дървета, намираха убежище цели орляци птици, които се разлетяха при приближаването на хората и изпълваха

гората с оглушителните си крисъци.

Почвата ставаше все по-влажна и краката на бегълците оставяха по нея дълбоки следи, които много щяха да улеснят еймурите в преследването. Ходенето ставаше все по-трудно и издържливостта на бегълците беше подложена на тежко изпитание. Алваро и Гарсия едва успяха да следват Диас, който беше привикнал с такива пътувания, благодарение на продължителното си пребиваване при диваците и изглеждаше просто неуморим.

Около десет часа сутринта Диас забеляза плачевното състояние на своите спътници, съжали ги и им позволи да отдъхнат. Той разбра, че по-нататъшното вървене е свръх силите им. Освен това всички чувстваха остър глад. Снощната им вечеря беше твърде оскъдна.

– Да спрем за няколко часа и да потърсим нещо за ядене – каза той.

– Най-после! – извика Алваро. – Още малко и щях да падна. Пък и гладният стомах не признава никакви доводи. Ех, да имахме малко от вчерашните питки!

– Еймурите отдавна са ги изяли. Не мислете вече за тях. Ако успеем да стигнем селото на тупинамбите ще се възнаградим стократно – каза Диас.

– Нима се съмнявате, че ще успеем да се отървем от еймурите? – попита Алваро с тревога.

– Да... ако не намерим някое недостъпно убежище или не срещнем по пътя си някоя река, която да спре еймурите и да ни осигури преднина. Вече ви казах, че те тичат с изумителна бързина и ние не можем да се състезаваме с тях... Но да не се отчайваме. Имаме пушки, а огнестрелното оръжие нрави неимоверно впечатление на индианците... Но какво правя аз? Забравих за обяда!...

– Той се озърна и видя едно огромно дърво, почти 40 метра високо. Кората му беше покрита с бодливи шишарки. Това беше хвойново дърво и беше привлякло вниманието на Диас не с грамадните си размери, нито с плодовете си, които не ставаха за ядене, а с това, че между два дебели клона се виждаше нещо, прилично на четириъгълна платформа, широка четири метра, върху която бяха накацали много малки птички.

– Какво печено щяхме да си приготвим ако можехме да си наклadem огън! – извика Диас. – Но сме принудени да се кто сега, тъй че ако между нас се повтори такова недоразумение, то ще има за т които служат за убежище и на осите. [???] Така пазят яйцата си от чуждо посегателство.

– Значи птиците се съюзават с осите, така ли?

– Да, и техният съюз е настъпателен и отбранителен. Когато гнездото е заплашено от нападение, осите долитат за да защитят своите съюзници. От своя страна птиците също отблъскват нападението на други птици върху осите.

– Това е много интересно.

– Да... Отивай, Гарсия и бъди предпазлив. Щом напълниш джобовете си с яйца веднага слизай.

С голяма ловкост момчето се покатери на дървото и след няколко минути вече се намираше на платформата, където имаше много дупки и във всяка от тях яйца. Като видяха неканения гост и разбраха за намеренията му, птиците вдигнаха страхотен шум, за да призват своите съюзници – осите. Но Гарсия не губеше време. Той бързо напълни джобовете си с яйца и спускайки се от клон на клон, скочи на земята. Диас взе едно от яйцата, погледна го срещу светлината и каза:

– Пресни са!

Малките яйца изчезнаха за миг. Изгладнелите пътници бързо ги изгълтаха и макар че бяха твърде малко за да се заситят трябваше да се задоволят с тях, защото нямаша нищо друго за ядене. Тръгнаха отново, като от време на време се спираха за да отдъхнат, след това продължаваха да вървят през гората, с надеждата да намерят друга река. Впрочем, всичко наоколо свидетелствуваше за близостта на вода: влажната почва, промяната на растителността, появата на блатни птици. Постепенно растенията ставаха по-ниски, появи се трева, блатни растения и малко преди залеза на слънцето между стеблата на дърветата и храстите блесна повърхността на вода.

– Наводнена савана! – извика радостно Диас.

– Какво щастие! Сеньор Виана, сега можем най-после да си починем и дори да се заловим с лов.

Те ускориха крачките си и скоро стигнаха до брега на едно обширно благисто езеро, с черна вода, пълна с различни водни растения. На повърхността на езерото се виждаха малки островчета, които по всяка вероятност, бяха само тинеста утайка, обраснала с гъста трева. Далече напред се виждаше гората, която покриваше противоположния бряг.

– Какво мислите да правите сега? – попита Алваро Диас, който внимателно разглеждаше многобройните островчета.

– Ще се скрием на едно от тези островчета и там ще изчакаме отдалечаването на еймурите – отговори Диас.

– Но как ще отидем там? Не виждам никаква лодка.

– Лесно ще си построим сал, но грижата ми не е за това. Съмнявам

се в твърдостта на тези островчета и най-напред искам да се уверя, че ще ни издържат. Ще построим един малък сал и с него аз ще отида да изследвам езерото. Слънцето залязва и по всяка вероятност еимурите ще спрат да ношуват и едва утре ще дойдат тук.

– Страхувате се, че няма да намерим твърда земя тук, нали?

– Трудно ми е да преценя. Но във всеки случай тук има много островчета и не трябва да се отчайваме... Ако се забавя, не се безпокойте за мен. Спете без много притеснения. Добре познавам саваните и не се страхувам от каймани.

– Ще ви дадем една от нашите пушки и достатъчно количество патрони.

– Благодаря, не се отказвам от огнестрелно оръжие.

Построяването на малкия сал нямаше да създаде никакви затруднения, но преди това неуморният Диас отиде да потърси нещо за ядене и донесе много вкусни плодове; някои от тях напомняха праскови, а други сливи, но бяха по-кисели.

– Докато почивате, аз ще потърся по-безопасно убежище – каза Диас, преди да отплува. – Изследването на езерото може да продължи дълго, затова не се страхувайте, ако не се завърна до изгрев слънце.

Той взе пушката на юнгата, скочи на малкия сал и потъна в тъмнината.

– Странен човек! – каза Алваро, когато Диас изчезна. – Остави ни да мързелуваме, а сам отиде да търси по-безопасно убежище. Колко издържлив е този моряк!

– Бих искал да се върне по-скоро! – каза Гарсия. – С този полудивак, който знае всичко и за всичко се досеща, се чувствам в голяма безопасност.

– Аз също, момче. Да се надяваме, че скоро ще се върне, намерил островче твърда земя.

– Ще го чакаме будни, нали? – попита Гарсия.

– Напротив, ще се възползваме от това време и добре ще се наспим. Сигурно си уморен не по-малко от мен.

– Да, очите ми се затварят.

– Послушай ме. Легни до мен. Еймурите няма да ни тревожат тази нощ.

Алваро се приготви да си легне, когато вниманието му привлякоха някакви странни летящи същества, които идваха откъм саваната право към дървото, под което той се беше разположил да спи.

Ако добре познаваше Бразилия Алваро щеше да се постарее да не

заспива, въпреки голямата умора. Но той не знаеше, че тези ръкокрили животни съвсем не са така безопасни както обикновените прилепи; ето защо като се облегна на дървото, той затвори очи и скоро заспа. Веднага след това на рамото му кацна един от вампирите и като докосна леко кожата зад ухото, ухапа я внимателно и започна да смуче кръвта му. Когато крилатото животно се засити и отлетя, от едва забележимата дупка на шията на Алваро, който дори не се събуди бавно потече тънка струя кръв. Друг вампир тъкмо се беше спуснал над момчето и беше започнал да смуче кръв, когато внезапно откъм гората се чу шум, който накара вампира да се откаже от заниманието си.

Двама души, приближиха с тихо пълзене спящите. Те се промъкваха между клончетата, корените и лианите напълно безшумно. След тях от гората излезе един отряд от дванадесет съвсем голи, но с нашарени тела индианци, които се запътиха право към дървото, където спяха европейците. Като ги видяха, диваците нададоха вик, който приличаше по-скоро на животински рев, отколкото на човешко ликуване. Така диваците изразяваха радостта си, че плячката, която толкова упорито бяха следили, най-после е в ръцете им.

Но нито един от диваците не вдигна кривак да удари спящите. Те ги наобиколиха и ги разглеждаха с няма почит. След като размениха няколко думи, те направиха две носилки от клони, сложиха вътре двамата европейци, които продължаваха дълбоко да спят, победени от силната умора и загубата на кръв.

Като натовариха на третата носилка пушката и буренцата с патроните и барута, диваците бързо се запътиха към гората и скоро изчезнаха сред дърветата.

Когато Алваро се събуди, за свое огромно учудване видя, че лежи върху мека постилка от палмови листа, в колиба, построена от стеблата на дебели дървета, през процеците проникваше достатъчно светлина, за да може той да разгледа вътрешността на жилището.

Алваро скочи на крака, като се оглеждаше с недоумение и неразбиране как се е озовал в тази колиба. Дали не сънува? За една нощ Диас не би могъл да построи такава колиба и да го пренесе в нея заспал!...

Внезапно от устата му се изтръгна вик. Той видя в един от ъглите на колибата Гарсия, който също лежеше на постелка от палмови листа, с лице изцапано с кръв.

– Гарсия, Гарсия! – извика той, като се спусна към него. – Какво се е случило? Къде сме? Защо лицето ти е обляно в кръв?

Като чу вика му, момчето отвори очи, надигна се и седна, като се

протягаше и прозяваше.

– Добро утро, сеньор Алваро – каза той. – Какво? Морякът върна ли се вече?

– Какъв моряк! Погледни къде се намираме!

– Охо! Това е някаква колиба. Кой я е построил и... Ах, защо сте облян в кръв, сеньор! Дясното ви ухо цялото е изцапано с кръв! И рамото ви!...

– Как! И аз ли?... И ти!

Алваро опипа ухото си и видя, че цялата му ръка се изцапа с кръв. – Какво е станало?

– Някакво зверче ни е ухапало, докато сме спали – каза Гарсия. – Може и да е някоя мравка като тези, които изпържихме.

– Не зная, не зная... Но се чувствам страшно отпаднал.

– И аз, сеньор... Но къде е Диас? Кой ни е донесъл в тази колиба? Може би са ни пренесли тук заспали?!...

Алваро тъкмо се канеше да отговори, когато се чу див вик, който приличаше на вика на еймурите, при тяхната внезапна поява на брега на реката, когато прекъснаха обяда на пътешествениците. Когато позна този вик, Алваро преbledня като смъртник и челото му се покри с капки студена пот.

– Те са ни заловили! – извика той, задавено и погледна към Гарсия с уплаха. – Сега разбирам всичко... Ние сме пленници на еймурите!

В този момент вратата на колибата се отвори и влезе един индианец, въоръжен с тежък кривак.

XVIII

Белите пиае

Влезлият в колибата дивак беше висок на ръст, почти гол, с кожа нашарена на черни, червени и сини ивици, с лице, на което нямаше никакви косми, дори и вежди, но затова пък с глава, обрасла с дълга, черна, остра и чорлава коса, от която стърчаха разноцветни пера; такива пера бяха залепени и по бузите му и му придаваха необикновено странен вид. В обтегнатата му долна устна бе пробита дупка, в която беше мушнатото парченце зелен яспис, а на шията му висеше огърлица от бели раковини, най-важното украшение на предводителите на бразилските племена.

Като влезе в колибата, дивакът се наведе и изплезе език, като с всичките си жестове изразяваше най-дълбоко уважение. След това той се изправи и произнесе някакви съвсем неразбираеми думи, които се състояха от поредица гърлени звукове.

Алваро, който не се беше съвзел напълно от уплахата си, стоеше неподвижен, като гледаше с тревога тежкия кривак в ръцете на дивака и очакваше всяка минута да бъде ударен по главата.

Като видя, че португалецът не реагира, еймурът се обърна към Гарсия, който се беше свил в единия ъгъл на колибата и отново произнесе някакви думи, по всяка вероятност въпрос, но не получи никакъв отговор. Тогава той започна нетърпеливо да ръкомаха и като се обърна към входа на колибата, силно извика с глас приличен на животински рев. След миг на вратата се появи едно индианско момче, на възраст, колкото Гарсия и застана пред предводителя на еймурите.

То беше красив индианско юноша с черни, живи очи и умно лице, като че ли бе от друга раса. Кожата му беше по-светла, чертите по-фини и косата по-мека.

Предводителят се обърна към него с няколко думи, като търкаше челото си и сочеше заплашително към Алваро. За голямо учудване на португалеца, момчето произнесе:

– Сеньори!...

Алваро и Гарсия се спогледаха, като се питаха, дали това не е сън. Бразилски дивак говореше испански! Това беше невероятно.

– Сеньори, – заговори момчето. – Предводителят на еймурите е говорил с вас и се е разсъдрил, че не сте му отговорили...

– Кой те научи да говориш езика на белите? – попита Алваро, който все още не беше се отърсил от смайването си.

– Пиайето на моето племе – отговори момчето.

– Диас ли?

– Да, така се наричаше моят покровител. Спомням си, че съм го чувал често да казва за себе си „Бедният Диас!“

– Значи си тупинамби?

– Да, сеньор.

– Пленили са те еймурите, така ли?

– Да.

– Но защо са те оставили жив?

– Казах им, че без мен няма да могат да се разбират с белия пиайе, когато го заловят.

– Знаеш ли защо толкова упорито преследвах твоя покровител?

– Да. Те искат да го направят пиайе на своето племе. Пиайето на еймурите умря и трябва да бъде заместен. Виждали ли сте моя покровител?

– Да, вчера вечерта се разделихме с него...

Гърленият остър вик на еймура го прекъсна.

Беше ясно, че предводителят беше обхванат от силно нетърпение заради този продължителен разговор, от който не разбираше нито дума. Той погледна заплашително към момчето и му каза няколко думи, като сърдито удряше по земята с кривака си.

– Предводителят желае да узнае, считате ли се вие пиайе във вашата страна! – преведе думите му момчето.

– Всички бели хора са пиайе – отговори Алваро.

– Той обеща да ви пощади с условие да станете пиайе в неговото племе. Ако ви е мил животът, съгласете се.

– Как, да бъдем магъосници на еймурите, на тези отвратителни диваци!... Какво ще кажеш, Гарсия?

– Струва ми се, че е по-добре да бъдем магъосници, отколкото да бъдем изпечени и изядени. Във всеки случай ще спечелим време по този начин. Ако морякът е тръгнал след нас, аз съм уверен, че няма да ни изостави.

– Имаш право, Гарсия – каза Алваро, след кратко размишление. – Без съмнение, Диас ще се опита да ви помогне.

И като се обърна към момчето, каза:

– Кажете на предводителя, че сме съгласни.

Когато еймурът чу този отговор, на лицето му се изписа голяма

радост и черните му очи блеснаха. Той захвърли кривака настрана и се обърна първо към Алваро, а после към Гарсия с няколко думи.

– Какво казва? – попита Алваро индианското момче.

– Казва, че вие ще бъдете големият пиайе, а вашият другар – малкият пиайе на племето на еймурите и с такива могъщи магьосници племето на еймурите ще стане непобедимо и никога няма да се лишава от човешко месо.

– Безобразник! – извика Алваро.

За щастие, предводителят на еймурите не го разбра. Като се наведе ниски към земята, той я докосна с език и излезе, придружен от момчето.

– Какво ще кажеш, Гарсия? – попита Алваро, като останаха сами. – В състояние ли си да изпълняваш длъжността на малък магьосник?

– Не знам какво ще поискат от мен тези диваци, но за сега не ни заплашва опасността да бъдем изядени, а това е най-важното!... Признавам, че ми е трудно да се примиря с мисълта, че стомахът на някой дивак ще ми бъде гроб.

– И на мен, момче.

– Как мислите, дали ще ни оставят тук или ще ни заведат в по-хубава колиба?

– Не знам. Дори и Диас, както се вижда познава малко тези диваци, макар че познава много племена.

– Мисля, че...

Идването на индианското момче прекъсна думите му. Момчето не беше само, с него бяха дошли четирима диваци, ужасни на вид и украсени с пера от папагал. Те носеха две големи кошници.

– Какво искат те? – попита Алваро.

– Носят ви дрехите и украшенията на умрелия пиайе. Покойникът е имал достатъчно запаси от всичко и се е ползвал с голяма слава. Вие ще трябва да присъствате на погребението му, за да може част от душата му да премине във вас.

– Как! Нали каза, че е умрял преди седмица?

– Да, но той не може да бъде изяден, преди да се намери негов наследник.

– Да бъде изяден ли? Значи еймурите чувстват такова голямо уважение към този мъртвец, че дори са готови да го изядат?

– О, не! Те ядат само пленниците и само по време на дълги гладувания ядат труповете на роднините си... Но побързайте, сеньори, предводителят ви чака.

Четиримата индианци отвориха кошниците и извадиха от там

диадеми, направени от растителни жилки, между които бяха вплетени късчета злато, огърлици и гривни от зъби на каймани и ягуари, престилки, направени от кожа на дива свиня и безкрайно количество билки и чудни лекарства.

Момчето даде знак и индианците окачиха на шиите на европейците огърлици, на ръцете им – гривни, вързаха им престилки, сложиха на главите им най-красивите диадеми от пера и поканиха пътешествениците да излязат.

– Бъди сериозен! – каза Алваро на приятеля си. – Великият свещенослужител не трябва да се смее, помни това!

– Ще направя всичко възможно да потисна смеха си, сеньор! – отговори Гарсия.

Зад тях имаше широка поляна, обградена с колиби, които вероятно принадлежах на някое победено племе. Около петстотин възрастни мъже, почти голи, но въоръжени с лъкове, криваци, граватани и каменни секири, се скупчиха на поляната. Някои от тях бяха прави, други клечаха в очакване на нещо. Всички имаха страховит изглед с дългите си черни коси и страшните рисунки по тялото, които им служеха да плашат враговете си.

Предводителят на еймурите беше застанал в средата на поляната, а до него се беше разположила свитата му. Пред тях се намираше някакъв дълг и обемист пакет. Щом се появиха двамата пияе с бяла кожа, на поляната се чу оглушителен рев, сякаш там се бяха събрали стотина зверове. Но по даден знак от предводителя, ревът се прекрати.

– Чудесна компания! – извика Гарсия. – Всички реват като диви зверове.

– И тичат като тях – прибави Алваро, като видя как всички налякаха.

– Сеньор Алваро, сърцето ми замира от страх, като си помисля, че могат да ни сложат на огъня.

– Не се страхувай, ние сме свещени за тях.

– А какъв е този пакет пред тях?

– Мисля, че в него се намира трупът на умрелия пияе.

– Какво? Да не ни накарат да го изядем за да влезе душата му в телата ни?

– Не говори така, защото започва да ми се повдига.

Предводителят се приближи към тях и с най-дълбоко уважение им направи знак да го последват.

Свитата му вече беше повдигнала пакета, обвит с груб материал,

изработен от жилки или от кората на някакво растение и го понесе към гората. Останалите ги последваха; едни от тях вървяха, а други бързо пълзяха. Те ръмжаха глухо като ягуари, а понякога изпускаха остри гърлени звукове, като скубеха косите си и се удряха с юмруци по гърдите.

– Дали не са отишли да погребат покойника? – попита Гарсия.

– Може би, ако у тях съществува обичаят да погребват покойниците си. Но аз се съмнявам в това.

Еймурите с викове и рев се пръснаха из гората. След половин час хората, които носеха пакета се приближиха към една река, която изглеждаше от брега много дълбока.

Предводителят се изкачи на една скала, надвиснала над реката и няколко минути внимателно се вглеждаше във водата.

Алvaro и Гарсия, които го бяха последвали, го запитаха какво гледа.

– Кариби – отговори еймурът.

– Кариби! – извика Алvaro. – Сигурно са онези малки рибки, които едва не изядоха Диас. Спомняш ли си, Гарсия?

– Да, спомням си. Но нима диваците са дошли тук да ловят риба?

– Ще видим – отговори Алvaro.

Предводителят заповяда да донесат някаква кошница, от която извади човешки крайници, които както се виждаше бяха прясно отсечени, защото още кървяха. Той взе ръка, на която още стоеше гривната от раковини и я хвърли в реката. След това взе един крак и глава, които принадлежаха на момче.

– Ах, негодници! – извика Алvaro, който не беше в състояние да съдржа повече отвращението си. – Те ми внушават истински ужас.

– Да си вървим, сеньор Алvaro! – каза Гарсия. – Не мога да издържам повече.

– Само ще се компрометираме в очите на диваците. Не, ако искаме да спасим кожата си, трябва да останем тук.

– Кариби! – повтори предводителят, като сочеше нещо на Алvaro.

Португалецът се наведе от края на скалата и погледна във водата, която беше съвсем прозрачна. Там видя милиарди малки рибки с тъмни гръбчета и със сребристи коремчета, които ожесточено се бореха помежду си и ръфаха подхвърленото им месо.

– Предводителят е хвърлил във водата късове човешко месо, за да привлече карибите – каза Алvaro на другаря си.

– А защо е искал да ги привлече насам?

В този момент по брега на реката се разнесе отвратителна миризма.

Свитата, която носеше тайнствения пакет го развърза и от него се показа съвсем разложен труп на стар индианец.

– Ух, колко вони този индианец! – извика Гарсия, като си запуши носа. – Да вървят по дяволите еймурите със всичките си магьосници.

Индианците завързаха трупа с лиани, доवлякоха го да края на скалата и го хвърлиха във водата.

– Те го дадоха на рибите да го изядат – каза Алваро.

Карибите с ярост се нахвърлиха върху трупа и впиха острите си зъби, като късаха месото и кожата му. Някои от рибите бяха проникнали в корема на трупа и ръфаха вътрешностите. Месото изчезваше с невероятна бързина в устата на лакомите риби и само след десетина минути от трупа останаха само костите.

– Какви анатоми! – извика Алваро.

Действително те така почистиха скелета, че той можеше да бъде поставен във витрината на някой природонаучен музей.

Индийците извадиха внимателно скелета от водата, обвиха го в една голяма рогозка, завързаха го с лиани и поставиха го на носилка, направена от клони.

– Церемонията приключи! – чу глас зад себе си Алваро и когато се обърна видя индианското момче.

– Пиайе с бяла кожа могат да се настанят в колибата на умрелия – каза юношата.

– А какво ще правят с костите на умрелия? – попита Алваро.

– Ще ги окачат на някое дърво и ще ги оставят там.

Еймурите потеглиха обратно към жилищата си. Те не изразяваха никаква скръб, дори някои от тях бяха много весели и размахваха кривациите си, сякаш се сражаваха с невидим враг. Понякога се пръсваха в различни страни, като че ли ги преследва някое вражеско племе и удряха с кривациите си във въздуха. После се спираха внезапно и се втурваха към предводителя си, като се преструваха, че бягат силно. Очите им бяха силно изблещени, те яростно движеха челюсти, като че ли разкъсват месо със зъбите си и диво ревяха.

Като стигнаха селото, много от индианците се пръснаха из гората, защото колибите не бяха достатъчно да поберат всички. Десетина от тях застанаха около една от колибите, която беше най-обширна и се намираще в центъра на поляната.

Стените на тази колиба бяха украсени със змийски кожи, а на покрива и се мъдреха глави от каймани.

– Каква е тази колиба? – попита Алваро индианското момче.

– Това е жилището на умрелия пиайе – отговори юношата. – Сега вие ще живеете тук, докато еймурите са по тези места. На мен ми е дадена заповед да ви заведа в тази колиба и да остана на ваше разположение, докато научите езика на това племе.

– А може ли да получим нещо за ядене? – попита Алваро.

– Скоро ще принесат в жертва един от пленниците и ще го изпекат. На вас се пада най-хубавия къс...

– Който ти ще изядеш, чудовище! – прекъсна го Алваро с негодувание. Индианският юноша го погледна с усмивка.

– Ах, да! – промълви той. – Белите хора не обичат човешко месо. Тогава ще получите месо от дива свиня, месо от костенурка и плодове от маниока. Влезте тук и не излизайте от колибата, докато не получите заповед от предводителя. Пиайе не трябва да се появяват твърде често сред народа.

След известно колебание Алваро и Гарсия се решиха да прекратят прага на колиба та, която е била жилище на покойния пиайе.

XIX

Жертвите на войната

Колибата, която по-рано принадлежеше на пияйето на изгоненото или избитото от еймурите племе, бе много по-широка от другите колиби, но и много по-тъмна, защото в стените нямаше процепи и светлина-та проникваше само през една малка дупка, пробита в покрива. Още от пръв поглед можеше да се направи заключението, че това е жилище на някой магьосник, защото то беше пълно с всякакви билки и огърлици, направени от зъби на диви зверове.

Но двамата европейци обърнаха най-много внимание на колекцията от превъзходно запазени човешки глави, които украсяваха стената срещу вратата. Бразилските диваци винаги пазят главите на предводителите на враждебните племена, паднали в сражения или изядени от тях. Те ги съхраняват по особен начин; най-напред изваждат и изядат мозъка им, после натопяват главата в съд, пълен с горчиво растително масло, наричано „антироба“ и след това я подлагат на действието на пушек. Като извадят очите, те вмъкват в очните ями изсъхналите очи на някой звяр, зашиват устните и украсяват ушите с малки снопчета черни или жълти пера.

Колекцията на покойния пияйе беше доста богата: тя се състоеше от двадесет добре запазени глави. Цялата мебелировка на колибата представляваше хемани (вид люлки), оплетени от обикновени растителни жилки. Издълбани тикви и черупки на кокосови орехи служеха за съдове, а няколко чаши от глина, пълни с вода бяха поставени така, че тя се процеждаше през шуплите на чашите и се стичаше в един огромен глинен съд. Колкото и странно да изглежда това, но бразилските диваци винаги са обръщали голямо внимание на водата за пиене и употребяват съвсем чиста вода, прецедена с глинени съдове, които служат за филтри.

– Е, как намираш нашето жилище? – попита Алваро след като огледаха навсякъде.

– Прекалено е тъмно, сеньор – отговори Гарсия – освен това... тези глави, които сякаш ни се присмиват, не го правят много весело. На кого ли са принадлежали?

– Вероятно, на хора, изядени от еймурите.

– Те трябваше да изядат и тези глави, а не да ги оставят тук!... Слушайте, сеньор Алваро, надявам се, че нямате намерение дълго време да

изпълняват длъжността на магьосник... На мен ми омръзна всичко това и искам да се върна в гората.

– Опитай се, не съм ти забранил.

– Ако можех, нямаше да чакам да ме молят! – отговори Гарсия.

– За сега нека се задоволим, че ни провъзгласиха за пийае. Аз също нямам намерение да оставам сред тази човекоядци, които не ми вдъхват никакво доверие... Да се надяваме, че Диас ще намери някакъв начин. Сигурно знае, че сме попаднали в ръцете на еймурите.

– Как мислите, дали ни пазят нощем?

– Сигурно. Те не ни се доверяват и разбира се, ще вземат предпазителни мерки. Но дори и да успеем да избягаме какво можем да направим без пушки? О, ако можех да си върна пушката и патроните! Всъщност, мисля, че това е възможно. На диваците още не им е известна употребата на огнестрелно оръжие и можем да ги накараме да ни върнат пушката и патроните. Прекрасна идея, да се постареем да убедим тези злодеи, че това са нашите магически инструменти, които ни дават победа над врага.

В този момент навън се чуха силни звуци от някакъв инструмент, напомнящ на свирка и странен шум, като че ли хиляди дребни камъчета се посипват в някакъв сандък и се удрят о стените му.

– Музика! – извика Гарсия. – Нима еймурите смятат да ни устроят концерт? Бих предпочел обяд...

Той надникна през вратата и видя, че към колибата вървят дванадесет диваци, а пред тях юношата тупинамби, който изпълняваше ролята на преводач. Четирима диваци свиреха на инструменти, прилични на флейти, направени от човешки кости. Други двама размахваха кратуни от тикви, пълни с дребни камъчета. Зад тях един дивак носеше нещо, прилично на дълга кутия, направена от змийска кожа, украсена със злато и раковини, а другите носеха кошници, които изглеждаха доста тежки.

– Какво искат тези хора? – попита Алваро юношата тупинамби.

– Те идват да ви връчат тушаната на предводителя и да я поверят на вашата бдителност.

– А какво е това?

– Скипърът на племето. Другите пък носят храна и превъзходна тароба, специално приготвена от най-старата баба на покойния пийае.

– Постави тушаната в някой ъгъл, защото в момента ме интересува само храната. Дори и пийае с бяла кожа не могат да се хранят с въздух.

Юношата ги изгледа с известно удивление, взе кутията, в която се

пазеше скипърът, сложи я под консервираните глави и заповяда да сложат кошниците на земята.

Алваро махна на музикантите да се отдалечат и предпазливо вдигна капака на една от кошниците, като се опасяваше, че в нея ще намери няколко къса човешко месо. Но готвачите на предводителя бяха заменили човешкото месо с превъзходна риба, с питки от маниока и банани, изпечени в някаква гореща течност, която издаваше острата миризма на спирт.

– Да започваме да ядем, Гарсия! – извика весело Алваро. – В това меню няма човешко месо и можем спокойно да обядваме.

Без да обръщат внимание на индианското момче, което беше застанало в колибата, те започнаха да ядат с голям апетит, като опитаха и питието тароба, като вместо с чаши си послужиха с палмови листа свити на тръба.

– Не е лошо – каза Алваро. – Не вярвах, че тези човекоядци могат да приготвят и ликьор...

А! Струва ми се, че съм чувал нещо за това питие...

– И за зъбите на бабите, сеньор – добави Гарсия.

– Да, да, и за зъбите! – отговори Алваро, като остави палмовия лист. – Ей, момче, не знаеш ли как се приготвя това питие?

– Не ви ли харесва? – попита юношата.

– Аз те питам от какво е направено!

– От корените на маниока, сеньор – отговори индианецът. – Най-напред те се варят, а след това се дават на най-старите жени от племето да ги дъвчат...

– Поврага! – извика Алваро, който почувства голяма погнуса.

– След това, когато добре сдъвчат със зъбите си тези корени, получената маса се вари отново и се излива в съдове, които се заравят във влажната земя, докато питието започне да кипи.

– Ух, и вие пиете тази свинщина? Поврага на вашата тароба! Гарсия, хвърли тези съдове! Тези индианци са истински свине!

– Защо говорите така! – попита юношата.

– Да пия тази мръсотия, сдъвкана от старите баби...

– Но, сеньор, ако не се сдъвчат първо корените на маниоката, таробата не може да се приготви.

– По-скоро махай това питие, иначе ще го излея върху главата на първия индианец, който мине покрай колибата. Пиайе с бяла кожа не може да пие такова питие... Поврага! Сега целият ми обяд е развален!

– Сеньор,... – отбеляза юношата, като се смееше до припадък. – Не

трябва да се сърдите! Както и да е, но това питие не е никак лошо...

Индианецът беше донякъде озадачен от отношението на белите към най-доброто бразилско питие. Той взе двата съда и ги изнесе от колибата, като се питаше какви ли спиртни напитки употребяват белите хора, щом пренебрегват приготвената от бабите на племето тароба.

– Сега да видим, каква е тази тушана, която ме дължни да пазим, каза Алваро. Това трябва да е нещо важно като печата на краля или нещо подобно.

– Той взе кутията направена то дебела бамбукова цев, дълга един метър и украсена с раковини и пластинки от злато.

В кутията имаше една дървена тояжка, която беше много тежка, по всяка вероятност направена от желязно дърво, на двата и края бяха привързани снопчета птичи пера.

– Като жезъл на главнокомандващ – каза Алваро, като разглеждаше с любопитство тояжката. – Щом ни поверяват това желязо трябва да сме станали твърде важни личности, велики жреци, вместо да бъдем опечени, а ти все още си недоволен!

– Предпочитам свободния живот в гората, заедно с моряка...

– Имай търпение, мили Гарсия. Аз желая не по-малко от теб да съм далеч от тук. За сега ще останем магьосници, а после ще видим...

Точно в тази минута юношата-преводач влезе в колибата и като се обърна към Алваро, каза:

– Велики пиае, предводителят ви моли да присъствате при умъртвяването на един пленник, предназначен за изяждане. Ще бъде устроена гощавка за военачалниците и най-доблестните воини. Предводителят каза, че месото на този пленник ще стане много вкусно, ако вие го удостоите с поглед.

– Щях да съм доволен, ако ни оставеха да си починем. Не обичам да гледам как се убива един нещастник, а още по-неприятно ми е да гледам как го изяждат.

– Такъв е обичаят на племето и вие не можете да откажете да изпълнявате длъжността на пиае, която ви е възложена.

– Този осъден да не е от твоето племе?

– Не, той е тупи.

– Дали да не се опитам да го спася?

– Не правете това, велики пиае. В началото моят покровител се опита да направи същото, но едва не беше изяден вместо пленника.

– Да бъдат проклетите тези зверове, които ни принуждават да бъдем безучастни свидетели на жестоки убийства! Как бих искал да ги изтреба

до крак!

– Виждам – възрази индианецът – че белите пиайе смятат червенокожите твърде жестоки и зли. Но пиайе Диас много ми е разказвал за живота и обичаите на белите хора, и аз мисля, че те са не по-малко жестоки от червенокожите. Преди да убият обречения на смърт човек, те го подлагат, не зная защо, на страшни мъки и не го пекаат след като го умъртвят, а го изгарят жив, сигурно защото човешкото месо не им е вкусно. Ние имаме свои обичаи и не се опитвайте да въставате против тях, ако искате да спасите живота си... Чувате ли? Пленникът е започнал вече своя танц. Без съмнение той няма да се разтрепери от страх и енергично ще се защитава, когато се приготвят да смажат главата му.

На поляната се чува звуковете на свирки и шумът на дребните камъчета, изсипани в тиквените кратуни. От време на време се чуваше някакъв глас, толкова силен, че заглушаваше целия шум.

– Ясно, че не можем да откажем без да се компрометираме окончателно. – каза Алваро – Трябва да отидем. Длъжността на пиайе, колкото и да е почетна все пак си има и своите лоши страни...

Те излязоха на поляната, където се бяха събрали няколко души диваци. Сред тях имаше и жени, жалки създания, обезобразени по същия начин както мъжете.

Тупи, който беше определен за вечеря на воините, вече беше доведен на поляната. Той беше млад човек на около 22 години, с прекрасно телосложение и черти, по-правилни и по-фини от тези на еймурите. Той пееше и танцуваше под акомпанимента на музикантите, като показваше по този начин, че не се страхува от смъртта. Зад него вървеше една стара баячка и носеше свещения кривак, който бразилските диваци използват за убиване на пленниците. Почти всички бразилски племена се отнасят към своите пленници с голямо уважение и ги считат за свещени. Те не ги държат затворени, а ги оставят свободни, като ги наблюдават да не избягат. От само себе си се разбира, че им дават храна в изобилие за да не измършавеят и те винаги обядват същото като предводителя на пленилото ги племе. Два дни преди срока, определен за умъртвяването им, в чест на обречения на смърт се устройва гощавка и нещастните жертви са длъжни да вземат най-дейно участие в нея и да се стараят да проявяват безгрижна веселост, макар и да знаят, че жените на племето вече подготвят съдовете, в които ще се вари месото им. Това изисква от тях обичая и никой от пленниците дори и не мисли да го наруши. Няма съмнение, че тупи, когото очакваше смърт, се беше показал достоен син на своето племе, което се славеше като едно от най-храбрите и най-

войнствени сред бразилските племена. Той танцуваше, смееше се и се шегуваше с еймурите, които го заобикаляха, като се преструваше, че не чува песента на смъртта, която пееше старичката, носеща фаталния кривак.

„Ние държим птичката за шията – пееше старата жена и се опитваше да метне върху раменете на пленника нещо подобно на ласо. – Ако ти беше папагал, долетял при нас да кълве зърна, щеше да отлетиш. Но сега ние ти отрязавме крилата и ще те изядем!“

Тогаво воинът прекрати шегите и танца си и внезапно обхванат от ярост се провикна гръмко:

– Вие ще ме изядете, но аз убих бащата на онзи воин, който е застанал до предводителя и изядох сърцето му и неговата решителност се пресели у мен и увеличи смелостта ми. Аз убих и един от вашите предводители и раних смъртоносно син& му, и изядох и двамата!...

Той вече беше стигнал до центъра на поляната, където беше наклонен огромен огън, върху който беше поставена голяма решетка, направена от клоните на желязно дърво. Предводителят на еймурите, специално украсен за тържеството с разноцветни пера и огърлици, приближи до пленника, придружен от своята свита воини и според обичая предложи на пленника да погледне за последен път слънцето. После, като впи свиреп поглед в него каза:

– Откажи се от думите си, кажи, че не си изял бащата на този воин, един от нашите предводители и неговия син!

– Освободи ме и аз ще изям и тебе, и всичките ти воини! – отговори тупи.

– Ще ми платиш за това. Аз се готвя да ти нанеса смъртоносни удар, защото ти твърдиш, че си убил и изял мои воини. За това ти още днес ще бъдеш изяден.

Предводителят каза тези думи, като размахваше във въздуха кривака си, сякаш опитваше силата си.

– Това са превратностите на съдбата – спокойно отговори пленникът, като сви рамене. – Но моите приятели са многобройни и те ще отмъстят за мен!...

– Колко е храбър този воин! – каза Алваро, на когото юношата прежеждаше целия словесен двубой.

– Той е доблестен воин, достоен син на своя баща, великият воин – отговори индианецът.

– Колко съжалявам, че не можем да направим нищо за да го спасим.

– Еймурите ще бъдат вбесени. Откажете се от това намерение...

Двама от еймурите се приближиха до пленника и завързаха краката му, като оставиха ръцете му свободни. Тогава той започна да се извива като бесен, като предизвикваше всички на бой. Като видя воините, които се приближаваха към него, той взе камъни и започна да замерва враговете си. Той имаше право да се защитава. Пленникът ревеше като ранен звяр и макар, че краката му бяха завързани, скачаше като елен.

Но обръчът около него се затягаше.

Предводителят вдигна кривака си... За няколко секунди пленникът продължаваше да удря с юруци противниците си, после се чу тъп удар... Кривакът на предводителя разби черепа му и той падна на земята като поразен от гръм.

XX

Огненият човек

Званието пиае беше започнало да омръзва на Алваро и Гарсия и страстно желание за свобода беше завладяло мислите им. Вече бяха изминали шест дни, откакто попаднаха в плен на диваците. Те седяха в колибата си без да имат право да я напускат и излизаха от нея, само когато бяха принудени да присъстват на угощенията на диваците, на които се ядеше човешко месо. Тези случаи бяха доста чести, защото при последните си набези еймурите бяха пленили много воини от племената тамои, тупи и тупинамби.

Този живот започваше да става негърпим, особено след като надеждата им да получат някакво известие от Диас с всеки ден ставаше все по-слаба. Какво беше станало с него? Дали друг отряд на еимурите не го беше пленил или продължаваше пътя си към селата на тупинамбите, загубил надежда, че ще спаси другарите си – това беше покрито с мрака на неизвестността.

– Да се махаме от тук! – повтаряше от сутрин до вечер Гарсия.

– Ще се махнем – непрекъснато го уверяваше Алваро.

Но случай все не им се удаваше. Диваците продължаваха да не им се доверяват и всяка вечер около колибата им обикаляше стража.

И двамата разбираха, че това положение не може дълго да продължава. Длъжността на пиае им беше безкрайно омръзнала, но те не можаха нищо да направят.

Настъпи седмият ден от пленничеството им и по всичко изглеждаше, че той няма да бъде по-различен от предишните, когато след обяд в колибата им влезе предводителят на еимурите, придружен от юношата, който му служеше за преводач.

– Случило се е нещо важно – каза Алваро на другаря си. – За пръв път след убийството на тупи, предводителят ни удостоява с посещението си.

– Предводителят изглеждаше загрижен и в лошо настроение. Въпреки това, той се поклони почтително пред двамата пиае, като докосна земята с края на езика си.

– Какво желае предводителят? – попита Алваро.

Предводителят направи знак на юношата да говори.

– Предводителят е огорчен, че вие двамата лошо покровителствате

племето, – каза юношата. Той ми заповяда да ви предупредя, че ако не убиете ужасната змия, която се е появила в околността, ще бъдете изядени!

– Охо! – извика Алваро, малко озадачен. Колко го съблазнява месото ни! Аз и така вече не се чувствам в безопасност. Впрочем в какво е състои работата?

– Ужасната змия вече е изяла пет воители от племето. – отговори юношата.

– Какво иска той от нас?

– Да произнесете заклинания и да накарате змията да си отиде в саваната, или пък да я убие.

– Това не е трудно, но ни липсват нашите заклинателни инструменти.

– Кои са те? – попита юношата, след като преведе отговора на предводителя.

– Когато ни плениха, ние имахме могъщи заклинателни инструменти, които обаче еимурите не са ни върнали; нека ни ги дадат и ние ще отидем да убием змията, която заплашва цялото племе.

– Ще ги получите – каза юношата. – Предводителят ги пази при себе си и ще ви ги даде.

– Кога трябва да отидем да убием змията?

– Тази вечер, денем тя никога не се появява.

– Кажете на предводителя, че по-важно ще бъдат готови и змията няма да се осмели повече да изстребва хора от племето, което се намира под нашето покровителство.

Еймурът, очевидно доволен от отговора, излезе, заедно с юношата, след като се поклонил още по-ниско от преди и отново близна пода на колибата.

– Гарсия! – каза Алваро, когато останаха сами. – Случаят, който толкова очаквахме, най-после ни се предостави и ако не съумеем да се възползваме от него, трябва завинаги да се откажем от свободата си. Що се касае за мен, аз искам да опитам късмета си, макар и да рискувам.

– А ще ни дадат ли пушката?

– Обещаха, освен това те дори не подозират, че това оръжие е много по-опасно от техните криваци и стрели.

– И какво ще правим, сеньор?

– Ще избягаме и отново ще поемем скитническия живот, докато намерим Диас или неговото племе.

– Сеньор Алваро, сърцето ми замира.

– Ако станем тук, един прекрасен ден, тези диваци ще ни изядат. Не се съмнявай в това, длъжността ни ни най-малко не гарантира живота ни.

– Как мислите да постъпите?

– И самият аз още не зная... Но съм готов на всичко или...

Изстрелът, който се чу на поляната ги накара да скочат на крака. От всякъде се носеха диви викове, които изразяваха панически ужас.

Алваро и Гарсия се спуснаха към вратата. Край колибата притичаха воители, изплашени до смърт. Някои се скриха в колибата, други бягаха към гората, сякаш някой ги гонеше, като изоставиха в средата на поляната трупа на другаря си, над който се виеше дим.

– Те са дръпнали спусъка! – извика Алваро. – Ето, там лежи един мъртъв!

– Ето! И пушката е до него, и буренцата с барута, и торбичката с патроните... Да се възползваме от паниката и да си вземем всичко. С огнестрелното оръжие в ръце, ние ще можем да се противопоставим на тези диваци...

Той се спусна тичешком към поляната и грабна пушката и патроните, които лежах до мъртвия индианец. Куршумът беше пронизал окото му и беше излязъл от дясната страна на тила.

Тук-там от колибите надзъртаха диваци, когато Алваро и Гарсия се появиха на поляната, но никой не се осмеляваше да излезе. Гърмежът и внезапната смърт на индианеца бяха ги потресли. Те нямаха понятие от огнестрелно оръжие и като всички първобитни народи се бояха от гърмежа.

– Сеньор Алваро – каза Гарсия – да се възползваме от уплахата им и да бягаме!

– Не, мили мой, те няма да ни оставят, а ще хукнат вкупом да ни преследват. Сега не е време за бягство, това ще бъде голяма непредпазливост. А, ето го и юношата-тупинамби. Идва към нас. Бедното момче се е изплашило не по-малко от другите.

Младият индианец излезе от колибата и боязливо се приближи към тях, а зад него се чуваше кресливия глас на предводителя. Юношата беше пребледнял и трепереше като лист.

– Не се страхувай – каза Алваро, като се усмихна. – Никой няма намерение да те убива.

– Сеньори – промълви юношата с разтреперан глас, като гледаше с неопикуема уплаха пушката в ръцете на Алваро. – Предводителят ми

заповяда да ви попитам, кой или какво причини смъртта на този воин.

– Този човек е поискал да пипне могъщия инструмент за заклинания, даден на пийае от великия дух Маниту и затова е бил убит. Червенокожите не притежават небесния огън! – отговори Алваро.

– Този гръм и този огън се съдържат в граватаната, която държите в ръцете си, така ли? – попита индианецът.

– Да.

– И те убиват, нали?

– Ти сам видя... Какво направи този воин?

– Той искаше да види какво има във вашата граватана и внезапно се разнесе гръм, сякаш се е разразила буря и той падна сред облак дим.

– Той е бил непредпазлив и великият Маниту го е наказал за това. Не е трябвало да се опитва да види какво има в магическия инструмент на белия пийае. Иди и кажи на предводителя да дойде при мен и аз ще му покажа могъществото на моята граватана, щом така ти харесва да я наричаш.

– Няма ли да бъде убит от нея?

– Ще бъде убита змията, която е изляла войниците – отговори Алваро.

Юношата изтича до колибата, където се беше скрил предводителят и скоро се върна придружен от него. Предводителят също беше смъртно бледен и уплашен. Той поглеждаше европейците изпод вежди и особено ужасното оръжие, което му внушаваше суверен страх. Спокойствието на Алваро и усмивката му ободриха диваците. Постепенно те се приближиха, но останаха на почетно разстояние.

– Кажи на предводителя да доведе тук някое животно. Аз ще му покажа, как то може да бъде убито – каза Алваро.

Юношата преведе този думи на предводителя, а след това каза:

– Предводителят ти предлага един от пленниците си. Имаме още дванадесет души.

– Нека доведе някое животно, защото иначе няма да види нищо. Сега заповядвам аз, пийае.

Няколко индийци, на които юношата преведе отговора на португалеца, веднага се запътиха към гората, където в едно заградено място държаха животните си. След няколко минути те се върнаха, като влачеха след себе си някакво странно животно, което приличаше на свиня, но беше два пъти по-дебело. Това беше тапир, съвсем безопасно животно, което живее във влажните гори край саваните и е много лакомо за

блатни тръстики и корени на водни растения. Нещастното животно, сякаш предчувстваше края си и се дърпаше назад, но индийците, обсипвайки го с удари го закараха до една палма и го вързаха със здрави въжета от лиани. Тогава Алваро направи знак на диваците да се отдалечат и като пристъпи тридесет крачки, произнесе някакви тайнствени думи, после вдигна ръце към небето, като призоваваше на помощ великия Маниту, владетеля на земята и огъня, и като се прицели внимателно, стреля.

Сред диваците се беше възцарило дълбоко мълчание, а по лицата им се четеше тревога. Внезапно се разнесе гръм, който отекна силно в гората.

Диваците нададоха вик, пълен с уплаха. Някои от тях, като запушиха ушите си побягнаха, а други изпадаха на земята, като се гърчеха конвулсивно. Но предводителят и някои по-смели воители изтичаха към палмата, в подножието на която тапирът се гърчеше в предсмъртни конвулсии. Когато издъхна и те се убедиха, че нито една стрела не го е ранила, те простряха ръце към Алваро и започнаха да викат, колкото им глас държи: „Карамура!... Карамура!...“

– Карамура! – повтори Алваро. – Вече съм чувал тази дума. Какво означава тя? – попита той юношата преводач.

– Огнен човек! – каза уплашеният юноша. – Вие да не сте повелител на огъня?

„Ето една титла, която ще накара всички бразилски племена да се страхуват от мене – помисли си Алваро през смях. – Славата ми е осигурена.“

– Иди, кажи на предводителя си, че Карамура е готов да убие змията, която изяжда неговите воители – каза Алваро, като се обърна към своя преводач. – И бог да ни помага при бягството! – прошепна той на Гарсия.

Предводителят, смирен и разтреперан, се приближи до него и заповяда на преводача да му съобщи следното:

– Ти си най-могъщият пиайе от всички на този свят. Онзи, който беше на тупинамбите и когото исках за заловя и да го направя свой пиайе не струва нищо, в сравнение с теб. От този момент нататък ти оставаш завинаги при нас и ще ни заповядваш като предводител. С теб ще бъдем непобедими и няма да ни липсват пленници за ядене.

– Злодей – каза Алваро на Гарсия, когато думите на предводителя му бяха преведени. – Той иска да ни направи доставчици на човешко месо! Почакай до довечера, гълъбче! Ще видим дали утре ще имаш

пиайе с бяла кожа!...

– Значи тази вечер ще избягаме, така ли? – попита Гарсия.

– Да, вече реших. Да се възползваме от паниката, която произведе нашето оръжие...

– Ще отидем ли да търсим моряка?

– Да, този човек ни е необходим повече от всякога. Пък и в него останала твоята пушка! Ако имаме две пушки, ще бъдем непобедими и дори можем да се опитаме да достигнем до испанските селища. Нямам никакво желание да завърша живота си сред тази отвратителни диваци... Сега да отидем да вечеряме, а после ще помислим за змията...

Алваро махна величествено с ръка към предводителя и воините, които се бяха прострели в краката му и каза на предводителя, че иска да вечеря, преди лова.

Страхът и почитанието, които Алваро внушаваше на еймурите ги направиха доста щедри и всички воители побързаха да донесат по нещо, така че скоро целият под на колибата се покри с различни ястия.

– Да не би да възнамеряват да ни угоят и след това да ни изядат! – отбеляза Алваро през смях. – Признавам, че това изобилие никак не ми се нрави!

– Няма да посмеят – възрази Гарсия. Сега те вярват в нашето могъщество и ни почитат като божества.

– О! Не трябва да се доверяваш на почитание то на тези хора. Няма да се учудя, ако пожелаят да опитат вкуса на месото на боговете. Не, момче, по-добре да избягаме и да се лишим от цяло то това изобилие.

XXI

Бягството

Преди залез слънце двамата пиае излязоха от селото, придружавани от предводителя, преводача и десет от най-смелите воители. Всички се запътиха към гората, където беше страшната змия. Алваро вече беше обмислил плана, затова решително се противопостави на желанието на предводителя да събере колкото се може повече воители. Той каза, че е достатъчно да отиде сам, но еймурите не му се доверяваха напълно, затова изпратиха с него един малък отряд. Алваро никак не се нуждаеше от тези диваци, но за да не събуди подозрение у предводителя се съгласи да го придружат. Впрочем, сега той не се боеше никак от тях, защото имаше пушка и знаеше, че всеки момент може да ги накара да се разбягат. Гората беше станала толкова гъста, че Алваро не би могъл да мине през този гъсталак, без помощта на индианците, които му проправяха път.

– Змията си е избрала хубаво убежище, – отбеляза той – Уверени ли сте, че е тук?

– Вчера са я видели тук – отговори преводача.

– Голяма ли е?

– Дебела колкото тялото ви.

– А дълга ли е?

– Да... огромна.

– Тук ли е леговището и?

– Тя живее по дърветата, затова ви съветвам като наближим, да поглеждате нагоре. Тя има навик да се заплита около някой клон и от там да се хвърля върху жертвата си.

– Ще гледам внимателно – каза Алваро. – А ти, Гарсия, бъди близо до мен, защото съм уверен, че в момент на опасност, всички тези доблестни воители ще се изпокрят като зайчета. – И ние ще се възползваме от това, нали? – каза Гарсия.

– Да и ще побегнем в противоположна посока. Няма да пропуснем този шанс.

В този момент предводителят, който беше отишъл напред заедно с четирима воители, за да проправя път в храсталака, направи знак с ръка.

– Той ви казва, че се намирате на мястото, където последния път са видели змията – обясни преводачът. – Той ви съветва да се вглеждате

внимателно в дърветата, под които минавате.

– Аз имам силни очи – отговори Алваро. – Пък и такава голяма змия не може да не се забележи.

– Не винаги, сеньор – възрази преводачът. – Човек много лесно може да я помисли за клон, защото гърбът и е зеленикав.

Индианците забавиха ход, защото престанаха да късат лианите, за да не изплашат змията, а предпазливо ги вдигаха и минаваха под тях. Изведнъж се спряха и започнаха внимателно да се вслушват и вглеждат през големите листа на дърветата. На лицата им беше изписан силен страх и дори гласът на предводителя потрепера, издавайки тревогата му.

– Охо, колко се страхуват! – прошепна Алваро, като забеляза това. – Нима са престанали да ми вярват? Нали видяха как мога да убивам?

Индианците стояха и се озъртаха обхванати от голяма тревога.

– Видели са една птица, която винаги се намира в близост до местата, където живеят такива змии, защото се храни с останките от жертвите им – каза преводачът.

– Тази птица трябва да е много смела, щом не се страхува от змията – отбеляза Алваро. – Ако змията е наблизо, трябва да отидем да я потърсим. Много съм любопитен да видя тази птица. Слушай – обърна се той към преводача, – кажи им да си отидат, ако се страхуват да ни заведат там, където се крие змията. Не съм дошъл тук, за да гледам хрусталака! Освен това, от какво толкова се страхуват? Нима аз вече не притежавам небесния огън, нима аз не съм вече Карамура? Пиайе с бяла кожа ви обещаха да убият змията и ще удържат на думата си!

Щом тези думи бяха преведени на предводителя, той даде знак на хората си да вървят напред, като държат готови за отбрана кривациите и граватаните си. Но все пак те вървяха много бавно, като поглеждаха ту нагоре, ту надолу и на всяка крачка очакваха появата на змията.

– Те вече трябва да са я подушили – каза Алваро. – Щом могат да пълзят и да бягат като кучета, сигурно притежават и тяхното обоняние. Внимавай, Гарсия и стой наблизо. Да бъдем готови да се възползваме от уплахата им... А ти не се ли страхуваш?

– Когато съм с вас, никога, сеньор Алваро! – извика Гарсия.

– По всяка вероятност, змията е наблизо.

Внимавай да не пропуснеш момента...

– Страшен вик прекъсна думите му. Една огромна змия, с дебелина колкото тялото на възрастен човек и с дължина около петнадесет метра, се спусна внезапно от едно дърво и се насочи право към предводителя на еймурите, който предвождаше отряда. Нещастният индианец падна

на земята и пред да успее да се изправи, змията вече беше започнала да се увива около него.

– Без да обръща внимание на нищо друго, забравяйки, че е настъпил удобния за бягство момент, Алваро се спусна напред, докато всички останали воители с диви викове се разбягаха в различни посоки.

– Сеньор, сеньор! Да бягаме! – викаше Гарсия.

– Да, ще бягаме, но само след това...

Змията беше ужасяваща. Тя беше стиснала нещастния индианец така, че той не можеше да се помръдне. Като съскаше яростно, тя показваше раздвоения си език, отваряше страшната си уста и изхвърляше потоци слюнка. Силната и опашка удряше и чупеше храстите и не позволяваше на никого да се приближи и да отнеме плячката и.

– Алваро се прицели в главата на змията и стреля. Змията се надигна и отслаби обръча около жертвата си. Индианецът падна на земята. Куршумът беше разбил главата на змията, но не я беше убил.

– Сеньор Алваро, бягайте! – извика Гарсия, пребледнял като смъртник. – Индианецът вече е мъртъв и змията всеки момент ще се нахвърли върху вас!

– Алваро стреля още три пъти, но змията продължаваше да удря храстите с опашката си, да кърши растенията и да вдига облаци сухи листа.

Алваро се озърна. Всички се бяха разбягали, дори и индианското момче, което служеше за преводач.

– Аха! – каза той, най-после. – Ако предводителят е още жив, нека се разправи със змията както може. По-добре да бягаме сега, докато индианците не са се завърнали. Напред, Гарсия! Да бягаме, колкото се може по-далече!

Без да погледнат повече към змията, която продължаваше да се гърчи, те побягнаха, колкото им държат краката, защото гората вече не беше толкова оплетена с лиани и те можеха свободно да преминават между дърветата.

Слънцето залязваше и в гората настъпи мрак. Бегълците решиха да спрат и да пренощуват в подножието на един горски великан, какъвто може да се намери в Бразилските гори. Те не искаха да се отдалечат много, защото се страхуваха да не се заблудят.

– Няма да ходим по-нататък – каза Алваро, запъхтян от тичане. – Сега не трябва да се страхуваме от преследване. Освен това лесно можем да се заблудим в гората. Трябва непременно да се върнем при наводнената савана, където се разделихме с Диас. Нашето спасение е в

ръцете му и ние трябва да го намерим.

– Ако е все още жив! – възрази Гарсия.

– Не се съмнявам – отговори Алваро. – В него е твоята пушка и достатъчно количество куршуми и барут... с такова оръжие той няма от какво да се страхува.

– А ако ни е изоставил?

– Това не е възможно!

– Мислите ли, че той знае, че еймурите се ни пленили?

– Без съмнение. Убеден съм, че обмисля начин да ни спаси.

– А еймурите няма ли да ни преследват?

– Вероятно, те ни мислят за загинали – отговори Алваро.

– Уверен ли сте, че предводителят на еймурите е умрял? На мен ми се струва, че той още дишаше!

– Да отидем да видим.

– Как, нима искате да се върнем на онова място?

– Разбира се. Искам да разбера дали предводителят е жив или мъртъв. Ако е мъртъв, няма защо да се страхуваме от еймурите. Диас ми казваше, че диваците, лишени от предводител, не могат да предприемат нищо, преди да изберат друг на негово място, а изборите са доста продължителни. Но ако предводителят е станал жив, той няма да си помисли, че сме загинали и понеже е твърде подозрителен, ще се постарее да ни намери на всяка цена.

– Кога ще отидем там?

– Ще почакаме да изгрее луната. Може би тогава в гората ще стане по-светло. Ако ти се спи, възползвай се от време, до тогава. Момчетата на твоите години обичат да спят. Аз ще те пазя. Гарсия се облегна на дървото и затвори очи. Успокоен от тишината, която цареше наоколо, Алваро също задрямва, но едно внезапно изшумоляване наблизко, го накара да скочи на крака и да грабне пушката си.

– Измамно спокойствие! – прошепна той. – Почти бях заспал. Каква глупост щях да направя!...

Той направи няколко крачки, като се старееше да разгледа тайнственото същество, което вървеше из гората, без всякаква предпазливост. Но тъмнината беше много гъста и той нищо не можеше да види.

„Може би някой еймур ни търси?“ – помисли си Алваро.

Той се приближи до спящия Гарсия, за да го събуди и внезапно забеляза сред гъстата зеленина две светещи точки със зеленикав оттенък.

– Дявол! – прошепна той. – Това трябва да е някакъв звяр от котешка порода. Неприятно съседство, особено ако е гладен!

Без да мръдне и без да изпуска пушката, той бутна с крак спящия и Гарсия веднага скочи.

– Какво има? – попита той.

Алваро му посочи двете светещи точки.

– Ах! – извика Гарсия. Какви ужасни очи! И са вперени в нас! Вие сте добър стрелец, сеньор, пуснете един куршум в главата му.

– За да привлечем тук еймурите ли? Кой знае, може вече да са по петите ни. Не, няма да стрелям в никакъв случай, ако този звяр не ни нападне.

Но звярът не се помръдваше. Минаха няколко минути и внезапно светещите точки изчезнаха, като че ли угаснаха, но след миг сред нощната тъмнина се разнесе зловещо, глухо ръмжене, което прерасна в такова виене, че косата на Гарсия се изправи. След това се дочу прашене на сухи съчки и малко по-късно всичко замлъкна.

– Сигурно се е изплашил от пушката ви, сеньор, – отбеляза Гарсия.

– Няма съмнение. Предполагам, че са го предупредили, че аз съм огненият човек – каза Алваро със смях.

– Във всеки случай този звяр не търсеше нас!

– Да, но може би той иска да ни нападне ненадейно! Ще бъдем предпазливи и няма да се приближаваме до него... Сега стана по-светло. Да вървим, Гарсия. Горя от нетърпение да разбера, какво е станало с предводителя на еймурите.

Известно време те се вслушваха, но в гората отново цареше тишина. Като вървяха бавно и предпазливо, те стигнаха до мястото, където змията се беше нахвърлила върху предводителя на еймурите.

– Ако не се лъжа, това е полянката, където беше убита змията – каза Алваро.

– Да, да! Тук е... Познах растенията, плодът на които прилича на тиква! – извика Гарсия.

– Бъди по-предпазлив, Гарсия! Еймурите сигурно вече са се върнали.

Като се вслушваха внимателно и се озъртаха наоколо, те прекосиха гъстия храсталак и излязоха на полянката, осветена от луната, където веднага видяха грамадната змия да лежи неподвижно върху купчина прекършени клони.

– Тя е мъртва – каза Алваро, като приближи предпазливо. – Куршумът ми е пронизал мозъка и.

– Значи индианците са се завърнали тук! Но къде е предводителят?... Те са го отнесли със себе си мъртъв или ранен... Поврага! Това е

крайно неприятно! Щях да съм по-доволен, ако знаех, че той вече не е между живите. Но как да узнаем това? Трябва да признаем, че положението ни е доста опасно.

Още не беше довършил фразата си, когато се чу силно ръмжене и след миг отчаян вик: „Помощ!“

Алваро се втурна напред.

– Диас!... Гарсия, насам!... Звярът го е нападнал!... – извика той.

XXII

Диас в опасност

Викът идваше от храстите, които се наричат сапукана и често образуват огромни гъсталаци в бразилските гори. Алваро беше уверен, че е познал гласа на Диас; той се втурна стремително към тези растения и видя един човек, който с последни сили се бореше с един черен звяр, подобен на пантера.

Без да помисли за опасността, на която се излага, Алваро отърча към звяра и с всичка сила го удари с приклада на пушката.

Ударът беше толкова силен, че зашемети звяра, но преди Алваро да успее да повтори удара, звярът пусна жертвата си и яростно се приготви да се нахвърли върху него.

– Стреляйте, по-скоро, стреляйте! – извика лежащият на земята човек.

Алваро, който не губеше хладнокръвието си нито за миг, бързо отсочи встрани, прикри се зад най-близкото дърво и стреля.

Звярът подскочи и като се преобърна няколко пъти, падна на земята. В този момент лежащият на земята човек се надигна и застреля звяра в главата.

– Диас! – извика Алваро, като се спусна към моряка, който падна отново и изгърва пушката си.

– Сеньор Виана! – отговори Диас развълнувано. – Какво щастие.

– Ранен ли сте?

– Струва ми се, че крабът ми е счупен... Това е черен ягуар, най-ужасния звяр в бразилските гори! Той ме нападна отзад... Вие ми спасихте живота... Ох, какви болки!...

– Ах, бедният сеньор Диас! В какво положение ви заварваме! – извика Гарсия, като се приближи.

– Не мога да стана! – каза Диас, като се стараше да се усмихне.

– Почакайте, ние ще ви пренесем на осветената поляна и там ще огледаме раната ви.

– Надявам се да не е нещо сериозно – успокояваше го Алваро.

След като се убеди, че звярът е убит, той подхвана Диас под мишниците и го пренесе на полянката, където Гарсия вече беше приготвил постелята от сухи листа. Алваро предпазливо сложи ранения на постелята и се надвеси над него. По лицето му се изписа голяма загриженост.

– Боже мой! – прошепна той. – Какви нокти е имал този звяр!

Действително, раната беше ужасна. Кръвта се лееше като река и парчета разкъсано месо и кожа висяха отвсякъде.

– Трябва да спрем кръвоизлива – отговори Алваро на запитването на Диас, който като че ли не усещаше болката.

– Няма нищо по-лесно от това – каза Диас.

– Диваците ме научиха да лекувам... Разровете пръстта и под нея ще намерите пласт глина. Тук почвата е влажна и под нея сигурно има глина. Вземете ножа ми, той ще ви послужи. Ето един бамбук, дебел колкото крака ми. Отсечете от не го едно парче с дължина около двадесет сантиметра, разрежете го по средата и откъснете няколко лиани... По-бързо, по-бързо, сеньор Алваро, защото започвам да губя сили...

Диас познаваше много добре горите и почвите на Бразилия и не беше се излъгал. На дълбочина около 15 сантиметра Алваро намери пласт глина.

– Намажете с тази глина раната ми, сложете върху крака ми парче бамбук и го вържете с лиани. Кръвоизливът ще спре веднага.

Понеже се страхуваше, че Диас ще загуби съзнание, Алваро бързо изпълни всички указания. Въпреки това Диас изпадна в несвяст.

– Сеньор, той умря! – извика Гарсия със сълзи на очи.

– Не, само е припаднал – успокои го Алваро.

– Раната му е сериозна, но не е смъртоносна.

Той ще се оправи, сигурен съм в това.

Той сложи ръка на гърдите на Диас и се убеди, че сърцето бие нормално.

– Това е добър признак – каза той. – Сега да отидем и да потърсим жилки, с които да за местим ватата, за да обвием крака му. Той каза, че под кората на това дърво ще намерим онова, което ни е нужно.

Алваро обели кората на дървото и под нея намери тънки меки жилчици.

– Невероятно! Колко много неща знае този човек! – извика той. – Тези жилки са толкова здрави, че от тях може да се изтъче плат.

Той набра голямо количество от тях и се върна при ранения, който беше заспал или беше изпаднал във вцепенение. Но дишането му беше правилно и нямаше треска.

Алваро наложи върху раната един слой от тези жилки, за да види, дали кръвта не е избила някъде.

– Какво да правим? – обърна се той към малкия си другар. – Диваците могат всеки момент да се върнат, за да вземат трупа на змията.

Това много ме безпокои.

– Няма ли да е ако пренесем Диас, по-далеч от тук? Можем да му направим носилка от клони и да го пренесем.

– Ти няма да имаш достатъчно сили, мили Гарсия.

– Но все пак, трябва да опитаме. Не можем да го оставим тук, пък и трябва да се върнем при наводнената савана. Макар че съм малък, ръцете ми са силни.

– Добре, нека опитаме – съгласи се Алваро. – Ще вървим бавно и често ще си почиваме. Наистина, тук и аз не се чувствам в безопасност, макар че имаме две пушки.

Много скоро те направиха носилка от клони и като я покриха с палмови листа, внимателно сложиха на нея ранения, който дори не отвори очи. Но сънят му бе спокоен, въпреки че лицето му беше зачервено от треската.

Гарсия прояви неочаквана сила за момче на тази възраст. Цяла нощ те вървяха и Гарсия нито веднъж не се оплака от умората. Наистина, те често спираха да отдъхнат, но сутринта и двамата бяха капнали.

Те спряха край група растения, покрити с огромни плодове с червеникаво-кафяви плодове, но форма прилични на пъпеши.

Сложиха предпазливо носилката на земята и вече се канеха да отидат да накъсат от плодовете, когато Алваро чу тихия глас на ранения.

– Вода! Сеньор Алваро...

– Диас, как се чувствате? – попита го Алваро, като се наведе към него.

– Имам треска... И то доста силна... Чувствам ужасна слабост...

Диас се опита да се повдигне и да огледа околността.

– Саиота! – каза радостно той. Какъв късмет, че сте спрели тук. Плодовете на това растение са превъзходни, а сокът им е чудесно лекарство против треска... Това лекарство е известно на всички индианци. Отрежете няколко клончета и ми ги донесете. След няколко часа треската ще утихне.

Алваро тутакси изпълни желанието му. Като отрязва едно клонче, той видя, че от него потече възбял лигав сок. Алваро сви на тръбичка един палмов лист, наля в него сока от клончето, подаде го на ранения, който веднага го изпи, без дори да се намръщи.

– Този сок едва ли е вкусен – отбеляза Алваро.

– Но затова пък ще спаси живота ми. – възрази раненият. – Тук треските често са смъртоносни.

– Много ли ви боли раната?

– Много. Ако можехте да намерите растението „алмасегуейра“, раната ми скоро ще заздравее. Индианците никога не потеглят на път, нито пък отиват на лов без да вземат със себе си от това растение. Смолистият му сок има силна миризма и е превъзходен балсам за рани... О, ние трябва непременно да намерим от това растение, то се среща на всяка крачка...

След малко раненият се повдигна от носилката и седна.

– Сеньор Алваро – каза той – далече ли сме от поляната, където змията нападна предводителя на еймурите?

– Как познахте това? – попита Алваро с учудване.

– Аз присъствах на цялата сцена, покачен на едно дърво и се възхищавах на вашето мъжество. Ако не бяхте вие, предводителят щеше да загине. Следях ви през цялото време – прибави той, като се усмихваше – и само търсех начин да ви изтръгна от ръцете на еймурите. Когато се върнах и не ви намерих на онова място, където ви бях оставил, веднага се досетих, че еймурите са ви отвлекли. Лесно открих дирите им и се озовах в близост до селото, но не ми се удаде сгоден случай да ви освободя. Аз ви следвах, прикривайки се зад дърветата, когато тръгнахте на поход, заедно с предводителя на еймурите и неговите воини, а когато се върнахте на поляна та, не успях да ви се обадя, защото ме нападна ягуарът.

– А предводителят умря ли?

– Не, той се спаси, благодарение на вашия изстрел. Смъртно ранена, змията разхлаби обръча около него и той остана жив.

– Побягна, нали?

– Да, като преди това отсече главата на змията.

– За нас щеше да бъде по-добре, ако беше умрял – каза Алваро. – Няма съмнение, че той ще се спусне да търси своите пийае.

– Да, именно в това се крие опасността – каза замисленият Диас. – Ние трябва да се върнем при наводнената савана и да се скрием на остърчето, което намерих.

– И там да изчакаме, докато оздравееете – прибави Алваро – А далече ли е саваната?

– Можем да стигнем до нея за два часа.

– Тогава да вървим, без да губим време. Възможно е еймурите вече да са по дирите ни.

– А вие ще издържите ли това пътуване? Не забравяйте, че трябва да ме носите.

– Разбира се, че ще издържим. Гарсия се оказа по-силен отколкото

предполагам. Да хапнем малко плодове и да вървим.

Точно в този момент Гарсия се върна, натоварен с най-различни плодове. След като закусуха, те отново понесоха носилката през гъстата гора, без да се страхуват, че ще се заблудят, защото сега Диас беше при тях.

Когато по пътя попаднеш на растения, годни за ядене, те спираха и беряха, защото не можеха да разчитат, че ще си осигурят дивеч – не им се искаше да стрелят за да не привлекат диваците.

– Ще намерим дивеч на брега на острова – Утешаваше Диас Алваро.

– Не мисля толкова за себе си, колкото за вас – възрази Алваро. – Сега ви е нужна питателна храна, а не само плодове. Добре щеше да бъде, ако можех да ви приготвя малко бульон.

– Забравяте, че нямаме никакъв съд, сеньор – намеси се Гарсия.

– Това е лесна работа – възрази Диас. – По бреговата на саваната има две дървета, които ще ни доставят съдове.

– Как? Нима по дърветата растат паници и гърнета?

– Не, но някои дървета съдържат материал, устойчив на огън, от който могат да се правят съдове.

– Удивителна страна!

Към девет часа сутринта, след няколко почивки, пътешествениците стигнаха до брега на саваната. Те попаднаха точно на мястото, където Диас беше оставил сала, с който си беше послужил при изследването на езерото.

XXIII

Завръщането

Саваната беше съвсем пуста. Само блатни птици подскачаха по листата на викториа регия и по другите водни растения, а няколко папагали бяха накацали но клоните на дърветата, които ограждаха това грамадно блато с воняща и застояла вода. Не се виждаше нито един кайман, макар че кайманите са обикновените обитатели на тези места.

– Изглежда еймурите все още не са идвали тук – каза Алваро. – Ще имаме време да стигнем до островчето.

– Но преди това трябва да си направим съдовете, които ни обеща сеньор Диас – възрази Гарсия.

– Наистина – отговори Диас – Непременно трябва...

– Въпреки, че за сега няма какво да сложим в тях – отбеляза Алваро.

– Ще намерим! На островчето има доста блатни птици, от които става превъзходен бульон... А, ето го дървото, което ще ни даде съдове!

Дървото, което той посочи беше великолепен екземпляр, наричан от ботаниците моквиле утилиз. То беше високо около 30 метра, с тънко и стройно стебло. Това растение често се среща в Бразилските гори и служи на диваците за приготвяне на съдове. Те не отсичат дървото, а само обелват кората му, след това я изгарят и пепелта смесват с глина, която се намира в изобилие в почвата. Приготвените по този начин съдове са много здрави и приличат на гледжосани. Разбира се, двамата португалци веднага се заловиха за работа и след като събраха достатъчно количество кора и глина, се приготвиха да запалят огън, когато Диас ги спря.

– Това ще го направим на островчето – каза той. – Паленето на огън е много опасно. По-добре ще бъде да построите сал.

– Добре! – съгласи се Алваро. – Щяхме да постъпим непредпазливо. Да се заемем по-скоро с построяването на сала.

Той и Гарсия се заловиха енергично за работа. Внезапно дочуха наблизко продължително и жално виене. Диас вдигна глава и се отслуша...

– Някакъв звяр ли е това? – попита Алваро, като се канеше да грабне пушката.

– Това е вълк, от една тукашна порода... Той не е опасен за хората.

– Но вие сякаш сте разтревожен от появата му?

– Да, защото този звяр се появява само нощем, а щом е излязъл денем от леговището си, значи някой го е прогонил от там.

– Гледайте, гледайте! Той бяга със всичка сила.

Едно животно, с големината на сибирски вълк, с издължена глава и червеникава козина, тичаше с огромни скокове. Внезапно то забеляза тримата пътешественици и се спря, като се вгледа в тях с любопитство, а след това побягна отново и скоро изчезна.

– Не е много красив – отбеляза Алваро, като продължаваше да работи. – Европейските вълци са по-грациозни.

– Побързайте, сеньор Алваро – каза Диас. – Щом вълкът не се върна в гората, значи там се крие някой. Това съседство може да бъде твърде опасно.

– Няма ли тези проклетите човекоядци най-после да ни оставят на мира? Вече ми омръзна. Това трябва да се прекрати.

– Не забравяйте, че аз сега не мога да ви помагам, а само ще ви преча – отбеляза Алваро.

– Ако не беше вашата рана сякаш да покажа на тези диваци, че съм огнен човек!

– Да, да Карамура – каза Диас, като се усмихваше – Това вселява страх във всички диваци... Погледнете, още едно животно бяга... Това е лош признак!

– О, каква хубава котка! – извика Алваро.

От гората излезе, като бягаше стремглаво едно красиво животно с тънко, стройно тяло, покрито с гъста вълнеста козина, с черни и бели петна, прилично на обикновена котка.

– И то е нещо уплашено – каза многозначително Диас.

– След пет минути салът ще бъде готов...

Веселият вик на Гарсия ги накара да се вгледат...

– Ах, хитреците! Оставили са тук лодката си... А ние досега да не я забележим! – викаше Гарсия.

Алваро се озова с един скок на брега.

Сред широките листа на *victoria regia* бе скрита прекрасна лодка, потънала до самите ръбове и завързана с лиани за брега.

– Гарсия, изтегли я! – извика Алваро. – Ще изгребем водата с бананови листа.

– Тук до вас има едно растение, което ще ви даде черпак – каза Диас. – Но най-напред я изтеглете от водата и то по-бързо!...

Когато я изтеглиха, Диас им посочи едно дърво. Те видяха плодове,

подобни на тикви. Алваро откъсна един плод и се опита да го разцепи на две половини с ножа си, но плодът се пръсна. Същото се случи и с втория, и с третия.

– Не така! – извика Диас. – Така нищо няма да направите. Вземете една тънка лиана, обвържете с нея плода, стегнете го силно и той ще се разцепи на две половини. Индианците постъпват винаги така. С нож не може да се разцепи.

Наистина, този плод, който изглеждаше много твърд, се разцепи веднага на две щом Алваро го стисна с лианата. Като изчисти вътрешността му Алваро използва твърдата кора на плода за черпак и с помощта на Гарсия бързо изгреба водата. Като разчисти водните растения около лодката, Алваро отиде при Диас, за да го пренесе в лодката, където Гарсия вече беше приготвил за него постеля от палмови листа. През това време, от гората изскочи още един нощен вълк.

– Без съмнение, някой идва насам. Да побързаме – каза Диас.

Алваро вдигна Диас и го пренесе в лодката, в която сложи и глина-та и кората от дървото за правене на съдове. След това отгласна лодката от брега.

– Плувайте по средата на саваната и малко на юг – каза Диас. – Там ще намерите един остров, който може да ни послужи за убежище.

Те вече се бяха отдалечили около шестдесет крачки от брега, когато от гората се чуха оглушителни викове и изскочиха няколко диваци, с глави, украсени с птичи пера.

– Кахети – извика изплашено Диас. – Те не са по-добри от еймурите.

– Гребни силно, Гарсия! – извика Алваро.

Като видяха, че лодката се отдалечава, диваците започнаха да духат в граватаните си, надявайки се, че ще убият гребците със стрелите си. Но за щастие на пътешествениците, те бяха успели да отплуват толкова далече, че тези стрели, намазани по всяка вероятност с отрова кураре, не можеха вече да ги достигнат. Разярени от неуспеха си, няколко диваци решително се хвърлиха във водата, като се надяваха да настигнат бегълците с плуване. Но не бяха успели да се отдалечат и десетина метра от брега, когато се чу страшен вик. Два огромни каймани, вероятно, дремещи под листата на *Victoria regia*, се нахвърлиха неочаквано върху тях и завлякоха един от диваците на дъното на езерото. Другите, изплашени до смърт, бързо заплуваха назад, където бяха другарите им, които викаха с цяло гърло, без да се осмелят да нападнат кайманите и да ги прогонят.

– Те повече няма да се осмелят да плуват след нас – каза Диас. – Нито един индианец не би се осмелил да влезе във вода, където има каймани и ако не намерят лодка, ние ще избегнем нападението им.

– Нима те не могат да си построят сал – попита Алваро, който гребеше с всички сили.

– Не зная умеят ли да строят салове, но доста умело строят лодки и са много войнствени – отговори Диас.

Диас, който беше живял много години сред бразилските племена, каза самата истина. Кахетите бяха могъщо племе, селата на което се намираха, както във вътрешността на страната, така и по брега. Те имаха на разположение безброй лодки, всяка от които можеше да побира 15 души. По-късно португалците изпитаха смелостта на тези диваци, който в съюз с французите се опитаха да завладеят част от Бразилия, особено великолепния залив – Рио де Жанейро.

Благодарение на бързото и усилено гребане, лодката скоро стигна до първото островче, обрасло с гъста растителност, която пречеше на диваците да следят от брега посоката на лодката.

– Прикривайте лодката зад този остров – каза Диас на Алваро. – Най-важното е кахетите да не видят къде ще спрем.

– А далече ли е откритото от вас островче?

– След няколко часа ще бъдем там.

– Значи, тази савана е доста обширна?

– Да. Аз не успях да видя отсрещния бряг.

Островчетата следваха едно след друго. Повечето от тях се състояха от натрупана тиня, която едва се издигаше над водата и гъсто израснали водни растения. Човек не можеше да стъпи на такова островче, без да пропадне. Имаше и опасни плитчини, с подвижни пясъци и онзи, който попаднеше в такова място неминуемо загиваше.

Изминаха още два-три часа. Португалците гребяха, без да обръщат внимание на силната горещина, но чувстваха как силите им постепенно отпадат. Най-после те видяха един остров, покрит с разнообразна растителност, която можеше да вирее само на твърда почва и Диас извика: – Пристигнахме!

XXIV Островчето

Островът, където спряха лодката беше много по-голям от онзи, на който по-рано се криеха Алваро и Гарсия, след като напуснаха морския бряг.

Това е истински земен рай! – извика Алваро, като се любуваше на прекрасните червени дървета, които по-късно придобиха такова голямо значение за търговията на Бразилия, че цели флотилии от него се изнасяха. Но по времето, към което се отнася нашият разказ, това дърво не беше никак ценено от туземците, а дори и самите европейски завоеватели го използваха за дърво за огрев, както направил един от най-знаменитите мореплаватели французинът де Грамон.

– Тук, мили Диас, можете спокойно да дочакате оздравяването си – каза Алваро, като се обърна към испанеца.

– Да, ако кахетите не ни нападнат – отговори той.

– Вие забравяте, че аз съм огненият човек и ще накарам тези диваци да се разтреперят от страх, както еймурите.

– Това е така. Вие имате пушки и с тях ще отблъснем нападението им, ако решат да дойдат тук. Но за всеки случай трябва да бъдем предпазливи и зорко да следим, да не ни нападнат неочаквано.

– Ще бъдем бдителни! – извика Алваро. – Ей, Гарсия, сега можеш да накладеш огън, за да приготвим съдовете.

– А какво ще варим в тях?

– Ах, да, забравих, че още не сме се погрижили за храната си.

– Стомахът ни напомня за това. Но все пак наклади огън и се опитай да направиш едно гърне, макар че никога не си бил гърнчар.

– Ако този проклет ягуар не беше ме наранил толкова, щях да ви покажа как индианците правят съдове – каза Диас.

– После ще направите други – успокои го Алваро – а за сега ще се задоволим с това, което успеем сами да си измайсторим. Няма да придиряме на формата.

Гарсия се залови за работа, а Алваро взе пушката и отиде да търси някакъв дивеч.

„Бедният Диас, загубил е много кръв и се нуждае от силен бульон“ си каза той.

Островчето, което имаше диаметър от няколко мили беше обрасло

с гъста растителност. Освен великолепните червени дървета, на него не липсваха и различни палми и лиани, както и различни плодни дървета.

„Няма съмнение, че трапезата ни ще бъде много богата“ – помисли си Алваро. – „Но дивеч не се вижда никъде, с изключение на тези малки птички, от които трябва да убия поне една дузина, за да може да се приготви печено месо за един човек“

Докато си мислеше така, той се озова в самия център на острова, когато внезапно видя някакви странни животни, които отдалеч му заприличаха на малки костенурки.

За да избягат от него, животните започнаха бързо да ровят в земята, като се готвеха да изкопаят яма, за да се скрият в нея. Крачетата им работеха с такава бързина, че когато Алваро ги наближи, те вече бяха изчезнали под земята. Но той все пак успя да хване две, преди да се скрият в леговището си.

„Какви интересни зверчета! Никога не съм виждал такива! – помисли си Алваро. – Дано да стават за ядене“

Това бяха наистина странни създания, от породата на гризачите. Тялото им беше затворено в нещо прилично на ризница, която се състоеше от твърди пластинки, а главата им завършваше с нещо прилично на шлем, също твърд и люспест, който придаваше на животното доста оригинален вид.

Когато се върна с тях в лагера, Алваро видя Гарсия, клекнал до огъня, да наблюдава сушенето на две груби гърнета.

– Тенджери! – извика весело Алваро.

– Едва ли могат да се нарекат така – възрази смутено Гарсия. – Поскоро приличат на някакви топки.

– Все пак ще ни послужат – успокои го Диас, който лежеше под сянката на едно огромно бананово дърво. – А, сеньор Виана, ловът ви е бил успешен. Казах ви, че тук видях тату.

– Това животно тату ли е? – попита Алваро. – А става ли за печене?

– Месото на тези животни не е по-лошо от това на костенурките, сеньор. А къде намерихте това клонче, което държите в ръката си? – попита той внезапно.

– Там, където убих тези животни, има едно дърво. Клонът отсякох от него.

– Това е мате! – извика Диас. – От листата му може да се приготви превъзходно питие, което много се ценя от всички индианци. Ако не ви затруднявам много, върнете се там и наберете, колкото е възможно повече листа и ги изсушете на огъня.

След четвърт час Алваро се върна с цял наръч листа от дървото мате, от листата, на което бразилските и парагвайските туземци приготвят чай; употребата му е много разпространена в цяла Южна Америка.

– Тези листа ще ни стигнат за няколко седмици – каза Диас, който изглеждаше много доволен.

– Не съм мислил, че на този остров ще намерим това толкова ценно! Ако можехме да намерим и малко тютюнец! Толкова отдавна не съм пушил!

– За какво говорите? – попита с удивление Алваро.

– Ах, аз забравих, че в Европа все още не познават това растение. Когато отидем при тупинамбите ще опитате пушенето и навярно ще ви хареса ароматния дим на тези листа... Сеньор Виана, струва ми се, че гърнетата са вече изстинали и сега могат да се напълнят с вода.

– Ще сварим супа, разбира се! – извика Алваро. – Малко бульон ще бъде много полезен за Диас.

– Матето ще ме подкрепи още по-добре – възрази Диас. А! Ето още едно растение. Изкоренете го и изкопайте земята под него.

– А какво ще намерим там?

– Превъзходни корени... По-добри от маниоката. Те са много вкусни, сварени на супа.

– Наистина това островче е същински рай.

– Толкова по-добре за нас, сеньор Виана.

Гарсия веднага изтръгна растението и започна да копае земята под него. Действително, той скоро намери доста едри обли плодове (картофи, които са пренесени от Америка в Европа).

– Обели кората им и ги пусни в гърнето. Супата ще стане много вкусна – каза Диас.

Супата вече вреше в гърнето и оттам се разнасяше апетитна миризма.

– Колко съжалявам, че нямаме сол! С малко сол, супата щеше да стане превъзходна – отбеляза Алваро.

– Ако намерим тук едно растение, от пепелта на което може да се получи сол, то няма да сме лишени и от нея. Но не можем да искаме да има всичко на този остров, сеньор Виана! Вие ще свикнете с липсата на сол, както съм свикнал и аз.

– Какво! Нима тук се добива и сол от дърветата?

– В тази благословена страна всичко се добива от растенията: вино и мляко, восък за свещи, балсам за рани, всякакъв вид растителни сокове, както и страшни, светкавично действащи отрови! Бразилските гори

доставят всичко, дори и оръжие против дивите зверове...

– Както и прехрана – добави Гарсия.

– Да и при това без особен труд – потвърди Диас.

– Истинска страна от приказките – каза Алваро, като се усмихваше.

Но само за тези, които могат да извличат полза от нея – отбеляза Диас.

– Освен това, тук човек непрекъснато е подложен на опасността да бъде излапан като пиле – добави Алваро.

– Това е въпрос на навик и на обичаи – възрази Диас. – Ние ядем волове и телета, а тук ядат хората като говеждо... Поврага! Ние тук се шегуваме, а забравяме за еймурите и кахетите...

– Обядът е готов! – извика Гарсия, като сне гърнето от огъня. – Ние индианците се хранят със себеподобните си, а ние ще се наядем с месо от тату. Мисля, че то е по-вкусно.

XXV

Сражението между човекоядците

Измина една седмица от установяването на нашите пътешественици на малкия остров, а все още никакво събитие не беше нарушило спокойното течение на живота им. Раната на Диас бързо зарастваше, благодарение на това, че я налагаше със смолистия сок на растението алмасегуейра, което растеше на едно близко островче. Диваците не се показваха никакви.

Животът течеше спокойно и еднообразно. Не правеха нищо друго, освен да ядат, да пият голямо количество мате и да спят; затова на Алваро започна да му доскучава; той казваше, че му е омръзнал този спокоен живот и иска да се върне в гората, дори само за да може да ходи на лов за друг дивеч, защото на острова имаше само блатни птици.

– Не ме бива да живея на остров – казваше той всеки ден. – Струва ми се, че съм във затвор. Да се върнем в гората.

– Почакайте до окончателното ми оздравяване – отговаряше Диас. Тогава ще отидем при тупинамбите.

– Позволете ми да отида в гората и да убия някакъв дивеч за обяд.

– Не постъпвайте толкова непредпазливо. Кахетите могат да ви нападнат.

– Но те не се виждат никъде, значи са си отишли.

– Не вярвайте на това. Аз познавам тези диваци и зная колко са търпеливи. Уверен съм, че те ни следят.

Този разговор се повтаряше всеки ден, но аргументите на Диас не можеха да премахнат желанието на Алваро да се поразходи из гората.

На осмия ден Алваро не издържа. Монотонният живот беше му омръзнал до смърт и той реши да излезе на най-близкия бряг, да се поразходи и да убие нещо за ядене, защото птиците, подплашени от изстрелите, бяха напуснали острова, а и плодовете бяха намалели.

– Ще се върна бързо – каза Алваро – и ако видя, че кахетите са си отишли, ще можем утре да отидем в гората. На това островче вече не е останало нищо освен листа и в най-скоро време ни заплашва глад.

– Вземете и юнгата със себе си – посъветва го Диас. – Аз вече не се нуждаю от помощ. Тази сутрин успях да стана и да обиколя дървото.

– Не ми се иска да ви оставям сам.

– Не се безпокойте за мен, сеньор Виана. Ще се хвана да ви оплета шапки, за да мине времето по-бързо. Вашите барети съвсем са се разкъсали. Но бъдете предпазливи и в никакъв случай не слизайте на брега докато не се уверите, че там няма никой.

– Обещавам. Ще се върнем преди залез слънце и ще донесем, надявам се, много дивеч.

Те взеха пушките и скочиха в лодката.

– Бъдете предпазливи! – още веднъж извика Диас, който остана да лежи под сянката на едно голямо бананово дърво, което беше разперило клони на всички страни.

В отговор Алваро махна с ръка и лодката бързо заплава по черните води на наводнената савана.

– Гарсия не се бави, а гребци по-бързо, защото иначе ще стигнем в гората едва след два часа – каза Алваро.

– И аз с удоволствие ще видя гората – отговори Гарсия. – Островът е твърде малък дори и за мен и доста ми омръзна.

– След четири или пет дни ще тръгнем да търсим тупинамбите, ако еймурите не са ги избили до крак. Не зная, но ми се струва, че Диас много се безпокои за съдбата им. Най-напред са ги нападнали еймурите, после кахетите, а и едните и другите са много лакоми за човешко месо.

– А ако не открием нито един жив човек от това племе?

– Тогава ще се запътим към морския бряг и с лодка ще опитаме да отплуваме на север, към испанските селища във Венецуела. Без съмнение, Диас също ще участва в това пътешествие.

В осем часа сутринта лодката беше излязла от наводнената савана и гъсталака от блатни растения и заплува в свободни води... Брегът се намираше на разстояние около една миля. Алваро пусна греблата и започна внимателно да се оглежда.

– Никъде не се вижда никаква лодка или пък сал – каза той. – Не се вижда и дим. Мисля, че кахетите са се завърнали в селата си.

– И ние ще се възползваме от това за да отидем на лов – отговори Гарсия.

– Да, и ще наберем плодове. Струва ми се, че там виждам кокосови палми. Ако плодовете им още не са узрели ще намерим в тях мляко. Гребци, Гарсия! След десет минути ще бъдем в гората.

Огромна преграда от великолепни дървета се издигаше пред тях. Но преди да слезат на брега, те отново внимателно се вслушаха, опасявайки се да не изскочат иззад храстите кахетите. Но не се чуваше нищо, с изключение на монотонния крясък на папагалите. Тогава решиха да

слязат на брега.

Но не бяха успели да приближат до палмите и сред гъстата шума дочуха остри викове.

– Индианци! – прошепна с уплаха Гарсия.

– Не, мисля, че това са маймуни. Да отидем да видим, Гарсия. Знаеш, че месото на маймуните не е за пренебрегване.

Виковете продължаваха и все повече се засилваха, така че съвсем заглушаваха крясъка на папагалите.

– Да, това са маймуни – каза най-накрая Алваро, като стигнаха гъсталака. – Виждам ги на това дърво, което е разперило клоните си почти хоризонтално... Само че не ми е ясно, защо викат толкова... Не ти ли се струва, че са уплашени от нещо?

– Вярно... Сякаш се стремят, колкото се може по-високо. Може би нещо ги заплашва.

Като разтваряше предпазливо клоните, Алваро тръгна напред, но внезапно се спря.

– Гарсия! Ето го техния враг! – прошепна той. – Виждаш ли го как се катери по стеблото.

Гарсия се приближи и видя един звяр, който се канеше да нападне маймуните. Това беше пума или когуар. Този звяр не е толкова опасен, колкото ягуара, защото обикновено се плаши от човека, но когато е много гладен се решава да го нападне. Защишава се с отчаяна храброст и в тази борба човекът не винаги излиза победител.

Пумата, която наблюдаваше Алваро, очевидно беше много гладна, но още не беше забелязала присъствието на хората, защото цялото и внимание беше насочено към маймуните.

Не бих искал да съм в положението на маймуните – прошепна Алваро, като се обърна към юнгата, който с огромен интерес наблюдаваше маневрите на пумата. – Тя се катери по дървото по-добре и от котка и само след няколко минути ще стигне плячката си.

Пумата вече беше стигнала до върха на дървото и скочи на клоните с такава ловкост, че дори листата не трепнаха. За един миг тя настигна една от маймуните и със силен удар на яките си лапи строши гръбнака и, после захапа гърлото и и като я окачи на клона по такъв начин, че да не падне, започна лакомо да лочи кръв от раната на гърлото.

– Време е! – каза Алваро и като вдигна пушката си, прицели се, но в същия миг, когато се готвеше да стреля се чу леко свистене и една тънка стрела се заби в бедрото на пумата. В същия миг тя сиря да лочи и се огледа. Като видя стрелата, измъкна я със зъби и продължи обяда си.

Алваро веднага отпусна пушката.

– Стрела – прошепна той на ухото на юнгата.

– Видяхте ли я, сеньор?

– Да, сигурно е стрелял някой индианец.

– Да бягаме, сеньор!

– Не, не бива да мърдаме. Човекът, който изстреля стрелата ще ни чуе. А не знаем сам ли е той или някой го придружава. В този гъсталак сме скрити добре и никой не подозира присъствието ни... А аз едва не стрелях!...

Чу се силен трясък. От дървото беше паднала пумата, по всяка вероятност ранена с отровна стрела.

– Не мърдай! – прошепна Алваро, като хвана юнгата, който, горящ от любопитство искаше да се наведе, за да види по-добре.

Като поразтвори клоните той видя под дървото трупа на пумата до този на маймуната.

– Да видим, кой ще дойде за плячката – прошепна Алваро.

Не бяха минали и пет минути, когато се зачу шумолене на листа и човешки стъпки.

Някой се провираше през гъстия храсталак, който приличаше на втора, по-малка гора под великолепните високи дървета. Малко след това, португалците видяха двама души, които се запътиха бързо към убитите животни и Алваро едва не извика от изненада. Той позна предводителя на еимурите и индианското момче, което му служеше за преводач.

– Не мърдай, Гарсия! Рискуваме да бъдем изядени! – прошепна Алваро на Юнгата, който не беше видял индианците.

Предводителят на еимурите, заедно с юношата приближи до мървата пума и остро изсвири.

След няколко минути се появиха още четирима индианци, които по всяка вероятност бяха скрити някъде в засада. Предводителят на еимурите се вгледа внимателно в дървото и като се увери, че на него не е останал никакъв дивеч, защото маймуните се бяха разбягали, тръгна след другарите си и потъна в храсталака.

– Случайно избягнахме тази опасност – каза Алваро, когато в гората отново се възцари тишина. – Ако бях стрелял кой знае какво щеше да стане с нас!

– Наистина ли позна предводителя?

– Няма съмнение. Познах го веднага!

– Дали търсят някого или просто са излезли на лов?

– Струва ми се, че не е логично да са излезли на лов толкова далече

от селото.

– Какво ще правим тогава, сеньор?

– Значи Диас е имал право, като не ни позволяваше да се отдалечаваме от острова...

– А ти от какво се оплакваш, момче? Още не сме попаднали в ръцете на диваците!

– Но ще се върнем с празни ръце...

– Ще прекосим саваната и ще отидем на лов на другия бряг. Това бластисто място не може да бъде голямо колкото океана!

Внезапно царуващата тишина бе прекъсната от страшни викове и остро свирене, което се носеше от всички страни.

– Сигурно две враждуващи племена са започнали бой – каза Алваро, като се вслушваше.

Той позна гръмките звуци, произвеждани от инструментите, различни на флейти.

– Да отидем да видим – прибави той. – Ако са започнали да се бият помежду си, ние през това време ще можем да се погрижим за себе си.

Те излязоха от храсталака и се запътиха в посоката, откъдето се чуваха виковете, като се стараеха да се прикриват зад гъстата растителност. Скоро се озоваха в края на една огромна горска поляна, в средата, на която растяха малки групички палми.

Алваро не беше се излъгал. Две враждуващи племена се готвеха за бой.

– Това са еймурите – каза той, като се криеше в гъсталака. – Те воюват с някое друго племе.

Няколкостотин индианци, украсени със светли папагалови пера, залепени по челата, бузите и брадичките им, като че ли имитираха бради и бакенбарди, бавно пристъпваха, размахвайки криваци, лъкове и каменни секири. Но битката, която скоро щеше да започни и да бъде много кръвопролитна, защото бразилските диваци се отличават с необикновена храброст, все още не беше започнала. Преди да предприемат нападение, те винаги се стараят да раздразнят и предизвикат неприятеля. И сега индианците пристъпваха един към друг с бавни, равномерни крачки, като се спираха, за да чуят думите на предводителя си, думи, които разпалваха в тях неопишуема ярост. Тогава те протягаха ръце към неприятеля, показваха му остриетата на секирите си, направени от костите на изядените от тях пленници и надаваха дивашки викове, за да уплашат враговете си.

Еймурите бяха по-многобройни от враговете си, но другите бяха

по-ловки и по-добре въоръжени, както и по-високи на ръст.

– Ако се изтребят взаимно, това ще бъде в наша полза – каза Алваро.

– Кой ли ще победи?

– Скоро ще разберем. Тези битки не продължават дълго.

Двете племена настъпваха безредно, но в стъстени редици и се спряха на стотина метра едно от друго, вдигнаха лъковете и граватаните си и облак стрели изсвистя във въздуха.

Тази гледка беше и хубава и страшна едновременно. Украсените със снопчета разноцветни пера стрели, летяха във всички посоки. Ранените воители бясно изтръгваха стрелите от телата си, чупеха ги и ги хапваха със зъби, но падаха, без да отстъпят нито крачка назад, поразени от отровата вулрали.

Когато запасите от стрели се свършиха, враговете се нахвърлиха един срещу друг с оглушителен рев и вдигнати криваци.

XXVI

Изчезването на Гарсия

Сблъсъкът между еймурите и техните противници се отличаваше с голямо ожесточение. Диваците се сражаваха с голяма смелост, като размахваха криваци – оръжие, което предпочитат пред секирите и граватаните със смъртоносни стрели. Криваците им, направени от желязно дърво, са толкова тежки, че европейците не могат да ги повдигнат с една ръка, а диваците ги размахват с невероятна бързина и удивителна лекота. Те удряха главите на враговете си и веднага ги разцепваха на две. Алваро и Гарсия не можеха да видят нищо друго, овен голи и окървавено тела, едни върху други, но след това сражаващите се се разделиха на отделни групи, без да спират боя. Много воители с разбити черепи лежах по земята, но другите не искаха да захвърлят оръжието, подтиквани от желанието да вземат повече пленници, защото бразилските диваци според обичаите си не ядяха падналите на бойното поле.

Еймурите, по-многобройни, макар и по-лошо въоръжени, взеха връх над противниците си и ги изстребваха безпощадно. Предводителят на еймурите реवेशе като ягуар и размахваше кривака, облян до самата дръжка в кръв. Той се стараше да отслаби силите на противниците, за да нанесе решителния удар.

Но противниците проявяваха отчаяна решителност и не искаха да се предадат. Техният предводител, висок, снажен дивак, правеше свръчовешки усилия да отблъсне яростния натиск на неприятеля, но не успяваше. Тогава, тоя се хвърли право срещу предводителя на еймурите. Но неговият противник беше подготвен за нападението и като отскочи бързо назад, духна в граватаната си. Изстреляната стрела с математическа точност се заби в гърлото на врага. Раненият воин, предчувстващ смъртта си, се хвърли с последно усилие срещу противника, като се опитваше да разбие главата му с кривака си, но силите му измениха. Отровата беше свършила своето. Оръжието падна от ръцете му, а самият той коленичи и тежкия кривак на еймура се стовари върху главата му.

Смъртта на предводителя разстрои напълно редовете на неговите воители, които и без това бяха намалели на половина. Като видяха, че еймурите отново настъпват, те се втурнаха да бягат точно в посоката, в която се криеха Алваро и Гарсия.

– Проклятие! – извика Алваро, като скочи на крака. – Да бягаме по-

скоро, Гарсия.

Но диваците, които тичаха като сърни, бяха много близо и европейците нямаха време да се скрият. В тази минута Алваро си спомни, че в очите на диваците той е огнен човек. Като вдигна пушка, той започна да стреля към тичащите срещу него диваци.

Ефектът от изстрела беше поразителен. Обхванати от панически ужас, диваците изпопадаха на земята като поразени от гръм.

– По-скоро, Гарсия, бягай към лодката! – викаше Алваро, като се спусна към саваната.

Зад дърветата се чува викове:

– Карамура! Карамура!

Това бяха еймурите, които бяха познали своя пиайе.

Алваро тичаше, колкото му държат краката, уверен, че Гарсия го следва. След около пет минути, той стигна малкото заливче, където бяха оставили лодката си. Тогава се обърна и извика:

– По-бързо, Гарсия!

В отговор се чу изстрел и след това вик:

– Сеньор Алваро!

Алваро видя тъпла диваци, които като вихър полетяха сред дърветата и се скриха в храсталака.

Това бяха победените, които бягаха от преследвачите си.

– Помогнете!... Сеньор! – чу се вик от далече.

– Моето бедно момче! – извика Алваро.

Той беше готов да се спусне след бягащите диваци, но навреме се досети, че не би могъл да ги настигне. Освен това и пушката му беше празна, а не му оставаше време да я напълни. Като преглъщаше сълзите си, той скочи в лодката и бързо отплува. След него изсвистяха стрели, някои от които се забиха в кърмата на лодката.

Диваците, които бяха претърпели поражение, бягаха в посока на юг от саваната и Алваро, който гребеше в същата посока се надяваше, че ще види къде ще спрат. Той чуваше виковете и видя тичащите натам еймури. Зад дърветата беше започнала нова битка, защото отново се чува удари, остри изсвирвания и бойни викове.

– Бедният ми Гарсия! – шепнеше Алваро, без да спира да гребе.

Скоро виковете започнаха да се отдалечават и вече се чуваха не откъм брега, а откъм гората. Изглежда, победените за втори път се бяха разбягали, но вече в гората, където лесно можеха да се скрият в храсталака.

Да плава още в тази посока беше безполезно. По-добре беше да се

върне колкото може по-скоро на острова и да разкаже на Диас за случилото се. Сега той можеше да даде някой полезен съвет.

– Никога няма да изоставя бедното момче! – каза си Алваро, като обърна лодката и започна усилено да гребе. – Ако е имал време да напълни пушката си, диваците ще го сметнат за божество и няма да го изядат, а ще го направят пиайе. Не може тези диваци да са по-свирепи от еймурите.

Като се успокои малко от тези мисли, Алваро бързо заплува в посока на острова.

Боят в гората стихна. Воините, сигурно, бяха отишли далече от брега на саваната.

Беше около пладне, когато Алваро съвсем опечален, слезе на брега.

Диас, който не очакваше да се върнат по-рано от вечерта беше задрямал под дървото. Гласът на Алваро го събуди:

– Сам ли сте, сеньор Виана? Какво се е случило?

– Изгубих го – каза Алваро.

– Боже мой! А какво е станало с момчето?

– Отвлякоха го индианците.

– Кахетите ли?

– Не зная... там бяха е еймурите... Те се биеха...

– Успокойте се, сеньор Алваро. Разкажете ми всичко подробно.

Отчаянието напълно беше завладяло душата на Алваро, но все пак той направи усилие и разказа всичко, което се беше случило.

– Как мислиш, Диас, можем ли да се надяваме, че ще го спасим?

Диас изслуша мълчаливо разказа и се замисли дълбоко.

– Уверен ли сте, че не са го отвлекли еймурите? – попита той, като се намръщи.

– Тогава еймурите все още не бяха ни настигнали...

– Значи, това са били други диваци?

– Да.

– На ръст те бяха по-високи от еймурите, косата им беше дълга и черна, а цветът на кожата с червеникав оттенък.

– Не видяхте ли по тях разрези по ръцете и бедрата?

– Да, доста дълбоки, стари зараснали белези от разрези.

– Имаха ли пера, залепени край очите?

– Да.

– Това са индианците тупи, най-жестоките и упорити врагове на тупинамбите. Доволен съм, че са го отвлекли те, а не еймурите, макар че и едните и другите са еднакво жестоки.

- Как мислите, дали ще успеем да го намерим?
- Зная къде се намира главното им село и мисля, че те ще заведат Гарсия при върховния си предводител Пираджибе – Рибята ръка.
- Дали ще го изядат?
- Възможно е, ако не предпочетат да го направят магьосник, но за сега не трябва да се страхуваме за него. Той е много мършав и не става за печене, а преди да го угоят ще минат няколко седмици.
- Значи вие се надявате, че ще успеем да го спасим?
- Това няма да е лесно, но ще опитаме на всяка цена. Ако видим, че е много трудно ще повикаме на помощ тупинамбите, които вероятно са се завърнали в селата си.
- Вие в състояние ли сте да предприемете такова пътуване?
- След ден-два ще бъда напълно здрав.
- Два дни! Много е късно, Диас.
- Но няма да губим време и ще потеглим веднага. Внимателно съм изследвал тази савана и съм убеден, че ако се насочим на юг ще се приближим доста до земите на тупинамбите. Ние имаме лодка и ще се възползваме от нея.
- Впрочем и без това ще трябва да напуснем този остров, ако не искаме да умрем от глад – каза Алваро, – аз не донесох нищичко от гората.
- Тогава да вървим!
- Диас стана без помощта на Алваро и се запъти доста уверено към лодката.
- Кракът ми е много добре – каза той. – При тукашния климат оздравяването е по-бързо отколкото където и да било другаде.
- Те седнаха в лодката, взеха оръжието си и Алваро започна да гребе.
- Заведете ме на мястото на битката – каза Диас. – Искам да видя със собствените си очи и да се убедя, че победените индианци са били тупи.
- Но там може би все още са скрити еймурите.
- Мисля, че те са заети с преследването на противниците си. За всеки случай ще слезем едва след като слънцето залезе.
- Алваро започна да гребе, без много да се напряга, защото до настъпването на вечерта имаше около три часа. Той се старееше да се прикрива зад островчетата, за да не може да се види лодката от брега. Слънцето вече се беше скрило зад високите дървета, когато те влязоха в малкото заливче.
- На брега царуваше пълна тишина и само от гората се долавяше

протяжният вой на свирепите нощни зверове.

– Това е добър знак – каза Диас.

– Защо? – попита Алваро.

– Защото щом се появят червените вълци на полесражението и започнат да се гощават, значи оцелелите воини са се отдалечили. Изобщо тези животни се стараят да бъдат далече от хората. Можете ли да ме заведете на полесражението?

– Спомням си пътя – отговори Алваро.

Те навлязоха в гората, като беряха попадналите им на пътя плодове, защото не бяха яли нищо от сутринта.

Виенето на червените вълци ставаше все по-силно и по-продължително. Беше ясно, че зверовете се бяха нахвърлили върху труповите и се биеха помежду си.

След четвърт час Алваро и Диас стигнаха до края на поляната и видяха пръснатите трупове на убитите воини, черепите на повечето от тях бяха разбити със страшните криваци. Многобройни вълци ходеха между труповите с рев и вой и орляци грабливи птици се спускаха към бойното поле, подушвайки богатата плячка.

Без да обръща внимание на червените вълци, той приближи до купчината трупове и в продължение на няколко минути внимателно ги разглеждаше.

– Да – каза той. – Това са тупи. Познах ги по огърлиците и по бележите по ръцете и бедрата им. Погледнете този индианец. Колко са дълбоки бележите по ръцете му! Той трябва да е бил много известен воин.

– Откъде разбрахте? – попита Алваро.

– От бележите, всеки от тях означава убит от него враг.

– Значи тези индианци са много войнствени?

– Да, така е.

– Бедният Гарсия! – каза Алваро, като въздъхна. – Дано успеем да го спасим.

– Вече ви казах, че докато не го угоят той не е изложен на опасност. Да се върнем при лодката, сеньор Виана. Все още не съм достатъчно уверен и не мога да издържам дълго време прав.

– А къде ще спим?

– В лодката. Там ще бъдем предпазени от неприятни изненади.

Те се запътиха бавно към брега, като късаха по пътя банани и кокосови орехи. Като седнаха в лодката, те пое на юг. Около полунощ спряха в една плитчина, за да пренощуват. Това място беше на около 500 метра от брега. По този начин те се предпазваха от внезапни

нападения и скоро заспаха, въпреки оглушителния концерт на всевъзможните животни, които обитават водата и островите на саваната.

На следващия ден, като закусиха с кокосови орехи, те продължиха пътя си, като се придържаха на известно разстояние от брега. Струваше им се, че огромната водно пространство е безкрайно. Не се виждаха брегове нито на юг, нито на запад. И двамата мислеха, че това огромно бластисто езеро може би продължава до самото море, защото водата му беше солена.

Диас и Алваро гребаха без прекъсване до пладне. След като се убедиа, че наоколо няма нито едно живо същество, те слязоха на брега, за да потърсят нещо за ядене.

– Да не ви се е прияло печено птиче месо? – попита Алваро, като видя, че Диас сложи в граватаната отровна стрела.

– Не. Мисля да ви нагостя с нещо по-добро. – отговори Диас, като се взираше в гъсталака дребни растения, които заобикаляха стеблата на високите дървета. – Гледайте, той се катери към птиците.

Едно животно, подобно на котка, с дълга и тънка козина с кафеникав цвят, с големи очи и увиснали уши, се катереше по стеблото на едно дърво, устремен към малките папагали, които накацали по клоните на дървото вдигаха страшен шум.

– А! Ето и един съперник!

Едно хубаво, едро животно, също от котешка порода, с нежна и гъста козина, беше започнало да се катери от другата страна на дървото и скочи на един клон в средата.

– То е като малък тигър – каза Алваро, като се скри зад стеблото на дървото.

– Това е леопардова котка, която често се среща тук. От всички диви котки тя е най-голямата и най-смелата. Тя се защитава отчаяно дори когато е нападната от човек. Ще видите, че тя няма да се побои от съперника си.

Но като забеляза опасния си съсед, първото животно скочи на близката дърво и потъна в гъстата шума.

– Да не изтървем и второто животно – прошепна Диас и духна в граватаната.

Стрелата изсвистя и се заби точно в бедрото на леопарда, който след няколко минути падна мъртъв.

Като вдигнаха убитото животно, те се върнаха в лодката с намерение да слязат на някой остров и там да накладат огън, без да се страхуват от внезапно нападение.

– Вземете гърнето – каза Диас, когато слязоха на брега на един остров и изтеглиха лодката на брега. – Ще сварим месото.

– Вкусно ли ще стане? – попита Алваро. – Никога не съм ял котешко месо.

– Всички индианци го ядат. Освен това нямаме по-добро...

Той не довърши изречението си и с безпокойство се вгледа в групата растения, които покриваха острова.

– Какво има там? – попита Алваро, като го видя, че бързо мушна една стрела в граватаната.

– Виждам върха на една колиба...

– Значи този остров е обитаем!

В такъв случай, тук някъде трябва да има пирога, а аз не я виждам никъде. Напълнете пушката си и да отидем да видим...

Като си проправяха път през гъсталака от растения, с които беше обраснало островчето, те скоро се озоваха пред една колиба, направена от няколко кръстосани клони и покрита с бананови листа.

– Не виждам никого тук – каза Диас.

Той се приближи предпазливо, като държеше гранатата си готова, за да може да духне в нея при появата на враг, но като се увери, че няма никой, влезе вътре в колибата.

Тя беше празна, но по всички признаци, притежателят на жилището неотдавна го беше напуснал. В единия ъгъл на колибата, върху два камъка, имаше едно глинено гърне, в което се намираха доста пресни плодове, също и съдове от тикви, които както се виждаше бяха очистени неотдавна.

Един голям хамак, изплетен от дебели разноцветни жилки, служещ за легло, беше окачен в средата на колибата. Там имаше и съдове от шуплеста глина, които се използват за пречистване на вода и други вещи, употребата, на които беше непозната за Алваро.

– Да встъпим във владение на колибата – каза Диас, който изглеждаше доста доволен от откритието си.

– Къде ли се е дянал стопанинът и? – попита Алваро с недоумение.

– Сигурно е отишъл по брега на лов.

– Но кой би могъл да бъде той?

– Без съмнение – тупинамби. Само индианците от това племе умеят да плетат такива прекрасни и удобни хамаци.

– Значи това е някой от вашите приятели, така ли?

– Поне така мисля.

– По всяка вероятност той е попаднал тук, криейки се от еймурите.

– Твърде вероятно. Ако обитателят на тази колиба наистина е тупинамби, ние трябва да сме благодарни на щастливата случайност, която ни доведе тук... Там има сухи дърва, а тук е направено огнище. Можем да си сготвим обяд, като прибавим към месото и тези плодове, които са много вкусни. Този тупинамби ще ни заведе в селото на тупите и ще ни помага.

Те накладоха огън и приготвиха месото на убитото животно за варене. Докато Алваро се занимаваше с огъня, Диас разглеждаше предметите, които се намираха в колибата и внезапно нададе радостен вик.

– Какво намерихте?

– Съд от тиква, напълнен с парика.

– Какво е това?

– Прах, който индианците получават от семената на едно растение, наричано инга. Той има упойващи свойства. Индианците го вдишват през две тръбички, направени от пера на ястреб.

– А защо правят това?

– Прахът им въздейства като хубаво вино – прави ги весели. Обитателят на тази колиба сигурно се е развличал с него.

След една минута Диас извика някак тържествено:

– Тютюн! Ах, толкова отдавна не съм пушил! По-бързо да се наобядваме и да запушим. Виждам в колекцията на собственика на колибата много лули...

– С удоволствие ще ви правя компания, за мен ще бъде интересно да изпитам действието на тютюна.

XXVII Курупедо

Няма защо да се учудваме, че Алваро не беше чувал нищо за тютюна. Нито в Европа, нито в Азия, това растение не е било известно, макар че матросите на Христофор Колумб и другите испански мореплаватели, продължили да правят открития в Новия свят, са познавали употребата на тютюна и са го занесли в Европа. Но през 1580 година, когато френският посланик при португалския двор Никоти въвел употребата на тютюн в дворцовото общество, това растение станало популярно в Европа. Впрочем тогава тютюнът се употребявал повече за смъркане, отколкото за пушене.

Разказват, че сър Уолтър Рали, изследователят на Ориноко, приел навика да пуши тютюн от индианците и го запазил и след завръщането си в Англия. Веднъж, когато седял в стаята си и пушел с лулата си, подарена му от един индиански вожд, внезапно при него влязъл старият му слуга. Този почтен старец страшно се изплашил, като видял, че от устата на господаря му излиза дим и като приписал това обстоятелство на вътрешен огън, изтичал в съседната стая, грабнал един сребърен съд, пълен с вода и я лиснал върху господаря си, като викал:

– Пожар! Пожар!

Кой би помислил, че след сто години това растение, известно само на американските индианци, ще се разпространи по целия свят и ще извърши истински преврат в обичаите и навиците на милиони хора и че всички владетели ще се възползват от това за обогатяване на държавните хазни!

Алваро и Диас вече се бяха наобядвали и се канеха да запалят, когато чуха някакъв удар, като при сблъскване на две лодки.

Двамата скочиха веднага на крака и грабнаха оръжието си.

– Сигурно се връща стопанинът на колибата – каза Алваро и напълни пушката си.

– Трябва да е тупинамби. Почакайте за миг, ако отговори на повикването ми, значи е тупинамби.

Диас докосна с устни късче листо, сгънато на две и свирна три пъти. После се ослуша. След миг в отговор се дочу трикратно изсвирване, което идваше откъм брега, където растяха малки палми.

– Това е приятел – каза Диас.

Шумът на листа и съчки все повече се усилваше, което означаваше, че някой приближава насам. Внезапно клоните на едно бананово дърво се раздвижиха и оттам изскочи един индианец.

Той беше висок, строен човек, на средна възраст, с ъгловати черти на лицето и с доста живи малки черни очи и дълга черна коса. Кожата му имаше зеленикав оттенък, последица от прекомерна употреба на кокосово масло и мас за татуировките по гърдите и ръцете му, изобразяващи жаби със зинали уста.

Той беше съвсем гол и носеше огърлица от човешки зъби, взети по всяка вероятност от победените неприятели. В дясната си ръка държеше граватана.

– Позна ли ме, Курупедо (кореместа жаба) – попита го Диас, като излезе напред.

– Великият пиайе Зоми! – извика индианецът, силно изненадан.

Като погледна Алваро, той попита:

– Твоят син, нали?

– Да, когото след толкова години най-после намерих! А ти какво правиш тук?

– След като разрушиха селото ни, аз се скрих тук, на този остров – отговори индианецът.

– Нима цялото племе се разбяга?

– Не зная. Но знам, че след като разориха селата на тупи, еймурите сега отстъпват, преследвани от индианците кахети, тамое и гваяпакази.

Вероятно след няколко дни тези разбойници ще се завърнат в пустините си. Всичките им отряди са се разбягали и вече не могат да се бият.

– Но вчера са се сражавали със тупите.

– Зная. Но когато са ги преследвали, ненадейно са били нападнати от враговете си и са били окончателно разбити. А великият пиайе Зоми какво прави тук?

– Търся втория си син, когото тупите са отвлекли.

Очите на индианеца проблеснаха страшно.

– Пак тези безчестни вълци! – извика той. Те са по-лоши от еймурите и дори не почитат нашия пиайе с бяла кожа... Те са го изяли!

– Още не.

– А защо си се спрял тук?

– Зоми, владетелят на ветровете и водите, на земята и слънцето, който научи червенокожите синове на гората да развъждат маниока ми внуши, че трябва да дойда тук и да намеря Курупедо, който ще ми

помогне да спася сина си.

Индианецът се изправи гордо.

– Значи Зоми ме смята за велик воин? – попита той.

– Да и ти го доказва с идването си тук.

– Моето месо, моята кръв и моята граватана принадлежат на великия бял праийе! – каза тържествено индианецът. – Кажу какво да направя?

– Заведи ме в селото на тупите и ми помогни да освободя сина си.

– Курупедо е готов веднага да потегли на път. Той е велик воин и не се страхува от тези проклетни вълци! – гордо заяви индианецът.

– Вземи всичко, което ти е нужно и да вървим.

Индианецът влезе в колибата, за да свали хамака и да вземе съдове-те си, а през това време Диас, зарадван от резултата от разговора, поведе Алваро към брега, като му говореше.

– Всичко върви както трябва. Курупедо ще ни заведе в земите на тупинамбите и ще ни помогне с всички сили да успеем. Той е много ценен другар, защото е много смел, един от онези воини, които се считат за непобедими. Той е убил четиринадесет врагове и е излял още четиринадесет.

– А къде ще отидем? – попита Диас индианеца, когато той наближи лодката.

– Там горе има една река, която води право към тупите. Ако е свободна ще плаваме по нея.

– А далече ли е до там?

Индианецът погледна към слънцето и каза:

– Ще бъдем там при залез слънце.

Сега, когато гребците станаха трима, лодката полетя като стрела, защото индианецът както повечето от сънародниците си, беше превъзходен гребец.

Саваната, както преди беше пълна с плитчини и тинести места, обрасли с тръстика и голямо количество бамбукови дървета, от които индианците правят стрелите си. Хиляди водни птици летяха наоколо, без да се страхуват от присъствието на хората. Няколко пъти индианецът изпраща стрели. Като предвидлив човек, той беше помислил не само за вечерята, но и за обяда на следващия ден. Понякога той насочваше стрелите си към водата, като ги забиваше в някоя голяма риба, една от тези, които в огромно количество населяват тъмните води на езерото.

– Колко са ловки тези диваци! – каза Алваро, възхитен от точността на Курупедо.

– Ако моите съотечественици решат със сила да завладеят тази страна, ще трябва да не отстъпват по сила и сръчност на синовете на тези гори.

Вечерта лодката навлезе в устието на една река, широка няколкостотин метра. Както се виждаше тя пресичаше гората.

– И бира – каза индианецът, като се обърна към Диас. – Ако плуваме по горното ѝ течение, за два дни ще стигнем главното селище на тупите.

– Населени ли са бреговете на тази река? – попита Диас.

– Мисля, че са населени.

– От кого?

– От тупите.

– В такъв случай те могат да ни видят, нали?

– Ще плаваме само нощем.

– Ако ни забележат ще ни преградят пътя.

– Зная. Тупите имат много лодки. Ще плаваме по тази река, докато е възможно, а после ще тръгнем през гората. Там поне ще сме в безопасност и по-лесно ще можем да проникнем в селото на тупите... А сега да отдъхнем и да се навечеряме.

Те излязоха на левия бряг на реката, където растяха великолепни палми мауриции, от стеблото на които индианците извличат едно вещество, подобно на маниока, а от сока им, след кипване приготвят сладко питие.

Курупедо изследва брега на разстояние няколкостотин метра, за да се увери, че няма човешко жилище и едва след това накладе огън и приготви вечерята, като изпече рибата и свари убитите птици в гърнето, заедно с някакви дълги, крехки и сладки корени, които беше събрал по време на кратката си екскурзия из гората.

Когато всичко беше готово, той се отдели, защото бразилските индианци не се свикнали да ядат заедно, дори и със семействата си. Той скоро опустоши гърненцето си, пълно със супа, като вместо лъжица използваше двата си пръста – средния и показалеца. Той си служеше с тях с такава ловкост, че беше приключил с порцията си много преди двамата европейци. Със същата бързина беше изядена и рибата, която дори не изчистиха, преди да я изпекат, за да не губят време.

По време на ядене индианците никога не разговарят и не пият нищо, но когато се наситят, обичат да си бърбят с часове, като папагали и да Пият големи количества силни питиета. Поради липсата им Курупедо се задоволи с речна вода. Но беше възнаграден със смъркане на праха

парика, под чието влияние придоби весело настроение.

Спирането, необходимо за почивка на уморените им от гребане крайници, продължи до полунощ. След това те отново заплаваха нагоре по реката, като се стараеха да се възползват от тъмнината и да не се излагат на опасността да бъдат забелязани от брега.

Великолепните палми, които се издигаха по двата бряга на реката, хвърляха такава гъста сянка над водата, че напълно скриваха лодката. Това бяха най-вече восьъчни палми, много красиви, високи и тънки, с разкошни върхове и корони от дълги перести листа. От време на време в гъстия храсталак тук-там се появяваха блестящи зеленикави точки, чуваше се вой и силен рев и пробягваха някакви сенки. Това бяха различни диви зверове: ягуари, когуари, червени вълци и леопарди, които ски-таха из гората.

Щом Курупедо ги забеляза, веднага насочи лодката към средата на реката. От опит знаеше смелостта на тези хищници и затова вземаше предпазни мерки.

– Колко много зверове има тук! – каза Алваро, като гледаше две големи сенки, които се движеха бързо към реката.

– Тук по бреговете има много хищници – отговори Диас. – В голямата гора не са толкова много, защото там има малко езера и поточета и затова тя рядко се посещава от тапирите, маймуните и пекарите (диви свине), които са обикновено плячка на хищниците.

– Тихо, велики пийе! – каза внезапно Курупедо, като вдигна греблото си.

– Какво има?

– Село.

– Къде е?

– Ето там.

– На тупи ли е?

– Навярно – отговори индианецът.

– Не можем ли да продължим пътя си, без да привлечем вниманието на жителите му? – попита Диас. – Сега те сигурно спят.

– Ако еймурите не са прогонени окончателно от тази страна, в селото ще има поставени наблюдателни постове.

– Това е вярно. Какво ще ни посъветваш, тогава?

– Да оставим лодката и да навлезем в гората. Там ще бъдем в безопасност и можем да се приближим до главното село на тупите, без да рискуваме да бъдем открити. Сигурен съм, че твоят син е там.

– Не искам да оставим лодката.

– Ще я потопим, а при връщането си ще я намерим на същото място и с нея ще отидем отново в саваната.

– Какво каза индианецът? – запита нетърпеливо Алваро.

– Пред нас има село на тупите – отговори Диас. – Курупедо не се решава да мине край него и ни съветва да отидем в гората.

– Можем ли да му се доверим?

– Напълно.

– Тогава да слезем на брега.

Те пресякоха реката и излязоха на десния бряг.

Индианецът завърза лодката за едно дърво с дълга, здрава лиана, извади на брега запасите, хамака и двете гърнета, а после напълни лодката с вода за да потъне.

Огромните листа на Виктория Регия, която растеше наоколо, напълно закриха лодката, така че никой не можеше да я забележи.

Алваро и Диас тъкмо слязоха на брега и се запътиха към гората, когато индианецът внезапно се спря.

– Погледни, велики пиайе! – каза той.

Диас погледна към мястото, където сочеше индианецът.

Някакъв дълъг и тънък предмет се отдели от полуострова, на който беше разположено селото и започна бързо да се спуска по реката.

– Лодка! – извика Диас.

– Постовете са бдителни – каза индианецът. – Тръгнаха да проверят дали не сме излезли на техния бряг.

– Да и вече са ни забелязали. Бързо да навлезем в гората и да вървим напред.

Скриха се в гората. Грамадните дървовидни папрати, лианите манилиоти и групата орхидеи, които се спускаха по клоните, образуваха истински гъсталак, заедно с издигащите се към небето великолепни палми. Въздухът беше изпълнен с аромата на цветята, но пътниците бързаха, без да забелязват нищо, защото всяка минута се опасяваха от преследване. Индианецът, надарен като всички диваци с остър слух, се спираше от време на време и се вслушваше, след което тръгваше напред, като непрекъснато увеличаваше скоростта и навлизаше все по-навътре в тъмната гора.

Диас, привикнал на бързия ход на индианците, които за една нощ могат да изминат огромни разстояния, следваше Курупедо без особен труд. Но Алваро беше принуден да полага неимоверни усилия, за да не изостава. Освен това, той усещаше някаква болка в палците на краката, сякаш в тях се бяха забили тръни.

След двучасово непрекъснато ходене, той най-после призна, че е уморен.

– Диас, да спрем – каза той. – Не мога повече. Освен това ми се струва, че в момента не ни заплашва никаква опасност.

– Добре. Да спрем – съгласи се Диас. – Вие не сте привикнали на темпото на индианските диваци.

– Освен това не зная какво е станало с краката ми. Струва ми се, че палците ми са в ужасно състояние.

– Аха! – извика Диас. – Зная какво е това. Едно вредно насекомо разяжда пръстите ви. Трябва да се избавите от него, защото иначе краката ви ще се наранят.

– А какво е това насекомо?

– Един вид бълхи. Курупедо ще ви избави от тях. Но трябва да почакаме до сутринта, защото ако торбичката, която съдържа яйчицата, не бъде извадена цялата, ще се появи злокачествена гной, която може да ви лиши от възможността да вървите за няколко седмици.

– Казвате, че това са бълхи?

– Да, и са доста разпространени тук. Не знам защо предпочитат палците на краката. Самката снася там яйчицата си. Те са опасни ако не се отстранят навреме. Човек може да загуби краката си... Да легнем под това дърво и да изчакаме изгрева на слънцето.

– Но дяволите, които са в онази пирога могат да ни преследват.

– Щом Курупедо е спокоен, значи нищо не ни заплашва.

И действително, индианецът не проявяваше никакви признаци на безпокойство. Облегнат на стеблото на една палма, той с наслаждение смъркаше парика, като разсеяно гледаше летежа на светещите насекоми, които проблясваха сред зеленината като милиарди звездички.

С пукването на зората, цялата гора се озари в нежна розова светлина, която се процеждаше през зеления свод. Курупедо, на когото Диас беше разказал какво се е случило с Алваро, изтръгна няколко шипа от една палма, като избра такива, на които острието беше съвсем тънко.

– Тази операция е много бърза и съвсем безболезнена – успокояваше Диас Алваро. – Щом бъде извадено гнездото на бълхите, вие отново ще можете да вървите, без да чувствате никакви болки.

Индианецът разгледа краката на Алваро и веднага намери върху палците малки подутини.

Той взе един от шиповете и с необикновена сръчност измъкна от подутината на единия от палците три малки торбички, които изхвърли веднага. Това бяха гнездата на бълхите, в които бяха яйчицата.

– Не зная защо бълхите са харесали вашите крака – каза Диас, като се усмихваше. – Но вие вече сте спасен от тях.

Индианецът посипа убудените места с парика и се обърна към Диас с думите:

– Сега да вървим!

– Преследват ли ни?

– Курупедо не чува никакъв подозрителен шум, но по-добре е да се отдалечим от брега.

– Кога ще стигнем до главното село?

– Тази вечер, ако поддържаме добро темпо.

Той се наведе и разгледа внимателно земята, след това пое по една пътека, която както се виждаше беше проправена от някакво голямо животно, защото наоколо храстите и другите растения бяха изпочупени.

– Път на тапир – каза Диас, като се обръщаше към Алваро.

– Това са животни, които приличат на свине, но имат нещо като подвижен хобот на края на муцуната си, нали? – попита Алваро.

– Да, сеньор Виана и тази пътека показва, че наблизо има някакво блато. Тези животни не могат да живеят далече от водата, защото се хранят с водни растения.

– Но защо проправят такива пътеки? Този път прилича на правен от човек.

– Тапирите имат навика да минават по един и същ път към леговището си, което се намира до някое блато. Те си проправят пътеки и през най-големите хрусталаци.

– Охо! – извика Курупедо и веднага спря.

– Какво се е случило? – попита Диас.

– Тупите са минали скоро от тук – каза дивакът. – Да бягаме по-бързо.

Действително, на това място, където бяха спрели, се виждаха повалени храсти, откъснати лиани, изпотъпкани орхидеи, сякаш бяха минели като ураган множество хора.

Върху влажната горска почва ясно личаха следи от боси крака, а по стеблата на дърветата, стърчаха стрели, забити в кората им.

Индианецът измъкна една от стрелите и внимателно я разгледа.

– Стрела на тупи – каза той.

– По какво ги познаваш? – попита Диас.

– По кухнята в края... А ето и стрела на еймурите – каза индианецът, като измъкна още една стрела. – Острието ѝ е направено от шип на палма.

– Може би победените в саваната тупи са минали от тук! – каза Диас.

– Ето и мъртви...

„Какво че стане ако тупите, настигнати от еймурите са окончателно разбити – помисли Диас. – Тогава и Гарсия няма да бъде пощаден от смъртта.“

Диас последва индианеца, обхванат от мъчителна тревога, но не сподели опасенията си с Алваро. Като измина триста крачки, индианецът се спря до едно обширно езеро, бреговете на което бяха напълно голи.

На това място беше станал страшен бой. Няколко стотици трупове, вече полу разложени, лежаха край езерото. Лъкове, стрели, граватани и криваци, бяха пръснати в невъобразим безпорядък. Във вдлъбнатините на почвата се виждаха цели вадички съсирена кръв.

– Еймури – каза Курупедо и по лицето му се изписа злорадство. – Тупинамбите са отмъстени!

– Значи еймурите са били победени, нали? – попита Диас.

– Да мъртви са, всички или почти всички. Ето там лежи вождът им...

Над една купчина трупове се издигаше прът, на който беше набучена човешка глава с разбит череп и без очи. Върху нея все още стоеше короната от пера, напоена с кръв.

Щом видя тази глава Алваро не можа да сдържи учудването си.

– Това е вождът на еймурите – каза той. – Познах главата му, макар че е цялата изпосечена.

– Толкова по добре за нас – възрази Диас. – Той повече няма да ни безпокои.

Индианецът, който с голямо внимание изследваше полесражението и разглеждаше труповете, като че ли търсеше нещо, внезапно се наведе и вдигна от земята някакъв предмет.

– Твоят син, велики пиайе е минал оттук – Е каза той, като се обръщаше към Диас. – Сега можем да сме уверени, че той е в ръцете на туните.

– Какво намери?

– Прах, който гърми.

Курупедо му показва кожена торбичка, от която изсипа на дланта на дясната си ръка няколко черни зрънца.

– Добре помня този прах – каза той. – Великият пиайе извлечаше от него светлина и гръм.

Диас взе веднага торбичката от ръцете на дивака и я показа на Алваро.

– Познавате ли я? – попита той.

– Това е запасът от барут, който Гарсия взе със себе си. – извика Алваро, силно развълнуван. – Какво смятате, че значи това?

– Че Гарсия наистина е бил отвлечен от тупите! – отговори Диас.

– Жив ли е той?

– Не се съмнявам!...

– Не се страхувайте, ние ще го спасим, дори ако за това трябва да съберем цялото племе тупинамби и да го отправим срещу похитителите му... А сега, сеньор Виана, вземете този барут. Той ще ни бъде много полезен.

– Разбира се, че няма да го оставим на тези мъртви диваци – отговори Алваро. – Моите запаси започнаха да се изчерпват.

– Нека великият пиае върви след мен – каза Курупедо. – Сега поемаме по пътеката на войната на тупите. Да вървим по нея и ще стигнем до голямото село, където се намира твоят син.

XXVIII

Алдея – селото на тупите

След продължително вървене през девствената гора, двамата европейци и индианецът стигнаха вечерта до брега на друго голямо езеро, което отново беше наводнена савана, като онази, която бяха напуснали.

На отсрещния бряг на езерото, осветявано от последните лъчи на слънцето, се виждаха големи постройки, които напомняха на истинска крепост, способна да устои дори на твърде многоброен неприятел.

Почти всички индиански племена строят селата си по този начин, за да се предпазят от внезапно нападение, защото водят непрекъснати войни помежду си, за да се сдобиват с пленници за ядене.

За разлика от африканските негри, бразилските индианци не строят отделни колиби за всяко от семействата. Обикновено те построяват около стеблата на дърветата грамадни колиби, повече от сто метра дълги и пет метра високи.

Тези колиби се наричат карбети. Те са покрити с бананови листа и имат по три врати, едната от които води към поляната в центъра на селото, където обикновено се извършва церемонията по избиването на пленниците, предназначени за ядене.

Във всяка от тези колиби живеят не по-малко от двадесет семейства. Но тъй като вътрешността на колибата не е преградена, тези семейства живеят заедно, съставлявайки един вид община.

Всяко село, малко или голямо, е заградено от палисада (ограда от колове, върху която се излагат главите на изядените врагове, консервирани по специален начин и запазващи се доста дълго време).

Но жителите на селата не са постоянно заедно на едно място. След пет или шест години, когато дърветата и почвата започнат да се изтощават и не дават вече плодове, жителите на селото напускат тези места. Те изгарят постройките и оградата и отиват в друга местност, по-богата на дивеч и плодове, и там основават ново село.

Селото или алдеята на тупите, което им посочи Курупедо, по всяка вероятност беше най-голямото селище на това племе, защото заемаше огромно пространство, оградено с висока двойна палисада. Броят на големите колиби в това село беше също значителен.

– Там живее главният вожд на тупите – каза индианецът. – Това е истинска крепост, която воините от моето племе никога не са се

решавали да нападнат.

– А ние? – попита Диас.

– Ние... трима души лесно могат да отидат там, където стотици воини не могат да си пробият път със сила.

– Но ние не знаем къде са скрили моя син, малкия пиае – каза Диас. – Познаваш ли вътрешното разположение на селото?

– Не.

– А имаш ли някакъв план?

– Да.

– Тогава говори!

– Трябва ни пленник.

– За да го разпитаем ли?

– За да ни заведе в карбета, където затварят пленниците, предназначени за угощението на войните.

– Откъде ще го вземем този пленник?

– Всяка сутрин момчетата и жените от племето излизат от селото и отиват за вода. Да потърсим езерото или потока, от където си носят вода. Мисля, че не е трудно да го намерим.

– И преди някой от тях да стигне до потока, ние ще го пленим, нали?

– Великият пиае умее да чете мислите ми! – каза индианецът.

– В такъв случай нека отидем да потърсим езерото или потока, както и място удобно за засада.

– Нека белите пиае ме последват.

Индианецът се върна в гората и тръгна да търси потока или езерото, защото знаеше, че бразилците са свикнали да строят селата си в близост до воден басейн, от който се снабдяват с вода.

В продължение на няколко часа той се луташе из гората, като се навеждаше към земята и гледаше нещо, а след това заведе спътниците си край едно кръгло езеро, което се намиреше на противоположната страна на селото.

Езерото беше сред гъсталак от грамадни растения, където лесно можеха да се скрият.

– Вярваш ли, че оттук се снабдяват с вода? – попита Диас.

– Да, виждам по земята следи от много човешки крака.

– Тогава да спрем тук и да почакаме да настъпи утрото.

Те се страхуваха да запалят огън, за да не привлекат вниманието на селото и вечеряха с плодовете, които бяха набрали по пътя. Като навлязоха в гъсталака от бамбукови дървета, те легнаха върху листата,

събрани от индианеца. Успокоени от тишината, която царуваше наоколо и уверени, че в този момент не са изложени на никаква опасност, Алваро и Диас скоро заспаха. Впрочем двамата можеха напълно да разчитат на острия слух на индианеца. Този човек не можеше да бъде изненадан, нито когато е буден, нито когато спи, защото веднага подуваше приближаването на врага.

Нощта измина спокойно и само виенето на червените вълци, които обикаляха край селото от време на време будеше спящите. Дързостта на тези зверове, понякога е толкова голяма, че те прескачат високата ограда и влизат в карбета, за да отвлекат от там някое индианско момче. Но този път опасните зверове не се появиха и нашите пътници прекараха спокойно нощта.

Рано сутринта се чу пеене, което все повече приближаваше и не след дълго можеше да се различи гласа на певеца.

Курупедо скочи на крака и като грабна граватаната си, каза на Диас:

– Идват за вода!

– Този глас е на момче – отбеляза Диас, като се вслушваше внимателно.

– Освен това не е тупи! – каза с учудване индианецът. – Тази песен е на тупинамбите. Тя се пее от нашите воини, когато вържат някой пленник, обречен на смърт. Ти също си чувал тази песен, велики пийае, нали?

– Прибави и това, че съм чувал този глас – каза Диас не по-малко учуден от индианеца. – Да, да... Това е гласът на Япи! Не е възможно да греша...

– Япи ли? Момчето, което ти беше поверено да го посветиш в тайните на пийае? Нима е то? – извика Курупедо.

– Еймурите го отвлякоха.

Алваро не разбираше това, за което си говореха Диас и индианецът, но и на него му се стори, че този глас му е познат. Тогава той си спомни за момчето, което му служеше като преводач при еймурите.

Песента секна, но вече се чуваше ясно пращането на сухи клони под нечии крака и разгръщането на листака. Крачките наближиха. Курупедо беше готов, да се нахвърли като тигър върху жертвата си, когато иззад храсталака се появи едно момче с глинено гърне на главата.

Алваро и Диас се спуснаха срещу него и попречиха на Курупедо, който се готвеше да го удари с тоягата си.

– Преводачът на вожда на еймурите! – извика първият.

– Япи! – извика вторият.

Вцепенено от учудване, момчето гледаше ту единия, ту другия. Най-после се съвзе и се спусна към Диас с вик:

– Моят повелител... Ах, това е пиянето на еймурите... О, колко съм щастлив, че ви виждам жив!

– Сам ли си? – попита го Диас.

– След мен вървят жените, които идват за вода. Бягайте, иначе ще ви видят.

– Последвай ни.

Момчето се подчини и изтича след тях в гората. Те изминаха около един километър и едва тогава спряха, като се прикриха зад група бананови дървета.

– Каж ми, Япи! – обърна се към него Диас.

– Бялото момче в селото ли е?

– Да, – отговори юношата. – Пленили са го преди второто сражение с еймурите.

– Страхувам се да не са го изяли.

– Още не. Сега го угояват.

– Виждал ли си се с него? – попита го Алваро, силно развълнуван.

– Не. Никой не се осмелява да влезе в колибата, където е затворено.

– А виждал ли си го поне?

– Да, вчера вечерта. Струва ми се, че то вече знае за печалната участ, която го очаква.

– Дошли сме тук да го спасим – каза Диас.

– Как мислиш дали е възможно да го отвлечем, без тупите да забележат това?

– Много са и го пазят – отговори Япи.

– Ти можеш да ни помогнеш. Защо са те пощадил? Знаят, че си тупинамби, нали?

– Осинови ме един от великите вождове, който знаеше, че съм служил при великия бял пияе.

– Значи ти се ползваш с известна свобода, нали?

– Да, повелителю.

– Нощем можеш ли да излезеш от своя карбет?

– Възможно е.

– А можеш ли да ни отвориш вратата на оградата?

– Това е много лесно. Може да го направи и дете – отговори Япи.

– Колко индианци пазят карбета на пленниците?

– Дванадесет.

– Спят ли нощем? – попита Алваро.

– Да, легнали около огъня, който гори пред вратата на карбета – отговори Япи.

– Ще имаш ли достатъчно смелост да ни отвориш тази вечер, преди да изгрее луната, вратата на оградата и да ни заведеш в карбета на пленниците? За останалото не се безпокой! Ние сами ще успеем да влезем в колибата и да изведем момчето оттам...

– Аз все още не съм тупи, а тупинамби – отговори с гордост Япи. – А ти си мой повелител! Ще направя всичко, което поиска великият пиайе, ако той ме отведе при моето племе!

– Коя врата е най-близо до карбета на пленниците?

– Онази, която е обърната към посоката, в която залязва слънцето.

– Ще бъдем при тази врата. – Щом чуеш съскането на кобра, веднага отвори вратата и ние ще влезем в селото.

– Можеш ли да предупредиш Гарсия, да бъде готов? – попита Алваро.

– На минаване през карбета ще му кажа. Хуните не знаят езика на белите, а малкият пиайе ще ме разбере.

– Сега върви, защото иначе жените ще забележат изчезването ти и това ще събуди подозрението на тупите – каза Диас.

– Когато огненото светило започне да се спуска, аз ще бъда на своя пост и ще чакам сигнал – заяви Япи и побягна назад като стрела.

– Има ли надежда? – попита Алваро Диас, който се беше намръщил.

– Или ще го спасим, или всички ще бъдем изядени – отговори Диас.

– Ах!... Ако можехме да повикаме тупинамбите! Но те са далеч от тук и ще дойдат твърде късно.

Курурунедо, който не знаеше нито дума португалски или испански, без съмнение не беше разбрал нищо от този разговор, затова те му съобщи за решението си. Както се виждаше този смел план много му хареса.

– Тази вечер! – каза той. – Утре тупите или ще ликуват, или ще са много опечалени!

Той отиде в гората, за да потърси някакъв дивеч, без дори да помисли за опасността, на която се излагаше – да бъде пленен и изяден от враговете на своето племе.

Денят измина в непрекъсната тревога за Алваро и Диас, които въпреки непоколебимата си решителност да направят всичко възможно за спасението на бедното момче, все пак изпитваха мъчително тревога при

мисълта, че в случай на неуспех ще послужат за печено месо на отвратителните човекоядци.

Само Курупедо беше спокоен и не губеше нито за миг хладнокръвие, зает изцяло с набавянето на храна. Вечерта той направи знак на белите си другари да го последват.

Те се намираха от южната страна на селото, докато вратата, през която трябваше да влязат беше от западната. Трябваше да заобиколят и индианецът ги поведе към гората. Към полунощ, вече бяха приближили до поляната, където бе разположено главното село на тупите.

Курупедо извади намазаните си с вулрали стрели, прегледа ги, пъхна една в граватаната и каза:

– Да вървим, Курупедо е готов.

Нощта беше мрачна, защото цялото небе беше покрито с облаци. Само във въздуха се мяркаха светещи насекоми, които прорязваха царувашката в гората и на поляната тъмнина.

Тримата другари бавно и предпазливо се приближаваха към селото, без да губят от поглед палисадата, очертанята на която се различаваха слабо в нощта. Индианецът вървеше напред. От време на време той спираше, надигаше се на пръсти, оглеждаше се наоколо и след това продължаваше пътя си, като се плъзгаше по тревата като змия.

След четвърт час те стигнаха благополучно до оградата, без да привлекат вниманието на жителите на селото. Там, както се виждаше, всички спяха дълбоко. Не се чуваше никакъв шум, дори и огънят, наклонен пред карбета на пленниците беше угаснал.

Те запълзяха край оградата, докато стигнаха до мястото, където трябваше да се намира Япи.

– Дали ще бъде там?

– Познавам го от години и знам цената му! – отговори Диас.

Той отскубна малко трева, доближи я до устните си и изсъска като наподобяваше кобра толкова добре, че дори и Курупедо се обърна, защото си помисли, че някъде наблизо се намира това опасно влечуго.

Малко след това иззад оградата отговори същото изсъскване. След това се чу лек шум и едната от дъските, които закриваха входа се повдигна, откривайки тесен отвор, достатъчен за един човек да се провере през него.

Курупедо, захапал граватаната си, влезе пръв, след него се проверя Алваро, като държеше пушката си готова за стрелба, а последен влезе Диас.

Япи се отдели от тъмнината. Двамата с Диас бързо размениха

следните реплики:

- Нищо ли не забелязаха?
- Не – отговори Япи.
- Всички спят ли?
- Да.
- А воините, които пазят карбета?

- И те спят. Дори огънят е загаснал.
- Гарсия знае ли, че сме тук?
- Успях да му кажа.
- Прекрасно. Да вървим напред.

Отляво и отдясно на вратата се издигаха огромни постройките, които хвърляха черни сенки.

Двамата бели и индианецът тръгнаха след Япи, като стъпваха на пръсти и се подпираха на стените на колибата. Алваро и Диас чувстваха, че челата им се обливат със студена пот и сърцата им замират. През стените се чуваше тихото похъркване на обитателите.

Минаха край няколко колиби и вече приближаваха поляната в центъра, където се извършваше церемонията по избиването и изпичането на пленниците, когато Япи внезапно се спря и се притисна до стената.

– Какво има? – тихо попита Диас.

– Зад ъгъла на този карбет, който е пред нас ми се стори, че видях човешка сянка – отговори той.

– Нима е възможно да са ни проследили?

– Като излязох от моя карбет всички семейства вече спяха.

– Остави ли вратата отворена?

– Да, повелителю.

Те постояха няколко минути притиснати до стената, като се вслушваха внимателно и се взираха наоколо.

– Сигурно ти се е сторило – каза Диас и се обърна към Курупедо, който продължаваше да се вслушва.

– Видя ли нещо? – го помита той.

– Не – отговори индианецът, – но Курупедо чул.

– Какво чу?

– Пясъкът изскриптя.

– Аз нищо не чух.

– Горският индианец чува и най-тихите шумове – възрази Курупедо. – Нищо не убягва от слуха му. Той чува дори змия, която пълзи по тревата.

– Какво да правим?

– Не сме дошли тук на разходка – каза Курупедо. – В граватаната си имам отровна стрела, която ще полети тихо към този тупи, който ни следи.

Той направи повелителен знак на Диас да не мърда. След това се отдели от стената и като прекоси безшумно поляната, се скри зад ъгъла на една постройка.

Изминаха няколко минути, изпълнени с мъчителна тревога и внезапно се чу остър вик, който наруши дълбоката тишина над селото.

Някакъв човек – индианец се спусна към поляната, като държеше с две ръце гърлото си. Той се олюля и се строполи на земята. От всички карбети наизскачаха воители, които викаха силно от уплаха.

– Да бягаме! – извика Диас.

Курупедо, бърз като сърна, побягна с него. Тупите ги последваха, като размахваха криваци.

– Улучих го твърде долу – успя да каже той на Диас.

Те се спуснаха към карбета, водени от Япи, но тупите се стичаха от всички страни.

– Сеньор Виана, стреляйте, защото иначе сме загубени! – извика Диас.

Единствено изстрелите можеха да спрат тълпата диваци, която беше готова да се нахвърли отгоре им.

Алваро се обърна и стреля право срещу тълпата тупи, която изпълваше поляната.

Силният блясък и гърмежът зашеметиха индианците. Те тутакси спряха и с виковете се пръснаха на всички страни.

За нещастие, воините, които се бяха появили откъм оградата и чуха само гърмежа, не видяха резултата от изстрела и при бягането си, отделиха Алваро от другарите му и той се видя притиснат между редиците на бягащите.

Като схвана опасността и видя, че му е напълно невъзможно да настигне другарите си, Алваро се спусна инстинктивно към поляната, с надеждата, че ще успее да пробяга селото и да намери друг изход. Паниката и страхът, които царуваха сред редовете на тупите, както и тъмнината, благоприятстваха подобен опит. Алваро се озова на поляната, където беше карбетът на пленниците, но там за свой ужас видя, че проходът е заварден от воините, които се стичаха от противоположната страна на оградата.

За един миг му хрумна мисълта да замени пушката с тояга и да се

опита да си пробие път през редовете на индианците. Но веднага разбра, че е безумие да се бори с тези хора, които си служеха толкова сръчно със страшните си криваци.

„Хванаха ме?“ – си помисли той с отчаяние.

Той се намираше до карбета на пленниците, вратата на който беше прикрита с розозка. Стражата, която се намираше пред карбета се беше разбягала.

„Гарсия е вътре!“ – помисли си той.

И се вмъкна в карбета, като вървеше пипнешком из помещението, в което цареше пълна тъмнина.

– Гарсия! Гарсия! – извика той.

– Сеньор Алваро!

Гарсия се спусна стремително към него.

– По-тихо!... Откриха ни... Всичко е изгубено!

– А Диас? – попита с разтреперан глас Гарсия.

– Не зная... побягна... може би е убит или пленен! Чакай да си напълня пушката. Проклетие! Предчувствах, че всичко ще свърши зле!

Отвън се чуваха силните викове на изплашените диваци.

Тълпа хора със запалени клончета в ръце тичаха на всички страни, размахваха криваци и търсеха враговете из тесните пътеки между карбетите. Виждаше се, че диваците са силно разгневени, че не успяха да намерят никого. Виковете им, прераснали в рев, долитаха отдалече, но гласовете им ставаха все по-дрезгави.

„Дали Курупедо и Диас са успели да избягат?“ – мислеше си със страх и отчаяние Алваро, като се вслушваше във виковете.

Той напълни пушката си и застана пред вратата, твърдо решен също да продаде живота си и да застреля първия тупи, който се осмели да прекрачи прага на колибата.

Гарсия не беше вързан, защото бразилците нямат навика да завързват пленниците, затворени в карбета. Ето защо, той застана до Алваро, въоръжен с една тояга, която беше намерил в един от ългите на колибата, готов да помага.

Тупите навярно вече бяха забелязали, че ужасният огнен човек се е скрил в карбета на пленниците, но не се осмеляваха да се приближат и да го заловят. Вероятно славата на Карамура, владетелят на небесния огън беше достигнала до тях и те не чувстваха достатъчно смелост, за да се борят с него.

Диваците се събраха на просторната поляна и на групички разговаряха, като ръкомахах заплашително, но не се осмеляваха да нападнат

карбета, където се криеше Карамура.

– Те вече знаят, че съм тук – каза Алваро.

– И се страхуват – отговори Гарсия. – Навярно индианското момче им е разказвало, че вие сте владетелят на небесния огън и убивате с него по-бързо, отколкото те със своите стрели.

– Дали ще трае дълго този страх? – извика Алваро.

– Имате ли много патрони?

– Поне още за петнадесет изстрела.

– Достатъчно за да издържим една дълга обсада.

– А дали е достатъчно здрава тази колиба?

– Да, построена е с огромни греди.

– А възможно ли е да се покатери човек на покрива ѝ?

– Тук, в ъгъла видях едни пръти, а там горе има отвор, през който прониква светлината.

– Ако можехме да барикадираме вратата!

– Ето там има огромни гърнета, които сигурно служат за варене на месото на пленниците. Те могат да ни послужат.

– Взemi пушката и щом видиш, че някой приближава, стреляй. Аз ще отида да намеря тези гърнета.

– Те са там, в тъмния ъгъл – каза Гарсия. – Повече от дузина са и са с грамадни размери.

Кой знае колко нещастници са сварени в тях!

Алваро се запъти към ъгъла, посочен му от Гарсия и на светлината на факлите на диваците, която проникваше през процеците на колибата, видя десетина глинени съдове, високи около метър и половина и толкова огромни, че във всеки от тях можеше да се сварят двама пленника едновременно.

– Гърнетата на човекоядците! – промълви с разтреперан глас Алваро. – Сигурно и на нас ни е съдено да завършим живота си тук и да бъдем сварени в тези съдове като пилета.

Той дотъркаля с неимоверни усилия глинените съдове един след друг до вратата и построи с тях двойна барикада, която трудно можеше да се разруши, поради огромната тежест на гърнетата. Докато той работеше, Гарсия държеше индианците в страх, като от време на време насочваше към тях пушката, мушвайки я през процеците между гърнетата.

– Сега де се опитаме да се качим на покрива – каза Алваро. – Оттам по-лесно ще можем да наблюдаваме действието на обсаждащите ни и ще ги улучваме с по-голям успех.

– Пазете се, сеньор и не стреляйте! – възрази му Гарсия. – И тупите

умеят да използват вулрали!

– Ще се пазим – отговори Алваро. – Поляната е голяма, а стрелите на граватаната не могат да летят на големи разстояния, докато моята пушка стреля на петдесет метра.

Като се разтършуваха по ъглите на колибата, те намериха няколко големи и дебели върлини, на повърхността на които имаше дълбоки резки, на разстояние около 30 сантиметра една от друга.

– Може би тези върлини са бразилски стълби! – каза Алваро. – Както и да е, ние ще се възползваме от тях, за да се изкачим на покрива.

В средата на покрива на карбета имаше една кръгла дупка, през която проникваше светлина в колибата.

Алваро подпря двете върлини и без особен труд се изкачи на покрива, построен от дебели греди и покрит с дебел пласт бананови листа.

Диваците продължаваха да стоят на поляната. Те бяха обкръжили карбета, но на почтено разстояние от него. Встрани бяха наклали огньовете, за да могат на светлината им да следят обсадените.

– Те са не по-малко от двеста души. – каза Алваро – без онези, които са се втурнали да преследват Диас и Курупедо. Само да успеем да издържим до пристигането на тупинамбите!

– Мислите ли, че тези диваци ще ни се притекат на помощ? – попита Гарсия.

– Не се съмнявам в това, ако Диас и Курупедо са успели да избягат. Но Диас не е такъв човек, че да допусне да го заловят тези човекоядци! Той ще се завърне тук, начело на тупинамбите, уверен съм в това... Ах, ако беше тук и твоята пушка!...

– Казаха ми, че тя е в колибата на пийето на племето.

– Кой ти го каза?

– Индианското момче.

– Как попадна в ръцете на тези разбойници? Ако беше ме последвал веднага, нямаше да попаднеш в ужасното положение в което се намираш, а край тебе и аз.

– Аз се готвех да побягна към саваната, когато зад мен се спуснаха бегълците от полесражението. Стрелях, като се надявах да ги спра, но не улучих никого. Един индианец с великански размери ме вдигна на ръце и ме понесе към гората. Еймурите ни преследваха с удивително постоянство, като се стараеха да заловят, колкото е възможно повече пленници. Тупите вече смятаха, че са загубени, когато внезапно жителите на това село има се притекоха на помощ. Те се нахвърлиха върху победителите и настана страшно клане. Мисля, че никой от еймурите не се спаси.

– Да. Видяхме трупове им. Продължавай! – каза Алваро.

– Те ме затвориха в тази колиба и ми дадоха да разбера, че ще ме изядат.

– Зле ли се отнасях с теб?

– Напротив, старяха се да ме развлекат, изпращаха при мен девойчета, за да ме накарат да танцувам и ме хранеха с отбрани ястия.

– Искали са да те угоят по-скоро.

– А когато се наситех, те насила ме караха да гълтам някакви сладки корени, учудвам се, как стомахът ми не се пръсна от такова количество храна.

– Бедният Гарсия! – извика Алваро с тъжна усмивка. – Приготвяли са от теб страсбургска гъска.

– Ох, ако това беше продължило няколко месеца, щях да заприличам на буре...

– Ах! – извика внезапно Алваро, като се удари по челото, сякаш му беше хрумнала внезапно някаква мисъл.

– Какво ви стана, сеньор?

– А какво ще ядем?

– Тук има няколко плода, останали след вечерята, и питки от маниоково брашно.

– Това е много малко – отбеляза Алваро със загриженост. – Как ще живеем до пристигането на тупинамбите?

– Затова пък имаме вода, която се прецежда през шуплите на глинени съдове.

– Не бива да се отчайваме! – извика Алваро. – Ще се опитаме да минем без храна.

XXIX В обсада

Небето започваше да просветлява и на изток се появиха първите лъчи на зазоряването, които оцветиха в розово хоризонта.

Диваците все още стояха на местата си около карбета. Те дори бяха насядали на земята и не сваляха очи от обсадените, които се намираха на покрива.

Защо не започваха никакви действия? Какво чакаха? Броят им беше напълно достатъчен за да превземат карбета с пристъп...

От време на време някой от тях скачаше на крака, размахваше юмрук към Алваро и извикваше гръмогласно:

– Карамура! Карамура!

– Да, аз съм Карамура, огненият човек! – отговаряше гръмко и Алваро, като им показваше пушката си. – И съм готов да стрелям по вас.

– Карамура! Карамура! – викаха в хор диваците, като скачаха на крака и размахваха страшните си криваци. Освен това те движеха челюсти, сякаш искаха да дадат възможност на обсадените да разберат, че ги очаква удоволствието да бъдат изядени.

Впрочем нито един от диваците не се осмеляваше да прекрачи напред. Плашеше ги пушката, която проблясваше в ръцете на огнения човек.

Винаги, когато Алваро насочваше пушката си надолу, като че ли се готвеше да стреля, най-страхливите се разбягваха, и се скриваха в карбетите, а жените и девойките надаваха страшни писъци, сякаш това оръжие можеше да разруши цялото село с един изстрел.

Но най-смелите от воините вече се опитваха да пускат стрели срещу обсадените. Но тези стрели рядко достигаха до покрива и не можеха да причинят никаква вреда. Пускащият стрелата, обикновено побягваше веднага след това, защото очакваше, че Карамура ще го поразии с огън. След като се скриеше в карбета, смелият дивак не се решаваше да излиза повече оттам. Но тази мирна обсада започна да безпокои силно Алваро; той предпочиташе пряко нападение, защото тогава повече можеше да разчита на ефекта, който произвеждаше оръжието му върху суверните диваци. Той не искаше пръв да започва враждебни действия, за да не настройва диваците твърде много срещу себе си.

– Това започва да ми омръзва – каза той на Гарсия, който не се

отделяше от него. – Бих искал да зная кога ще свърши тази обсада?

– Аз подозирам нещо – каза Гарсия.

– Какво?

– Тези диваци чакат завръщането на другарите си, за да предприемат нападение.

– Те няма скоро да се появят. По всяка вероятност те продължават да преследват Диас и Курупедо, защото се надяват, че ще ги заловят.

– Ако ги заловят, с нас е свършено! Тогава не можем да разчитаме на помощта на тупинамбите.

– Диас е много хитър и ловък. Щом е успял в продължение на толкова дни да се крие от еймурите, които са го преследвали с такава упоритост, няма да допусне да бъде заловен и от тупите. Освен това той не е сам. С него е и Курупедо, един от най-доблестните воители от племето на тупинамбите.

– Колко време ще им трябва да се върнат тук? Всичко зависи от това!

– Индианците са неуморими – възрази Алваро.

– Но нашите припаси са твърде малко. Не зная дори дали ще ни стигнат за закуска.

– Все пак ще оставим една част и за обед.

– А утре?

– Ще гледаме слънцето. А ти слез долу и преброй припасите.

– Ах! Ако знаех, че ще ни обсадят, щях да се постарая да скътам нещичко.

– Късното разкаяние не служи за нищо, бедни ми Гарсия. Слез по-скоро, а пък аз ще наблюдавам тези разбойници, които са лакоми за месото ни.

Гарсия слезе долу и скоро се завърна на покрива, но лицето му беше по-мрачно от преди.

– И така, мое момче? – попита го Алваро.

– Работата е лоша, сеньор. Запасите ни са твърде оскъдни.

– Но все си намерил нещо, нали?

– Три маниокови питки и два плода.

– А плодовете големи ли са?

– Колкото главата на дете.

– Все пак това ще ни стигне за три пъти... Ах, това е Япи. Откъде се е появил тук? Мислех, че е избягал заедно с Диас и Курупедо.

Япи се появи на прага на един карбет, който се намираще срещу този на пленниците.

Видът му беше печален и очите му, пълни със сълзи. Той бързо направи някакъв знак на обсадените и се скри в карбета.

– Искам да го видя! – извика Алваро.

– Но той не може да направи нищо за нас. Дако се беше опитал да ни спаси, веднага щяха да го убият и изядат, макар че племето го е осиновило.

– Кой знае! – каза Алваро. – Тези индианци кроят нещо...

Внезапно, кръгът около карбета с пленниците се разтвори и част от воините влезе в един огромен карбет, най-големия в селото. Алваро беше видял преди това, че там влязоха предводителят и неговата свита. Той позна предводителят по диадемата от пера на папагал.

– Събират се на съвещание – отбеляза той.

– Скоро ще имаме някакви новини.

– Може би ще решат да ни нападнат.

– Възможно е да се опитат да си пробият път в карбета.

– Предупредете ги, сеньор.

– Да. Аз ще стрелям по карбета – каза Алваро. – Когато по-добре се запознаят с мощта на пушката ми, те няма да се осмелят да ни нападнат.

Карбетът, към който се бяха запътили воините беше в края на поляната, на триста крачки разстояние.

Алваро, който искаше да впечатли диваците, да ги изплаши и убеди, че огненият човек е непобедим и че действително разполага с небесен огън се прицели към вратата на карбета и гръмна...

Из цялото село се понесоха ужасни викове. Мъже, жени и деца излязоха от карбетите и обхванати от страх се спуснаха към оградата, сякаш централната част на селото е обречена на разрушение.

В карбета, където се провеждаше съвещанието цареше невъобразима паника. Сякаш диваците се бяха превърнали в зверове; те ревяха като ягуари и виеха като вълци.

„Дали съм убил някого?“ – помисли си Алваро, като пълнеше пушката си.

Дванадесет души излязоха от карбета със силни викове:

– Карамура! Карамура! Парагвацу!

– Какво е това Парагвацу? – запита се с недоумение Алваро.

– Чувал съм тази дума – каза Гарсия. – Те я повтаряха, когато ме водеха тук. Трябва да е някакво заклинание.

От карбета излязоха други воини, които носеха върху криваците си, кръстосани като носилка някакъв човек, който не проявяваше никакви признаци на живот. Главата му беше украсена с диадема от пера.

– Сигурно съм убил някой предводител – каза Алваро.

Воините поставиха трупа на земята и започнаха да танцуват около него някакъв демоничен танц, като ревяха като диви зверове.

Те правеха огромни скокове, яростно размахваха криваци, свиреха със свирки, направени от човешки кости и със заплашителни жестове сочеха към Алваро.

Броят на воините на поляната непрекъснато се увеличаваше. Дойдоха воини и от съседните карбети. Всички бяха въоръжени с криваци, граватани, огромни лъкове, дълги почти два метра и каменни секири.

Внезапно въздухът се изпълни с облак стрели. Стрелите на лъковете и граватаните бяха насочени срещу покрива на затвора, към стените и гърнетата, с които беше барикадиран входът. Те летяха една след друга със шеметна бързина и във въздуха непрекъснато се чуваше свистене и бръмчене.

– Те предприемат нападение – каза Алваро, като легна на покрива, за да не служи за мишена. Гарсия последва примера му.

Но стрелите не стигаха до покрива, защото диваците не смееха да се приближат. Сега страхът ги възпираше още повече, макар че броят на воините се беше удвоил. На поляната имаше най-малко четиристотин души и обсадените щяха да пострадат зле, ако воините решеха да превземат карбета с пристъп.

Алваро не можеше да предприеме нищо срещу тях, защото имаше само една пушка и губеше време при пълненето и.

– Ако имахме и твоята пушка, Гарсия! – каза той печално.

Градушката от стрели, които се сипеха върху карбета продължи няколко минути, придружавана от оглушителните викове на диваците, които за да се окуражат не спираха да викат и да удрят криваци едни о други.

След това няколко от най-смелите воини се отделиха от останалата маса и се запътиха към входа на карбета.

– Сеньор Алваро – прошепна Гарсия, който беше започнал да се безпокои. – Те идват да разрушат гърнетата, които заграждат входа.

– Ще видим – каза Алваро, като скочи на крака.

Един от вождовете вървеше начело на малкия отряд, като въртеше кривака си с шеметна бързина.

– Ще опитам да прониза ръката му – каза Алваро. – Ако успее да го направя, те ще се уверят, че нищо не може да се противопостави на Огнения човек.

Той се наведе, като опря лакътя на лявата си ръка на коляно и

внимателно се прицели.

Предводителят спря да върти кривака си, но го вдигна нагоре и го задържа така като знаме. Чу се гърмеж и кривакът, разцепен на две падна върху главата на дивака, който се наведе от удара.

Невъзможно е да се опише впечатлението, което произведе върху диваците този необикновено сполучлив изстрел, който би направил чест и на най-изкусния от европейските стрелци!

Виковете и шумът веднага секнаха, като че ли всички бяха парализирани. След това вцепенението, обхванало диваците се превърна в панически ужас.

Започна шеметно бягство. Диваците бяха по пътеките на селото. Едни се скриха в карбетите, други зад оградата, където вече бяха потърсили убежище жените и децата на племето.

Предводителят, когото кривакът беше ударил по главата, лежеше на земята в очакване на огнената стрела на Карамура.

– Дали е умрял от страх или наистина съм го убил? – извика Алваро и прихна да се смее, като видя бягството на диваците.

– Не, сеньор! – извика Гарсия, който се беше доближил до самия край на покрива, за да вижда по-добре. – Погледнете, той си мърда краката и ръцете!...

Внезапно мнимият мъртвец скочи и с невероятна бързина изтича до най-близкия карбет, без да се осмели да вдигне от земята парчетата от кривака си.

– Мисля, че в момента са толкова изплашени, че ще оставят Огнения човек на спокойствие – каза Алваро. – Няма да се осмелят да се върнат!

– А ние да се възползваме от това и да закусим – каза Гарсия. – Това не е попречило на апетита ми.

– По-кратко, момче, по-кратко! Трябва да съдържаме апетита си. Не трябва да ядеш колкото ти се иска, лакомо момче! Трябва да се задоволиш с половин питка и парченце от този плод.

Трябва да сме много пестеливи.

Те седнаха на края на отвора на покрива, като спуснаха краката си надолу, уверени, че поне в тази минута никой няма да ги безпокои и по братски си разделиха питката и плода.

Филтрираната през шуплестия глинен съд вода, трябваше да им замени палмовото вино, което сега не можеха да си набавят.

Диваците стояха на прилично разстояние, като наблюдаваха обсадените, опасявайки се, че могат да избягат от карбета. Впрочем

бягството беше напълно невъзможно. Палисадата, която ограждаше селото беше много висока и не можеше да бъде прескочена, а освен това бягащите трябваше да се борят с огромно множество врагове, въоръжени с лъкове и отровни стрели.

Но Алваро и не мислеше да бяга. Той нямаше никакво желание да се излага на страшното действие на вулрали. Затова той предпочиташе да стои обсаден и да чака тупинамбите.

Денят измина спокойно, без вълнения, дори Алваро успя да поспи два часа, докато Гарсия пазеше. Трябваше да се подготвят да бъдат бодри през нощта.

Преди залез слънце, те видяха от върха на своята наблюдателница влизат в селото многобройни отряди диваци, изцапани с кал и тиня от петите до главата.

– Сигурно това са воините, които се бяха спуснали да преследват другарите ни – каза Алваро, който ги наблюдаваше внимателно.

– Не виждате ли Диас сред тях? – попита Гарсия.

– Не, нито него, нито Курупедо.

– Значи са успели да избягат.

– Казах ти, че са много опитни воини.

– И смятате, че са се запътили към селото на тупинамбите?

– Сигурен съм в това. Диас ще направи всичко за да ни спаси.

– А ако тупинамбите откажат да го последват?

– Тогава, бедни ми Гарсия, не ни остава нищо друго, освен да се примирим с мисълта, че ще бъдем изпечени и изядени!

– Аз първо ще се застрелям! – каза мрачно Гарсия.

– Все пак няма да избягаш от стомаха на диваците. Няма ли да бъде по-добре да влезеш в едно от тези гърнета и там да се убиеш, за да избавиш диваците от труда да те поставят в него?

– О, сеньор! Как можете да се шегувате?...

– Е, не е ли все едно човек да умре с плач или със смях? – извика Алваро. – Но ние не трябва да се отчайваме. Още не е време да губим всяка надежда.

– Да... Но е време да се готвим за бой, сеньор... Погледнете, диваците напуснаха оградата и сега са се разположили около стените на карбета.

– С това кръгът около нас се затяга. Те се опитват да ни попречат

да избягаме. Трябва да внимаваме да не ни нападнат ненадейно... А сега, да вечеряме, докато имаме още малко време. Закуската ни беше твърде оскъдна, а апетитът ми е огромен.

– А утре?

– Ще ни остане една питка и ще се задоволим с нея – каза Алваро.

Както предишния ден, небето постепенно се покри с облаци и всички потъна в тъмнина, едри капки дъжд шумно закапаха но покривите на карбетите, но не се чуваше никакъв друг звук. Индианците не се виждаха никъде, вероятно се бяха изпокрили от дъжда в колибите си. Около поляната нямаше огньове. Сякаш всичко в селото беше замряло. Но тази тишина и това спокойствие не вдъхваха доверие на Алваро. Напротив само усилваха тревогата му.

„Дали не се канят да ни нападнат внезапно, под прикритието на тъмнината?“ – мислеше си той, със замряло сърце.

– Сеньор Алваро, защо не се опитаме да избягаме? Не виждам никакви диваци – обърна се към него Гарсия.

– Не вярвай на това, момче. Уверен съм, че ни дебнат и само чакат сгоден случай да ни нападнат. Легни до мен и бъди готов да отблъснеш нападението.

Те се изкачиха на най-високата част на покрива и се притиснаха един до друг, като се скриха под огромните листа, с които беше покрит покрива.

Дъждът продължаваше да вали като из ведро и ударите на капките разпръскваше тишината. Никъде не се виждаше светлинка и пълна тъмнина царуваше в селото и в близката гора.

Алваро, който беше скрил пушката под дрехата си, за да не се намокри барута, се вслушваше със затаен дъх.

Понякога му се струваше, че чува странно шумолене и че покривът се тресе, сякаш по него се катерят хора.

Изминаха около три часа, когато внезапно се чу леко бръмчене на стрела забита в гредите на покрива.

– Чувате ли, сеньор? – попита Гарсия, който се бореше със съня.

– Да – отговори Алваро.

– Пуснали са стрела с надеждата, че ще ни улучи.

– Но тази стрела не е от граватана – забеляза Алваро. – Тънките стрели не издават такъв звук.

– Стори ми се, че някаква върлина е намушкана в покрива – каза Гарсия.

– Да отидем да видим.

– Бъдете предпазлив, сеньор. Помнете, че дори най-малкото одраскване с такава стрела е смъртоносно.

– В такава тъмнина човек не може добре да се прицели.

Той допълзя до края на покрива и очите му, привикнали с тъмнината, видяха някаква пръчка, която, обаче, не приличаше на обикновена стрела. Като се приближи до нея той едва не извика.

Това беше бамбукова тояга дълга един метър, на която беше придадена формата на стрела. Очевидно тя беше хвърлена с един от грамадите лъкове, които Алваро беше видял в ръцете на диваците. В средата на стрелата беше привързано тънко въже. Тя висеше надолу от покрива и когато Алваро я дръпна, почувства някакво съпротивление, като че ли на края и имаше нещо завързано.

– Какво означава това? – попита той. – И защо са хвърлили тук тази стрела?

– Той отново я дръпна с всичка сила и чу, че нещо се удари в стената на карбета.

– Сеньор, какво дърпате? – попита Гарсия, като допълзя до него.

– И аз самият не знам.

– Може би дърпате някой дивак?

– Само това ни липсваше!

Алваро дръпна въжето по-силно и извлече една от онези кошници, в които диваците държат припасите си. Гарсия му помогна да я качи на покрива.

– Какви са тези чудеса, Гарсия: това е твоята пушка!...

Колкото и невероятно да беше това, то беше вярно: в кошница, с големина два метра, покрита с листа се мъдреше една пушка, същата пушка, която тупите бяха взели от Гарсия и дали на пийето на племето да я пази.

Но това не беше всичко. Тайнственият покровител на обсадените не само се беше погрижил да ги снабди с това страшно оръжие за защита, но беше сложил в кошницата и хранителни припаси, за да могат да продължат съпротивата. Наистина, заедно с пушката, толкова скъпоценна за обсадените, в кошницата имаше две дузини маниокови питки, още толкова плодове, като тези, които бяха яли на закуска, и една голяма печена патица, а освен това една кратунка, пълна с някакво силно питие, приличащо на палмово вино.

– Това се казва подарък! – извика Гарсия. – В тази минута за нас това е по-ценно от патроните.

– Разбира се! Спасителна помощ! – отговори Алваро.

– Всичко това трябва да ни е изпратило индианчето, което ни служеше за преводач.

– Не се и съмнявам в това. Кой от приятелите ни би могъл да отмъкне тази пушка!? А това момче е верен приятел на Диас. Сега нека тупите се опитат да ни нападнат! Имаме две пушки и храна за цяла седмица. Можем да чакаме без страх пристигането на тупинамбите.

XXX

Между огъня и стрелите

Нямаше съмнение, че само Япи можеше да помогне на обсадените в критичния момент.

Той беше проявил към тях приятелски чувства още по време на пленничеството им при еймурите, а сега се беше възползвал от паниката и тъмнината и им беше изпратил пушката, която беше отмъкнал преди това от магьосника на племето, на когото беше поверена да я пази. По-неже знаеше, че обсадените гладуват, той беше прибавил към пушката и хранителни припаси, които тайно бе приготвил за тях.

Тази неочаквана и крайно необходима помощ ободри обсадените, които вече бяха започнали да се отчайват относно благополучния изход от обсадата. Сега, когато имаха на разположение две пушки, те се чувстваха достатъчно силни да продължат борбата.

Възможно беше тупинамби да са вече на път и с ускорен ход да са се запътили към селото на тупите, техни заклетии врагове и многократни нападатели.

– Сега ние с теб сме непобедими – каза Алваро, като прегледа пушката на Гарсия и се убеди, че не е повредена. – Когато тупите видят, че и двамата сме въоръжени, те няма да имат достатъчно смелост да ни нападнат... Ах, мило момче, не съм се надявал на толкова успешен изход! Сигурно двамата сме родени под щастлива звезда. Дори започвам да си мисля, че бразилците никога няма да успеят да впият зъби в месото ни!

– Представям си учудването на тези диваци, когато видят, че пушката е изчезнала от колибата на магьосника и е долетяла в ръцете ни! – извика Гарсия.

– Ние ще добием славата на непобедими пиаие и ни най-малко не бих се учудил ако изядат своя магьосник.

– Бедният!

– Но какво ли правят тези диваци? Вижда ми се невероятно, че не се възползват от тъмнината, за да ни нападнат. Тази тишина наоколо много ме смущава.

– Но, сеньор, никъде не се вижда и една човешка сянка, не се чува и най-малкия шум.

– Въпреки това аз се тревожа. Не трябва да спим и най-добре да удвоим бдителността си... Чакай!... Не чуваш ли някакъв глух шум? Като

от падането на дърво...

– Сигурно са затворили вратата на някой карбет или на някоя ограда.

– Хм! Казах ти, че тези диваци не спят.

– Имаме две пушки, сеньор!...

– Да, и при най-малката опасност, веднага ще започнем да стреляме. Ти, Гарсия, наблюдавай тази страна, а аз – другата... Ако видиш нещо подозрително, стреляй без да чакаш знак от мен... Ти не стреляш лошо.

Те се разположиха в двете противоположни страни на покрива, на самия му край, за да виждат по-добре поляната и търпеливо зачакаха настъпването на деня.

Както изглеждаше тупите бяха много заети с нещо. От време на време обсадените чуваха някакви глухи удари, като че ли на поляната се стоварваха дървета, както и някакъв шепот, сякаш се даваха заповеди с тих глас.

Мяркаха се човешки сенки, които бързо и безшумно се плъзгаха по селото и изчезваха зад карбетите, които ограждаха поляната.

Алваро се опитваше да отгатне, какво правят диваците, но тъмнината и дъждът му пречеха да види какво става на края на поляната.

„Дали не се готвят да затегнат обсадата? – питаше се тревожно той. – Впрочем, ние ще съумеем да я задържим до идването на Диас.“

Най-после тъмнината започна да се разсейва и с появата на първите слънчеви лъчи дъждът престана.

Опасенията на Алваро се оправдаха.

За да не се излагат на изстрелите, от които толкова се страхуваха, тупите се бяха възползвали от тъмнината и бяха обградили поляната с огромни, дебели дървета, чиито клони бяха изсечени. Тези греди бяха така поставени, че можеха да се обръщат без особена трудност към карбетите.

Това беше един вид подвижна барикада, зад която се бяха скрили многобройни воини, въоръжени с лъкове и граватани, готови да обсипят със стрели обсадените.

– Обсада по всички правила – каза Алваро, като отстъпи бързо към средата на покрива. – Ще трябва да сменим квартирата си, ако започнат да движат тези дебели греди по поляната.

Никога не съм предполагал, че тези диваци са толкова хитри!

– А ние какво ще предприемем, сеньор? – попита тревожно Гарсия.

– Можем да се съпротивяваме дълго от вътрешността на карбета.

Ако стане нужда, ще пробием бойници и няма да жалим патроните... Сега сме добре запасени в това отношение. Хранителните припаси също са достатъчни.

– Все още не сте се отчаяли, нали, сеньор?

– Ни най-малко. Сега ще изстреляме няколко патрона, за да разберат нападателите, че имаме две пушки. Мисля, че това ще поразии доста тези проклети диваци...

Както се виждаше, тупите бяха решени да убият обсадените и започнаха да преместват гредите към карбета, като в същото време грижливо се прикриваха зад тях, за да не могат да ги засегнат куршумите.

– Гарсия, стреляй! – извика Алваро, който започна също да се безпокои. – Не трябва да ги допуснем да се приближат до стените на карбета.

Гарсия, който преместваше хранителните припаси на безопасно място, бързо се изкачи на покрива.

– Един изстрел отдясно и един отляво – изкомандва Алваро. – Постарай се да разбиеш някоя глава.

Макар, че не бяха се приближили достатъчно, диваците започнаха да стрелят с големите си лъкове и няколко стрели се бяха забили в стените на карбета.

Гарсия и Алваро стреляха един след друг. Веднага след изстрелите им се чуха силните и изплашени викове на диваците, които тутакси напуснаха барикада си и се спуснаха към най-близките карбети.

Без съмнение, удивлението на диваците беше безгранично, когато чуха двата изстрела и разбраха, че сега и двамата обсадени имат разрушителни оръжия, докато преди това само единият от тях можеш да стреля.

Каква мощ имаха тези бели хора, които така лесно можеха да използват небесния огън и да поразяват с него диваците!

И двата изстрела не нараниха никого, но всяха в редиците на диваците силна уплаха. Но след първия миг на панически ужас, последва нов изблик на бясна ярост. Наистина, не бяха изменили и десетина минути, когато диваците отново се върнаха на барикадите си.

Те викаха отчаяно и хвърляха цели облаци стрели, а предводителите им ги окуражаваха и ги подтикваха към нападение, усилвайки яростта им.

Двама души бяха успели в продължение на няколко денонощия да държат в страх цялото племе, което до този момент се смяташе за непобедимо. Това беше нещо нечувано и самата мисъл за това ожесточаваше

диваците.

– Ах, сеньор, започва да ме обзема страх!

– Стреляй по-чевръсто и не щади никого!

Огромните стъбла на дърветата, тласкани от множество ръце, наблюдаваха карбета, а криещите се зад тях воители, изсипваха с лъкове и граватани цели облаци стрели към покрива.

Алваро и Гарсия, застанали един до друг, коленичили, откриха огън и убиха двама души, които бяха имали непредпазливостта да се подадат иззад барикадата.

Тези два успешни изстрела задържаха за няколко минути нападателите. Те все още не можеха да преодолеят ужаса, който предизвикваха у тях гърмежите.

– Гарсия, ти само пълни пушките, а аз ще стрелям срещу тези разбойници – каза Алваро, който не се доверяваше напълно на уменията на Гарсия. – Твоите изстрели не винаги са сполучливи.

– Да, сеньор, ... пък и ръцете ми треперят.

– Не се страхувай, момче. Ще отблъснем атаката.

Той започна да стреля, а Гарсия бързо пълнеше пушките и му ги подаваше.

Изстрел след изстрел се сипеха и никой от тях не беше напразен... Всеки куршум поразяваше някой от воините, ту отдясно, ту отляво, ту зад карбета, защото индианците напредваха от всички страни.

Щом паднеше някой от воините, другарите му се спираха за кратко, като надаваха грозни викове, но след това отново се втурваха в нападение.

Стрелите започнаха да се сипят край Алваро и положението стана критично, когато една щастлива случайност преустанови атаката.

Преди няколко минути Алваро беше забелязал сред нападателите един висок индианец, с диадема от пера на главата. Гърдите и ръцете му бяха напичани с гривни и огърлици, направени от късчета злато и скъпоценни камъни, по всяка вероятност диаманти.

Като реши, че така окичения индианец е вожд на племето, Алваро се стремеше да го улучи, но на три пъти не успя. Най-после, на четвъртия път, куршумът постигна целта си.

Предводителят, улучен в гърдите, полетя от върха на гредата, където се беше покатерил и падането му потресе невероятно диваците, като предизвика сред тях неописуема паника.

Воините захвърлиха оръжието си, лъковете, криваците и граватаните, и се разбягаха като обстрелвани с картечница.

До този момент не беше имало такова отчаяно и неудържима бягство!

– Сеньор! – извика Гарсия, поразен от неочакваното отстъпление. – Какъв майсторски изстрел!

– Мисля, че улучих главния предводител на племето – каза Алваро. – Аз го дебнах отдавна и следвах движенията му, с желанието да го пронижа в главата или гърдите...

– Нима това не им е достатъчно!

– Ще видим, приятелю.

– Те не се появяват вече!...

– Ако наистина това е предводителят им, те няма да оставят тук тялото му. Но ето че отново се приближават, като се крият зад барикадата... Навярно идват за трупа...

– Виждам ги, сеньор.

– Този дивак трябва да е бил твърде важна личност...

Индианците, излезли от най-близкия карбет, се прикриваха зад барикадата и се опитваха да приближат до убития си предводител.

Алваро можеше лесно да ги избие всичките, защото ги виждаше прекрасно от върха на покрива и не беше трудно да се прицелва. Но той ги остави свободно да свършат работата си, защото не желаше да засилва яростта им след нападението, което едва не завърши трагично за европейците.

Диваците вдигнаха трупа безпрепятствено и го пренесоха в един от най-близките карбети.

– Да – каза Алваро на момчето, което с любопитство наблюдаваше всичко. – Трябва да съм убил един от най-знаменитите им воини.

– Поразява ме обстоятелството, че те не се опитват да отмъстят за него – каза Гарсия.

– Отлагат отмъщението за по-удобен случай. Мило момче, ние трябва да се защитаваме на живот и смърт.

– Сеньор Алваро, започвам да се отчайвам!... – извика Гарсия.

– А аз още не. Докато имаме патрони и хранителни припаси, не трябва да губим кураж.

– Нима все още се надявате, че тупинамбите ще дойдат?

– Да, Гарсия, все още не съм изгубил надежда.

– Ако бяха дошли днес!

– Да оставим диваците на мира и да закусим, докато не се започнали да ни безпокоят отново.

Тупите се отдалечиха, като носеха трупа на вожда си и на другите

убити по време на този кръвопролитен бой. Както се виждаше, те не се интересуваха повече от барикадата. Бяха оставили само няколко воители, които се криеха зад карбетите и наблюдаваха обсадените, да ле би да избягат.

Жални писъци и плач на жени, мъже и деца долитаха от колибите, които се намираха на края на селото в близост до оградата. Племето оплакваше смъртта на вожда. Развълнуван от последните епизоди на боя, Алваро едва можа да сложи няколко хапки и веднага се върна на наблюдателния пост на покрива на карбета.

Той чувстваше инстинктивно, че ги заплашва някаква страшна опасност, защото беше уверен, че диваците няма да оставят неотмъстена смъртта на един от най-великите си воители.

Гарсия беше обхванат от панически страх и гледаше тревожно към големите гърнета, с които беше барикадирана вратата, мислейки, че рано или късно ще бъде сварен в едно от тях.

Но денят измина съвсем спокойно. Впрочем индианците не спираха да вият жално и да тръбят с бойните си тръби.

При залез слънце, с настъпването на тъмнината тези викове и звуци внезапно утихнаха.

Алваро погледна към Гарсия и видя, че той трепери.

– Ти се страхуваш, бедни ми Гарсия! – каза той.

– Струва ми се, че смъртта вече се докосна до мен – отговори Гарсия. – Дали ще доживеем до утре?

Алваро не знаеше, какво да отговори на бедното момче.

Като се изкатери на най-високата част на покрива, той погледна печално на запад, към края на хоризонта, украсен с червените лъчи на залеза.

– Не виждам никого! – проговори печално той. – Може би ще дойдат твърде късно.

Той седна на покрива, притиснал пушката между коленете си.

Тъмнината бързо се сгъстяваше и отблясъците на залеза се стопиха в небето. Всичко беше потънало в мрак. В селото царуваше тишина, сякаш воините бяха напуснали колибите и бяха отишли някъде.

– Какво ли правят? Какво подготвят? – запита се печално Алваро. – Тази тишина ме плаши.

Внезапно една блестяща точка се мярна на фона на поляната и падна върху покрива. Алваро скочи на крака и извика с ужас.

– Загинали сме!

Той се беше досетил за пъкления план на диваците.

Отчаяни, че не могат да ги заловят живи, диваците бяха решили да ги изгорят в карбета.

Очевидно те се бяха простили с мечтата де ги изядат и жертваха лакомството в полза на отмъщението.

– Гарсия! – извика Алваро. – Не спирай стрелбата и бъди готов да ме последваш, щом ти дам сигнал.

– Да, те искат да си отмъстят с огън на огнения човек! – каза Алваро с мрачна ирония. – Но ние ще се сражаваме и ще се борим докато у нас остане поне един патрон и едно зърно барут.

Стрелите, на края на които беше привързан памук, напоен със смола и запален, падаха от всички страни върху покрива и се забиваха в стените на карбета.

Пластът листа, които покриваше покрива, започна да пуши, но листата отдолу се подпалваха бавно, защото бяха мокри от дъжда.

Алваро и Гарсия стреляха на всички посоки, като обезумели и всеки изстрел беше придружаван от яростните викове на диваците.

Нямаше съмнение, че от тази стрелба имаше малка полза поради дълбоката тъмнина, която обгръщаше обсадените. Те виждаха само горящите стрели, които се сипеха от всички страни, но не можеха да видят тези, които ги хвърлят.

Вероятно диваците се бяха скрили добре зад големите стебла.

Димът започна да обгръща европейците и тук-там па покрива лумваха пламъчета, които хвърляха, зловеща светлина върху вътрешността на колибата.

Огненият човек, обгърнат в пламъци, се изкачи на самия връх на покрива, без да обръща внимание на молбите на Гарсия и продължи стрелбата, макар че около него се сипеха огнени стрели.

– Така ви се пада! – викаше трескаво той, при всеки изстрел. – Ето ви отговора на Карамура!... Елате и го хванете, ако можете! – Той ту изчезваше в облаци дим, ту отново се открояваше на светлината на пламъците, подобно на някой бог на войната, който яростно предизвиква стоци невидими врагове.

Но огният все по-бързо се разрастваше. Листата пламнаха и гредите започнаха да пропадат. Покривът заплашваше да рухне с обсадените.

– Гарсия, отстъпвай! – извика Алваро, който най-последно схвана опасността.

Обгърнат от дим, той бързо се спусна надолу във вътрешността на колибата. Но там не беше по-добре. Стените вече бяха започнали да горят и топлината беше нетърпима, като в огромна пещ.

Алваро хвърли поглед, изпълнен с безнадеждно отчаяние. Изход нямаше.

XXXI

Отстъплението на Диас

Диас и Курупедо, по-щастливи от Алваро, се възползваха от паниката сред диваците и побягнаха по една от криволичещите пътечки между карбетите, която водеше към оградата. Те бяха уверени, че Алваро ги следва. Но когато стигнаха до вратата на оградата, която Япи беше оставил отворена, видяха за свой ужас, че са сами.

– Нещастният, той се е заблудил! – извика Диас отчаяно. – Вместо да побегне към оградата, той е тръгнал в противоположната страна, към центъра на селото... Курупедо, да се върнем и да се опитаме да го спасим.

Той се готвеше вече да се върне, когато индианецът го сграбчи за ръката и го повлече след себе си.

– Нима животът е омръзнал на белия пийе? – каза той. – Ето, тупите се връщат! Бягай, ако искаш да се спасиш! Тупинамбите ще отмъстят за смъртта на белите хора.

След като се съвзеха от уплахата, тупите се спуснаха да преследват бегълците.

Диваците бяха забелязали двамата души, които бягаха към оградата и веднага разбраха, че това са врагове. Тогава се спуснаха да ги гонят, като размахваха яростно криваци.

Беше безумие да се влиза в бой с тях, защото бяха повече от сто души. За Диас и Курупедо това означаваше да се изложат на явна смърт, още повече, че бяха зле въоръжени.

Ако имаха пушки, може би щяха да се опитат да спрат диваците и да ги накарат да се разбягат. Но те можеха да разчитат само на граватаните си.

Диас разбра, че играта е изгубена и сега не е време да се занимава с нещастния Алваро.

Курупедо прескочи вратата и затича с бързината на сърна право към гората, тъмната стена на която се издигаше на петдесет крачки пред него. С отчаяни усилия Диас го настигна в самото начало на гората, когато преследвачите им се пръснаха да ги търсят.

– Към реката – изкомандва Диас. – Трябва да намерим лодката, ако не са я отмъкнали.

– Да, към реката! – отговори Курупедо.

Нашето спасение е там, в наводнената савана.

Те навлязоха в гората. Курупедо бързо се ориентира и веднага зати-ча, следван от Диас, който бързо се приспособи към темпото му. Тупите ги преследваха с ожесточение, но понеже бяха принудени да търсят дирите им, често се спираха, и бегълците се възползваха от това, за да увеличат дистанцията.

Курупедо избра прекия път през гъсталака от восъчни палми, израснали нагъсто една до друга и оплетени с лиани и други паразитни растения. Индианецът спираше само за миг, колкото да си поеме дъх и отново подновяваше тичането, съпровождано от силните викове на тупите, които се чуваха отдалеч.

Към три часа след полунощ капналите от умора бегълци стигнаха до брега на реката. Курупедо огледа брега и видя на изток малък нос, на който се виждаше едно село, което бяха забелязали още при пътуването с Алваро. Той веднага се обърна на запад и като измина седемстотин-осемстотин крачки, се спря до едно дърво, корените на което бяха потопени във водата.

– Лодката! Великият пиае ще ми помогне! – извика той.

Действително, лианите, с които беше завързана лодката, не бяха забелязани от жителите на селото.

С общи усилия Курупедо и Диас изтеглиха лодката на повърхността на водата, като разтвориха грамадните листа на *Victoria regia*, които я покриваха, и изгребах водата от нея с оставените там гърнета.

– А сега в саваната! – каза Курупедо, като се залови за греблата.

Течението на това място беше много бързо и им помогна за около три часа без повече прекеждия да стигнат до саваната.

Гласовете на тупите не се чуваха вече. Вероятно те бяха останали в гората да търсят бегълците, защото предполагаха, че са там.

– Къде можем да намерим тупинамбите?

– Ще отидем в голямото село Тулипа – отговори Курупедо. – Уверен съм, че там ще намерим моите съплеменници. Една част от шайките на еймуриите вече са се отдалечили, а друга част са разпръснати.

– А кога ще можем да стигнем там?

– Ще бъдем там преди залез слънце.

– Значи, ще са ни нужни най-малко два дни, за да се върнем в селото на тупите... Дали ще издържи Алваро толкова време, ако е успял да се скриел някоя колиба?

– Дори и да са го пленили, той няма да бъде изяден веднага. Знаеш, че пленниците се пазят за тържествени случаи – отбеляза наставнически

Курупедо.

– Твоите съплеменници ще дойдат ли с нас?

– Огненият човек е твърде важен и те няма да искат да го оставят в ръцете на тупите. Помисли каква сила ще придобие нашето племе, ако има такъв могъщ пийае, който владее небесния огън и гърми и убива от такова голямо разстояние!

– Вярно е – съгласи се Диас.

– Всички ще се гордеят, че между тях има такъв човек!... Аз съм уверен, че и самите му врагове няма да се осмелят да го изядат...

– Все пак аз се безпокоя за неговата участ и бих искал...

Внезапно Диас се надигна, без да довърши фразата си и като отпусна греблото се вгледа в най-близкия бряг, прорязан от една малка рекичка, устието на която беше осеяно с островчета.

– Какво гледаш?

– Стори ми се, че чух някакво свистене, там в тръстиката – отговори Диас.

– Може би това е някой тапир. На брега на саваната има много от тях.

– Мисля, че това беше свистене на стрела.

– Да не би тупите да са се спуснали по тази рекичка, след като са се досетили, че сме отишли в саваната? – каза тревожно индианецът. – Но ние сме с лодка и няма да сглупим да слезем на брега!

– Но ти самият си ми казвал, че и те имат лодки.

Той бързо огледа саваната и като забеляза на близо група островчета, прибави:

– Дали няма да е по-добре да излезем на брега и там да дочакаме изгрева? Преди да прекосим саваната бих искал да се убедя, че тупите не се готвят да ни преследват с лодки.

– Напълно съм съгласен с теб – каза Диас. – Сред растенията ще бъдем в по-голяма безопасност, отколкото в тази лодка, която вече е забелязана от враговете ни.

– Тогава да гребем по-бързо! – извика индианецът.

Те загърбиха брега и като стрела се понесоха към едно от островчетата, обрасли с гъста растителност.

Тъй като брегът беше обраснал с гъсталак, скриха лодката под клоните на едно дърво, а те самите като се прехвърляха от клон на клон стъпиха на твърда земя.

– Почакай! – каза Курупедо, като обгърна с ръце правото и тънко стебло на една много висока палма. – Аз ще се покатеря на това дърво и

ще видя дали тупите са ни последвали в саваната.

С голяма сръчност и бързина, той се покатери на самия връх на дървото, но едва го беше достигнал и започна светкавично да се спуска надолу.

– Идват ли насам? – попита Диас.

– Не – отговори индианецът.

– Тогава защо слизаш?

– Видях огън на брега.

– Около устието на рекичката ли?

– Да... и видях човешки сенки, които отиваха към саваната.

– Как мислиш, кои са тези хора? – попита Диас, след минутно мълчание.

– Няма съмнение, че се врагове.

– Значи това са тупи?

– Или някои други, еднакво опасни за нас. Кахетите са се отдалечили във вътрешността на страната, а те не са по-добри от тупите.

– Тези хора ни карат да губим време сега, когато то е толкова скъпо за нас! Дали да не потеглим?

– Не ви съветвам. Нощта още не е изминала и може да срещнем по пътя си някоя лодка. Нека прекосим островчето и проверим дали няма някаква лодка на противоположния му край. Започвам да се безпокоя.

– Да вървим – отговори Диас.

Те взеха граватаните и тръгнаха през гъсталака от всевъзможни растения, с които беше обрасло островчето, като вдигаха предпазливо лианите, защото знаеха, че крайбрежните острови са убежище на различни опасни животни.

След четвърт час те се озоваха на противоположния край на острова, но колкото и да се вглеждаха не забелязаха по повърхността на саваната нищо, което да им вдъхне опасения.

– Там не виждам нищо подозрително – каза Курупедо. – Можем да се връщаме.

– Да се връщаме при лодката. Добре ще е на зоряване да сме далече от тази рекичка.

Те се готвеха вече да навлязат в гъсталака, когато Диас спря внезапно и напълни граватаната си.

– Видя ли нещо? – попита Курупедо.

– Някаква сянка се плъзна между дърветата.

– На човек ли?

– Стори ми се, че е някакъв звяр.

– Голям ли?

– Колкото ягуар.

– Това не е но добре – избъбра Курупедо, като се намръщи. В този момент те чува зад себе си някакви звуци и тежко дишане.

– От всички страни ни грозят опасности – каза Диас, който сериозно беше започнал да се безпокои. – Този остров сигурно гъмжи от свирепи зверове. Нещо измяучи... Ягуар ли е?...

– Да – отговори Курупедо.

– Каква глупост направихме, че напуснахме лодката! Какво ще правим сега? – извика Диас.

– Остани тук и дебни този звяр, който се промъкна в банановата горичка – каза индианецът. – Не се грижи за мен.

– А ти къде отиваш?

– Искам да се уверя, че ни заплашва опасност и откъм тила.

– Искаш да бъдеш изяден ли?

– Стрелата на Курупедо е намазана с вулрали и улучва винаги целта. Освен това аз ще духна в граватаната, само когато съм сигурен, че съм на достатъчно близко разстояние. Ще се върна бързо.

Той направи знак на Диас да наблюдава палмовата горичка и да не допусне неочаквано нападение от страна на неизвестния звяр, който може би беше ягуар.

Звярът, чийто рев бяха чули сигурно се беше скрил в гъсталака от растения, покриващи острова.

Курупедо пхна една стрела в граватаната и приближи гъсталака. Той смело се запъти натам, откъдето се беше чуло мяукането и спря едва когато се озова на тридесет крачки от тръстиките. Там той намери едно място, където можеше да се скрие и да чака звяра да излезе от убежището си.

В този случай той не би могъл да убегне от зорките очи на индианеца.

Изминаха няколко минути на мъчително очакване. Наоколо царуваше дълбока тишина. Никъде не се долавяше и най-малкия шум, нощната тишина се нарушаваше само то плисъка на водата в лагуната.

Внезапно остро обоняние на индианеца подуши миризмата на хищник. Тази специфична миризма се подушва от доста голямо разстояние.

Като се огледа, Курупедо видя Диас, който се прикриваше зад едно дебело дърво и беше допрял граватаната до устните си.

„Тук трябва да има два ягуара, самец и самка – помисли си

Курупедо. – Те искат да ни обкръжат.“

Но тези маневри не можеха да продължават дълго, защото търпението не е сред добродетелите на зверовете, особено когато са гладни.

Курупедо пристъпи още няколко крачки напред, като се надяваше, че ягуарът най-после ще се появи. Но не успя да го види и опасявайки се за участието на своя другар, се обърна, за да отиде обратно в гъсталака, когато видя пред себе си един грамаден ягуар, който беше изскочил от тръстиката.

За няколко секунди човек и звяр се гледаха в очите, поразени от изненада. След това звярът разтвори пасти и изрева. Явно, готвеше се за нападение.

Но Курупедо не беше неопитен новак и не за първи път се бореше с такива зверове. Той бързо допря граватаната до устните си и духна.

Стреличката излетя със свистене и се заби в устата на звяра.

Ягуарът почувства убождането, подскочи и яростно съдвѣка стрелата, а след това се спусна към индианеца, но той бързо се прикри зад едно дърво. Тогава силите на звяра го напуснаха и той рухна на земята, като размахваше конвулсивно лапи.

Внезапно се чу вик:

– Помощ!...

Без да погледне към звяра, който се гърчеше на земята, Курупедо се върна в гъсталака, като пхна друга стрела в граватаната.

Два ягуара, с големина колкото току-що убития от Курупедо, забавлявайки се, скачаха из гъсталака, като мяукаха и ръмжаха. Те ту се появяваха, ту изчезваха в гъсталака, докато накрая се скриха съвсем.

Още известно време се чуваше глухото им ръмжене, а след това и то заглъхна.

– Успя ли да убиеш някой? – попита Курупедо.

– Съмнявам се, те скачаха като на пружини. А твоят ягуар?

– Мъртъв – отговори индианецът.

– Мислиш ли, че тези зверове ще се върнат? – попита Диас.

– Несъмнено. Навярно те ни дебнат. Сигурно са гладни, защото тук дивечът е малко.

– Какво ли е накарало толкова диви зверове да се струпат на тази тясна ивица земя?

– Наводнението ги е изтласкало насам – отговори индианецът.

– Да опитаме да се доберем до лодката.

– Не се осмелявам да мина оттам.

– Тогава да вървим по брега.

– Добре – каза Курупедо.

Не бяха направили и тридесетина крачки, когато отново чуха глухо ръмжене. Но сега зверовете сякаш се бяха разделили, защото ревят долиташе от две страни.

– Чуваш ли? – попита Диас. – Да не би да свикват другарите си?

– Струва ми се, че те тук не са малко – каза индианецът. – Този остров просто гъмжи от ягуари, както саваната от каймани. Да избягаме от тупите, за да нахраним ягуарите! Просто не ни върви, бели човече!...

– А какъв е този рев?

– Тук трябва да има три ягуара.

– Да побързаме, защото иначе няма да успеем да се доберем живи до лодката.

Те поеха по брега между гъсталака и тръстиката. Трябваше да вървят с голяма предпазливост, затова непрекъснато се спираха, оглеждаха се и отново хукваха като обезумели. Постепенно страхът ги сграбчваше, макар, че имаха достатъчно стрели.

Двата, а може би трита ягуара ги следваха, изчаквайки удобния момент да се нахвърлят отгоре им. Изглежда гъстата растителност им пречеше.

Бяха тичали около двадесет минути, когато Курупедо се спусна към тръстиката и извика:

– По-бързо, след мен...

– Под водата ли искаш да се скриеш?

– Не! Тук е лодката!...

– Видя ли я?

– Не, но индианецът никога не се лъже...

Те се изкатериха по спускащия се над водата клон и се плъзнаха надолу, когато внезапно една тъмна маса се мярна на няколко крачки от тях и се скри сред листата на водните растения.

– Пази се! – извика Курупедо.

– Поврага! – извика Диас. – Ако бях направил само една крачка и той щеше да се метни на гърба ми...

Диас се подпря на клоните и се обърна с граватана, долепена до устните.

Ягуарът, който беше скочил, не очакваше да се намери сред тръстиката, която не можеше да му служи за опора. Чуваше се как се бори в тинята и ръмжи. Той ту се надигаше, ту отново затъваше в тинята, ярос-тен, че е намокрил краката и опашката си.

Диас изчака главата му да се появи сред листака и веднага пусна

стрелата, която се заби между очите му.

Звярът не обърна внимание на раната. С големи усилия той успя да се покатери на един дебел клон, откъдето имаше намерение да скочи върху плячката, която толкова отдавна преследваше.

Но страшната отрова беше извършила своето. Едва се беше приготвил за скок и веднага се срути долу, откъдето се чу мяукане и плясък... Водата го погълна.

– Готово! – извика Диас, като пъкна друга стрела в граватаната.

– А другите? – попита Курупедо, като се прехвърляше от един клон на друг.

– Вече не ги виждам.

– Аз съм вече до лодката...

– Ей сега идвам и аз! Внезапно индианецът изруга.

– Ето от какво се страхувах – извика той.

– От какво?

– Те приближават!

– Кои?

– Не знам. Тамои или кахети! Охо, Те не са си губили времето...

Погледни, бели човече!

XXXII

Нападението на тупинамбите

Диас бързо се обърна и погледна към наводнената савана.

Щом индианецът, чието хладнокръвие беше пословично беше толкова разтревожен, значи работата беше сериозна.

Наистина, на повърхността на водата се виждаха четири светещи точки, които се отразяваха в тъмните води на саваната. Но най-лошото беше, че тези светли точки, които приличаха на факли бавно се приближаваха към островчето, където Диас и Алваро бяха потърсили убежище.

Вече се различаваха носовете на четирите лодки, доста по-големи от онази, с която разполагаха бегълците, както и намиращите се вътре хора, които бяха напълно голи.

– Прекрасна нощ, няма що да се каже! – каза Диас. – Първо ягуарите, след това тупите или кахетите. Как ли ще свърши всичко това?

– Виждаш ли ги?

– Да не съм сляп?

– Те идват насам!

– Виждам.

– Следили са ни от самото устие на рекичката. Ясно е, че не си се измамил, като си чул свистенето на стрела.

– Бих желал да знам кои са.

– Няма съмнение, че не са тупинамбите – отговори индианецът. – Моите съплеменници не се доближават до бреговете на саваната.

– А какво ще правим сега?

– Засега ще се скрием в лодката – прибави индианецът.

– Може би искаш в случай на опасност да търсим спасение в гората?... Тогава положението ни ще стане по-лошо.

– Наистина, тогава ще си имаме работа и с ягуарите.

– Измисли нещо друго.

– Да ги оставим да излязат на брега и тогава ще седнем в лодката и ще започнем да гребем с всички сили на юг. Слънцето ще изгрее едва след два часа и може би под закрилата на тъмнината ще успеем да се изплъзнем от враговете. Легни до мен и да чакаме...

Те се изтегнаха на дъното на лодката, сложиха граватаните до себе си, готови всеки момент да си послужат с тях.

Четирите лодки на диваците, предпазливо се приближаваха до

брега, като плуваха една след друга, спазвайки помежду си разстояние от тридесет-четиридесет крачки.

Във всяка от лодките имаше по дванадесет души. На пейките в лодките лежах граватаните и бойните криваци.

– Плували са зад нас край реката, а ние дори не сме ги забелязали.

– Хитри са тези разбойници!

– Ще видим дали ще успеят да ни заловят! – каза индианецът.

– Няма да допусна да ме изядат, докато не свършат всичките ми стрели, а засега имам още около петнадесет.

– И аз – каза индианецът.

Лодките се приближиха до тръстиките и се спряха на петдесет крачки от мястото, където се криеха бегълците.

– Да слезем ли тук? – попита един от индианците, които бяха в първата лодка.

– Да – отговори другият, който приличаше на предводител на експедицията, защото главата му беше украсена с диадема. – Те навярно са излезли на този бряг... Да се разделим на два отряда и да оставим часовой да пази лодките.

Като завързаха лодките си за едно дърво, което беше над водата, те се изкачиха по него и от клон на клон се прехвърлиха на брега.

– Ще им скроя един номер – прошепна Курупедо.

– Какво смяташ да правиш?

– Искам да им попреча да ни преследват.

– Как?

– Ще видиш.

Курупедо се надигна и с голяма предпазливост се измъкна изпод клоните и листата, които покриваха лодката.

Двата отряда, водени от двама диваци със запалени насмолени клончета в ръце, вместо факли, навлязоха в гъсталака и потънаха в него.

– Вече са се отдалечили – прошепна Курупедо, и като взе едно от греблата, изпробва дъното на саваната.

– Тук е достатъчно дълбоко – каза той. – Дъното не е песъчливо.

– Каж ми какво мислиш да правиш? – попита нетърпеливо Диас.

– Ще отида да убия човека, когото са оставили да пази лодките – каза индианецът.

– Защо? Ако извика, другарите му веднага ще дотичат и ще се нахвърлят върху нас!

– Те не могат да вървят по водата.

– Не те разбирам.

– Ще убия човека и ще потопя лодките. Тогава по какъв начин ще ни преследват?

– Ти си по-хитър от тях!...

– Почакай ме тук, бели човече.

– А жакарите? Да не мислиш, че тук няма?

– Курупедо не се страхува – каза индианецът, като измъкна една пръчка, дълга тридесет и пет сантиметра, с остри краища.

– Тя е от желязно дърво – каза той. – Знаеш за какво служи, нали?

Той нагази тихо във водата, стиснал граватаната в зъби и като даде знак на Диас да не се помръдва, бавно заплува, като се стараеше да бъде в сянката на дърветата. Той плуваше толкова умело, че не се чуваше никакъв шум и изглаждаше така, сякаш не плува, а се плъзга като риба по водата.

Четири лодки, както вече казахме, се намираха на петдесетина крачки от мястото, където се криеха бегълците.

В най-близката лодка седеше индианецът, който ги пазеше. Той беше седнал на носа на лодката, подпрян с кривака си. До него гореше дълъг насмолен клон.

Курупедо заплува тихо към него и се спря на петнадесет крачки от лодката, извън осветения кръг. Като се хвана с една ръка за тръстиките, с другата допря граватаната до устните си, прицели се внимателно и духна, стрелата излетя с леко свистене.

Тупи скочи на крака и се хвана с две ръце за гърдите. Опасната стрела се беше забила в гърлото му с математическа точност.

Индианецът я извади, като нададе остър вик и се наведе да вземе кривака си, на внезапно се олюля, разпери ръце, като че ли търсеше нещо за което да се хване и цопна в черната вода на саваната.

– Храна за кайманите! – измърмори Курупедо.

Като стисна отново граватаната в зъби, смелият индианец се приближи да лодката и със силен тласък я преобърна, като я остави да потъне. Същото направи и с останалите три лодки.

Когато те потънаха в тъмната вода, Курупедо се изкатери по надвисналия клон на дървото и погледна към брега. Индианците не се виждаха никъде.

– Те не са забелязали нищо! Сега можем да потеглим без да се страхуваме от преследване – избъбра той.

Той заплува предпазливо обратно към лодката, но внезапно се блъсна в нещо твърдо и грапто и в същия миг подуши остра миризма.

– Жакари – извика той и направи няколко силни загребвания с ръце, за да се отдалечи по-бързо.

„Събудил съм го!“ – помисли си той.

Като се обърна на гръб, той се огледа, като държеше с дясната си ръка пръчката от желязно дърво с остри краища.

Лек шум и плисък на вода му даде възможност да се убеди, че зад него под водата плува кайман.

Курупедо се страхуваше да повика на помощ Диас, за да не го чуят враговете, които навярно бяха някъде наблизо. Затова той предпочете сам да се пребори със заплашващата го опасност.

Не бяха изминали и пет секунди, когато видя изплувалия на повърхността кайман, който вече беше разтворил страшната си уста да го погълне.

Курупедо не помръдна. Той едва движеше крака, за да запази хоризонтално положение на тялото, и щом кайманът се спусна срещу него, смело мушна в устата му дясната си ръка, която държеше пръчката с двете острия. Те се забиха едновременно в езика и небцето на чудовището.

Кайманът отскочи назад, като глухо изрева и започна яростно да удря водата с опашка.

Двете острия се бяха забили толкова дълбоко в устата му, че той не можеше нито да я затвори, нито да я отвори. Смъртта му щеше да настъпи след няколко минути, защото водата, която влизаше в гърлото му, скоро щеше да го задуши.

Курупедо бързо заплува нататък, като заобиколи каймана за да не получи удар от страшната му опашка, с която животното отчаяно удряше повърхността на водата, като повдигаше огромни вълни.

Диас, който чуваше шума и пляска на водата, с тревога очакваше завръщането на другаря си.

– По-бързо, да тръгваме! – извика Курупедо, като доплува до него.

– А лодките на тупите?

– Потопени са.

– А часовоят?

– Мъртъв.

– От какво са тези вълни?

– От жакара, който ме нападна и сега издъхва.

– Ти си герой!

Курупедо се усмихна и като сграбчи греблото, повтори:

– Да тръгваме по-бързо!

– А другите няма ли да ни преследват?
– Как могат да го направят без лодки? – възрази Курупедо.
Те напуснаха убежището си и бързо се отделиха от брега.
– Да не се отдалечаваме твърде много – каза Курупедо. – Растителността на брега ни скрива от погледите им и ни пази от стрелите им.
– Как мислиш, дали ще ни търсят?
– Сигурно в гъсталака.
– Не съм се надявал, че това приключение ще завърши толкова благополучно за нас!

– Гребни по-силно, бели човече!
Те продължиха да плуват край тръстиките, като се стараеха това да става безшумно и стигнаха благополучно до края на острова. Когато го отминаха и се намираха на около петдесет метра от брега, внезапно чува остър вик:

– Ето ги!... Бягат!
– Проклятие! – извика Диас.
От гъсталака изскочиха хора и се спуснаха по брега.
– Наведи се! – извика Курупедо, като чу свистене на стрела във въздуха.

Диас легна на дъното на лодката и чу плисъка на водата.
– Те плуват към нас! – извика той.
– Аз имам кривак, а ти вземи греблото – отговори Курупедо.
– Но те ни обсипват със стрели.
Като се прикриваше с широката част на греблото, като с щит, Диас вдигна глава и погледна към брега.

Там няколко индианци подскачаха като бесни и стреляха, а стрелите им се забиваха в стените на лодката, макар че разстоянието беше значително. Други се хвърлиха във водата и заплуваха, за да настигнат лодката. Те плуваха с една ръка, защото в другата стискаха кривациите си.

– Ах, разбойници! – извика Диас.
– Плуват ли насам? – попита Курупедо.
– Вече ни приближават!
– Да потегляме!

Те се заловиха за греблата, като се възползваха от обстоятелството, че индианците бяха започнали да изсичат тръстиката за да могат по-лесно да обстрелват бегълците. Но това кратко време беше достатъчно за лодката да се отдалечи и да стане недосегаема за стрелите.

Трима тупи, по-опитни и бързи плувци от другите, вече бяха успели да настигнат лодката, а единият от тях дори успя да се хване за

кърмата, с намерение да скочи вътре. Но Диас го забеляза навреме и като грабна кривака на другаря си, му нанесе такъв удар по главата, че той повече не се показва над водата.

В това време Курупедо пусна една стрела към другия тупи и го улучи право в гърдите. Третият тупи уплашено се скри под водата, а примерът му бе последван и от останалите, които плуваха малко по-назад.

– Плувай, плувай! – извика Диас. – Вече няма да успееш да ни хванеш.

Без да обръщат внимание на яростните викове на останалите на брега индианци, които виждаха неуспеха на другарите си, но с нищо не можеха да им помогнат, Диас и Курупедо се заловиха да гребат и бързо полетяха на югозапад.

Показаха се първите лъчи на слънцето. Тъмнината бързо се разпръскваше и небето порозовяваше – известие за изгрева.

– Курупедо, да не объркаме пътя? – каза Диас.

– Не се страхувай, бели човече! Само греби по-силно. Имаме още доста път, а твоите другари може би се намират в опасно положение. Всеки удар на греблата увеличава шансовете им за спасение.

Курупедо, който прекрасно познаваше саваната и се ориентираше отлично, обърна носа на лодката на юг и гребеше бодро, без да се страхува от умората.

По пладне те вече бяха стигнали южния край на саваната и видяха една голяма река, която течеше на изток. Като починаха и се подкрепиха с плодовете, които бяха набрали от растящите по брега дървета, заплуваха нагоре по реката.

Диас си спомни тези места. Сега те се намираха в земите на тупинамбите и този факт доста го учуди.

Той не предполагаше, че тези земи се намират толкова близо.

Привечер лодката се озова пред едно голямо село от стотина грамадни карбети, във всеки от които можеха да се сместят около двадесет семейства. Това беше най-голямото селища на тупинамбите – село, където можеха да се съберат най-малко петстотин войници.

В онези времена тупинамбите бяха мощно племе и земите им се простираха до самите брегове на океана, до там, където днес се издига град Багна.

Тупинамбите имаха много села и бяха едни от най-храбрите и доблестни индиански племена.

Те си бяха спечелили тази репутация, както и името, което означаваше храброст и честност. Бяха твърде воинствено племе и постоянно се

сражаваха с други племена, особено с тупите, с които бяха непримири-ми врагове.

Неочакваното нахлуване на свирепите еймури бе принудило тупинамбите, след продължителна съпротива и кръвопролития да напуснат селата си и се оттеглят в гората. Но когато опасността отмина и свирепите пришълци, претърпели поражение при сблъсък с други племена се завърнаха в степите, тупинамбите също се върнаха в селата си. Броят им беше много намален в тежките боеве. Там бяха изгубили и своя предводител – пленен и изяден от еймурите.

Можем да си представим учудването и радостта на жителите на селото, когато видяха от някаква лодка да излиза техният велик бял пиае, който беше най-важният човек в племето след предводителя и когото смятаха за загинал.

Диас, преживял толкова години сред тези горди и независими диваци, беше успял да спечели уважението и обичта им, защото ги беше научил на много полезни неща. Ето защо цялото население го посрещна с изблици на безмерна радост и възхищение. Ликуването беше всеобщо.

Веднага беше направена носилка и тържествено го отнесоха в една малка колиба, която се намиреше в центъра на селото и напомняше с изгледа си испанско жилище.

Диас, който не спираше да се безпокои за Алваро, свика веднага всички старейшини и военачалници на племето и накратко им изложи причините, които са го накарали да побърза с Курупедо към селото.

За негово голямо учудване, името на Карамура вече беше известно на тупинамбите. Всички бяха чували за страшния огнен човек, който владееше небесния огън. За него знаеха и съюзните им племена, които обитаваха териториите, на север от тяхната. Желанието да имат такъв могъщ пиае веднага обхвана сърцата на всички тупинамби.

Ако имаха за предводител огненият човек, тупинамбите щяха да се сдобият с много сила и известност и щяха да станат непобедими.

Походът към селото на тупите беше решен без никакви колебания, особено след като той им даваше възможност да нанесат смъртоносен удар на силата на тези ненаситни човекоядци, които бяха причинили толкова страдания на тупинамбите.

Още същата вечер четиринадесет големи лодки с петстотин войници, въоръжени с криваци, секири, лъкове и граватани, снабдени с достатъчно количество отровни стрели, потеглиха от селото и бързо заплаваха по течението на реката.

Диас застана начело на експедицията и назначи Курупедо за свой

помощник. На следния ден, през нощта лодките навлязоха в реката и стигнаха мястото, където Курупедо и Диас за пръв път слязоха на брега.

Като оставиха по десет души да пазят лодките, тупинамбите, под предводителството на Курупедо потеглиха през гората за да нападнат ненадейно главното село на тупите. Те вече приближаваха края на гората, когато Диас, който водеше отряда, заедно с другите военачалници, чу изстрели, долитащи отдалече.

– Това е Алваро! Това е огненият човек! – извика той. – Значи все още е жив и се защитава!... Да побързаме и да приготвим оръжието си.

На хоризонта се появи червена светлина, която постоянно се увеличаваше и след малко започна да се вижда облак дим.

Диас, обхванат от силна тревога, окуражаваше воините, които тичаха като сърни, обхванати от жажда за кръв и отмъщение. Техните врагове бяха наблизко и искаха да заловят страшния Карамура, полубога, в ръцете на когото беше небесния огън!

За един миг воините тупинамби прекосиха поляната и се спуснаха към вратите на оградата, които не бяха пазени от никого, защото цялото население се беше събрало на площада, там, където се водеше битката с белия пийае, убил главния предводител на племето.

Със силни удари на криваците си тупинамбите разрушиха вратата на оградата и Диас влезе пръв в селото, придружен от отряда си.

Като надаваха силни заплашителни викове, които прерастваха в рев, тупинамбите се появиха толкова неочаквано, че тупите бяха слисани и не знаеха какво да предприемат. Когато се съвзеха, вече беше късно: враговете бяха проникнали в самото село.

По пътеките между карбетите се завърза ожесточено сражение. От всички страни се стичаха туии, които защитаваха карбетите си и прикриваха бягащите жени и деца. Част от воините бяха останали на поляната, където се сражаваха Гарсия и Алваро, които продължаваха да стрелят като обезумели от горящия карбет.

Навсякъде имаше сражения, разменяха се удари на секири и криваци. В селото царуваше адска врява. Макар и с отслабнали сили поради нанесените им от Алваро загуби, тупите се биеха с отчаяна смелост, но не можеха да отблъснат стремителното нападение на тупинамбите, които бяха по-многобройни.

Диас се вслушваше в изстрелите на поляната; той взе със себе си най-храбрите воини и заедно с Курупедо се спусна към горящия карбет, който като гигантска факла хвърляше огнени отблясъци върху мрачното небе.

Обгърнат от облаци дим, осветен от пламъците на горящия карбет, там стоеше Алваро, а до него и Гарсия...

– Алваро! – извика Диас. – Тупинамбите са тук!...

Алваро, почернял от дим и сажди се озърна. Пушката падна от ръцете му и той се хвърли в обятията на Диас.

В този момент една стреличка се заби в бедрото на Диас.

– Свършено е с мен! – извика той. – Вулрали!...

Той измъкна яростно стрелата, но падна веднага в ръцете на Алваро и Курупедо.

– Бедни приятелю! – извика Алваро, като се обля в сълзи.

Диас махна за сбогом с ръка и каза:

– Военачалници при мен!... Карамура!...

Тупинамбите се стекоха от всички страни. Напълно разбити тупите побягнаха от селото и се скриха в гората.

Яростен вик се изтръгна от гърлата на воините-тупинамби, когато видяха умиращия Диас... На устата му се беше появила кървава пяна, а погледът му устремен в Алваро, гаснеше. С голямо усилие той направи знак на военачалниците да се приближат и като посочи плачещия Алваро, каза:

– Огненият човек... предводител на тупинамбите... той е непобедим...

Като улови ръцете на Алваро и Гарсия, той се опита да се усмихне за последен път и прошепна с отпаднал глас:

– Прощавайте... Вулрали никого не щади!...

Той поиска да се надигне, но падна... Диас, великият бял пиае на тупинамбите, беше мъртъв.

Заклучение

След десетина дни Карамура беше избран за главен предводител на племето тупинамби и той скоро след това основа на брега на залива Реконкаво ново село. По-късно там беше издигнат град Багна.

Дълги години той преживя сред диваците, които много го ценяха и уважаваха. Той ги защитаваше от нападенията на другите племена и беше успял да внуши страх на всички обитатели на Южна Бразилия.

Според обичая той имаше няколко жени. Те бяха дъщери на знаменити предводители. Заобиколен от многобройното си семейство, той вече се беше примирил с мисълта, че ще завърши дните си в горите на Бразилия, когато един прекрасен ден край бреговете на залива Реконкаво се появи един нормандски кораб и хвърли котва.

Желанието да види своята родина, хора от своята раса, обхвана Алваро толкова силно, че той не можа да отхвърли любезната покана на капитана да отплува с него в Европа.

Алваро трябваше да даде тържествено обещание на племето, че ще се завърне. Той взе със себе си любимата си жена Парагвацу, защото не се решаваеше да се появи в Европа с всичките си жени.

Разказват, че когато корабът, отвеждащ го в Европа, се отделил от брега на Бразилия, останалите му жени се хвърлили в морето и заплували след него, като го молели да ги вземе със себе си. Някои от тях дори предпочели да се удавят, отколкото да изменят на Огнения човек, когото всички смятали за полубог.

Вместо да го откара в Лисабон, както се били условили, капитанът на кораба го завел в Нормандия и го изпратил при френския двор, където жена му, прекрасната бразилка Парагвацу, произвела фурор и била приета с големи почести както от Хенри II, така и от Екатерина Медичи. Покръстили я кралят и кралицата и я обсипали с подаръци.

Без съмнение всичко това ласкаело много честолюбието на Алваро, но все пак той не преставал да желае да се завърне в отечеството си, което не се харесало на френския двор, който бил съставил план да завладее чрез него Бразилия. Ето защо не му позволявали да напусне Франция, но все пак той успял да влезе във връзка с португалския крал Йоан, да напусне тайно френския двор и да избяга в Лисабон, със съдействието на един французин – собственик на кораби.

След няколко години Алваро, който не забравил даденото

обещание да се върне при племето, отпътувал за Бразилия, с една голяма военна експедиция на Франческо Перейра Кутиньо, на когото кралят подарил цялата обширна област между реката Сан Франциско и нос Падрам, където се намира град Багна.

Но предводителят на експедицията Кутиньо беше истински авантюрист. При това той беше крайно безчестен, високомерен и жесток конквистадор.

Щом пристигна в Бразилия, той не пожела да следва съветите на Алваро и започна да се отнася грубо и жестоко с тупинамбите, без да отчита факта, че те са най-храброто и войнствено племе в Бразилия. Но това за него не беше достатъчно! Дързостта му нарасна дотолкова, че се осмели да арестува Алваро и да го затвори на един от корабите като пленник. Това страшно разяри диваците, защото те почитаха Алваро като полубожество.

Сред тях се разпространи слухът, че Карамура е убит. Съпругата му, прекрасната Парагвацу, въоръжи съплеменниците си, повика на помощ и други смели воители от племето тамой. Войната обхвана цялата страна. Диваците опожариха португалските селища и захарните плантации, избиха зверски белите колонисти и с нечувана смелост и решителност се сражаваха с европейските авантюристи.

Войната продължи няколко години, докато най-после Кутиньо и предводителят на тупинамбите не сключиха съглашение, което удовлетворяваше и двете страни. По всяка вероятност то се дължеше на влиянието на Алваро и отчасти на желанието за възстановяване на мира след толкова години война. Но за нещастие, злобният и отмъстителен Кутиньо получи подкрепления малко преди подписването на мирния договор. Разбира се, той се възползва от това и скъса договора, като предприе нов поход срещу Багна, за да накаже тупинамбите.

Но щастието му изневери. Страшна буря застигна корабите му на изхода от залива и те се разбиха в скалите Итапорика.

Тупинамбите, които знаеха, че в един от корабите се намира Карамура, веднага се въоръжиха, отплуваха с пирогите си и нападнаха претърпелите корабокрушение кораби.

Кутиньо падна, поразен от един кривак и обезглавеното му тяло бе отнесено от диваците в селото им. Пленените португалци бяха живи изядени на гошавката в чест на победата, и дори присъствието на Карамура не можа да попречи на това канибалско тържество.

Това беше последното сражение.

Алваро отново се завърна при тупинамбите. Благодарение на

неговото влияние предишните добри отношения между диваците и съотечествениците на техния предводител бяха възстановени.

Карамура живя до дълбока старост и остави многобройно потомство. И до днес най-знатните семейства в Багна водят родословието си от този знаменит бразилски авантюрист.

КРАЙ

© 1992 Иван П. Иванов, превод от италиански

Emilio Salgari
L'uomo di fuoco, 1904

Сканиране, разпознаване и редакция: Венцислав, 2007

Публикация: МАГ 77 – София, 1992

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2794>]